СМЕТНА ПАЛАТА

ОДИТЕН ДОКЛАД
№ 0300201720
за извършен одит на изпълнението „Администриране на нередности“
за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г.

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 051 от 02.03.2023 г.
на Сметната палата (Протокол № 9). С Решение № 089 на Сметната палата от 06.04.2023 г.
(Протокол № 14) е допусната поправка на очевидна фактическа грешка по реда на чл. 62, ал. 2 от АПК,
във връзка с чл. 55, ал. 1 от ЗСП.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА **4**
ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК **5**
РЕЗЮМЕ **6**
ВЪВЕДЕНИЕ **13**
ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД **19**
Цели на одита 19
Обхват на одита 19
3. Одитни критерии 20
4. Одитна методология 20
КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ **22**
Раздел I. Управление на процеса за борба с нередностите и измамите на национално ниво 22
1. База за определяне на националните цели и приоритети и координация 22
1.1. Аналитична основа на стратегическата рамка за борба с нередностите и измамите 22
1.2. Оценка и актуализиране на Националната стратегия 23
1.3. Координация между отговорните участници в борбата с нередностите и измамите 25
2. Информационна и аналитична осигуреност на процеса по администриране на нередности 29
2.1. ИСУН 2020 - описание, правила и указания за работа 29
2.2. Осъществен мониторинг на процеса по администриране на нередности. Извършени анализи и предприети корективни действия на национално ниво 34
2.3. Мониторинг върху съдебните и административните производства 39
3. Дирекция АФКОС - контрол и методически указания 41
3.1. Контролна и методическа дейност на дирекция АФКОС по прилагането на процедурите за администриране на нередности 41
4. Защита на лицата, подаващи сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на ЕС 50
Раздел II. Прилагане на ефективни и пропорционални мерки за борба с нередностите на ниво оперативни програми 51
1. Превантивни мерки 51
1.1. Въведени от управляващите органи политики за борба с измамите 51
1.2. Въведени и оповестени вътрешни правила на управляващите органи за администриране на нередности 53
1.3. Предприети мерки за повишаване на осведомеността относно определенията за сигнал, нередност и измама 55
1.4. Оповестяване на възможните начини за подаване на сигнали 57
1.5. Прилагане на инструмента АРАХНЕ 61
2. Администриране на сигнали за нередности 63
2.1. Регистриране на сигнали за нередности 63
2.2. Извършване на проверка по сигнал за нередност 69
2.3. Образуване и поддържане на преписка по сигнал за нередност 72
2.4. Издаване на първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност 75
3. Администриране на нередности 77
3.1. Регистриране на нередности 77
3.2. Докладване на нередности 80
3.3. Анализ на установените нередности 83
3.4. Ред и правила за уведомяване на компетентните органи в случаите на подозрение за извършено престъпление и за нарушение на бюджетната дисциплина. 85
3.5. Процедури за предприемане на корективни действия и проследяване на изпълнението им 86
3.6. Анализ на обжалваните финансови корекции и корективните действия 90
3.7. Приключване на процедурата по администриране на нередност и възобновяване на разглеждането на случаи 92

3.8. Изисквания и процедури за изготвяне на анализ на получените сигнали за нередности и на установените случаи на нередности 94
ЗАКЛЮЧЕНИЕ 97
ПРЕПОРЪКИ: 100
ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ 105
***Приложение 1.*Схема на процеса по администриране на нередности 107**
***Приложение 2.*Одитни въпроси, критерии и показатели за оценка 108**
***Приложение 3.*Одитна извадка 121**
***Приложение № 4* Въведени и утвърдени от РУО вътрешни правила за администриране на нередности 126**
***Приложение № 5* Екранни снимки 128**
***Приложение 6* Предоставена възможност за подаване на сигнали от управляващите органи на оперативните програми 132**
***Приложение 7* Инструмент на ЕК за измерване на риска от измами и нередности АРАХНЕ 135**
***Приложение 8* Регистри за сигнали за нередности 137**
***Приложение 9* Процедура за осъществяване на текущ мониторинг, въведена от УО на ОПНОИР 139**
Опис на одитните доказателства към Одитен доклад № 0300201720 141

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АКП	Административно-контролни проверки
АФКОС	Дирекция „Защита на финансовите интереси на ЕС“
ДН	Докладване на нередности
ДФЕС	Договора за функциониране на ЕС
ЕК	Европейската Комисия
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове
ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020
ИТ	Информационни технологии
МВР	Министерство на вътрешните работи
МС	Министерски съвет
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
НАНЕСИФ	Наредба за администриране на нередности по европейските структурни и инвестиционни фондове
НИН	Национален идентификационен номер
ОЛАФ	Европейската служба за борба с измамите
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020
ОПНОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020
ОПОС 2014-2020	Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020
ОПРР 2014-2020	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020
ОПРЧР 2014-2020	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020
ОПТТИ	Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020
ПРГН	Постоянна работна група по нередностите
РУО	Ръководител на управляващ орган
Съвета АФКОС	Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз
УО	Управляващ орган/Управляващи органи
ФК	Финансова корекция
ЦКЗ	Дирекция „Централно координационно звено“ в администрацията на Министерския съвет
COCOLAF	Експертен комитет за координиране на предотвратяването на измамите
IMS	Irregularity Management System Система за управление на нередности

ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК

Корективни действия	След установяване на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоените средства органите предприемат корективни действия в сроковете, предвидени във вътрешните правила, по доброволно и/или принудително събиране на средствата, дължими към Европейската комисия и националния бюджет.[1]
Нередност	Нередност означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.[2]
Процедури за нередност	Процедурите за администриране на нередности включват: регистриране на сигнал за нередност; проверка за установяване на нередност или липса на нередност; издаване на първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност; регистриране на нередност; докладване на нередност; корективни действия и последващото им проследяване; приключване на процедурата по администриране на нередност; други действия, изпълнението на които е от значение за правилното администриране на нередността.[3]
Първа писмена оценка	Установяването на наличие или липса на нередност се обективира в първа писмена оценка на компетентния орган или в съдебен акт. Първата писмена оценка съдържа мотивирано заключение въз основа на конкретни факти, че е извършена или не е извършена нередност, без да се засяга възможността това заключение впоследствие да бъде преразгледано или отменено в хода на административната или съдебната процедура.[4]
Решение за финансова корекция	Финансовата корекция се определя по основание и размер с мотивирано решение на ръководителя на управляващия орган, одобрил проекта. Решението се издава в едномесечен срок от представянето на възражения, като в неговите мотиви се обсъждат представените от бенефициера доказателства и направените от него възражения.[5]
Сигнал за нередност	Сигналът за нередност е постъпила, включително от анонимен източник, информация за извършена нередност. За да представлява сигнал за нередност, тази информация като минимум трябва да дава ясна референция за конкретния проект, финансиращата програма, административното звено и описание на нередността.[6]
Съмнение за измама	Съмнение за измама е нередност, даваща основание за образуване на административно или съдебно производство на национално ниво с цел да се определи съществуването на определено умишлено поведение, по-специално измама, така, както е посочено в член 1, параграф 1, буква „а“ от Конвенцията от 26 юли 1995 г., приета на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз, за защитата на финансовите интереси на Европейските общности.[7]
Финансова корекция	Чрез извършването на финансови корекции се отменя предоставената финансова подкрепа със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) или се намалява размерът на изразходваните средства – допустими разходи по проект, с цел да се постигне или възстанови ситуацията, при която всички разходи, сертифицирани пред Европейската комисия, са в съответствие с приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство. Финансова корекция може да се извърши за целия проект или за отделна дейност, отделен договор с изпълнител или за отделен разход. Общият размер на финансовите корекции по проекта не може да надвишава размера на реално предоставената финансова подкрепа по него. За една и съща нередност може да бъде приложена само веднъж финансова корекция. Извършената финансова корекция е основание за приключване на процедурата по администриране на нередността за същото нарушение.[8]

[1] чл. 28, т. 2 от Наредба за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове НАНЕСИФ), приета с ПМС № 173 от 13.07.2016 г., обн., ДВ, бр. 57 от 22.07.2016 г., изм., бр. 55 от 7.07.2017 г., в сила от 7.07.2017 г., бр. 90 от 30.10.2018 г., в сила от 30.10.2018 г.;
[2] чл. 1 от Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности;
[3] чл. 3 от НАНЕСИФ;
[4] чл. 14 от НАНЕСИФ;
[5] чл. 73, ал.1 и ал. 3 от Закона за управление на средствата от ЕСИФ (ЗУСЕСИФ), Обн., ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., изм. и доп., бр. 43 от 7.06.2016 г., бр. 74 от 20.09.2016 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. и доп., бр. 85 от 24.10.2017 г., изм., бр. 2 от 3.01.2018 г., доп., бр. 29 от 8.04.2019 г., изм., бр. 94 от 29.11.2019 г., доп., бр. 13 от 14.02.2020 г., в сила от 14.02.2020 г., изм. и доп., бр. 52 от 9.06.2020 г.;
[6] § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на НАНЕСИФ;
[7] § 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на НАНЕСИФ;
[8] чл. 71, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и ал. 5 от ЗУСЕСИФ;

РЕЗЮМЕ

Обект на настоящия одит е ефективността на управлението на процеса за администриране нередностите на национално ниво и на ниво управляващи органи *за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г.* Одитираните организации са Министерския съвет, Министерството на вътрешните работи, Министерството на икономиката, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на образованието и науката.

Анализът и оценките са фокусирани върху управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво, информационната и аналитична осигуреност на процеса по администриране на нередности, осъществявания контрол и даваните методически указания от дирекция „Защита на финансовите интереси на ЕС“ в Министерство на вътрешните работи, създадените условия за защита на лицата, които подават сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на Съюза, превантивните мерки за намаляване на правонарушенията засягащи националните и общностни финансови интереси, въведените и прилагани от управляващите органи процедури по администриране на нередности.

Извън обхвата на одита са: начина на определяне на целите, приоритетите и мерките, включени в Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г., както и тяхното изпълнение; ефективността на част от дейностите по превенция на борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС свързани с повишаване на етичната култура, обученията, организацията на вътрешната контролна среда в нейната цялост и изпълнението на дейностите по криминалното разследване; и прилагането на процедурите за администриране на сигнали за нередности и на нередности от управляващите органи на оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“, оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, оперативна програма „Наука, образование и интелигентен растеж“, оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и оперативна програма „Добро управление“.

В резултат на извършения одит са направени следните по-важни изводи и оценки:

1. Европейската комисия препоръчва държавите-членки да разработят национални стратегии за борба с измамите, чрез които да се повиши ефективността и ефикасността на защитата на финансовите интереси на Европейския съюз. При разработването на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периодите 2014-2020 г. и 2021-2027 г. не са съобразени препоръките на Комисията по отношение на извършването на оценка на реалното състояние на системата за борба с нередностите в България и на заложеният механизъм за наблюдение и оценка на изпълнението им. Не е предвидено извършването на междинни и окончателни оценки на стратегиите и такива не са направени. Индикатори за измерване на напредъка при изпълнението на целите също не са определени. Разработени са правила на изготвяне, наблюдение и отчитане на годишните планове за действие за изпълнение на стратегията, но те не съдържат изисквания по отношение на определянето на индикаторите по отделните дейности.

2. Координационният механизъм за борбата с нередностите и измамите на национално ниво обхваща Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерството на вътрешните работи и Постоянната работна група по нередностите към съвета. Възложени са и съответните функции и отговорности и е определен ред за провеждане на заседания и срещи, както и за изпълнение и отчитане на взетите решения в рамките на съвета. По този начин са

осигурени необходимите политическо и оперативно нива за ефективното функциониране на координационния механизъм. През периода 2017-2020 г. са проведени едва половината от предвидените заседания на Постоянната работна група по нередностите.

2. Информационната и аналитична осигуреност е ключов фактор за ефективното управление на всеки процес. България въвежда Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове в изпълнение на изискванията на Комисията за осигуряване на електронен обмен на данни между участниците в процеса на управление, изпълнение и контрол на оперативните програми. На потребителите на системата са предоставени ограничени указания относно функционалностите ѝ, свързани с администрирането на нередности, в които се срещат и грешки. Методически указания за работа със системата не са давани. Функционалностите на системата по отношение на генерирането на обобщени данни за сигналите за нередности и за нередности са ограничени и няма възможност справките да бъдат специфицирани и модифицирани съобразно нуждите на потребителите. Данните в част от справките не са добре структурирани.

3. Европейската комисия издига като приоритет събирането и анализа на данни за нередностите и измамите, с акцент върху тяхното качество и пълнота. На национално ниво съществуват много малко изисквания за събиране и обобщаване на данни и не съществува такова за извършване на мониторинг на процеса по администриране на нередностите. В резултат, липсват и обобщени данни с различни нива на синтезиране и широк кръг показатели, които да позволяват извършване на мониторинг на системата за администриране на нередности, липсва и наблюдение и всеобхватни анализи на системата. Това създава риск значими слабости и грешки да не бъдат идентифицирани от националните контролни системи.

Липсват указания и препоръки от страна на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерството на вътрешните работи във връзка с тези проблеми. Предприеманите корективни действия са по отношение на конкретни проблеми на ниво оперативни програми, в резултат от недостатъчна информационна и аналитична осигуреност на национално ниво.

4. Законът за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове въвежда административно-наказателни разпоредби по отношение неспазването на само два срока в процедурата по администриране на нередности. Преобладаващата част от сроковете в процедурата остават извън обхвата на тези разпоредби, тъй като са регламентирани в Наредбата администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове и на практика органите, отговорни за прилагане и контрол по прилагане на процедурата са оставени без инструмент за налагане на санкции при почти цялата процедура за администриране на нередности. Отсъствието на санкции от своя страна води до неспазване на сроковете в процедурата по администриране на нередности, което удължава производството.

5. Състоянието и хода на борбата с нарушенията на правото на Съюза във фазата на наказателни или административни процедури не се наблюдава и не се извършват анализи на национално ниво и на ниво оперативни програми. Липсват структурирани данни за тези процедури на национално ниво. Поради промяна в споразумението с Прокуратурата, след 2015 г. дирекция АФКОС не получава данни за образуваните и прекратените прокурорски преписки и досъдебни производства, а обобщената годишна информация за резултатите от дейността на Прокуратурата в борбата срещу престъпленията, засягащи финансовите интереси на ЕС е представена в годишните доклади за дейността на Съвета АФКОС.[9]

[9] Изречение трето на т. 5 е изменено с Решение № 089 на Сметната палата от 06.04.2023 г. (Протокол № 14) поради допусната поправка на очевидна фактическа грешка по реда на чл. 62, ал. 2 от АПК, във връзка с чл. 55, ал. 1 от ЗСП.

6. Контролът по прилагане на процедурите за администриране на нередности, засягащи средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове се осъществява от дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерството на вътрешните работи. Въведените за целта правила и процедури поставят добра основа за извършване на административно-контролната дейност на дирекцията с потенциал за подобрение в областта на планиране на проверките и текущо наблюдение на дейността. Контролната дейност на дирекцията е с добро покритие на оперативните програми и в края на 2020 г. резултатите от нея показват наличие на добре изградени и функциониращи системи за администриране на нередностите в управляващите органи. Наред с това са налице повтарящи се пропуски и грешки през целия одитиран период и изпълнените на дадените препоръки под 50 на сто. Установените пропуски, дадените препоръки и оценката на изпълнението им не са докладвани пред Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз.

Ежегодно са извършвани детайлни анализи на резултатите от контролната дейност, които позволяват да се оцени процеса по администриране на нередности и да се идентифицират причините за допускане на нарушенията. По-голяма част от предложенията, направените въз основа на анализите са твърде общи и не са довели до предприемането на конкретни корективни мерки. През целия програмен период 2014-2020 не са давани указания за прилагане на процедурата и не е разработена единна методология. Това създава условия за голямото разнообразие в практиката на различните управляващи органи и невъзможност за събиране на съпоставими данни, годни за обобщаване и анализ.

7. Комисията препоръчва управляващите органи да въведат политика за борба с измамите, което е извършено от преобладаващата част от органите в обхвата на одита, като се наблюдава голямо разнообразие в детайлността на информацията, представена в тях и начинът на комуникирането им. Различен е подхода и при оповестяването на въведените от управляващите органи вътрешни правила за администриране на нередности и на възможните начини за подаване на сигнали за нередности, като в част от случаите те са твърде ограничени.

8. Националните органи са изразили готовност за използване на разработеният от Комисията инструмент за оценка на риска ARACHNE[10], като за целта преобладаващата част от управляващите органи са въвели вътрешни правила. За целите на по-ефективното прилагане на инструмента и използването на пълния му капацитет е стартираната инициатива за разработване на единна национална методология.

9. Процедурите по администриране на нередности започват с регистриране на сигнал за нередност. От управляващите органи на оперативните програми не са въведени детайлни процедури за регистриране на получени по различни начини и от различни източници сигнали за нередности в деловодната система на съответната администрация. Не са регламентирани и процедури по отношение осъществяването на текущ мониторинг. От преобладаващата част от управляващите органи не са въведени процедури за извършване на проверка на получената информация от гледна точка на съответствието ѝ с нормативните изисквания, за да бъде определена като сигнал за нередност и процедирана като такава. В резултат, за 58 на сто от проверените 40 сигнала за нередности, в две от оперативните програми[11] няма данни за регистрация в

[10] ARACHNE е инструмент за оценка на риска, разработен от Европейската комисия, представлявана от Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ и Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, в тясно сътрудничество с някои държави-членки. Целта е да се окаже подкрепа на управляващите органи, които отговарят за европейските структурни и инвестиционни, чрез предоставянето на инструмента за оценка на риска ARACHNE, с който ефективно и ефикасно да се идентифицират най-рисковите проекти, договори, изпълнители и бенефициери, което е необходимо с оглед на проверките на управлението съгласно член 125, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (Регламент за общоприложимите разпоредби) *Приложение 7 - Инструмент на ЕК за измерване на риска от измами и нередности ARACHNE;*

[11] Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020

съответната деловодна система, а за 98 на сто от тях няма данни да е извършена проверка доколко информацията може да бъде определена като сигнал за нередност.

Прилаганите от управляващите органи на оперативните програми процедури за въвеждане на необходимата информация в ИСУН 2020 най-често не съдържат указания какви данни следва да се въведат в системата, както и кой следва да контролира това. При 88 на сто от проверените при одита сигнали, в системата не са налични самите сигнали, които на практика инициират процедурата по администриране на нередност. Повече от половината управляващи органи поддържат допълнителни регистри на сигналите за нередности, успоредно с генерираните от ИСУН 2020, в които да могат да отразяват повече информация от съдържащата се в системата.

Сериозни несъвършенства имат и процедурите, където такива са въведени, за вписване в системата на обстоятелства, открити на по-късен етап.

10. След регистриране на сигнала за нередност в деловодната система на съответната администрация следва в тримесечен срок да се извърши проверка на изложените в него обстоятелства. От преобладаващата част от управляващите органи на оперативните програми са въведени процедури за извършване на проверка по постъпили сигнали за нередности с посочени отговорни лица и краен срок за приключването ѝ, без да е определен междинен сроков контрол и да е указан обхвата на проверката.

Възлагането на проверка по сигналите за нередности не е документирано при 70 на сто от проверените при одита сигнали по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и при 85 на сто по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020. В преобладаващата част от случаите, като сигнали за нередности от управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 са регистрирани не самите сигнали, а документи, издавани на по-късен етап от администрирането на сигнала.

За 95 на сто от сигналите по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, попаднали в одитната извадка, са извършени проверки по случаите в нормативно определения срок, но за по-малко от една трета от тях, документите от извършените проверки са налични в ИСУН 2020 и в образуваните преписки. Сигналите по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020, по които е извършена проверка, са само 20 на сто от попадналите в одитната извадка и всички те са подадени от външни за управляващия орган източници, като само при половината от тях са спазени установените срокове.

11. За всеки регистриран сигнал за нередност следва да се образува и поддържа преписка на хартиен или електронен носител. Процедурите за изпълнение на това задължение, въведени от управляващите органи на оперативните програми, често не съдържат указания какви документи задължително следва да се съдържат в тях, както и кои документи да се въведат в ИСУН 2020. Поддържаните преписки по 85 на сто от проверените сигнали не са пълни, като липсват дори и самите сигнали.

12. Въведени са процедури за издаване на първа писмена оценка с посочени отговорни лица, действия за изпълнение и срокове в управляващите органи на Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020, Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020, Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020, Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020, но не е направено ясно разграничение в кои случаи какви актове се издават. Решенията за налагане на финансови корекции по сигналите за нередности по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020, в одитната извадка, за които има издадени такива, отговарят на нормативните изисквания за първа писмена оценка и за издаването им своевременно са уведомени засегнатите страни. Установени са пропуски в случаите, за които не е установена нередност и са изготвяни документи, чието съдържание не съответства на нормативните изисквания за първа писмена оценка.

13. След установяване на наличието на нередност, процесът по администриране на нередности продължава с регистриране на нередността. От всички управляващи органи са въведени процедури за регистриране и докладване на нередности и поддържане на досието по тях. Потенциал за допълване има по отношение на въвеждането на информация в ИСУН 2020, на тримесечното докладване до дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерството на вътрешните работи и Сертифициращия орган[12] и при осъществяване на текущ контрол. Проверката за прилагането на процедурите за администриране на нередности при 40-те сигнала от одитната извадка показва, че има отклонения при въвеждането на информация в ИСУН 2020, неспазване на срока за тримесечно докладване, липсващи документи в досиетата и в ИСУН 2020 и други.

14. Регистрираните нередности по седемте оперативни програми за периода 2014-2020 г. са 2711 на брой. Почти половината от тях – 1325 нередности, са установени по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, а най-малко са установени по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 - 52 нередности. През 2018 г. броят на установените нередностите нараства повече от три пъти спрямо 2017 г., а през 2019 г. са установени най-много нередности – 911. Наблюдава се устойчив ръст на подадените сигнали за нередности и установените нередности. За програмния период 2014-2020 по 75 на сто от регистрираните сигнали по оперативните програми са установени и нередности. Финансовото изражение на установените нередности за същия период възлиза на 257 млн. лв.[13], което представлява 1,54 на сто от договорените средства към 31.12.2020 г. по седемте оперативни програми.

15. При подозрение за извършено престъпление и при наличие на нарушения на бюджетната дисциплина управляващите органи следва да предприемат действия за уведомяване на съответните компетентни органи. Въведените от управляващите органи процедури често се ограничават до цитиране на нормативното изискване. През периода 2014-2020 г. различни компетентни органи са уведомени за 39 подозрения за извършено престъпление и 4 случая на нарушаване на бюджетната дисциплина. По 12 случая на нередности, със съмнение за измама са предприети действия по доказване на умишления характер на нередността, но за периода не са регистрирани измами.

16. Общият размер на обжалваните финансови корекции е близо 289 млн. лв. По данни на управляващите органи за периода 2014-2020 общият брой на обжалваните финансови корекции е 1354, от които общо 246 (18 на сто) са отменени или променени. При 44 от тях е извършена промяна в стойността на корекцията и при 202 съдът е отменил акта на ръководителя на Управляващия орган за определяне на финансова корекция.

17. Заключителният етап от процеса на администриране на нередностите е приключването на процедурата по администриране на нередност. Процедури за изпълнение на този етап от процеса са въведени частично, като от повечето управляващи органи не е извършено детайлизиране по отношение на отговорности, срокове, обмен на информация и отразяване на промените в информационните системи. По-голямата част от управляващите органи не са въвели процедури за възобновяване на случаите, като при някои са цитирани единствено нормативните изисквания. Има и практики, които не съответстват на тези изисквания. Въвеждането на текущ контрол също е рядкост.

18. От управляващите органи не са въведени изисквания и процедури за периодично извършване на цялостен анализ на получените сигнали за нередности и установените нередности и извършване на преглед на всички процеси, процедури и

[12] Дирекция Национален фонд в Министерство на Финансите изпълнява функциите на Сертифициращ орган и Орган, отговорен за получаване на средствата от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд (КФ), както и по Инициативата за младежка заетост (ИМЗ) и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) за програмен период 2014-2020 г. и по програмите за трансгранично сътрудничество по външните граници на Европейския съюз (ПТСВГ). Функциите на дирекцията са определени в Устройствения правилник на Министерството на финансите, Решения на Министерския съвет № 988/27.12.2005 г., № 792/17.12.2013 г., № 523/31.07.2007 г. и № 156/21.03.2014 г.;

[13] Окончателен размер по данни на УО, предоставени през месеците юни и юли 2021 г.

контролни мерки, свързани с установените нередности, с цел да бъдат идентифицирани слабостите и да бъдат ясно очертани действията за отстраняването им. Не са въведени процедури и по отношение на разследваните и установените измами, каквито са препоръките на Комисията. Основните действия за мониторинг на нередностите на управляващите органи се ограничават до обобщаване на информацията за нередностите и представянето им до дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерството на вътрешните работи за отчетни цели.

Управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво и на ниво управляващи органи през периода 2017-2020 г. се нуждае от значителни подобрения, за да достигне необходимото ниво на ефективност, което да осигури защита на финансовите интереси на Съюза. Въпреки определянето на две нива на изпълнение на процеса на борбата с нередностите, добрата координацията между участниците в него и постигнатия обхват на контролната дейност на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерството на вътрешните работи, са наложителни значителни подобрения по отношение на:

- разработването, мониторинга и оценката на стратегическите документи;

- информационната и аналитична осигуреност на процеса;

- предприемането на корективни действия за подобряване на механизма за борба с нередностите като цяло;

- преобладаващата част от превантивните мерки;

- въведените процедури по администриране на сигналите за нередности и на нередностите, както и тяхното прилагане на ниво оперативни програми.

Отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор през одитирания период носят следните:

- министър-председатели на Република България: Бойко Борисов (07.11.2014 г. – 27.01.2017 г. и 04.05.2017 г. – 12.05.2021 г.) и Огнян Герджиков (27.01.2017 г. – 04.05.2017 г.);

- министри на вътрешните работи: Румяна Бъчварова (11.03.2015 г. – 27.01.2017 г.), Пламен Узунов (27.01.2017 г. – 04.05.2017 г.), Валентин Радев (04.05.2017 г. – 20.09.2018 г.), Младен Маринов (20.09.2018 г. – 24.07.2020 г.) и Христо Терзийски (24.07.2020 г. – 12.05.2021 г.);

- министри на икономиката: Божидар Лукарски (07.11.2014 г. – 27.01.2017 г.), Теодор Седларски (27.01.2017 г. – 04.05. 2017 г.), Емил Караниколов (04.05.2017 г. – 24.07.2020 г.) и Лъчезар Борисов (24.07.2020 г. – 12.05.2021 г.);

- министри на труда и социалната политика: Зорница Русинова (18.05.2016 г. – 27.01.2017 г.), Гълъб Донев (27.01.2017 г. – 04.05.2017 г.), доц. Бисер Петков (04.05.2017 г. – 29.11.2019 г.) и Деница Сачева-Атанасова (03.12.2019 г. – 12.05.2021 г.);

- министри на околната среда и водите: Ивелина Василева (07.11.2014 г.-27.01.2017 г.), Ирина Костова (27.01.2017 г. – 04.05.2017 г.), Нено Димов (04.05.2017 г. – 15.01.2020 г.) и Емил Димитров (15.01.2020 г. – 12.05.2021 г.);

- министри на регионалното развитие и благоустройството: Лиляна Павлова (07.11.2014 г. – 27.01.2017 г.), Спас Попниколов (27.01.2017 г. – 04.05.2017 г.), Николай Нанков (04.05.2017 г. – 20.09.2018 г.) и Петя Аврамова (20.09.2018 г. – 12.05.2021 г.);

- министри на транспорта, информационните технологии и съобщенията: Ивайло Московски (07.11.2014 г. – 27.01.2017 г. и 04.05.2017 г. – 20.09.2018 г.), Христо Алексиев (27.01.2017 г. – 04.05.2017 г.) и Росен Желязков (20.09.2018 г. -12.05.2021 г.);

- министри на образованието и науката: Меглена Кунева (03.02.2016 г. – 27.01.2017 г.), Красимир Вълчев (04.05.2017 г. – 12.05.2021 г.) и Николай Денков (27.01.2017 г. – 04.05.2017 г.).

Отговорността на Сметната палата се свежда до изразяване на обосновано заключение относно ефективността на управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво и на ниво управляващи органи за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г.

Одитът е извършен в съответствие с Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ.

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание и причини за одита

Одитът се извършва на основание чл. 5, ал. 1, т. 3 и чл. 6 от Закона за Сметната палата и в изпълнение на заповед № ОД-03-02-017 от 14.12.2020 г., издадена от заместник-председател на Сметната палата. Одитната задача е включена под № 319 в Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2020 г.

Нарушенията на европейската и националната правна рамка, които засягат финансовите интереси на Съюза, оказват негативно влияние върху изпълнението на политиките и постигането на целите на Европейския съюз (ЕС), като редуцират финансовите ресурси, заделени за постигането им и, едновременно с това, подкопават доверието в работата на институциите както на национално, така и на европейско ниво.

През периода 2014-2020 г., установените нередности в България по седем от оперативните програми – „Добро управление“ 2014-2020 (ОПДУ), „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (ОПИК), Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, (ОПРЧР 2014-2020), „Околна среда“ 2014-2020 (ОПОС 2014-2020), „Региони в растеж“ 2014-2020 (ОПРР 2014-2020), „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 (ОПТТИ) и „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 (ОПНОИР), са с финансово изражение в размер на 324 019 445 лева, което представлява 1,94 на сто от договорените средства по проектите, финансирани със средства от тези програми. През целия период трайно нарастват не само броят и финансовото изражение на нередностите, но също и относителният дял на финансовото им изражение от договорените средства.

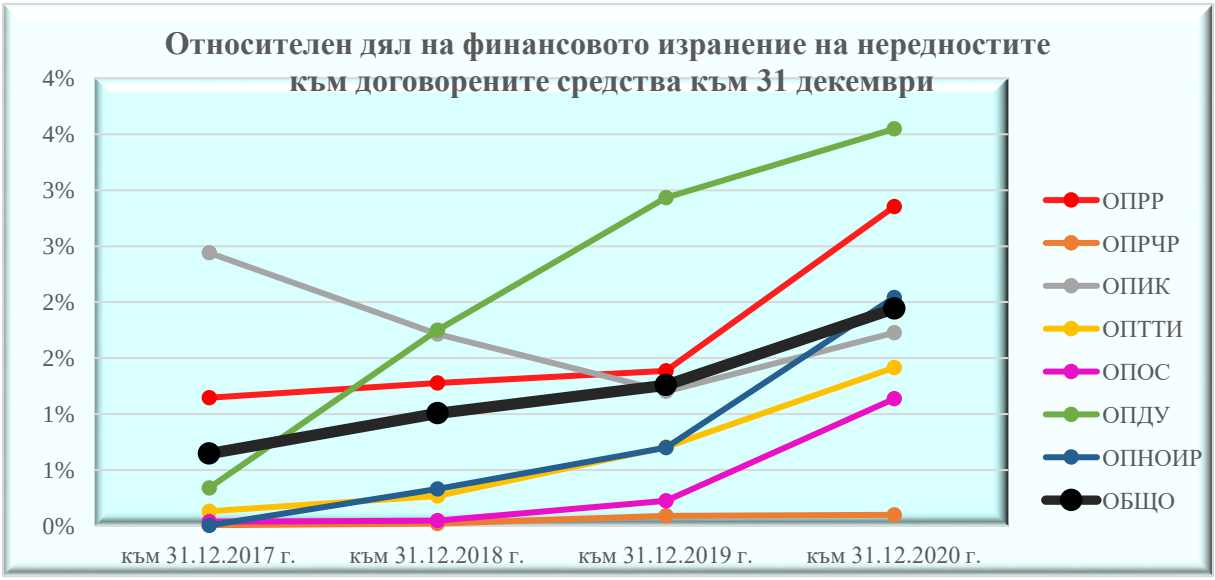

Източник: дирекция АФКОС[14] и ИСУН 2020

За програмен период 2014-2020 г. не е планиран и извършван одит за администриране на нередности по оперативни програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионния фонд (КФ) и Европейския социален фонд (ЕСФ), затова в Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2020 г. е включен хоризонтален одит за администриране на нередности и контрол по прилагането на процедурите за администриране на нередности.

2. Обект на одита

2.1. Обект на настоящия одит е ефективността на действията на институциите и органите, отговорни за превенцията и борбата с нередностите и измамите, засягащи

[14] Одитно доказателство № 22

финансовите интереси на Европейския съюз в България на национално ниво и на ниво управляващи органи на оперативни програми за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г.

Борбата с измамите и с всяка друга незаконна дейност, която засяга финансовите интереси на Съюза, се разглеждат от държавите-членки като въпрос от общ интерес. С оглед на това, Съюзът и държавите-членки предприемат мерки, които имат възпиращо действие и предприемат ефикасна защита, както в самите държави, така и в институциите, органите, службите и агенциите на ЕС. За постигане на координираност на действията на Съюза и държавите-членки се осъществява тясно и редовно сътрудничество между съответните компетентни власти. От своя страна, Европейският парламент и Съветът, след консултация с Европейската сметна палата (ЕСП), приемат необходимите мерки в областта на предотвратяването и на борбата с измамите, засягаща финансовите интереси на Съюза, с цел да се осигури ефективна и равностойна защита в държавите-членки, както и в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза.[15]

Определенията за нередност[16] и съмнение за измама[17] са въведени през 1995 г.

В условията на споделено управление на бюджета на Съюза, задължения за изпълнение на бюджета са делегирани на държавите-членки, които в съответствие със задълженията си за контрол и одит, целящи постигане на добро финансово управление, прозрачност и недискриминация и осигуряване на откритост на дейността на Съюза, поемат произтичащите от това отговорности.[18] При изпълнение на тези отговорности държавите-членки вземат всички необходими мерки, включително законодателни, регулаторни и административни, за да защитят финансовите интереси на Съюза, като предотвратяват, откриват и коригират нередностите и измамите.[19]

2.2. Ефективността на борбата с неправомерните дейности, засягащи финансовите интереси на ЕС, зависи както от създадената правна рамка, така и от наличието на подходящи институционална рамка и политики.

За целите на осигуряването на адекватен отговор на незаконните дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, през 1999 г. е създадена Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ).[20] Тя има специален статут на независим орган за разследване в рамките на Комисията с правомощия за провеждане на административни разследвания[21], като средство за борба с измамите. Службата има и ключова роля за координиране на сътрудничеството между държавите-членки в борбата срещу измамите[22] и за създаване и разработване на методи за предотвратяване и борба с измамите, корупцията и всяка друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. С цел да се гарантира използването на всички налични средства за защита на финансовите интереси на Съюза през 2017 г. е създадена Европейската прокуратура,

---

[15] чл. 325 от Договор за функциониране на ЕС;

[16] чл. 1 от Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности - Нередност е „всяко нарушение на разпоредба на правото на Съюза или националното право, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на ЕС или на бюджетите, управлявани от него, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на ЕС или посредством извършването на неоправдан разход. (Определението отразява текста на Регламент 2988/95 г., който е актуализиран с оглед на практиката на Съда на ЕС, съгласно която и „нарушение на националното право“, което отговаря на фактическия състав на определението, съставлява „нередност“)чл. 1 от Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности;

[17] чл. 1 от Конвенцията за защитата на финансовите интереси на Европейските общности от 26 юли 1995 г., приета на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз; Съмнение за измама „е нередност, даваща основание за образуване на административно или съдебно производство на национално ниво с цел да се определи съществуването на определено умишлено поведение, по-специално измама.“

[18] чл. 317 от Договор за функциониране на ЕС;

[19] чл. 63, ал. 2 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 2018/1046 на Европейския Парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012,;

[20] Решение на Европейската комисия № 1999/352 от 28 април 1999 г. за създаване на Европейска служба за борба с измамите(OLAF);

[21] Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 883/2013 на Европейския, парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF);

[22] чл. 325 от Договор за функциониране на ЕС;

Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 883/2013 на Европейския, парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF);

независима и децентрализирана прокурорска служба на ЕС, чийто правомощия да разследва и преследва по наказателен ред престъпленията против бюджета на Съюза,[23] допълват тези на ОЛАФ.

Европейската комисия (Комисията) създава Експертен комитет за координиране на предотвратяването на измамите (COCOLAF), с който могат да се консултират всички въпроси, свързани с предотвратяването и съдебното преследване на измами и всички други незаконни дейности, които засягат по неблагоприятен начин финансовите интереси на Съюза, както и по всички въпроси, които са свързани със сътрудничеството между държавите-членки или между държавите-членки и Комисията в тази област.[24]

Политиката на Съюза през периода е изразена в Съвместна стратегия за борба с измамите[25] и в Стратегиите на Европейската комисия (ЕК) за борба с измамите от 2011 г. и от 2019 г.[26] Приемането на новата стратегия на Комисията е в отговор на настъпилите през последните години значителни промени в областта - нови схеми за финансиране, нови видове измами, развитие на информационните технологии, ново законодателство, с цел усъвършенстване на система за превенция, разкриване и санкциониране на измами, засягащи бюджета на ЕС.

2.3. За изпълнение на залегналите в Договора за функциониране на ЕС (ДФЕС) ангажименти за предприемане на еднакви мерки за предотвратяване на измами, засягащи финансовите интереси на Съюза, каквито прилага при предотвратяване на измами, засягащи националните финансови интереси, страната ни изгражда съответни правна и институционална рамки. В тази връзка, държавната политика по защитата на финансовите интереси на ЕС се провежда от министъра на вътрешните работи.[27]

2.3.1. Държавите-членки и кандидатки за членство в ЕС са ангажирани с изготвянето на национални стратегии за борба с измамите, в подготовката и изпълнението на които, следва да са ангажирани на високо политическо и експертно ниво всички национални институции. Поради което през 2014 г. е приета Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2014 – 2020 г.[28] Основна цел на стратегията е да се осигури ефективна и ефикасна защита на финансовите интереси на ЕС в Република България в изпълнение на ДФЕС, като се подобри превенцията, разкриването и противодействието на нередностите и измамите, акцентира се върху повишаване ефективността на разследването, постигане на по-висока степен на възстановяване на неправомерно усвоени средства от бюджета на ЕС и налагане на пропорционални и възпиращи санкции при спазване на законодателството и определяне отговорностите на институциите. Необходимо е и укрепване на сътрудничеството с ОЛАФ и с компетентните институции на ЕС, държавите-членки и други държави.

2.3.2. Администрирането на нередностите и извършването на финансови корекции са регламентирани в Закона за управление на средствата от ЕСИФ[29] (ЗУСЕСИФ) и редица подзаконови актове като Наредба за администриране на нередности по ЕСИФ[30] (НАНЕСИФ), Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните

---

[23] чл. 101 от Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура;

[24] Решение 94/140/ЕО на Комисията за създаването на експертен комитет за координиране на предотвратяването на измамите;

[25] Съвместна стратегия за борба с измамите 2015-2020 г. Документ Ref. Ares (2015)6023058 – 23/12/2015, https://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-files/JOINT%20ANTI-FRAUD-STRATEGY2015-2020.pdf ;

[26] COM(2011) 376 final Стратегия на Комисията за борба с измамите - http://www.afcos.bg/index.php/bg/node/63 и COM(2019) 196 final Стратегия на Комисията за борба с измамите: засилени действия за защита на бюджета на ЕС - http://www.afcos.bg/index.php/bg/node/236 ;.

[27] чл. 85б, ал. 2, т. 1 от Правилник за устройството и дейността на МВР, приет с ПМС № 207от18.07.2014 г., в сила от 22.07.2014 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 85 от 29 Октомври 2019 г.;

[28] Приета с Протокол № 53.4 на Министерския съвет от 17.12.2014 г.;

[29] Обн., ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., изм. и доп., бр. 43 от 7.06.2016 г., бр. 74 от 20.09.2016 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. и доп., бр. 85 от 24.10.2017 г., изм., бр. 2 от 03.01.2018 г., доп., бр. 29 от 08.04.2019 г., изм., бр. 94 от 29.11.2019 г., доп., бр. 13 от 14.02.2020 г., в сила от 14.02.2020 г., изм. и доп., бр. 52 от 09.06.2020 г.;

[30] Приета с ПМС № 173 от 13.07.2016 г., обн., ДВ, бр. 57 от 22.07.2016 г., изм., бр. 55 от 07.07.2017 г., в сила от 07.07.2017 г., бр. 90 от 30.10.2018 г., в сила от 30.10.2018 г.;

показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ[31] и други.

2.3.3. Основните участници в институционалната рамка са Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (Съвета АФКОС), дирекция „Защита на финансовите интереси на ЕС“ (АФКОС) в МВР и органите от системата за управление и контрол на средствата от ЕС.[32]

а) Съветът АФКОС осигурява на висше политическо ниво съгласуваност и взаимно допълване на мерките, предприемани от националните власти за борба с нередностите и измамите със средства на ЕС.[33] Той се председателства от министъра на вътрешните работи, който е отговорен за провеждане на държавната политика по защита на финансовите интереси на ЕС. Членове са министри, заместник-министри и ръководители на администрации, отговорни за управлението на средствата от европейските фондове и програми, директори на приходни агенции, ръководители на контролни, сертифициращи, одитни и правоприлагащи органи.[34] Основните функции на Съвета са свързани с консултиране на Министерския съвет (МС) по проекти на нормативни актове и на стратегии за борба с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС, и планове за действие към тях в случаите, когато това е предвидено в нормативен акт, обсъждане на предложени от председателят или членовете му въпроси, засягащи борбата с нередностите и измамите, както и приемане на подходящи мерки за оптимизирането й, които са задължителни за изпълнение от членовете му.[35] Дейността на Съвета се подпомага от дирекция АФКОС в МВР, в качеството й на секретариат[36], и се отчита ежегодно пред МС. Във връзка с изпълнение на функциите си, Съветът АФКОС взаимодейства със Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС, който координира мерките на държавната политика за развитие на страната със средства от ЕС.[37] Съветът си сътрудничи и с Прокуратурата, в чийто правомощия е извършването на наказателни разследвания.

б) Дирекция АФКОС, която изпълнява функцията на координационна служба за борба с измамите в съответствие с Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 883/2013[38] и е национална контактна точка с ОЛАФ и с компетентните органи в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС в държавите-членки и в други държави, е специализирана структура на МВР. На дирекцията са възложени функции по:

- осъществяване на контролна, информационна и координационна дейност по линия на защита на финансовите интереси на ЕС;
- осигуряване, координиране и контролиране на национално ниво докладването на нередности между националните институции и ЕК;
- извършване на административни проверки за идентифициране на нередности и измами, засягащи финансовите интереси на ЕС (административни разследвания), по своя инициатива или по искане на ОЛАФ;
- осъществяване на оперативно сътрудничество с ОЛАФ и координация на национално ниво при провеждане на разследвания на територията на Република България; както и

[31] Приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г., обн., ДВ, бр. 27 от 31.03.2017 г., в сила от 31.03.2017 г., изм., бр. 68 от 22.08.2017 г., в сила от 22.08.2017 г., изм. и доп., бр. 67 от 23.08.2019 г., в сила от 23.08.2019 г., бр. 19 от 6.03.2020 г.
[32] Органи за управление и контрол на средствата от ЕСИФ са управляващите органи, сертифициращите органи и одитните органи, чл. 9., ал. 1 от ЗУСЕСИФ;
[33] ПМС № 18 от 04.02.2003 г. за създаване на Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, обн., ДВ, бр. 13 от 11.02.2003 г., посл. изм. и доп., бр. 30 от 3.04.2018 г., в сила от 3.04.2018 г.
[34] чл. 3 от ПМС № 18 от 04.02.2003 г.;
[35] чл. 4 от ПМС № 18 от 04.02.2003 г.;
[36] чл. 3а от ПМС № 18 от 04.02.2003 г.;
[37] чл. 4, ал. 3 от ПМС № 18 от 04.02.2003 г.;
[38] Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 883/2013 на Европейския, парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF);

- създава необходимата организация по подготовката от българска страна на годишния доклад на Европейската комисия по чл. 325 от ДФЕС. [39]

в) Органите от системата за управление и контрол на средствата от ЕС[40], които са и членове на Съвета АФКОС, организират в ръководените от тях администрации дейностите в областта на превенцията и борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза. Част от тези дейности са и определянето на служители, отговорни за борбата с нередностите и измамите, които осъществяват оперативното взаимодействие с дирекция АФКОС[41], както и служители по нередностите, отговорни за администрирането на сигналите и нередностите. При борбата с правонарушенията е препоръчително[42] управляващите органи да изпълняват пълния процес на управление - превенция, разкриване и ответни действия, като в това отношение Комисията прилага принцип на нулева толерантност към измамите и корупцията[43]. Отговорността за прилагането на пълния цикъл за борба с нередностите и измамите е възложена на управляващите органи на оперативните програми.[44]

2.4. За установяването на един прозрачен процес за борба с нередностите е необходимо да се осигури: максимална осведоменост на обществото за това какво е нередност и какво следва да съдържа един сигнал за нередност, за да е възможно неговото разследване; опростени и лесно достъпни възможности за подаване на сигнали в различни форми; адекватна защита за подаващите сигнали лица; своевременна и достатъчна информация за хода на процедурите.

Управляващите органи следва да осигурят адекватни възможности за подаване на сигнали, в т.ч. и анонимни. Специално определени лица следва да извършват в определени срокове регистрация на постъпилите сигнали и проверки по тях за установяване на наличието на нередности. Необходимо е установените нередности да са регистрирани, да е определена финансова корекция, отчитаща размера и сериозността на нарушението на бенефициера, и да е проследено изпълнението на корективните действия. Постъпилите сигнали за нередности и установените нередности подлежат на специален ред за докладване на национално и европейско ниво. На национално ниво, всички сигнали за нередности и установени нередности, както и настъпилите промени по вече докладвани нередности, следва да се докладват на тримесечна база пред дирекция АФКОС чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България – ИСУН 2020.[45] Нередностите, чието финансово изражение надвишава 10 000 евро принос от европейските фондове, следва да се докладват на Комисията също на тримесечна база. Необходимо е Комисията да се информира редовно и за съществен напредък по отношение на свързаните административни и съдебни производства. Всички уведомления на Комисията следва да се извършват електронно чрез Системата за управление на нередности IMS (Irregularity Management System).[46]

---

[39]чл. 85б от Правилник за устройството и дейността на МВР, приет с ПМС № 207от18.07.2014 г., в сила от 22.07.2014 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 85 от 29 Октомври 2019 г.,;

[40] Определени в ЗУСЕСИФ;

[41] чл. 8, ал 2 от ПМС № 18 от 04.02.2003 г.,;

[42] Насоки на Комисията за държавите-членки и органите по програмите относно оценката на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF 14—0021), стр. 12.
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_bg.pdf

[43] Раздел 2.2.1 от Съвместната стратегия за борба с измамите за периода 2015—2020 г. за ЕФРР, КФ, ЕСФ, FEAD, ЕФПГ, ФСЕС и ЕФМДР, Ares (2015) 6023058 от 23 декември 2015 г. публикувана на адрес: http://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-files/JOINT%20ANTI-FRAUD-STRATEGY2015-2020.pdf

[44] чл. 9, ал 5 от ЗУСЕСИФ;

[45] Наредба за администриране на нередности по ЕСИФ (НАНЕСИФ), чл. 15 и чл. 19,

[46] Наредба за администриране на нередности по ЕСИФ (НАНЕСИФ), чл. 20;

Фигура 2: Минимални изисквания за ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите[47]

2.5. Процесът по администриране на нередности, съгласно НАНЕСИФ[48], обхваща част от елементите на цикъла на борбата с правонарушенията, и е определен като съвкупност от дейности по:

- регистриране на сигнал за нередност;
- проверка за установяване на нередност или липса на нередност;
- издаване на първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност;
- регистриране на нередност;
- докладване на нередност;
- корективни действия и последващото им проследяване;
- приключване на процедурата по администриране на нередност;
- други действия, изпълнението на които е от значение за правилното администриране на нередността.

[47] Насоки на Комисията за държавите-членки и органите по програмите относно оценката на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF 14—0021), стр. 12;.
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_bg.pdf

[48] Наредба за администриране на нередности по ЕСИФ (НАНЕСИФ), чл. 3, приета с ПМС № 173 от 13.07.2016 г., обн., ДВ, бр. 57 от 22.07.2016 г., изм., бр. 55 от 07.07.2017 г., в сила от 07.07.2017 г., бр. 90 от 30.10.2018 г., в сила от 30.10.2018 г.

ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД

Цели на одита

В съответствие с общите цели на одита на изпълнението, определени в Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ, настоящият одит има за цел да извърши и предостави на законодателната и изпълнителната власт, на ръководствата на одитираните организации, както и на други заинтересовани страни:

1. Обективна оценка на създадената организация за управлението на процеса за борба с нередностите и измамите на национално ниво;
2. Оценка доколко прилаганите от управляващите органи процедури по администриране на нередности осигуряват защита на националните и общностни финансовите интереси;
3. Препоръки за подобряване на ефективността на управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво и на ниво управляващи органи, като се анализират слабостите и се посочат въведените добри практики в отделни управляващи органи, с оглед да се подпомогнат ръководствата на одитираните обекти.

Обхват на одита

Одитът обхваща периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. Всички съществени факти и обстоятелства след края на одирания период са взети под внимание при съставяне на одитния доклад.

Одитираните организации са Министерския съвет, Министерството на вътрешните работи, Министерството на икономиката, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на образованието и науката.

На етапа на изпълнение на одита са анализирани и оценени:

- Управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво, в частта на извършването на анализ на системата за борба с нередностите, наличие на система за оценка на резултатите от изпълнението на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г. и изграден механизъм за координация между отговорните участници в процеса;
- Постигнатата информационна и аналитична осигуреност на процеса по администриране на нередности по отношение на пълнота на данните и наличие на възможност за проследимост за процесите, осъществен мониторинг на национално ниво на обобщени в различна степен данни за сигналите за нередности, регистрираните нередности, тяхното финансово изражение и на резултатите от процеса;
- Осъществяваният контрол и даваните методически указания от дирекция АФКОС, относно прилагането на процедурите за администриране на нередности;
- Създадените условия за защита на лицата, които подават сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на Съюза;
- Превантивните мерки за намаляване на правонарушенията, засягащи националните и общностни финансови интереси по отношение на въведените от управляващите органи политики за борба с измамите, въведените и оповестени вътрешни правила за администриране на нередности, предприетите мерки за повишаване на осведомеността на служителите, бенефициерите и други лица, осигурената възможност за подаване на сигнали, използването на разработения от ЕК инструмент АРАХНЕ;

- Въведените и прилагани от управляващите органи процедури по администриране на сигнали за нередности и на нередности, в целия нормативно регламентиран и препоръчан от Комисията обхват на процедурите.

Извън обхвата на одита остават анализа и оценката на:

- начина на определяне на целите, приоритетите и мерките, включени в Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г., както и тяхното изпълнение;

- ефективността на част от дейностите по превенция на борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, свързани с повишаване на етичната култура, обученията, организацията на вътрешната контролна среда в нейната цялост и изпълнението на дейностите по криминалното разследване;

Настоящият одит следва да даде отговор на следния основен въпрос: Ефективно ли е управлението на процеса за борба с нередностите? За тази цел са формулирани и специфични въпроси, подвъпроси, критерии и показатели за оценка, посочени в приложение към одитния доклад.[49]

3. Одитни критерии

Използваните критерии и показатели за оценка при извършване на одит на изпълнението „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. са посочени в приложение към одитния доклад.[50]

4. Одитна методология

4.1. Одитен подход

За постигане целите на одита са използвани в комбинация системно-ориентирания и резултатно-ориентиран подходи. Системно-ориентираният подход е приложен при оценката на управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво, информационна и аналитична осигуреност на процеса по администриране на нередности, осъществявания контрол и даваните методически указания от дирекция АФКОС, създадените условия за защита на лицата, които подават сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на Съюза, превантивните мерки за намаляване на правонарушенията, засягащи националните и общностни финансови интереси и въведените от управляващите органи процедури по администриране на сигнали за нередности и на нередности. Резултатно-ориентираният подход е използван при оценката на прилагането на въведените от управляващите органи процедури по администриране на сигнали за нередности и на нередности.

4.2. Методи за събиране на данни и информация:

4.2.1. Основните методи за събиране на данни и информация за целите на одита са:

- преглед и проучване на информация, данни и документи (нормативни, програмни, вътрешни правила, отчетни и др.), включително публично достъпни такива (данни от електронни страници, доклади, отчети, анализи и материали, включително на международни издания);

- писмено поставяне на въпроси и провеждане на интервюта с длъжностни лица от одитираните организации, включително извършване на наблюдение на изпълнението на някои дейности и процеси;

4.2.2. За целите на анализа и оценката на изпълнението на процедурите по администриране на нередности са използвани нестатистически одитни извадки, определени на три етапа. На първия етап е извършен подбор на оперативните програми, в рамките на които впоследствие се осъществят директни съществени проверки относно

[49] Приложение № 2 - Одитни въпроси, критерии и показатели за оценка;
[50] Приложение № 2 - Одитни въпроси, критерии и показатели за оценка;

действията на управляващите органи по администриране на сигналите за нередности и нередности. Подборът на оперативните програми е извършен чрез кумулативното прилагане на следните критерии:

- брой на регистрираните нередности и тяхното финансово изражение по оперативни програми за периода 2014-2020 г.;
- установени слабости при настоящия одит във въведените от управляващите органи процедури за администриране на нередности.

В резултат от прилагане на посочените критерии от всички оперативни програми, включени в обхвата на одита са определени оперативни програми, - „Региони в растеж“ 2014-2020 и „Околна среда“ 2014-2020, в които са извършени документални проверки на процеса по администриране на нередности на извадка от досиета на регистрирани сигнали за нередности.

За да бъде обхванат целия процес - администриране на сигналите за нередности и администриране на установените нередности, за генерална съвкупност е прието множеството на всички подадени през периода 01.01.2017 г. – 31.12.2020 г. сигнали за нередности по двете оперативни програми. Формирани са нестатистически извадки, определени на два етапа чрез прилагането на комбинация от случаен подбор на извадковите единици и въз основа на вътрешна класификация на регистрираните сигнали за нередности, въведена от управляващите органи на съответните оперативни програми.

Детайлна информация за подхода и методите за формиране на одитните извадки са представени в приложение към одитния доклад. [51]

4.3. Методи за обработване на събраните данни и информация

Основните методи, използвани за обработване на събраната информация са:

- систематизиране и обобщаване на данни и информация, включително подходящо таблично/графично представяне на резултатите;
- анализ и сравнителен анализ на данни и информация по предварително определени критерии и показатели;
- дескриптивен анализ.

[51] Приложение 3 - Одитна извадка

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ

Раздел I. Управление на процеса за борба с нередностите и измамите на национално ниво

1. База за определяне на националните цели и приоритети и координация

1.1. Аналитична основа на стратегическата рамка за борба с нередностите и измамите

Европейската комисия насърчава държавите-членки да не се ограничават само в рамките на преките регулаторни изисквания в борбата с измамите, за да осигурят както по-добро наблюдение на процеса, така и еднородни и ефективни практики за борба с нередностите и измамите. В тази връзка Комисията препоръчва да се разработят национални стратегии за борба с измамите, чрез които да се повиши ефективността и ефикасността на защитата на финансовите интереси на Съюза, като за целта дава и съответни насоки на държавите-членки. Насоките отразяват добрите практики и нямат задължителен характер.

България е с утвърдени традиции в това отношение - първата Стратегия за борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС е приета през 2005 г.[52] Българският опит и подход за разработване на стратегически документи в областта на защитата на финансовите интереси на Съюза са оценени положително от Комисията и често е посочван като добра практика в Насоките.[53]

1.1.1. Съгласно Насоките на Комисията, един от важните етапи при създаването на националната стратегия е подготвителният. Той съдържа два подетапа, първият е извършване на оценка на актуалното състояние (т.е. преглед с цел оценка на действащите мерки за борба с измамите и техния контекст, като по този начин се определят силните и слабите страни на системата) и вторият е оценка на риска от измами.[54] Правилното изпълнение, както на всички съществуващи изисквания, така и на препоръчителните насоки за изготвяне на стратегията би следвало да се осигури чрез специално определен ред. Такъв ред е въведен при разработването на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС (Националната стратегия) за периода 2021-2027 г. чрез утвърждаването от Съвета АФКОС на пътна карта. В пътната карта са определени дейности, отговорни за изпълнението им институции, срокове, индикатори за оценка на изпълнението и постигнати резултати. Сред планираните дейности няма такива, свързани с изготвяне на анализ на реалното състояние на системата за борба с нередностите в България, нейните силни и слаби страни, заплахи и възможности за развитие, както и за извършване на преглед и оценка на действащите мерки за борба с измамите. За разработването на Националната стратегия за периода 2014-2020 не е въведен аналогичен ред.[55]

Липсата на въведен ред, правила и процедури за изготвяне на Националната стратегия за периода 2014-2020 създава риск от непълно съобразяване с насоките на Комисията относно изпълнението на необходимите действия, включително е предпоставка за допускане на слабости и грешки при отразяване на националните специфики и приоритети на системата за борба с нередностите.

1.1.2. В действалата през одитирания период Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г.[56] е посочено, че въз основа на извършения анализ на механизма по защита на финансовите интереси на ЕС до 2013 г. и констатираните проблемни области са

---

[52] Приета от Министерски съвет с Протокол № 41т.7/13.10.2005 г. http://www.afcos.bg/bg/node/53

[53] Насоки относно националните стратегии за борба с измамите (Ref. Ares(2016)69РД--965 — 13/12/2016) https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/BG-TRA-General%20Guidelines%20on%20National%20Anti-Fraud%20Strategies.pdf

[54] Насоки относно националните стратегии за борба с измамите (Ref. Ares(2016)6943965 — 13/12/2016)

[55] Одитни доказателства №№ 1, 2.8 и 1.3

[56] Приета с Протокол № 53.4 на Министерския съвет от 17.12.2014 г.;

определени заложените в нея стратегическите цели и действия.[57] Анализът е част от самата стратегия и обхваща описание на механизма за борба с измамите и институционалната рамка в България и констатираните проблеми. Механизмът и институционалната рамка посочват действалите до този момент стратегии и функциите и отговорностите на Съвета АФКОС, като цяло и на неговите членове, и на дирекция АФКОС в МВР. Като констатирани проблеми са посочени европейските инициативи и препоръките на Комисията, информация за докладваните нередности през програмния период 2007-2013 г., идентифицираните предизвикателства на различните етапи на борбата с измамите – превенция, разкриване и противодействие, разследване, възстановяване и санкции, и предизвикателствата в областта на сътрудничеството на европейско ниво. Не е направен преглед и оценка на действащите към момента на изготвяне на стратегията мерки за борба с измамите и техния контекст.[58]

При разработването на Националната стратегия за периода 2021-2027 г.[59] е приложен същият подход. В самата стратегия са посочени механизмът и институционалната рамка на европейско и на национално ниво и анализът на състоянието на сектора. Допълнително е включена оценката на риска от измами на национално ниво, което на практика представлява вторият подетап от определеният като ключов в Насоките Подготвителен етап за разработването на националните стратегии. Посочено е, че в резултат на този анализ са идентифицирани основните области, които се нуждаят от оптимизиране, поради установени слабости в тях. Самият Анализ на риска от измами и нередности, отразяващ секторно идентифицираните рискове през програмния период 2014-2020 г., е приложен към стратегията. Анализът е структуриран в няколко части и обхваща разходната и приходната част на бюджета. Рисковете са оценени от позициите/гледните точки на различните участници в цикъла на борбата с измамите – управляващи, сертифициращи и одитни органи, органи с аналитични и разследващи функции.[60]

Въпреки че реалното състояние на системата за борба с нередностите в България не е оценено в пълен обем, направеният при разработването на Националната стратегия за периода 2021-2027 г. анализ на риска дава широко обхватна и добра база за извършване на препоръчаната от Комисията оценка. Този анализ би могъл да се извърши и в хода на изпълнение на цитираната стратегия, което да позволи да се идентифицират силните и слабите страни на системата за борба с нарушенията на правото на ЕС и измамите, заплахи и възможности за развитие, да се ревизират заложените в стратегията цели и приоритети, при необходимост, за да отчитат основните проблеми и предизвикателства пред националната система и световните тенденции в областта и да се предложат подходящи за постигането на целите мерки и дейности.

1.2. Оценка и актуализиране на Националната стратегия

Визията на ЕК е националните стратегии да бъдат динамични документи, като необходимостта от развитие да се определя от резултатите от извършваните мониторинг и оценки. Наред с текущия мониторинг, се препоръчва извършването на междинни и окончателни оценки по отношение на постигането на целите, свързани с ефективността и ефикасността на борбата с измамите и защитата на финансовите интереси на Съюза. Една от целите на междинната оценка е да се прецени необходимостта от актуализиране на стратегията, за да се гарантира постигането на определените цели. Окончателната оценка следва да бъде извършена в края на периода на действие на стратегията, за да бъдат представени в количествено изражение резултатите от изпълнението и да бъде

[57] Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС 2014-2020 г., стр.3;
[58] Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС 2014-2020 г (НСПБНИ 2014-2020);
Одитно доказателство № 2.9.
[59] Приета с Решение № 833 на МС от 12 ноември 2020 г.;
[60] Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС 2021-2027;

поставена основата за следващата стратегия. Очаква се, окончателната оценка да бъде съсредоточена върху системата за изпълнението на стратегията, да идентифицира слабите и силните страни, които влияят върху откриването и премахването на рисковете от измами и да посочва причините за непостигане на целите. Комисията обръща внимание, че е полезно да се изготвят насоки или наръчници за да се улесни мониторингът и оценката на стратегията.[61]

Методологията за стратегическо планиране в Република България също предвижда при разработването на всеки стратегически документ да има установен механизъм за оценка, който да осигурява систематично изследване и оценка на връзките между „входовете, дейностите, изходите и резултатите от изпълнението“, както и факторите на средата.[62]

В съответствие с Насоките на Комисията, водещата роля при разработването, мониторинга и отчитането на Националната стратегия е възложена на дирекция АФКОС, която представя документа за приемане от Съвета АФКОС.[63] В Националната стратегия 2014-2020 г. е записано, че се извършва наблюдение и отчитане на стратегията, които са изразяват в изготвяне на годишен доклад за дейността на Съвета на базата на информация, подадена от членовете на Съвета и от Прокуратурата, във връзка с изпълнени дейности за постигане на заложените стратегически цели в Националната стратегия. Не е предвиден друг мониторинг, както и не е предвидено извършването на оценки. Индикатори за измерване на напредъка при изпълнението на целите също не са определени.[64] За целите на наблюдението и отчитането не са разработвани и утвърждавани правила и процедури. [65]

При разработване на Националната стратегия 2021-2027 г. не са направени промени в частта „Отчитане и изпълнение“. Посочено е, че плана за действие се изготвя за срок от 1 година, а отчитането на изпълнението му се извършва на 6 месеца. Определено е съдържанието на плана - цели, дейности, отговорни институции, срокове и индикатори за изпълнение. Отново не е предвидено извършването на оценка.[66]

За целите на изготвяне, наблюдение и отчитане на годишните планове за действие за изпълнение на стратегията, от дирекция АФКОС със съдействие на членовете на Съвета АФКОС през 2019 г. са разработени правила, които са одобрени в рамките на Съвета АФКОС.[67] Правилата определят времевата рамка за изготвяне на плана (последното тримесечие на предходната година), участниците, видовете дейности за включване в плана, етапите, през които преминава до одобрението му и сроковете за изпълнението им. Изисквания относно определянето на индикаторите по отделните дейности не са въведени. В правилата е предвиден ред за извършване на текущо и годишно наблюдение, като за текущото е определен по-кратък интервал - тримесечен, в сравнение с определеният шестмесечен за стратегията. Отчитането на изпълнението на дейностите следва да се извършва по тристепенна скала - изпълнена, частично изпълнена/в процес на изпълнение и неизпълнена, като са определени критерии за класифициране на нивото на изпълнение във всяка една от степените. Определени са

---

[61] Насоки относно националните стратегии за борба с измамите (Ref. Ares(2016)6943965 — 13/12/2016), раздел III. Оценка и актуализиране на НСБИ

[62] Методологията за стратегическо планиране в Република България, приета с Решение на Съвета за административна реформа от 28.04.2010 г. (т. VIII. Оценка на стратегическите документи и тяхното изпълнение, стр.24-25) - https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&Id=90

[63] чл. 4, ал. 1, т. 1 от ПМС № 18 от 2003 г. за създаване на Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (Загл. изм. - ДВ, бр. 90 от 2010 г., в сила от 16.11.2010 г., бр. 60 от 2012 г., в сила от 7.08.2012 г.);
чл. 19 от Правилник за организацията и дейността на Съвета АФКОС, приет с ПМС № 214 от 2012 г.;
Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периодите 2014-2020 г. и 2021 – 2027 г., т. 6

[64] Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г., т. 6

[65] Одитно доказателство № 2.8

[66] Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2021-2027 г., т. 6;
Одитни доказателства №№ 1.3 и 2.8

[67] Одитно доказателство № 3.8

отговорностите и сроковете за представяне и публикуване на отчета, като е указано, че той се прилага към Доклада за дейността на Съвета АФКОС и след одобрението му от Министерски съвет се публикува. В приложение към процедурите са разработени образци на плана за действие, на тримесечния и годишния отчет и за наблюдение на неизпълнени дейности от предходни години. [68]

И в двете Национални стратегии за периодите 2014-2020 г. и за 2021-2027 г. не е съобразена препоръката на Насоките на Комисията и не е предвидено извършването на междинни и окончателни оценки на стратегиите. Не са и правени такива оценки за Националната стратегия 2014-2020 г. [69]

Въведените правила за изготвяне, наблюдение и отчитане на годишните планове за действие за изпълнение на стратегията компенсират част от слабостите на предвидения механизъм за наблюдение и отчитане на националните стратегии, но те не съдържат указания за определяне на индикаторите по отделните дейности в плановете за действие. Това, наред с липсата на механизъм за оценка и на определени индикатори за наблюдение на изпълнението на целите и приоритетите на стратегиите и за двата периода, затруднява извършването на адекватен мониторинг, отчитане и оценка на изпълнението на заложените в стратегиите цели и дейности. Липсата на планирана и извършена междинна оценка на Националната стратегия 2014-2020 г. не позволява стратегията да бъде адаптирана и актуализирана към динамиката на системата, за целите на чието управление е създадена. А липсата на окончателна оценка лишава процеса на планиране на стратегическите цели и приоритети за периода след 2020 г. и от информация за резултатите от изпълнението на предходната и причините за евентуално непостигане на целите.

1.3. Координация между отговорните участници в борбата с нередностите и измамите

Осигуряването на координацията в дейността на държавните органи по предотвратяване и борба с правонарушенията – измами, злоупотреби със средства и имущество, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени на българската държава от фондове и по програми на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране, е възложена на Съвета АФКОС. В Съвета е осигурено широко представителство на необходимото управленско ниво[70], като в състава са включени ръководителите на всички органи и институции, имащи отношение към управлението и контрола на средствата от ЕС, като необходимо условие за осигуряване изпълнението на взетите решения. Председателството на Съвета АФКОС е възложено на министъра на вътрешните работи. Координационните функции на Съвета се изразяват в обсъждане на въпроси, свързани с борбата с нередностите и приемане на решения за оптимизирането ѝ и осъществяване на взаимодействие с органите на съдебната власт. Дирекция АФКОС, определена за Секретариат на съвета, го подпомага при осъществяване на дейността му.[71]

---

[68] Одитни доказателства №№ 3.8 и 2.7

[69] Одитни доказателства №№ 1.3 и 2.10.

[70] заместник-министър на вътрешните работи; министърът на икономиката; министърът на околната среда и водите; министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията; заместник-министър на финансите, отговорен за управлението на средствата от Европейските фондове и програми;
заместник-министър на земеделието, храните и горите, отговорен за управлението на средствата от Европейските фондове и програми; заместник-министър на труда и социалната политика, отговорен за управлението на средствата от Европейските фондове и програми; заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, отговорен за управлението на средствата от Европейските фондове и програми; изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж"; заместник-председател на Държавна агенция "Национална сигурност"; изпълнителният директор на Държавен фонд "Земеделие"; изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския съюз"; директорът на Агенцията за държавна финансова инспекция; изпълнителният директор на Агенцията по обществени поръчки; изпълнителният директор на Националната агенция за приходите; директорът на Агенция "Митници"; изпълнителният директор на Изпълнителната агенция "Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове"; главният секретар на МВР

[71] ПМС № 18 от 2003 г. за създаване на Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (Загл. изм. - ДВ, бр. 90 от 2010 г., в сила от 16.11.2010 г., бр. 60 от 2012 г., в сила от 7.08.2012 г.);

1.3.1. Функциите на Съвета АФКОС, отговорностите на председателят му и неговите членове са определени в нормативния акт за създаване на Съвета[72]. Председателят на Съвета следва да насочва и ръководи заседанията и работата на Съвета, да представя на заинтересованите ведомства приетите решения, становища и предложения и да организира и контролира изпълнението на решенията. Указанията на председателя, свързани с работата на Съвета, са задължителни за изпълнение от членовете му.[73]

Отговорностите на членовете на Съвета, свързани с координацията са: определяне на служители, които да осъществяват оперативното взаимодействие с дирекция АФКОС; определяне на най-малко двама служители от съответната администрация, отговорни за администрирането на нередности, които да изпълняват функциите на служители по нередности; отчитане изпълнението на приетите от Съвета решения. [74] До м. април 2021 г.[75] всеки член на Съвета има задължението да предоставя информация за приетите законодателни, административни, организационни и оперативни мерки за борба с нередностите и измамите на тримесечна база на дирекция АФКОС. След направеното изменение на правната норма, периодичността на отчитането е променена на шест месеца.[76]

Организацията на дейността на Съвета АФКОС е уредена с правилник.[77] С него са определени начинът на провеждане на заседания, на приемане на решения и създаване на експертни работни групи. В правилника е регламентирано, че за изпълнението на всяко решение на Съвета трябва да е определен отговорник и срок. В дневния ред на всяко заседание следва да се включва отчет за изпълнението на приетите решения от предходни заседания, а при неизпълнение – доклад относно причините за това. Такъв отчет следва да се включва и в годишния доклад за дейността на Съвета. В правилника са определени и функциите на дирекция АФКОС, като Секретариат на Съвета АФКОС.[78]

За целите на изготвяне на годишния доклад за дейността на Съвета АФКОС, Секретариатът изисква от членовете му представяне на информацията в структуриран вид. Разработени са образци, чрез които да се събере информация за:

- приети нормативни и вътрешни актове (закон, постановление, вътрешни правила, инструкции, наръчници) за борба с нередностите и измамите, както и осъществени административни мерки през отчетната година;
- предприети организационни и оперативни мерки за осъществяване на ефективна превенция и противодействие на нередностите и измамите - реорганизация на звена/подобряване на кадровото обезпечаване, обучения за повишаване осведомеността в борбата с измамите, въведени ИТ инструменти, системи за обмен на информация, риск индикатори, рискови профили, червени флагове;
- дейности в областта на координацията и сътрудничеството на национално ниво, с ОЛАФ и с компетентните институции на ЕС и/или държавите-членки за защита на финансовите интереси на ЕС;
- оперативни действия в борбата с нередностите и измамите през отчетната година - извършени административни проверки, включително проверки на място, финансови инспекции, одити, ревизии и други действия, образувани преписки и наказателни производства, приключили със съдебно решение наказателни производства;

[72] ПМС № 18 от 2003 г. за създаване на Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (Загл. изм. - ДВ, бр. 90 от 2010 г., в сила от 16.11.2010 г., бр. 60 от 2012 г., в сила от 7.08.2012 г.);
[73] чл. 6, ал. 1, т.т. 4 и 11 на ПМС № 18 от 2003 г.
[74] ПМС № 18 от 2003 г.
[75] ПМС № 18 от 2003 г. за създаване на Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, изм. бр. 28 от 6.04.2021 г., в сила от 6.04.2021 г.;
[76] Чл. 12, ал. 5 на ПМС № 18 от 2003 г., изм. бр. 28 от 6.04.2021 г., в сила от 6.04.2021 г.;
[77] ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 214 на МС от 13.09.2012 г. за приемане на Правилник за организацията на дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз
[78] Правилник за организацията на дейността на Съвета АФКОС, приет с ПМС № 214 от 2012 г.;

- по-важни дейности, осъществени за подобряване на комуникацията и информационния обмен, повишаване информираността и постигане на широка обществена осведоменост по въпросите на борбата с нередностите и измамите.[79]

При отчитането на дейността през 2018 г. и 2019 г. е поискана допълнително и информация за броя на неприключените сигнали от предходни години и за новите сигнали, получени през 2018 г. Поискана е и разбивка на получените нови сигнали през отчетната година - сигнали, по които не е посочен проект или програма или не са от компетентността на съответното звено; приключени сигнали през годината; и неприключени сигнали към края на годината.[80]

Съгласно Правилника за организацията на дейността на Съвета АФКОС, редовните му заседания следва да се провеждат веднъж на 6 месеца, като има възможност за насрочване и на извънредни заседания, инициирани от председателя или член на Съвета. Възможно е Съветът да взема решения и чрез неприсъствена процедура. Заседанията се считат за редовни ако присъстват повече от половината от членовете му, а решенията се взимат с обикновено мнозинство. [81]

През периода 2017-2019 г. са проведени по две редовни заседания на Съвета АФКОС годишно. На първото за годината заседание обикновено се разглежда доклада за дейността на Съвета през предходната година и отчета за изпълнение на Националната стратегия, българския принос към годишния доклад на ЕК по чл. 325 от ДФЕС, анализа на административно-контролната дейност на дирекция АФКОС, анализа на най-често установяваните нередности от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ (ИА ОСЕС). В отделните години са разглеждани и актуални за съответния период въпроси, като проблемите при изпълнението на ОПНОИР и ПРСР 2014-2020 през 2017 г. и 2018 г., предложенията на ЕК за нови регламенти за програмния период 2021-2027 г., актуализиране на състава, задачите и организацията на дейността на Постоянната работна група по нередностите (ПРГН) и актуализация на НАНЕСИФ през 2019 г. [82]

На вторите заседания на Съвета АФКОС, провеждани в края на годината, са обсъждани плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за следващата година и напредъка по изпълнението на вече взети решения на Съвета. През 2018 г. са разгледани и предлаганите от ЕК законодателни промени в областта на борбата с измамите по време на българското председателство. През 2019 г., във връзка с предстоящото изготвяне на Национална стратегия за периода 2021-2027 г., е приета Пътна карта и са обсъдени коментарите от българска страна по изготвената от ОЛАФ „Методология за изготвяне на профили на държавите-членки в областта на борбата с измамите“.[83]

През 2020 г., предвид предприетите на национално ниво мерки за превенция и контрол относно разпространението на COVID-19, са проведени три неприсъствени процедури за вземане на решения от Съвета АФКОС. Освен посочените по-горе теми за обсъждане и, респективно вземане на съответните решения, са разгледани и одобрени проектът на Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2021-2027 г. и проектът на изменение на ПМС № 18 от 2003 г.[84]

1.3.2. Постоянна работна група по нередности (ПРГН) е създадена със заповед на министъра на вътрешните работи през 2011 г., в съответствие с нормативните изисквания.[85] Работната група има за задача да:

---

[79] Одитни доказателства №№ 2.17, 6.10 и 19.1

[80] Одитни доказателства №№ 2.17, 6.10 и 19.1

[81] Чл. чл. 3, 9 и 15 от Правилника за организацията на дейността на Съвета АФКОС, приет с ПМС № 214 от 2012 г.;

[82] Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част I, стр. 8), 2018 г. (Част I, стр. 9), 2019 г. (Част I, стр. 10) http://www.afcos.bg/bg/node/42

[83] Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част I, стр. 8), 2018 г. (Част I, стр. 9), 2019 г. (Част I, стр. 10) http://www.afcos.bg/bg/node/42

[84] Доклад за дейността на Съвета АФКОС през 2020 г. (Част I, стр. 10) http://www.afcos.bg/bg/node/42

[85] Чл. 6, ал. 1, т. 6 на ПМС № 18 от 2003 г., Обн., ДВ, бр. 13 от 11.02.2003 г., посл. изм. и доп., бр. 30 от 3.04.2018 г.

- анализира и решава проблемни и спорни казуси във връзка с нередности и да създава модели за разрешаване на идентични случаи;
- обсъжда системно допускани грешки от служители по нередности;
- обменя опит, добри практики и информация за нови измамни практики;
- разглежда при необходимост случаи по отправени искания от ОЛАФ или ЕК за информация, проверки на място, оказване на съдействие;
- изготви наръчник, съдържащ по-характерни установени нередности, казуси, становища и други.[86]

С издаването на нова заповед през 2019 г. е направена промяна във функциите на ПРГН, като е отпаднала задачата за изготвяне на наръчник и е добавена такава за разглеждане и обсъждане на предложения за промени в нормативната рамка в областта на администрирането на нередности.[87]

През целият период от определянето на задължението за изготвяне на наръчник с по-характерни нередности, казуси, становища и други до края на 2019 г., това не е направено. В рамките на два годишни сборника за 2017 г. и за 2018 г., които дирекция АФКОС е изготвила, са изведени общо 6 казуса, от които 2 по ОПОС 2007-2013, 2 по ПРСР 2007-2013 и по един по ОПИК и ОПРР 2014-2020.[88]

За организацията и дейността на ПРГН, на първото ѝ редовно заседание през 2011 г. са приети правила. В правилата е указано, че за провеждането на редовно заседание на групата е необходимо да участват най-малко 2/3 от членовете ѝ. Решенията на присъствените заседания се приемат с обикновено мнозинство от присъстващите, а при неприсъствените, с обикновено мнозинство от състава на групата. Свикване на извънредни заседания е предвидено при наличие на искане за това поне на 1/3 от членовете ѝ. Постоянната работна група по нередностите следва да заседава два пъти годишно, като по искане на членовете на Съвета АФКОС и по преценка на ръководителя ѝ, могат да се провеждат и извънредни заседание. През 2019 г. е въведена и възможността за провеждане на неприсъствени заседания, при необходимост от вземане на спешни решения.[89]

През периода 2017-2020 г. са проведени общо 4 заседания, от които две редовни през 2017 г. и през 2018 г. и две неприсъствени, през 2019 г. и 2020 г., което е половината от предвиденото. Извънредни заседания не са провеждани. Разглеждани са предложения за изменения в нормативни актове, въпроси свързани с преустановяване на допускането на нарушения при администрирането на нередности и необходимостта от въвеждане на минимални изисквания към служителите по нередности. Направени са предложения за подобряване на комуникацията между служителите по нередности и дирекция АФКОС чрез създаване на електронна платформа за неформална комуникация в реално време. Предложено е и провеждане най-малко на две присъствени заседания на ПРГН годишно, на които да се вземат решения по възникнали казуси и поставени въпроси. [90]

През одитирания период интензитетът на работа на групата не е достатъчен, за да подпомага работата на служителите по нередности и не съответства на определения в заповедта на министъра на вътрешните работи и на правилата за работата ѝ.

От дирекция АФКОС, в рамките на проекти, финансирани по ОПДУ, се организират работни срещи на служителите по нередности. През периода 01.01.2017 г. – 31.12.2020 г. са проведени три срещи – през 2017 г., 2018 г. и 2020 г. В рамките на тези срещи се провеждат специализирани обучения, вкл. и с акцент върху съмненията за измама, представят се нови указания на Комисията, новости в информационните

[86] Одитно доказателство № 2.13
[87] Одитно доказателство № 2.13
[88] Одитно доказателство № 4.3
[89] Одитни доказателства №№ 2.13 и 4.2
[90] Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част IV, т. 9.12., стр. 54), 2018 г. (Част IV, т. 12.11., стр. 58), 2019 г. (Част IV, т. 11.11., стр. 57) и 2020 г. (Част IV, т. 14.12., стр. 53) http://www.afcos.bg/bg/node/42;
Одитни доказателства №№ 2.14, 2.15 и 4.2

системи, използвани за администриране на нередности, обсъждат се казуси и конкретни случаи с фактическа сложност, поставят се въпроси по прилагане на процедурите, представят се опита на управляващите органи (УО) и идентифицирани добри практики. Резултатите от срещите са докладвани на директора на дирекция АФКОС, като само в доклада за срещата през 2020 г. е включена информация по същество за обсъждани казуси и проблеми.[91]

Създаденият механизъм за координация на борбата с нередностите и измамите на национално ниво, включващ Съвет АФКОС, дирекция АФКОС и Постоянна работна група по нередностите, включително определените им функционална компетентност, организационна и йерархична структура осигуряват необходимите за ефективното му функциониране. Определеният ред за провеждане на заседания и срещи, както и за изпълнение и отчитане на взетите решения в рамките на Съвета АФКОС допринасят за повишаване на ефективността на координацията и на противодействието на нередностите, като се осъществява добра координация между участващите в процеса отговорни институции.

Управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво обаче не осигурява достатъчно добра база за определяне на националните цели и приоритети, предвид липсата на:

- утвърдени правила за изготвяне на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС;

- преглед и оценка на ефективността от изпълнението на действащите мерки за борба с измамите, включително междинна и окончателни оценки за изпълнението на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020;

- индикатори за измерване степента на изпълнение на целите, както и на правила и процедури за извършване на оценка.

2. Информационна и аналитична осигуреност на процеса по администриране на нередности

Ефективността на управлението на всеки процес или дейност зависи до голяма степен от неговата добра информационна и аналитична осигуреност. Това изисква цялата необходима информация да се структурира в подходяща база данни, която да се обработва/управлява от добре организирана информационна система.

Регламент (ЕС) № 1303/2013[92] задължава държавите-членки да гарантират, че всеки обмен на информация между бенефициерите и управляващия орган, сертифициращия орган, одитния орган и междинните звена може да се извършва посредством електронни системи за обмен на данни. Целта е, чрез електронните системи, да се улесни оперативната съвместимост, както на национално ниво, така и на ниво Европейски съюз (ЕС). Данните, които трябва да се съхраняват в електронните системи са посочени в Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията.[93]

2.1. ИСУН 2020 - описание, правила и указания за работа

Системата, с чието функциониране е предвидено да се осигури изпълнението на изискванията на регламентите е Информационната система за управление и наблюдение

[91] Одитно доказателство № 4.4

[92] Чл. 122, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета

[93] Приложение III от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство;

на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН).[94] Законът за управление на средствата от ЕСИФ задължава всички участници в процеса да събират и систематизират коректна и достоверна информация относно дейностите по изпълнението, управлението, наблюдението, оценката и контрола на оперативните програми[95] и проектите съобразно тяхната компетентност[96] в ИСУН.[97]

Условията, редът и механизмът за функционирането на ИСУН са определени с наредба.[98] Информацията за сигналите за нередности и за установените нередности следва да се въвежда в системата в тридневен срок. Указано е, че това трябва да се направи в модул „Проверки“, подмодули, съответно „Сигнали за нередности“ и „База данни нередности“. Информацията следва да се въвежда в обем определен от регламентираното в приложение към НАНЕСИФ съдържание на регистъра на сигналите за нередности и регистъра на нередностите.[99]

2.1.1. Указанията за работа с ИСУН 2020 са публикувани в модул „Помощ“ на системата, като относимите към модул „Проверки“, където следва да се въвежда информацията за процеса по администриране на нередности, са в Ръководството за потребителя за модул „Проверки“.[100] Дадени са указания за начина на въвеждане, запазване, актуализиране на данни в отделните раздели. Ръководството не съдържа методически указания и не е детайлизирано до ниво описание на информацията, която следва да се въвежда в отделните полета на разделите. Причината за това е, че дирекция АФКОС не припознава ролята си на методолог по отношение на начина на отразяване на информацията, свързана с процеса по администриране на нередности в ИСУН 2020 и не е участвала в разработването на указанията.[101] От ръководството е видно, че част от полетата имат падащи менюта, но не е посочено съдържанието им и не е указано коя категория от падащото меню в кои случаи следва да се избере, което води до субективна преценка на отделните служители и прави данните несъпоставими. Част от указанията в ръководството не са коректни. [102]

Допълнителни указания от Дирекция „Централно координационно звено“ (ЦКЗ) в администрацията на Министерския съвет[103], извън тези публикувани в ръководството, не са давани през периода от 2017 г. до 2020 г. Дирекция ЦКЗ, оказва съдействие на потребителите на ИСУН 2020 по технически въпроси относно функционалностите на системата, но за методически указания, потребителите са насочвани към дирекция АФКОС.[104]

От страна на дирекция АФКОС не са давани указания за работа със системата. Становището на дирекцията е, че са ползватели и като такива не следва да дават указания. Не е налице и нормативно изискване за това. Дирекцията участва в разработването на модула чрез свои представители в работната група за развитие на ИСУН 2020. Препоръчано е уеднаквяване на форматите на данните в ИСУН 2020 и IMS

---

[94] Одитно доказателство № 5.1 – РД-И-67.1, Екранна снимка № 1,
Одитно доказателство № 5.8. – РД-И-67.2 СУК 08.2021.docx, източник: ИСУН 2020/Помощ/Информация относно ИСУН 2020, необходима за СУК

[95] чл. 3, ал. 2 от ЗУСЕСИФ;

[96],чл. 21 от ЗУСЕСИФ;

[97] ИСУН има два различни интерфейса за програмните периоди 2007-2013 и 2014-2020, като за втория програмен период, наименованието на системата е ИСУН 2020

[98] Наредба за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН, приета с ПМС № 243 от 20.09.2016 г., обн., ДВ, бр. 76 от 30.09.2016 г., изм., бр. 30 от 11.04.2017 г., в сила от 11.04.2017 г., доп., бр. 32 от 21.04.2017 г., в сила от 21.04.2017 г., изм., бр. 68 от 22.08.2017 г., в сила от 22.08.2017 г., доп., бр. 2 от 3.01.2018 г., в сила от 3.01.2018 г., изм., бр. 54 от 29.06.2018 г., доп., бр. 35 от 30.04.2019 г.

[99] Чл. 9 и чл. 15 на Наредба за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН, приета с ПМС № 243 от 20.09.2016 г., обн., ДВ, бр. 76 от 30.09.2016 г., посл. доп., бр. 35 от 30.04.2019 г.

[100] Одитни доказателства №№ 5. 2 и 5.9

[101] Одитно доказателство № 6.4

[102] Одитни доказателства №№ 5.8, 5.2 и 7.1

[103] Съгласно чл. 22, ал. 1 от ЗУСЕСИФ Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕСИФ се поддържа от Централното координационно звено.

[104] Одитно доказателство № 7.1

с цел улесняване на служителите по нередности, които ползват и двете системи и създаване на условия за по-лесен трансфер на данни от ИСУН 2020 към IMS. На практика трансфер на данни между двете системи не е постигнат до 31.12.2020 г. Възможно е само копиране на съдържанието на отделни полета от едната система и поставянето им в съответни полета на другата система.[105]

Промените в ИСУН 2020 се извършват по инициатива на ЦКЗ при установена необходимост от промяна по функционалностите й, или по искане на УО, дирекция АФКОС или други институции. Те се отразяват в съответните ръководства, но проследяването на извършените промени в ръководствата не е възможно, тъй като в системата са достъпни за потребителите само актуалните им варианти. Съобщенията за направените промени се намират в рубрика „Актуални новини“, подредени в хронологичен ред и се визуализират за потребителя при първото му влизане в ИСУН 2020 след извършването им.[106]

Каре 1

Необходимост от допълнителни указания при работа с ИСУН 2020 (модул за служебно ползване) – примери от практиката1. При попълване на раздел „Преглед на уведомление“, в Модул „Проверки“, подмодул „База данни нередности“ , поле „Тримесечие“ и поле „Година“, не е указано кое тримесечие следва да се посочи – на първоначалното докладване на нередността или на подаване на текущото уведомление. По тази причина УО често попълват тримесечието на първоначално докладване на нередността и когато въвеждат последващо уведомление. В резултат, в списъка на уведомленията всички уведомления са с различна дата на промяна, но от едно и също тримесечие. Тези грешки се пренасят и в колона „Тримесечие на последващо докладване“ в Регистъра на нередностите *(Одитно доказателство № 5.11).*

2. В Ръководството, не е указано в кои случаи се прави актуализация на уведомление за нередност - само при наличие на последващо действие или съществена промяна по вече докладвана в предходен период нередност и/или при допусната грешка или по друг повод. Липсва и изискване за посочване на причината за актуализацията. В резултат на това, често не може да се установи по какъв повод се прави поредното уведомление.

3. В раздел „Преглед на нередности“, в Модул „Проверки“, подмодул „База данни нередности“, секция/екран „Уведомления за нередност/Редакция на уведомление“ не е пояснено коя дата следва да се посочи в поле „Дата на създаване“ –датата на регистриране на нередността в ИСУН 2020 или датата на уведомлението за нередност. В секцията има и поле „Дата на въвеждане на информацията“, което се попълва служебно от системата. Това води до неяснота коя от двете дати се приема за дата на регистриране на нередността и как следва да се проследи спазването, на 3-дневния срок за регистриране на нередността след издаването на първа писмена оценка.

4. В раздел „Преглед на уведомление“, в Модул „Проверки“, подмодул „База данни нередности“, секция/екран „Уведомления за нередност/Редакция на уведомление“ има поле „Рег. № на акта по чл. 30“ и „Дата на акта по чл. 30“. Нормативното основание не е правилно посочено – би следвало да е чл. 29 от НАНЕСИФ. Тази грешка е мултиплицирана и в Регистъра на нередностите.

През периода 2017-2020 г. от страна на дирекция АФКОС е отправено само едно искане за отстраняване на установен проблем при генериране на справка „Регистър на нередности“, в Модул „Проверки“, като проблемът е отстранен от ЦКЗ. Посочената от АФКОС причина за липсата на повече искания е, че в дълъг период от време извършването на промени в системата е било невъзможно поради липса на избран изпълнител за поддържането ѝ.[107]

[105] Одитни доказателства №№ 1.1, 2.11, 2.12, 6.17 и 6.18
[106] Одитни доказателства №№ 5.7, 7.2 и 7.3
[107] Одитно доказателство № 6.5

През същия период от Управляващите органи са отправени само две искания за промени в системата. От страна на УО на ОПНОИР, в края на октомври 2019 г., е поискано отстраняване на фактическа грешка в наименованието на поле „Рег. № на акта по чл. 30“ в секция „Уведомление за нередност“, което следва да е „Рег. № на акта по чл. 29“. Такава промяна е инициирана от представителя на УО на ОПНОИР и в рамките на ПРГН в края на септември 2019 г., като е решено предложението да се разгледа от работната група за развитие на ИСУН 2020. До края на октомври 2021 г. промяната не е реализирана. Промяната, инициирана от УО на ОПОС 2014-2020 е свързана с попълване на електронните контролни листове и по информация от УО на ОПОС 2014-2020 е извършена.[108]

Участието на дирекция АФКОС при разработването на модул „Проверки“ и малкото предложения и искания от страна на компетентните органи за извършване на промени и въвеждането на нови функционалности в ИСУН 2020, по отношение на процесите по администриране на нередности, не са достатъчни за подобрение на функционалностите на системата, които дават отражение както върху надеждността на въведените данни, така и върху възможностите за извличане и качеството на справките.

В началото на 2020 г. от ЦКЗ е организирано заседание на работната група за развитие на ИСУН, във връзка с което дирекция АФКОС информира ЦКЗ за установени проблеми при функционирането на ИСУН 2020. Проблемите са свързани с: регистъра на нередностите; регистъра на сигналите за нередности; невъзможността за въвеждане на фонд в данните за сигнал за нередност; некоректното формиране на Справка за докладваните нередности за тримесечие, при извършването на справки за сигналите и за нередностите; липса на информацията за финансовите корекции в отделните модули; липса на задължително поле за въвеждане на регистрационен номер на сигнала и др.[109]

С въвеждане на ограниченията след 13.03.2020 г. по повод епидемичната обстановка работата по надграждане на ИСУН 2020 е забавена.

Съдържанието на Ръководството на потребителя за работа с модул „Проверки“ на ИСУН 2020 и липсата на методически указания относно отразяването на информацията, свързана с процеса по администриране на нередности в ИСУН 2020 не дават гаранция за коректност и унифицираност на въведените в системата данни и не създават условия управляващите органи да изпълняват нормативните изисквания за въвеждане на достоверна информация, което пряко рефлектира върху надеждността на данните в системата и на извличаните справки.

2.1.2. Пряко влияние върху информационната осигуреност на процеса по администриране на нередности оказва и възможността за извличане на синтезирани данни от ИСУН 2020 в различни разрези и за различни времеви интервали. Важно условие за коректното им използване е наличието на детайлно описание на данните в справките, които се генерират. Те следва да осигурят на потребителя възможност за разбиране на данните, които се визуализират в различните видове справки. Тази информация е необходима за правилното интерпретиране на данните и е определяща при използването им за целите на анализа.

В Ръководство за потребителя за модул „Проверки“ на ИСУН 2020 са описани стъпките за създаване на: Справка за докладвани нередности за тримесечие; Регистър на сигналите за нередности; и Справка за нередности, но не е посочено какви са характеристиките на включените в справките данни. [110] Генерираните справки в модула също не съдържат описание за визуализиращите се в тях данни.[111]

Дирекция АФКОС, като Секретариат на Съвета АФКОС, която заедно със Съвета като най-заинтересовани потребители на обобщени данни от системата не са изисквали такава информация. Разбирането на дирекцията е, че тя е ползвател на ИСУН 2020 и

[108] Одитни доказателства №№ 2.14, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15.2, 17.1
[109] Одитно доказателство № 6.5
[110] Одитни доказателства №№ 5.2 и 5.9
[111] Одитни доказателства №№ 5.3, 5.4, 5.6 и 7.4

нямат отношение към метаданните на справките, след като при разработването на системата са поставили изискванията си за генериране на информацията в тях.[112]

Съгласно указанията[113] за създаване на Регистър на получените сигнали за нередности, в модул „Проверки“ следва да се активира команда „Регистър на нередности“. Системата генерира Регистър на нередности вместо Регистър на сигналите за нередности, в който няма данни за сигналите за нередности, по които не са установени нередности.

Когато в модул „Проверки“ се активира команда „Регистър на сигнали за нередности“ се визуализира прозорец, които позволява единствено избор на конкретен сигнал, за който да се извлекат данни или на директен експорт на данни. ИСУН 2020 не дава възможност за прилагане на никакъв критерий за специфициране на регистъра. При избора на команда „Експорт“ системата генерира регистър, с данни за сигнали за нередности по всички програми и фондове на ЕС. Предвид липсата на дескриптори, няма яснота относно обхват и съдържанието на информацията в извлечения регистър.[114] За получаване на обобщена или систематизирана информация от Регистъра на сигнали за нередности е необходимо да се направят допълнителни обработки чрез използването на функционалностите на електронните таблици, което отнема допълнителен времеви и човешки ресурс.[115]

Системата не позволява при генериране на Регистъра на нередностите да бъде прилаган и друг критерий за систематизиране на данните, освен тримесечие и година на докладване, както и да се извлече регистър например, за отделните оперативни програми или за отделните финансиращи фондове. В регистъра на нередностите има повтаряне на една и съща нередност няколко пъти, в зависимост от броя на уведомленията, които са подавани за нея, като за тези повторения няма пояснение. Това означава, че за да се получи какъвто и да е разрез на данните от регистъра, трябва да се направи отново допълнително обработване на данните, аналогично на Регистъра на сигналите за нередности.

Подреждането на сигналите в Регистъра на нередностите не е по възходящ номер на сигналите, не е и по хронологичен ред, а не е посочен и критерият, по който са подредени.[116]

ИСУН 2020 не позволява разграничаване на предвидените в ЗУСЕСИФ две хипотези за започване на процедура по администриране на нередности - по инициатива на управляващия орган на съответната програма или по сигнал.[117] В системата и двете хипотези се въвеждат като сигнали. Попълване на информация за вида и източника на сигнала може да се направи в текстово поле. Така въведената информация не е в структуриран вид, което не позволява автоматична/електронна обработка и извличане на данни, например за броя на процедурите, стартирани по сигнал или по инициатива на управляващия орган. Такова разграничаване не е направено и в НАНЕСИФ, където няма регламентирани отделни процедури за двете хипотези. В резултат, това разграничаване не се отразява и в Регистъра на сигналите за нередности и в Регистъра на нередностите.[118]

При прилагане на указанията[119] и генериране на Справка за нередности, в Модул „Проверки“, е установено, че в първата колона нередностите не са подредени по възходящ ред на националните идентификационни номера (НИН). Например, нередност с НИН: ОПОС20/18/КФ/090/03 е след нередност с НИН: ОПОС20/18/КФ/318/01. Подреждането се извършва по хронология на въведените уведомления за нередности, което обуславя присъствието на една нередност толкова пъти в справката, колкото

[112] Одитно доказателство № 6.6
[113] Одитно доказателство № 5.9
[114] Одитно доказателство № 5.5
[115] Одитно доказателство № 5.5
[116] Одитни доказателства №№ 5.4 и 5.9
[117] ЗУСЕСИФ, чл. 69, ал. 2;
[118] Одитни доказателства №№ 6.8 и 7.8
[119] т. 10 на Ръководството за потребителя за модул „Проверки“

уведомления са подадени по нея, аналогично на Регистъра на нередностите. Тези специфики на справката отново не са пояснени в Ръководството за потребителя.[120]

Установено е разминаване между данните в уведомленията, които управляващите органи изпращат на дирекция АФКОС и данните в справките за докладвани нередности за тримесечие, извлечени от ИСУН 2020. За 70 на сто от нередностите от одитната извадка няма информация в справките, генерирани от ИСУН 2020.[121] Такива неточности са установени и от дирекция АФКОС, която за да работи с коректни данни се налага да ги уточнява извън системата. За целта автоматично генерираната справка се изпраща от дирекция АФКОС до УО по електронна поща за корекции и съгласуване. След извършване на съответните проверки, УО връщат коригираните данни.[122]

Предвид посочените слабости на системата при извличане на справките, те трудно могат да се използват като база за извършване на по-задълбочени и детайлни анализи на процедурите по администриране на нередности. През периода от 2017 г. до 2020 г. от страна на дирекция АФКОС не са отправяни искания към ЦКЗ за генериране на допълнителни справки от ИСУН 2020 с обобщени данни за целите на извършване на анализи на национално ниво. [123]

Функционалностите на ИСУН 2020 по отношение на генерирането на обобщени данни за сигналите за нередности и за нередности са ограничени, тъй като няма възможност за специфициране и модифициране на информацията в справките съобразно нуждите на потребителите и е необходимо влагането на допълнителни ресурси за обработка, включително за уточняване на надеждността на данните в част от тях. Наличието на недобре структурирани данни в справките и на многократни срещания на една и съща нередност, некоректно дадените указания в ръководството за потребителя, както и липсата на описание на съдържанието на данните в част от справките не дават увереност относно тяхната пълнота и коректност. В резултат, информацията, извлечена от информационната система за управление и наблюдение не подпомага мониторинга на процеса по администриране на нередностите, както на ниво оперативни програми и финансиращи фондове, така и на национално ниво, което възпрепятства и/или затруднява извършването на анализи.

2.2. Осъществен мониторинг на процеса по администриране на нередности. Извършени анализи и предприети корективни действия на национално ниво

Събирането и анализът на данни по отношение на нередностите и измамите е една от двете приоритетни цели на ЕК, заложени в стратегията ѝ за борба с измамите. Комисията оценява ползите от събирането и анализа на данни в няколко направления: наблюдаване на борбата с измамите и придобиване на представа за възникващи схеми за измама и иновативни мерки за борба с тях; събиране и анализиране на данни за установени и предполагаеми случаи на измама; и обработване на данни за рискови показатели с цел установяване и предотвратяване на нередности. Комисията се ангажира да повиши качеството и пълнотата на данните и да усъвършенства анализа на естеството на установените измами и методите за извършването им.[124] Същевременно ОЛАФ препоръчва службите АФКОС, в рамките на превантивните си функции, да идентифицират възможните слабости на националната система за управление на европейските фондове[125].

2.2.1. Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС (2014-2020 г.) предвижда, в резултат на

[120] Одитни доказателства №№ 5.2, 5.6 и 5.9
[121] Вж. Част „Констатации и оценки“, Раздел II, т. 3.2.2. от одитния доклад
[122] Одитни доказателства №№ 5.2, 5.3, 5.9, 6.7 и 46
[123] Одитно доказателство № 6.11
[124] Стратегия на Комисията за борба с измамите: засилени действия за защита на бюджета на ЕС от 29.4.2019 г., т. 4.2.1.
[125] Guidance note on main tasks and responsibilities of an Anti-Fraud Co-ordination Service (AFCOS), Ref. Ares (2013)3403880 - 04/11/2013, Annex: AFKOS tasks, p. 2, c) http://www.afcos.bg/bg/node/57

изпълнението на дейностите за постигане на Стратегическа цел 1 „Подобряване на превенцията“, да се постигне развитие на формите за подаване на сигнали и контрол, с изградена система за анализ на постъпилите сигнали. В стратегията са заложени дейности за поддържане на бази данни от дирекция АФКОС за:

- нередностите по фондове, инструменти и програми;
- образувани и прекратени прокурорски преписки и досъдебни производства;
- извършените финансови инспекции.[126]

Не е предвидено извършването на мониторинг на обобщени в различна степен данни за сигналите за нередности и нередностите и тяхното финансово изражение.[127]

Съгласно изискванията на НАНЕСИФ[128], дирекция АФКОС следва да предоставя обобщена информация на годишна база за докладваните до ОЛАФ нередности в доклада за дейността на Съвета АФКОС. В правната рамка, регламентираща процеса по администриране на нередности, не са въведени други изисквания и задължения за обобщаване на данни на различни нива и за наблюдение на процеса по администриране на нередности.[129]

В действащите до края на 2019 г. Вътрешни правила за реда и организацията на работата на дирекция АФКОС при работа по сигнали за нередности и извършване на административни проверки за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на ЕС, съществува изискване за включване в годишния доклад за дейността на дирекция АФКОС на обобщена информация за получените през календарната година в дирекцията сигнали и предприетите действия по тях. След 2019 г. няма задължение за обобщаване на информация за сигнали за нередности и за нередности. В Закона за Министерство на вътрешните работи[130] съществува обща разпоредба за изготвяне и разработване на информационни и аналитични документи и продукти, предназначени за ръководството на министерството, отделни негови структури или за външни потребители. В заповед на министъра на вътрешните работи[131] е определена периодичността - шестмесечен и годишен, на анализите и обхвата им - на дейността на съответната структура и изпълнението на целите на МВР.[132]

Съществуващите изисквания за събиране и обобщаване на частични данни за сигнали за нередности, нередности и тяхното финансово изражение не създава предпоставка за изграждане на пълна база данни на национално ниво, която да позволява извършването на адекватен мониторинг на системата за защита на финансовите интереси на ЕС. Това, наред с липсата на изискване за извършване на наблюдение, значително ограничава инструментите за управление на процеса.

2.2.2. Съгласно разпределението на функционалните задължения между отделните звена на дирекция АФКОС, отдел „Информационно-аналитична дейност, правно и административно обслужване“ осъществява информационно-аналитичната дейност на дирекцията, поддържа информационните масиви на дирекцията и обобщава постъпващата информация за изготвяне на сведения и отчети. [133] Информационно-аналитичната дейност обхваща обобщаване и изготвяне на справки, анализи, годишни и шест/три/месечни планове по различни направления на дейност на национално или вътрешноведомствено ниво, в изпълнение на различни административни актове. За работата на отдела не са утвърдени вътрешни правила. Информационните масиви по

[126] Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014-2020 г., т. 5.1.4.
[127] Одитни доказателства №№ 6.9 и 16.1
[128] Чл. 24
[129] Одитни доказателства №№ 6.9 и 16.1
[130] Чл. 23, ал. 1 от Закона за МВР; Обн., ДВ, бр. 53 от 27.06.2014 г., посл. изм., бр. 85 от 02.10.2020 г., в сила от 01.01.2021 г., доп., бр. 20 от 09.03.2021 г., бр. 22 от 18.03.2022 г.
[131] Заповед № 8121з-342/30.03.2018 г. на министъра на вътрешните работи относно обмен на информация и анализ на дейността на структурите на МВР;
[132] Одитни доказателства №№ 3.1 и 6.1
[133] Одитно доказателство № 1.1

отношение на процеса по администриране на нередностите, обобщаването на данни и извършването на анализи се извършва от отдел „Докладване на нередности“.[134]

Функционалните задължения на отдел „Докладване на нередности“ (ДН) включват организиране и поддържане на база данни с информация за нередности и изготвяне на обобщена информация за докладваните до ОЛАФ случаи на нередности на годишна база.[135] Във вътрешните правила за организацията на дейността на отдела[136] е определен начинът на актуализиране на поддържаната от дирекция АФКОС база данни „Нередности“.[137] През м. май 2021 г. са приети нови вътрешните правила за организацията на дейността на отдел ДН, в които е определено точното съдържание на база данни „Нередности“, начинът на организирането ѝ и мястото на съхранение.[138]

Утвърдените вътрешни правила създават условия за адекватно изпълнение на ограничените изисквания за събиране и обобщаване на данни, което, обаче, не е достатъчно за изграждане на база данни на национално ниво, която да осигури информационно управлението на процеса по администриране на нередности.

2.2.3. През периода от 2017 г. до 2020 г. от дирекция АФКОС не е извършвано обобщаване на данни на национално ниво по отношение на сигналите за нередности. Обобщаването на данни за нередностите се ограничава до информацията, включена в доклада за дейността на Съвета АФКОС. През 2019 г. от Секретариата на Съвета АФКОС е поискана от УО обобщена информация по програмни периоди и програми с цел в доклада за дейността на Съвета да се представи обемът на постъпилите през годината сигнали и процеса на тяхната обработка. Получените данни са оценени като непълни и несъпоставими, което възпрепятства обобщаването им, поради което такава информация не е представена в доклада. Последващи опити за събиране на такава информация не са правени, тъй като е преценено да се изчака финализирането на Методология за изготвяне на профили на държавите-членки, разработвана от ОЛАФ. В рамките на методологията се очаква да бъде въведен унифициран механизъм за събиране на детайлна информация на национално ниво и нейното консолидиране за целия цикъл на борба с измамите.[139]

На национално ниво се поддържат бази данни в ИСУН 2020 и в различни регистри, но обобщаване се извършва по малък брой показатели на годишна база за целите на изготвяне на годишните доклади за дейността на Съвета АФКОС:

- Брой на нередностите – общо и по оперативни програми;
- Брой на докладваните до ОЛАФ случаи на нередности – общо, по фондове и по оперативни програми и
- Финансово изражение, само в частта на европейското съфинансиране в евро, на докладваните до ОЛАФ случаи на нередности– по фондове и по оперативни програми.[140]

Статистическа информация за нередностите, които не подлежат на докладване до ОЛАФ, по аналогия на изготвяната информация за нередностите, докладвани до ОЛАФ[141], не се събира. Причините за това посочени от дирекция АФКОС са, че няма нормативно изискване, от една страна, и от друга, от дирекция АФКОС не е идентифицирана такава необходимост и не са получавани специфични искания за изготвяне на такава информация.[142]

През периода от 2017 г. до 2020 г. от дирекция АФКОС не са извършвани анализи на данни за сигналите за нередности и нередностите на национално ниво по основни

---

[134] Одитни доказателства № 6.12 и 6.13
[135] Одитно доказателство № 1.1
[136] утвърдени от директора на дирекция АФКОС
[137] Одитно доказателство № 3.5
[138] Одитно доказателство № 18
[139] Одитни доказателства №№ 2.17, 4.5, 6.10 и 19.1
[140] Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част IV, т. 3.1., стр. 28 и Приложение 1), 2018 г. (Част IV, т. 4.1., стр. 33 и Приложение 1), 2019 г. (Част IV, т. 3.1., стр. 33 и Приложение 1) и 2020 г. (Част IV, т. 3.1., стр. 32 и Приложение 1) http://www.afcos.bg/bg/node/42
[141] чл. 24 на НАНЕСИФ
[142] Одитно доказателство № 3.6

показатели, които биха позволили извършване на адекватно наблюдение на процеса по администриране на нередности, като:

- брой на сигналите за нередности, и тенденция в развитието на показателя;
- брой подозрения за измами и относителният им дял от всички сигнали;
- брой на установените нередности и тенденция в развитието на показателя през определен период;
- относителен дял на броя на нередностите от броя на сигналите за нередности и тенденция в развитието на показателя;
- брой установени измами и относителният им дял от установените нередности и тенденция в развитието на показателя;
- размер на наложени финансови корекции на установените нередности и относителен дял от реално изплатените средства;
- размер на наложени финансови корекции на измамите и относителният му дял от финансово изражение на нередностите; размер на обжалваните финансови корекции (ФК) и относителният им дял от размера на всички наложени ФК;
- брой на нередностите, по които е променена/отменена наложената финансова корекция и тенденция в развитието на показателя; размер на възстановени дължими суми по нередности и тенденция в развитието на показателя; размер на финансовите корекции, подлежащи на принудително събиране и тенденция в развитието на показателя. [143]

Целта на анализа на данни, обобщени на различни нива и с различна периодичност е да се идентифицират слабости в системата, които да бъдат отстранени своевременно, в това число и чрез даването на указания, насоки, препоръки. През периода 2017-2020 г. от дирекция АФКОС не са давани указания и препоръки на Управляващите органи за отстраняване на слабости или за прилагане на възможности за подобрения, идентифицирани в резултат на анализи. [144]

Самостоятелни анализи, целящи идентифициране на слабостите на системата по отношение на администрирането на нередности не са извършвани. Като анализи на системата са посочени ежегодните анализи на административно контролната дейност на дирекция АФКОС[145] и годишните доклади за дейността на Съвета АФКОС.[146] Анализите, които се съдържат в тези доклади се ограничават до посочване на общия брой докладвани нередности, броят на докладваните до ОЛАФ нередности и относителният им дял от всички нередности, както и тенденцията на нарастване на общия брой на нередностите през годините. Изведени са и основните типове нередности по ЕСИФ и честотата им на срещане за три периода – годината за която се отчита дейността на Съвета, предходната година и от началото на програмния период до края на отчетната година.[147]

На ниво оперативна програма е представена информация за извършените административни проверки, включително проверки на място, финансови инспекции, одити и други действия. За отделните оперативни програми, с различна степен на детайлност, има информация за броя на получените през годината нови сигнали за нередности, и приключените такива; по колко от сигналите са извършени административни проверки и проверки на място; броя на установените нередности и на приключените; наличие на случаи, предадени на прокуратурата, хода на процедурата и резултати от произнасянето на прокуратурата. За част от оперативните програми са посочени и броят на сигналите от външни източници, на неприключените сигнали и нередности, включително и на приключените сигнали от предходни години.[148]

---

[143] Одитно доказателство № 6.14
[144] Одитно доказателство № 6.15
[145] Вж. Част „Констатации и оценки“, Раздел I, т. 3.1.3.
[146] Одитно доказателство № 3.9
[147] Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част IV, т. 3.3., стр. 35), 2018 г. (Част IV, т. 4.3., стр. 40), 2019 г. (Част IV, т. 3.3., стр. 35) и 2020 г. (Част IV, т. 3.3., стр. 38) http://www.afcos.bg/bg/node/42
[148] Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част V, т. 1., стр. 65), 2018 г. (Част V, т. 1., стр. 68), 2019 г. (Част V, т. 1., стр. 66) и 2020 г. (Част V, т. 1., стр. 68) http://www.afcos.bg/bg/node/42

2.2.4. В рамките на Съвета АФКОС са обсъждани отделни проблеми, свързани с изпълнението на програмите. На първото заседание на Съвета през 2017 г. е проведена дискусия относно наличие на проблеми при изпълнението на програмите, породена от публикации в пресата за съществуващи сериозни такива при ОПНОИР и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020. При проверка от ЕК, извършена през 2017 г. са идентифицирани проблеми произтичащи от смесване на функции в ОПНОИР, което е илюстрирано и с пример за администриране на нередност.[149] Като по-сериозни са определени проблемите, свързани с допусканите нередности и измами са по ПРСР 2014-2020. Предмет на дискусия е и силно растящия брой на съдебните обжалвания на решения на УО на ОПРР 2014-2020 от страна на бенефициерите. Взето е решение дирекция АФКОС, заедно с членовете на Съвета да изготвят пакет от мерки, адресиращи тези проблеми. На следващото заседание в края на 2017 г. е отчетен напредъка по изпълнение на решението, но предвид становището на дирекция АФКОС, че не е налице цялостен и изчерпателен пакет от мерки, е решено да се продължи работата по изясняване на мерките. Проведени са и редица срещи с дирекция ЦКЗ, ИА ОСЕС, Прокуратурата (във връзка с ПРСР 2014-2020). Взето е и решение при особено значими случаи, свързани със сигнали за нередности с голямо финансово изражение, проверките по сигналите да се извършват от съвместни екипи с представители на дирекция АФКОС, а при наказателни производства и с разследващи служители, представители на МВР и други. На второто заседание на Съвета АФКОС през 2018 г. е отчетеното, че преобладаващата част от предприетите мерки от членовете на Съвета са изпълнени, а останалите – в процес на изпълнение. Взето е решение мерките да продължават да се изпълняват, но мониторингът от страна на дирекция АФКОС по идентифицираните проблеми да се преустанови.[150]

Липсата на обобщени данни за процеса по администриране на нередности с различни нива на синтезиране и по широк кръг показатели, липсата на осъществяване на мониторинг и извършени анализи, които обхващат всички елементи на системата за защита на финансовите интереси на Съюза, затрудняват идентифицирането на проблеми и потенциални заплахи за функционирането ѝ, респективно, предприемането на своевременни и адекватни коригиращи действия. Това създава риск значими слабости и грешки да не бъдат идентифицирани от националните контролни системи.

Предприетите корективни действия са мерки, очертани от управляващите органи за преодоляване на конкретните проблеми, идентифицирани от тях и от други контролни органи. Указания и препоръки от страна на дирекция АФКОС в тази посока не са давани.

2.2.5. Законът за управление на средствата от ЕСИФ предвижда като административнонаказателни разпоредби налагане на глоба на длъжностно лице в орган за управление или контрол, което при изпълнение на служебните си задължения виновно допусне нарушаване на предвиден в закона срок. Нарушенията следва да се установяват с актове, съставени от инспектори в инспекторатите по Закона за администрацията. Наказателните постановления следва да се издават от ръководителя на администрацията или организацията, в чиято структура е органът за управление или контрол, или от определено от него лице.[151] В Раздел III на Глава Пета от ЗУЗЕСИФ, където е определен реда за администриране на нередности и определяне на финансови корекции, има само два срока, по отношение на които могат да се приложат тези разпоредби – определяне от

---

[149] Одитно доказателство № 20 - 8_E-mail_ОПНОИР_29.10.2021_Оконч. одитен доклад на ЕК, стр. 10 „*Следните примери за несъвместими функции между управляващия орган и бенефициера са идентифицирани по време на оценката на системата за управление и контрол:*

- Операция BG05M2OP001-2.001 – Съмнението за нередност/измама, регистрирано с референтен номер 94-9167/15.06.2016 г., е предоставено за разследване от УО на ръководителя на проекта, който е посочен от ръководството на министерството за координиране на изпълнението на функцията на бенефициера за тази операция. Ръководителят на проекта, действащ като бенефициер, впоследствие предостави доклад на УО на 13.07.2016 г. и прекратява случая.“

[150] Одитни доказателства №№ 2.15, 3.3 и 3.4

Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част I, стр. 8), 2018 г. (Част I, стр. 9) http://www.afcos.bg/bg/node/42

[151] Чл. 78 от ЗУСЕСИФ;

страна на УО на срок за представяне на писмени възражения от бенефициера по основателността и размера на финансовата корекция не по-кратък от две седмици и издаване на решение за налагане на финансова корекция в едномесечен срок от представянето на възражението. [152]

В Наредбата за администриране на нередности по ЕСИФ не са предвидени административнонаказателни разпоредби. Единствено, в резултат на административно-контролната дейност на дирекция АФКОС и в зависимост от констатациите в окончателния доклад, е дадена възможност за изпращане на сигнал до компетентните органи за търсене на административнонаказателна и/или дисциплинарна отговорност по съответния ред.[153] През периода от 2017 г. до 2020 г. от дирекция АФКОС не е изпращан сигнал до други компетентни органи, поради липса на констатирани нарушения, които изискват прилагането на тази разпоредба.[154] Установените през последните 10 г. нарушения касаят сроковете,[155] определени в НАНЕСИФ, за спазването на които не са предвидени административни наказания. [156]

През периода 2017-2020 г. от Управляващите органи на оперативните програми не са прилагани предвидените в ЗУСЕСИФ административнонаказателни разпоредби. Причините, където такива са посочени, са, че не са установени нарушения, които да бъдат санкционирани по реда на закона.[157]

Липсата на административно-наказателни разпоредби по отношение на преобладаващата част от сроковете за извършване на отделните етапи от администрирането на нередности оставя органите, отговорни за прилагане и контрол по прилагане на процедурата, без инструмент за налагане на санкции. Това е предпоставка за допускане на системни и повтарящи се нарушения, свързани с неспазването на нормативно определени срокове години наред.

2.3. Мониторинг върху съдебните и административните производства

Спецификата на измамите, като вид нередност, определена от наличието на умисъл за извършване на незаконосъобразно изразходване на европейски и национални фондове, изисква наблюдението им като отделна категория нередности в рамките на наблюдението на всички нередности на национално ниво. От друга страна съдебното оспорване на решенията за налагане на финансови корекции, засяга немалка част от случаите.

По данни на УО през периода 2017-2020 г. на такава процедура са подложени 1 338 решения, или 50 на сто от всички решения за налагане на финансови корекции. Седем на сто от всички издадени решения, или 198 решения, са отменени от съда, а при 2 на сто от оспорваните актове, вследствие решението на съда, се променя размерът на наложената финансова корекция.[158] Наблюдението на този процес и анализирането на резултатите от наблюдението са важна част от управлението му.

Данни в структуриран вид за класификацията на случаите на нередности се съдържат в ИСУН 2020, в уведомлението за нередност, секция „Данни за нередността“. Описание на предприетите действия, хода на наказателните или административните процедури или друга информация по преценка на УО може да се направи в текстовите

---

[152] Чл. 73, ал. 2 и ал. 3 от ЗУСЕСИФ;
[153] Чл. 32, ал. 4, т. 2 на НАНЕСИФ;
[154] Одитно доказателство № 2.5
[155] Такива срокове са:
- 3 работни дни за вписване на сигнала в регистъра на сигналът за нередност, съгласно чл. 9, ал. 1 от НАНЕСИФ;
- тримесечния срок за приключване на проверката на сигнала, съгласно чл.10, ал. 2 от НАНЕСИФ
- първата писмена оценка, когато е издадена от орган по чл. 13, ал. 1, т. 1 от НАНЕСИФ, препис от същата се предоставя на засегнатите лица в тридневен срок от издаването й, съгласно чл. 14, ал. 4 от НАНЕСИФ;
- 3 работни дни за регистриране на нередност от датата на издаване на акта по чл.14 от НАНЕСИФ, съгласно чл.15, ал. 1 от НАНЕСИФ)

[156] Одитно доказателство № 3.10
[157] Одитни доказателства №№ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 и 15.1
[158] Вж. Част „Констатации и оценки“, Раздел II, т. 3.6. от одитния доклад;
Одитно доказателство № 21

полета в секцията - „Кратко описание на наказателните процедури“ и „Кратко описание на административните процедури по случая“. Тази информация се визуализира в Регистъра на нередностите в колони „Квалификация на нередността“, „Наказателни процедури“ и „Административни процедури“. Данните в последните две от посочените колони са неструктурирани и не подлежат на автоматизирана обработка.[159]

Дирекция АФКОС разполага с база данни за образувани и прекратени прокурорски преписки и досъдебни производства, актуална до 2015 г. След това, поради промяна на споразумението с Прокуратурата, дирекцията вече не получава данни за образуваните и прекратените прокурорски преписки и досъдебни производства.[160] Обобщената годишна информация за резултатите от дейността на Прокуратурата в борбата срещу престъпленията, засягащи финансовите интереси на ЕС е представена в годишните доклади за дейността на Съвета АФКОС и се изразява в брой престъпления, по които Прокуратурата упражнява ръководство и надзор от 2010 г. до съответната отчетна година. Престъпленията са класифицирани в 6 групи:

- наблюдавани производства в досъдебна фаза;
- новообразувани досъдебни производства;
- внесени в съда прокурорски актове;
- обвиняеми лица по внесени в съда прокурорски актове;
- осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт;
- оправдани и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт.

Информацията се състои в графично изобразяване на броя на случаите по видове и по години. [161]

По отношение на съмненията за измами и установените измами, информацията в докладите се ограничава до измамите, докладвани до ОЛАФ. [162]

През периода 2017-2020 г. от дирекция АФКОС не е извършвано наблюдение на национално ниво на резултатите от процеса по администриране на нередностите във фазата на административните и съдебните производства. Няма нормативно изискване или такова, залегнало в стратегически или други документи за извършване на мониторинг на тази фаза от процеса.[163]

Получаването на обща картина за състоянието и хода на борбата с нарушенията на правото на Съюза във фазата на административните и съдебните производства е възпрепятствано/затруднено поради:

- липсата на структурирани данни за хода на наказателните или административните процедури;

- неактуалността на базата данни за образуваните и прекратените прокурорски преписки и досъдебни производства, с която разполага дирекция АФКОС;

- промяна в споразумението с Прокуратурата, след 2015 г. дирекция АФКОС не получава данни за образуваните и прекратените прокурорски преписки и досъдебни производства;[164]

- липсата на наблюдение на национално ниво на процеса по администриране на нередностите във фазата на административните и съдебните производства.

---

[159] Одитни доказателства № 5.10, 7.6 и 7.7

[160] Споразумение за взаимодействие и сътрудничество между Съвета „АФКОС“ и Прокуратурата на Република България през 2015 г. http://www.afcos.bg/bg/node/51;
Одитно доказателство № 1

[161] Одитно доказателство № 6.19;
Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част V, т. 2., стр. 39), 2018 г. (Част V, т. 2.5., стр. 72), 2019 г. (Част V, т. 2.4., стр. 72) и 2020 г. (Част V, т. 2.5., стр. 65) http://www.afcos.bg/bg/node/42

[162] Доклади за дейността на Съвета АФКОС през 2017 г. (Част IV, т. 3.3., стр. 35), 2018 г. (Част IV, т. 4.3., стр. 40), 2019 г. (Част IV, т. 3.3., стр. 35) и 2020 г. (Част IV, т. 3.3., стр. 38) - http://www.afcos.bg/bg/node/42

[163] Одитно доказателство № 2.16

[164] Текстът на тире трето от извода в шрифт „*Италик*“ е изменен с Решение № 089 на Сметната палата от 06.04.2023 г. (Протокол № 14) поради допусната поправка на очевидна фактическа грешка по реда на чл. 62, ал. 2 от АПК, във връзка с чл. 55, ал. 1 от ЗСП.

В резултат е ограничена възможността за идентифициране на причините, довели до отмяна или промяна на актовете на ръководителите на УО и за предприемане на действия за отстраняването им.

Необходимата информационна осигуреност на процеса по администриране на нередности не е постигната в следствие от недостатъчните указания за работа с ИСУН 2020, . функционалностите на системата и наличието на некоректни данни в нея, както и липсата на:

- методически указания;

- метаданни за генерираните справки;

- обобщени данни за сигналите за нередности на национално ниво и ограничените данни за нередностите;

- структурирани данни за хода на наказателни или административни процедури.

Аналитичната осигуреност на процеса също не е достатъчна, тъй като не е извършван мониторинг и анализ на националната система за защита на финансовите интереси на ЕС, поради което е затруднено идентифицирането на проблеми и потенциални заплахи за функционирането ѝ, както и предприемането на своевременни и адекватни коригиращи действия.

3. Дирекция АФКОС - контрол и методически указания

3.1. Контролна и методическа дейност на дирекция АФКОС по прилагането на процедурите за администриране на нередности

Контролната дейност по линия на защита на финансовите интереси на ЕС е възложена на дирекция АФКОС по силата на нормативни актове от различни степени.[165] Законът за управление на средствата от ЕСИФ предвижда контролът по прилагане на процедурите за администриране на нередности, засягащи средствата от тези фондове да се осъществява от дирекция АФКОС[166]. С НАНЕСИФ е предвидено дирекция АФКОС да извършва административни проверки и контрол относно прилагането на процедурите по администриране на нередности[167]. В правилника за устройството и дейността на МВР[168] е посочено, че освен контролът върху процедурите, дирекцията следва и да извършва проверки по спазването на НАНЕСИФ.[169]

3.1.1. Съгласно разпределението на функционалните задължения между отделните звена на дирекция АФКОС, контролът на процедурите по администриране на нередности и проверките по спазването на НАНЕСИФ следва да се извършват от отдел „Докладване на нередности“ (ДН).[170] Във вътрешните правила за организацията на дейността на отдела е определен обхватът на проверките за прилагането на процедурите по администриране на нередности. Не са въведени процедури за извършване на предвидените в наредбата[171] първоначални и последващи проверки. Не е определена и процедура за планиране на този вид проверки, както и за избор на сигналите и нередностите, които да попаднат в обхвата на проверката. За целите на документирането на резултатите от административно-контролните проверки не са разработени контролен лист, какъвто има за проверката на информацията в докладите за нередности, както и образец на доклад.[172]

По време на извършване на одита, през май 2021 г., са приети нови вътрешни правила за организацията на дейността на отдел ДН , с които е извършено детайлизиране на процедурите за проверка и контрол на процедурите по администриране на нередности. Разграничени са случаите, в които се извършват планови и извънпланови проверки, като

[165] ЗУСЕСИФ (чл. 11), НАНЕСИФ (чл. 30), Правилника за устройството и дейността на МВР (чл. 85б)
[166] Чл. 1 от ЗУСЕСИФ;
[167] чл. 30 от НАНЕСИФ;
[168] чл. 85б от Правилника за устройството и дейността на МВР;
[169] Глава Трета от НАНЕСИФ;
[170] Одитно доказателство № 1.1
[171] НАНЕСИФ, чл. 31
[172] Одитно доказателство № 3.5

в рамките на плановите проверки са включени първоначалните и последващите проверки, но отново не е предвидена процедура за планиране на проверките. Прилаганата процедура при планирането не е формализирана. В Анализа на констатациите и препоръките от извършените административно-контролни проверки през 2020 г.[173] е пояснена част от процедурата , като са посочени критериите, които са съобразени при изготвянето на план-графика за извършване на проверките. Детайлизиран е обхватът на проверките, но в него не е включена проверка на въведените от УО процедури за администриране на нередности. [174] Въпреки че при анализа на резултатите от административно-контролните проверки още през 2018 г. е идентифицирана необходимостта от приоритетно проверяване на нередностите, подлежащи на докладване до ОЛАФ, и подозренията за измами, не е определено какъв подход (критерии, приоритети) следва да се прилага при избора на сигналите и нередностите, които да бъдат проверени. [175] Въведено е изискване за поддържане на регистър на извършените административно-контролни проверки (АКП) и е определено съдържанието му. Резултатите от проверките е предвидено да се документират в контролен лист, утвърден като приложение към правилата. Съдържанието на доклада съответства на определения в НАНЕСИФ - констатации, препоръки и срокове за изпълнение, без допълнителна детайлизация. Не са предвидени процедури за осъществяване на мониторинг върху изпълнението на контролната дейност.[176]

Действалите през периода 2017 -2020 г. правила и процедури, регламентиращи административно-контролната дейност на дирекция АФКОС не са достатъчни за изчерпателното регламентиране на изпълнението на проверките и контрола по прилаганите от управляващите органи процедури по администриране на нередности. Доразвиването на правилата през 2021 г. създават добра основа за и потенциал за подобрение, като са необходими още действия по отношение на въвеждането на правила за планиране на проверките, за определяне на сигналите и нередностите, които да попаднат в обхвата на всяка проверка и за текущо наблюдение на административно-контролната дейност, както и включване в обхвата на проверките на въведените от УО процедури по администриране на нередности.

3.1.2. През периода 2017-2020 г. са извършени по две АКП относно прилагането на процедурите по администриране на сигнали за нередности и на нередности на всички оперативни програми в обхвата на одита[177] с изключение на ОПДУ. По информация на дирекция АФКОС, при планирането на проверките се вземат предвид фактори като разполагаеми ресурси, констатирани пропуски и нарушения при докладването на нередностите до ОЛАФ, честотата на извършване на проверки в отделните структури и констатирани системни пропуски в тях.[178]

През първите 3 години от одитирания период в рамките на една проверка са обхванати приблизително по 5 сигнала за нередности и по 5 нередности. Отличава се 2020 г., когато освен, че има повече проверки, те са и с двойно по-голям обхват. Въпреки това увеличение, броят на проверените сигнали и нередности сравнен с броят на сигналите и нередностите, регистрирани по тези оперативни програми към 31.12.2020 г., съответно 3 611[179] и 2 660[180], е много малък – едва 2,58 на сто и 2,97 на сто. Изборът на сигналите се извършва на случаен принцип, като се съобразяват фактори като наличие

[173] Одитно доказателство № 25
[174] Одитни доказателства №№ 2.1, 2.2, 2.3 и 18
[175] Одитни доказателства №№ 2.1, 2.2, 2.3 и 18
[176] Одитни доказателства №№ 2.1, 2.2, 2.3 и 18
[177] ОПДУ 2014-2020, ОПИК 2014-2020, ОПРЧР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПРР 2014-2020, ОПТТИ 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020
[174] Одитно доказателство № 2.2
[179] По седемте оперативни програми в обхвата на одита към 31.12.2020 г.;
Одитно доказателство № 21
[180] По седемте оперативни програми в обхвата на одита към 31.12.2020 г.;
Одитно доказателство № 22

на изискуемата информация в електронните системи/регистрите, статус[181] и класификация[182] на случая, подлежи ли на докладване до ОЛАФ, попадал ли е в обхвата на предишна проверка.[183]

Предвид големият брой на регистрираните през периода сигнали, е важно да има ясни правила и критерии за определяне на онези от тях, които попадат в обхвата на АКП, което ще се отрази положително върху ефективността на осъществявания контрол.

Таблица 1 „Извършени АКП (вкл. проверени сигнали и нередности) от дирекция АФКОС на УО на оперативните програми в обхвата на одита за периода 2017-2020 г.(брой)“

Година / ОП 2014-2020	2017 г.			2018 г.			2019 г.			2020 г.			ОБЩО		
	АКП	Сиг-нали	Неред-ности	АКП	Сиг-нали	Неред-ности	АКП	Сиг-нали	Неред-ности	АКП	Сиг-нали	Неред-ности	АКП	Сиг-нали	Неред-ности
ОПТТИ	1	5	5							1	10	10	**2**	**15**	**15**
ОПРЧР	1	5	-							1	10	10	**2**	**15**	**10**
ОПОС				1	5	5	1	5	5				**2**	**10**	**10**
ОПИК	1	5	5				1	4	5				**2**	**9**	**10**
ОПНОИР	1	5	-							1	10	10	**2**	**15**	**10**
ОПРР	1	5	4							1	14	10	**2**	**19**	**14**
ОПДУ										1	10	10	**1**	**10**	**10**
ОБЩО	**5**	**25**	**14**	**1**	**5**	**5**	**2**	**9**	**10**	**5**	**54**	**50**	**13**	**93**	**79**

Източник: Доклади от извършени проверки за периода 2017-2020 г., предоставени от дирекция АФКОС с писмо № 817600-179 от 29.01.2021 г.

През периода 2017 - 2020 г. е прилаган различен подход при документирането на резултатите от проверките на дирекция АФКОС. През 2017 г. констатациите са формирани по всеки проверен сигнал или нередност и е правено обобщение на констатациите. Препоръките не са давани отделно по всяка проверена нередност или сигнал, а са обобщавани като препоръки за подобряване на дейността по администриране на нередности.[184]

При изготвяне на докладите от извършените през 2018 г. и 2019 г. проверки е прилаган друг подход, при който констатациите са правени и, респективно, препоръките са дадени по всяка отделна проверена нередност или сигнал. При този подход управляващият орган формално не е длъжен да приложи дадените препоръки и в аналогични случаи, извън конкретно посочените сигнали или нередности, към които те са адресирани.[185] Това е една от вероятните причини, нарушения, установени от дирекция АФКОС през 2018 г., да продължават да се срещат и при администрирането на сигнали, регистрирани след това. Например, при всички сигнали, регистрирани след датата на издаване на окончателния доклад на дирекция АФКОС за извършена АКП на УО на ОПОС (29.08.2018 г.) и включени в одитната извадка [186]се наблюдават пропуски, които е следвало да бъдат предотвратени в резултат на дадените препоръки.[187]

През 2020 г. отново е извършена промяна в начина на документиране на резултатите от проверките, като са комбинирани прилаганите в предходните години подходи. В отделни части на доклада са представени резултатите от първоначалните и от последващите АКП. В частта на първоначалната проверка са изложени констатациите и препоръките по всяка проверена нередност/сигнал, а в частта на последващата – резултатите от проверката по спазване и изпълнение на препоръките от предходни АКП.

[181] приключен или неприключен/активен или приключен
[182] нередност или съмнение за измама
[183] Одитно доказателство № 2.3
[184] Одитно доказателство № 3.10 и 24
[185] Одитно доказателство № 3.10 и 24
[186] Одитната извадка се състои от общо 40 сигнала за нередности, от които 20 са по ОПОС 2014-2020
[187] Вж Част „Констатации и оценки“, Раздел II, т. 2. И т. 3;
Одитно доказателство № 24

В последната част на доклада, е направено обобщение на констатациите и препоръките и е дадена обща оценка за прилагането на процедурите.[188] При извършените през 2020 г. проверки е установено, че в управляващите органи са изградени и функционират добри системи за администриране на сигнали за нередности и за нередности и че процедурите се прилагат съобразно нормативните изисквания. Посочено е, че при управляващите органи на ОПТТИ и ОПДУ, нарушенията са рядкост и нямат системен характер. В резултат на проверките, като добра практика е изведено издаването от УО на ОПТТИ на първа писмена оценка в случаите на установена липса на нередност. [189]

Каре 2

Най-често срещани пропуски, установени при административно-контролните проверки на дирекция АФКОС през периода 2017-2020 г.:

- Сигналите за нередност не се регистрират в деловодната система на управляващия орган;
- В регистъра за сигнали за нередности и регистъра на нередностите не се въвежда цялата изискуема информация, като е налице и неправилно въведена информация;
- Неправилно и непълно въвеждане на информация в регистрите и в ИСУН 2020;
- Проверките по сигналите за нередности не приключват в нормативно определения срок;
- Неправилно определяне на категорията на нередността по отношение на необходимостта за докладване до ОЛАФ;
- Не се спазва нормативно определената последователност при администрирането на сигналите за нередност;
- Неприключване на сигналите за нередност с първа писмена оценка;
- Предприемане на корективни действия преди установяване на нередност;
- Неприключване на процедурата по администриране на нередност или неправилно приключване;
- Неправилно отразяване на статуса на сигналите/случаите на нередност;
- Непопълване на цялата информация в уведомленията за нередност.

Източник: Доклади от извършените от дирекция АФКОС АКП през периода 2017-2020 г.

При проверките през периода 2017-2020 г. се забелязва относителна устойчивост на установените пропуски и слабости, свързани с липса на регистрация на сигналите в деловодната система на управляващите органи, непълна и некоректно въведена информация в регистрите и в ИСУН 2020, неспазване на нормативно определената последователност на процедурите, неправилно приключване на процедурата по администриране на нередност или липса на такова, други.

3.1.3. За отстраняване на установените при АКП пропуски и нарушения директорът на дирекция АФКОС има право да дава препоръки на ръководителя на проверяваната структура, който в двумесечен срок следва писмено да уведоми директора за предприетите действия за изпълнението им. [190]

В зависимост от характера на констатираните нарушения могат да се изпращат сигнали до компетентните органи за търсене на административно-наказателна и/или дисциплинарна отговорност или на правоохранителните органи при наличие на извършено престъпление. Директорът има задължение да представя информация за констатациите от проверките и направените препоръки на заседание на Съвета АФКОС.[191]

През периода 2017-2020 г. от страна на дирекция АФКОС не са изпращани сигнали до други компетентни органи за търсене на административнонаказателна и/или дисциплинарна отговорност при наличие на данни за извършено нарушение. Посочената

[188] Одитни доказателства №№ 3.10 и 24
[189] Одитни доказателства №№ 3.10 и 24
[189] Одитни доказателства №№ 3.10 и 24
[190] Чл. 32 от НАНЕСИФ
[191] Чл. 32 от НАНЕСИФ;

причина от дирекцията е, че характерът на констатираните нарушения при административно-контролните проверки не налага предприемането на такива мерки.[192]

Дирекция АФКОС не уведомява регулярно Съвета АФКОС за направените констатации и дадените препоръки в резултат на административно-контролната си дейност, въпреки задължението, произтичащо от НАНЕСИФ. През периода 2017-2020 г. само на едно заседание на съвета през 2018 г. е представен Анализът на осъществената административно-контролна дейност от дирекция АФКОС през 2017 г. [193]

Таблица 2: Степен на изпълнение на препоръките, дадени в резултат на извършени АКП от дирекция АФКОС на УО по години и по ОП

Период	ПРЕПОРЪКИ – степен на изпълнение	ОПТТИ	ОПРЧР	ОПОС	ОПИК	ОПНОИР	ОПРР	ОПДУ	ОБЩО
2017 - 2020	**Изпълнени**	8 *(100 %)*		9 *(33 %)*	10 *(100 %)*	4 *(57 %)*			**31** *(48 %)*
	Частично изпълнени			1 *(4 %)*		3 *(43 %)*			**4** *(6 %)*
	Неизпълнени		1 *(20 %)*	15 *(56 %)*			5 *(63 %)*		**21** *(32 %)*
	Относими към новорегистрирани сигнали **		3 *(60 %)*	2 *(7 %)*			3 *(37 %)*		**8** *(13 %)*
	Неприложими		1 *(20 %)*						**1** *(1 %)*
	ОБЩО	**8**	**5**	**27**	**10**	**7**	**8**		**65**

Източник: Доклади от извършени проверки за периода 2017-2020 г., предоставени от дирекция АФКОС с писмо № 817600-179 от 29.01.2021 г.

** Не е правена проверка за изпълнението на дадените препоръки през одитирания период 2017-2020 г., поради което не е оценено тяхното изпълнение*

*** Препоръките са относими към новорегистрирани сигнали и тяхното изпълнение не е оценено*

Проверки за изпълнение на вече дадени на УО препоръки се правят в рамките на следваща административно-контролна проверка. През периода 2017 – 2020 г. са извършени 6 проверки за изпълнение на препоръки. Резултатите от тях показват изпълнение на почти половината от дадените препоръките и неизпълнение на една трета от тях от управляващите органи на включените в обхвата на одита оперативни програми. Частично изпълнение е установено при 6 на сто от препоръките, а при 13 на сто не е правена оценка на изпълнението, тъй като препоръките са отправени към новорегистрирани сигнали. Една препоръка е оценена като неотносима. Относителният дял на изпълнените препоръки от отделните УО варира в широки граници от изцяло изпълнение на всички препоръки от страна на УО на ОПИК до изпълнение на едва една трета от препоръките, дадени на УО на ОПОС 2014-2020.

За установеното неизпълнение на дадените препоръки са уведомени единствено ръководителите на проверяваните структури. На Съвета АФКОС не е представяна информация за неизпълнението на препоръките. [194]

Извършените от дирекция АФКОС през периода 2017-2020 г. проверки и контрол по прилагане на процедурите по администриране на нередностите са с добро покритие на оперативните програми и в края на периода резултатите от тях показват наличие на изградени и функциониращи системи за администриране на нередностите в управляващите органи. В същото време, обаче, са установени повтарящи се пропуски и грешки през целия 4-годишен период, което наред с невисокият относителен дял на изпълнените препоръки показва недостатъчна ефективност на контролната дейност. Възможността установените пропуски, дадените препоръки и оценката на изпълнението им да се докладва пред Съвета АФКОС не е използвана, като по този начин е пропуснато да се осигури по-широка информираност за съществуващите слабости и за недостатъчните усилия на УО да ги преодолеят.

[192] Одитно доказателство № 2.5
[193] Одитно доказателство № 2.4
[194] Одитни доказателства №№ 3.10 и 24

3.1.4. Дирекция АФКОС следва да извършва анализ на резултатите от административните проверки относно прилагането на процедурите по администриране на нередности.[195] През периода 2017-2020 г. е извършен анализ на констатациите и препоръките от административно-контролните проверки на годишна база. В анализите са посочени извършените планови и извънредни проверки през съответната година, когато има такива, и е направена съпоставка между броя извършени проверки и броя проверени сигнали и нередности през отчетната и предходната година. През периода е налице увеличаване на обема на информацията в анализите. Докато през 2017 г. е представена обобщена информация само за вида на констатираните нарушения, то впоследствие анализите предоставят данни и за честотата на срещане на всяко нарушение и в колко структури е допуснато. Анализите за 2019 г. и 2020 г. са допълнени и с данни за установените нарушения при отделните проверки и графики, визуализиращи честотата на срещане на нарушенията в отделните управляващи органи. Обобщените данни за констатираните нарушения по брой структури, в които са допуснати, също са представени в графика.

При обобщението на установените пропуски и грешки в процесите по администриране на сигнали за нередности и нередности през 2017 г. са поставени два акцента – общи пропуски и грешки, допускани от повечето УО и такива, характерни само за конкретни структури.

В анализите за 2018 г., 2019 г. и 2020 г. нарушенията са обобщени в групи, според етапа на процедурата, с който са свързани и според вида си. За всяка група нарушения са посочени броят на структурите, в които са установени и броят на сигналите/нередностите, при които са установени.

Изводите, направени на тази база в анализите са, че са изградени механизми за администриране на нередности и, като цяло, се наблюдава подобрение във функционирането им. Отчетено е, че нарушенията са по-скоро рядкост, но в същото време се обръща внимание на факта, че те се характеризират със системност и повторяемост, което е индикатор за пропуски в системата за контрол в проверяваните структури по отношение на спазването на нормативно регламентираните процедури за администриране на нередности.

Конкретни предложения за преодоляване на слабостите и отстраняване на нарушенията са направени само в анализа за 2018 г. и те се изразяват в стартиране на диалог с УО, провеждане на обучения, приоритизиране при определяне на обхвата на АКП и актуализиране на методическите указания, въпреки че методическите указания на дирекция АФКОС за периода 2017-2020 се свеждат само до разяснения относно попълването на три полета в системата IMS.[196] Изрично е поставен акцент върху необходимостта ангажиментът за предприемане на конкретни мерки да е както от страна УО, така и от страна на дирекция АФКОС. Предложенията за избягване на констатираните нарушения, дадени в Анализа за 2017 г., са доста по-общо формулирани, като подобряване на вътрешната организация в структурите, ангажирани в процеса на управление на средствата от ЕС и повишаване на броя на служителите по нередностите и подобряване на специфичната им подготовка. През 2019 г. не са направени нови предложения, а по-скоро е дадена кратка информация за предприети действия по предложенията от предходната година. В анализа за 2020 г. е откроена важността на обученията на служителите и на повишаване на ефективността на текущия контрол върху процедурите по администриране на нередности.[197]

[195] чл. 30 от НАНЕСИФ
[196] Вж. Част „Констатации и оценки“, раздел I, т. 3.1.5.
[197] Одитни доказателства №№ 3.9 и 25

Годишните анализи на резултатите от административно-контролните проверки на дирекция АФКОС съдържат достатъчно данни с различни нива и разрези на обобщаване, които позволяват да се оцени процеса по администриране на нередности и да се идентифицират причините за допускане на нарушенията. С изключение на 2018 г., направените през периода 2017-2020 г. предложения за преодоляване на констатираните слабости в системата са доста общи, което не позволява използване на резултатите от анализите за предприемане на корективни действия, чрез които да се подобри функционирането на системата като цяло.

Каре 3

Предложения за отстраняване на нарушенията, дадени в годишните анализи на АКП:

2017 г. – „*констатираните пропуски и нарушения в процесите по администриране на сигнали за нередности и нередности биха могли да се избегнат чрез подобряване на вътрешната организация в структурите, ангажирани в процеса на управление на средствата от ЕС и повишаване на административния им капацитет*“;

2018 г. – „*1. Да се стартира диалог в рамките на ПРГН с УО, които да се ангажират с конкретни предложения за мерки, които да доведат до преустановяване допускането на констатираните системни и повтарящи се нарушения.*

2. Където е необходимо, да се проведат обучения с цел подобряване на специфичната подготовка на служителите по нередности.

3. Административно-контролната дейност да проверява приоритетно нередностите, подлежащи на докладване до ОЛАФ и подозренията за измами.

4. Да се направи преглед и при необходимост да се актуализират методическите указания от страна на дирекция АФКОС във връзка с администрирането на нередности.“;

2019 г. – *„ … от дирекция АФКОС е стартиран диалог в рамките на ПРГН с УО, които да се ангажират с конкретни предложения за мерки, които да доведат до преустановяване допускането на констатираните системни и повтарящи се нарушения. Където е необходимо, се провеждат и обучения с цел подобряване на специфичната подготовка на служителите по нередности.“*

2020 г. – *„ … от съществено значение е провеждането на подходящи и регулярни обучения на служителите по нередности, които да са пряко свързани с дейността по администриране на нередностите и нейните специфики. Подобни обучения са изключително важни за новоназначените служители предвид текучеството, което се наблюдава в някои от проверяваните структури. От друга страна, служителите с ръководни функции в структурите, ангажирани в процесите по управление на средства от ЕС, следва да предприемат съответните мерки за подобряване ефективността на контрола върху процедурите по администриране на нередности.“*

3.1.5. В резултат на анализите от административно-контролната си дейност дирекция АФКОС предприема мерки в няколко направления – стартиране на диалог в рамките на ПРГН с цел преустановяване допускането на констатираните системни и повтарящи се нарушения; даване на становища и провеждане на обучения.

Диалогът е фокусиран върху три основни теми, обсъждани по време на неприсъственото заседание на групата в края на м. септември 2019 г.:

- преустановяване допускането на констатираните системни и повтарящи се нарушения и подобряване на процедурите по администриране на нередности;
- определяне на минимални изисквания по отношение на служителите по нередностите, както и конкретни предложения за права и задължения на служителите и
- подобряване и опростяване на процедурите за администриране на нередности, които да залегнат в нормативната уредба за новия програмен период.

Във връзка с преустановяване допускането на грешки са предвидени три мерки – ясно и конкретно определяне на задачите на служителите, на които е възложено администрирането на нередностите, като се предвидят и мерки за неспазване на срока за

проверка на сигнала, да се възложи изрично на определени служители да въвеждат и поддържат информацията в регистрите и да поддържат пълно досие на случая.

По отношение на статута на служителите по нередности е предложено да се заложат конкретни минимални изисквания към служителите по нередности, които да залегнат в длъжностните им характеристики, администрирането на нередности да е основната им дейност и се разпишат конкретните им права и задължения, да се подобри специфичната им подготовка и да се повиши мотивацията им.

Конкретни мерки за подобряване и опростяване на процедурите за администриране на нередности, които да се прилагат през програмния период 2021-2027 г. не са приети. Предложено е продължаване на дискусията, като направените предложения се вземат предвид при разработването на нормативната уредба. [198]

Взето е решение УО да предложат конкретни дейности за подобряване и опростяване на процедурите за администриране на нередности, които да се включат в плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за периода 2021-2027 г. В резултат, в плана за действие през 2021 г. са включени мерки[199] за анализ на промените в Европейското право, засягащи защитата на финансовите интереси на ЕС, изготвяне на предложения за обсъждане в Съвета АФКОС на необходимостта от изменения в националната правна рамка и за организиране на обучения за бенефициерите и органите от системата за управление и контрол на средствата от ЕС във връзка с изпълнението на проектите по оперативните програми, с включени теми за превенция от грешки и нередности .[200]

Съгласно изискванията на НАНЕСИФ, дирекция АФКОС следва да дава методически указания на ръководителите на УО по прилагането на процедурите за администриране на нередности.[201] Съгласно функционалните задължения на дирекция АФКОС, тази функция е възложена на отдел „Докладване на нередности“ (ДН).[202] Във Вътрешните правила за организация на дейността на отдел ДН е посочено, че служителите на отдела освен, че получават информация от административните структури, отговорни за управлението и/или контрола на средствата от ЕС, комуникират със служителите по нередности и провеждат обучения, оказват и методическа помощ.[203]

През периода от началото на 2017 до октомври 2021 г. от дирекция АФКОС не са давани общи указания по отношение на процедурите за администриране на нередности, които да се прилагат от всички УО. Дадени са две указания във връзка с използването на системата IMS, насочени до всички УО. С първото, дирекция АФКОС уведомява УО за въвеждане на нова версия на системата, във връзка с което се указва, че:

- попълването на полетата за име и номер на проект е задължително;
- в поле „Национален идентификационен номер“ следва да се попълва, ЕГН за физически лица и ЕУК за юридически лица;
- в поле „Идентификационен номер на бенефициера“ – УРН само за земеделски производители, в останалите случаи полето да се оставя празно. [204]

Второто указание е по повод отправена забележка от Консултативния комитет за борба с измамите COCOLAF за задължително попълване в системата IMS на полето „Нарушени разпоредби на законодателството на ЕС“. В тази връзка е отправена молба към УО за създаване на необходимата организация за отстраняване на този пропуск.[205] Практиката и динамиката на процесите показват, че дори при наличието на детайлни

[198] Одитни доказателства №№ 6.3 и 2.14
[199] дейности 1.3.1.2. и 1.5.2.1. от Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за 2021 година
за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, за периода 2021 – 2027 година
[200] Одитно доказателство № 4.1
[201] Чл. 23 от НАНЕСИФ
[202] Одитно доказателство № 1.1
[203]Одитно доказателство № 3.5
[204] Одитно доказателство № 6.20
[205] Одитно доказателство № 6.20

указания, каквито са тези за работа със системата IMS[206] е необходимо да се дават допълнителни указания, породени, както от установени пропуски, така и от развитието на системата.

Въпросът за необходимостта от даване на методически указания от страна на дирекция АФКОС във връзка с прилагането на процедурите по администриране на нередности и в изпълнение на нормативно възложените им отговорности е повдиган от УО на заседание на ПРГН. Направено е и предложение да се определи контактно лице от дирекция АФКОС, което при възникнали въпроси от страна на служителите по нередности да дава методически указания и насоки в електронна кореспонденция, която да се изпраща до всички УО с цел уеднаквяване на подхода. Предложенията във връзка с функциите на дирекция АФКОС са оценени като „ирелевантни“ и не са приети с мотива, че дирекция АФКОС изпълнява функциите си.[207]

Не може да се приеме, че дирекция АФКОС изпълнява ефективно възложените ѝ функции за даване на методически указания, предвид факта, че за почти пет годишен период са дадени само две кратки указания, които касаят използването на системата IMS.

По искане на управляващите органи на ОПНОИР, ОПОС 2014-2020, ОПТТИ, от страна на дирекция АФКОС през периода 2017-2020 г. са дадени общо шест индивидуални становища по отделни казуси. Становищата са адресирани само до поискалия становището УО, без да са изпращани за сведение до останалите УО.[208]

Разработването на детайлни общи указания за прилагане на процедурите значително ще намали вероятността за възникване на казуси, по повод на които да са необходими изрични становища.

В рамките на задълженията си да участва в провеждането на обучения в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС[209], дирекция АФКОС провежда две обучения на служители от УО на ОПНОИР (през 2017 г. и 2020 г.), едно на служители на ОПДУ (през 2017 г.), едно обучение на участниците в ПРГН (през 2018 г.) и две кръгли маси на тема „Защита на финансовите интереси на ЕС. Разследване на престъпления, свързани със злоупотреби със средства на ЕС“ (през 2017 г.). За целите на обученията са изготвени презентации от експертите на дирекция АФКОС, които са представени на обучаемите. Презентациите не са публикувани, за да могат и други служители, които не участват в обученията да се запознаят с тях. [210] В рамките на ПРГН е направено предложение поне веднъж годишно да се провежда специализирано обучение от дирекция АФКОС на служителите по нередности. Това предложение също е оценено като „ирелевантно“, тъй като функциите на дирекция АФКОС се изпълняват[211].

Въпреки, че резултатите от административно-контролната дейност на дирекция АФКОС показват наличие на грешки и пропуски през периода 2017-2020 г., не са давани указания във връзка с прилагането на процедурата за администриране на нередности, както и методически указания за работа с ИСУН 2020. Обученията не се провеждат регулярно, не обхващат всички служители по нередности и не компенсират липсата на указания.

Липсата на детайлна методология е сред основните причини за наличието на различна практика по прилагане на процедурата администриране на нередностите, която процедура не зависи от спецификата на отделните оперативни програми.

Административно-контролната дейност на дирекция АФКОС е осигурена с разработени правила и процедури за изпълнението ѝ като е постигнато добро покритие

---

[206] User Manual 2: IMS-users and their roles https://www.politicheeuropee.gov.it/media/4799/manuale-ims-completo-agg-10-2018.pdf
[207] Одитно доказателство № 2.14
[208] Одитни доказателства №№ 8, 10, 11, 12, 13, 14 и 15.3
[209] Чл. 85б, ал. 4 на ПУД на МВР
[210] Одитно доказателство № 6.2
[211] Одитно доказателство № 2.14

на оперативните програми. Установяването на повтарящи се пропуски от страна на управляващите органи при администриране на нередностите през периода 2017-2020 г., както и невисоката степен на изпълнение на дадените препоръки, показват недостатъчна ефективност на административно-контролната дейност на дирекция АФКОС. Годишните анализи на резултатите от извършваните проверки на дирекция АФКОС позволяват да се оцени процеса по администриране на нередности и да се идентифицират причините за допускане на нарушенията, но направените общи предложения за преодоляване на констатираните слабости, наред ***с*** *липсата на методически указания относно прилагането на процедурата за администриране на нередности не способстват за подобряване на системата като цяло.*

4. Защита на лицата, подаващи сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на ЕС

През 2019 г. е приета Директива (ЕС) 2019/1937 от 23.10.2019 г. на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза. Целта на директивата е да подобри прилагането на правото и политиките на Съюза в конкретни области, като се определят общи минимални стандарти, с които се осигурява високо ниво на защита на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза.[212] Предвиденият 2 годишен период, в който държавите-членки са длъжни да я транспонират в националните си законодателства изтича на 17 декември 2021 г.

В Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2021-2027 г., в рамките на стратегическа цел 2: Повишаване на ефективността при разкриване и противодействие на нередностите и измамите, е определена оперативна цел 2.2: Подобряване на защитата на лица, подаващи сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на ЕС. За постигането на тази цел, в Плана за действие за изпълнение на стратегията за 2021 г. са включени редица действия, чието изпълнение е отбелязано като „Неприложимо“, тъй като въвеждането на директивата е предвидено като мярка № 200 „Проект на ЗИД на АПК и др./нов специален закон“ в Плана за действие за 2021 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС.[213] Отговорни институции са Министерство на правосъдието и Министерство на труда и социалната политика, а определеният краен срок за приемането на законопроекта от Народното събрание е 03.12.2021 г. Определени са и междинни срокове, основните от които са: за съгласуване в рамките на междуведомствена работна група – 01.09.2021 г.; за внасяне и разглеждане от Министерски съвет – съответно 01.10. и 06.10.2021 г.; за приемане от Народното събрание 03.12.2021 г.; и за нотификация 17.12.2021 г.

Със заповед на министъра на правосъдието в средата на 2021 г. е създадена междуведомствена работна група, която следва да изготви необходимите изменения за въвеждане изискванията на директивата в националното законодателство в срок до 15.09.2021 г. Впоследствие, срокът е удължен с месец и половина до 29.10.2021 г. [214] В работната група участват представители на държавни органи, Висшия съдебен съвет, омбудсмана, организации на работодатели, синдикални и неправителствени организации, а ръководството ѝ е възложено на заместник-министъра на правосъдието. Изготвен е консултативен документ по проект на Закон за защита на лицата, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения. Документът заедно със структурата на проекта на закона са публикувани на Портала за обществени консултации и процедурата е приключила на 18.10.2021 г.[215]

[212] ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/1937 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 октомври 2019 година относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза
[213] приет с РМС № 30/14.01.2021 г.
[214] Одитно доказателство № № 6.16
[215] https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=6354

В края на месец септември 2021 г.[216] от страна на Секретариата на Съвета АФКОС е изискана актуална информация от Министерството на правосъдието относно транспониране на Директивата, за целите на изготвяне на годишния план за 2022 г. за изпълнение на Националната стратегия 2021-2027 г., но към 22.10.2021 г. отговор не е получен.[217]

Планирането на дейностите за транспониране на директивата предполагат спазване на крайния срок, но значителното отлагане на изпълнението още в началните етапи поставя в риск финализирането на процедурата. Приключването на общественото обсъждане на консултативния документ и на структурата на закон в средата на октомври 2021 г. оставя много кратък срок за изготвяне на законопроекта и реализиране на процедурите по общественото му консултиране, одобрението му от МС и приемането му от Народното събрание.

Раздел II. Прилагане на ефективни и пропорционални мерки за борба с нередностите на ниво оперативни програми

1. Превантивни мерки

1.1. Въведени от управляващите органи политики за борба с измамите

В Насоките си за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите, Комисията препоръчва УО да въведат политика за борба с измамите. Политиката следва да е ясна и целенасочена и да включва: стратегии за изграждане на култура за борба с измамите; разпределение на отговорностите за справяне с измамите; механизми за докладване на съмнения за измами; и сътрудничество между различните участници. Препоръчително е политиката да е видима, не само в рамките на организацията, където да е ясно, че се изпълнява активно, но да се представи и извън рамките на организацията, като официална позиция по отношение на финансовите нарушения на правото на Съюза. В приложение към насоките, за улеснение на УО, е разработен и образец на декларация за политика за борба с измамите.[218]

Съществува голямо разнообразие в подхода на УО при разработването на политиките им за борба с измамите – от липса на декларираме на политика, при което се очаква, служителите сами да идентифицират отделните елементи на политиката сред обемните текстове на приложимите вътрешни актове (ОПРР 2014-2020) до утвърждаването ѝ като самостоятелен документ, в който изрично са оповестени отделните елементи на политиката (ОПОС 2014-2020). В преобладаващата част от случаите, документът е приложение или е част от наръчниците за изпълнение на оперативните програми и като такъв е утвърден с акта за утвърждаване на самите наръчници и публикуван на електронната страница на оперативните програми. Налице са и случаи, в които политиката за борба с измамите не е утвърдена като официален документ (ОПРЧР 2014-2020). Политиката за борба с измамите на УО на ОПИК е публикувана на електронната страница на програмата отделно от процедурния наръчник, което улеснява достъпа на външни за УО потребители и повишава ефективността на оповестяването ѝ.[219]

В политиките на преобладаващата част от УО[220] не са посочени стратегии за изграждане на култура за борба с измамите. Само е споменато, като една от целите на политиката за насърчаване на култура, възпираща измамите, без пояснение как ще бъде

[216] Одитно доказателство № 6.20
[217] Одитно доказателство № 6.16
[218] Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-0016/06/2014), т. 4.1. и Приложение 3 към Насоките https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_bg.pdf
[219] Одитно доказателство № 26
[220] ОПДУ, ОПИК, ОПРЧР 2014-2020, ОПНОИР, ОПТТИ

изградена такава култура. Откроява се подходът на УО на ОПОС 2014-2020 за конкретизиране и поясняване на действията за изграждане на култура за борба с измамите, сред които обучения и дейности за повишаване на осведомеността и подобряване на реакциите на служителите.[221]

Разпределението на отговорностите за справяне с измамите е важен елемент от политиката и повечето УО са посочили отговорността на отделните управленски и експертни нива за изпълнение на програмата. В преобладаващата част от политиките[222] са посочени звената, ангажирани с управлението на риска от измами и е пояснен обхватът на отговорността им. В политиката на УО на ОПИК, освен тези отговорности, изрично е посочено, че цялата отговорност за управлението на риска от измами и корупция е делегирана на ръководителя на УО. Налице са и УО, които са преценили да не включват в политиката информация за структурите и лицата, носещи отговорност за управлението на риска от измами (ОПОС 2014-2020). В част от политиките[223] е изведена и отговорността за незабавно докладване/съобщаване на подозрения за измама по съответния установен ред.[224]

Мерките, прилагани от УО за борба с измамите са декларирани в част от политиките, като отново подходът на отделните УО по отношение на детайлността на представянето им е различен – от посочване на това, че се прилагат пропорционални мерки, базирани на оценка на риска (ОПДУ, ОПРЧР 2014-2020) до описание на мерките и прилаганите ИТ-инструменти, като АРАХНЕ, за откриване на рискови ситуации (ОПНОИР, ОПИК, ОПОС 2014-2020). [225]

Механизмите за докладване на съмнения за измами са описани с различна детайлност в политиките на отделните управляващи органи. В част от тях е включена съвсем кратка информация с посочване на частта от наръчниците, в които се намират съответните процедури (ОПДУ и ОПТТИ) и отбелязване, че те са съобразени с европейските изисквания и с националното законодателство (ОПРЧР 2014-2020). В други политики е застъпен подробно механизмът на ниво УО (ОПОС 2014-2020). При трети, е описан механизмът за докладване на ниво УО, на национално ниво и на европейско ниво, като са посочени и релевантните нормативни документи, които го регламентират (ОПНОИР и ОПИК). От преобладаващата част от УО[226] е декларирано, че служителите са защитени от репресивни мерки. [227]

Въпреки ключовата роля на сътрудничеството при управлението на процеси с множество участници, не всички управляващи органи са посочили прилаганият механизъм за осъществяването му. При едни ефективното сътрудничество и координация между УО и останалите участници в процеса е залегнало като цел на политиките (ОПОС 2014-2020). При други, отделни елементи от механизма се идентифицират сред оповестените процедурите за докладване, мерки за борба с измамите или отговорностите, като варират от споменаване на органите, с които УО комуникира (ОПТТИ, ОПДУ, ОПРЧР 2014-2020) до по-детайлно описание на сътрудничеството (ОПИК и ОПНОИР).[228]

С малки изключения, управляващите органи декларират политиката си за борба с измамите, в зависимост от разбирането си за начина по който това следва да се направи. В резултат е налице голямо разнообразие на прилаганите подходи при разработването на тези политики – от ограничаване в рамките на посочените общи текстове в предложения от Комисията образец, без индивидуализиране и слабо комуникиране с външни заинтересовани лица, до детайлно описание на специфичните

[221] Одитно доказателство № 26
[222] На УО на ОПДУ, ОПНОИР, ОПРЧР 2014-2020, ОПИК, ОПТТИ
[223] ОПТТИ, ОПОС 2014-2020
[224] Одитно доказателство № 26
[225] Одитно доказателство № 26
[226] ОПРЧР 2014-2020, ОПДУ, ОПНОИР, ОПИК, ОПТТИ
[227] Одитно доказателство № 26
[228] Одитно доказателство № 26

за конкретния УО култура, отговорности, мерки и механизми и ясно оповестяване на политиката, както в рамките на УО, така и извън тях.

Споделянето на опита на УО по отношение на разработването и оповестяването на прилаганата от тях политика в подходящ формат би спомогнало за идентифициране на добрите практики с цел повишаване на ефективността от комуникиране на политика с лицата, към които тя е насочена.

1.2. Въведени и оповестени вътрешни правила на управляващите органи за администриране на нередности

Съгласно НАНЕСИФ[229], ръководителите на управляващите органи на оперативните програми (ОП) следва да утвърждават или предлагат за утвърждаване от ръководителите на ведомствата и администрациите, част от които са, вътрешни правила за администриране на нередности в ръководените от тях администрации, които да се публикуват на интернет страниците на ОП.[230]

1.2.1. От всички УО са въведени вътрешни правила за администриране на нередности, които са утвърдени от ръководителите им.[231] При УО на ОПОС 2014-2020 и ОПРР 2014-2020, вътрешните правила за администриране на нередности са обособени като самостоятелен документ. При останалите УО, относимите към администрирането на нередности глави от наръчниците на оперативните програми представляват и правила по смисъла на НАНЕСИФ. Поради тази причина, при повечето УО, чрез утвърждаване на Наръчниците със заповед на РУО се утвърждават и вътрешните правила за администриране на нередности. Изключение правят:

- УО на ОПТТИ, при който утвърждаването е осъществено, чрез доклад, изготвен от екип началници на отдели в УО, относно представяне на актуализирана версия на Наръчника на ОПТТИ, одобрен от РУО; и
- УО на ОПОС 2014-2020, при който утвърждаването е направено чрез подпис на РУО върху документа, без издаването на отделна заповед.[232]

Във всички вътрешни правила, с изключение на ОПРЧР 2014-2020, е указано, че те са разработени в съответствие с НАНЕСИФ, че са издадени на основание чл. 13, ал 2 от НАНЕСИФ.[233]

[229] чл. 13, ал. 2 от НАНЕСИФ
[230] чл. 13, ал. 3 от НАНЕСИФ
[231] Одитно доказателство № 27 РД-И-79, Таблица № 1. Въведени и утвърдени от РУО вътрешни правила за администриране на нередности
[232] Приложение 4
[233] Одитни доказателства №№ 27 и 28.1

1.2.2. Всички управляващи органи, с изключение на УО на ОПРЧР 2014-2020, публикуват вътрешните правила за администриране на нередности на електронните си страници. Тъй като, вътрешните правила представляват относимите от Наръчниците на ОП глави за администриране на нередности, те са публикувани в една цялост.[234]

Каре 4

УО	Публикуване на вътрешните правила за администриране на нередности на електронните страници на ОП?
ОПТТИ	В раздел „Документи“/ Наръчници, ръководства/ правила е публикуван Процедурния наръчник за управление и изпълнение на ОПТТИ, част от който е глава 6 „Администриране на нередности и извършване на финансови корекции“, която представлява Вътрешните правила за администриране на нередности.
ОПРЧР 2014-2020	Не са публикувани Вътрешните правила за администриране на нередности на електронната страница
ОПОС 2014-2020	В раздел „Документи“ са публикувани Вътрешните правила за администриране на нередности в ГД „ОПОС“ (самостоятелен документ).
ОПИК	В раздел „ОПИК“, подраздел „Наръчник на УО“, самостоятелно е публикувана глава 10 „Администриране и докладване на нередности“ от Наръчника, която представлява Вътрешните правила за администриране на нередности.
ОПНОИР	В раздел „Документи“, подраздел „Ръководства, указания и наръчници“ е публикуван Наръчника за управление на ОПНОИР, част от който е глава 12 „Нередности“, която представлява Вътрешни правила за администриране на нередности.
ОПРР 2014-2020	В раздел „Изпълнение на договори“, секция “Сигнали за нередности“ – „Финансови корекции“ са публикувани Вътрешните правила за администриране на нередности (самостоятелен документ)
ОПДУ	В раздел „Сигнали за нередности“ е публикувана препратка/ хипервръзка към Вътрешните правила за администриране на нередности.

През периода от 2017 г. до 2020 г. УО на ОПНОИР и на ОПИК изрично посочват във вътрешните си правила, че те следва да се оповестяват на електронната страница на оперативната програма, като част от Наръчника на ОП.[235] Във вътрешните правила за администриране на нередности на останалите пет УО липсва указание за оповестяване на Правилата на електронната страница на съответната ОП. Изрично изискване за самостоятелно публикуване на вътрешните правила на електронната страница на УО, раздел „Сигнали за нередности“ не е въведено от нито един УО.[236] Към датата на започване на проверката[237], от нито един УО на електронните страници на ОП не са оповестени вътрешните правила в раздел „Сигнали за нередности“, където гражданите могат да подават сигнали за нередности и където би било най-полезно да бъдат оповестени, за да могат всички заинтересовани лица да се запознаят с тях. По време на одита, УО на ОПДУ публикува препратка към вътрешните правила на електронната си страницата , раздел „Сигнали за нередности“ и

[234] Одитно доказателство № 27
[235] Одитни доказателства № 27
[236] Одитно доказателство № 27
Одитно доказателство № 50.1
[237] 29.03.2021 г.

е единствения УО, който към етап приключване на проверката[238] оповестява вътрешните правила именно в този раздел.[239]

Останалите УО прилагат различни практики при, оповестяването на вътрешните правила за администриране на нередности.

Управляващите органи на ОПНОИР, ОПТТИ и ОПОС 2014-2020 публикуват Наръчниците си, в т.ч. вътрешните правила за администриране на нередности на електронните страници на ОП в раздел, относим за документи, наръчници и правила.

Откриването на вътрешните правила за администриране на нередности, действащи в УО на ОПРР 2014-2020 е затруднено, тъй като са оповестени в раздел „Изпълнение на договори“, подраздел „Сигнали за нередности“, подраздел „Финансови корекции“.[240]

УО на ОПИК публикува Наръчника на ОП, който включва и Вътрешните правила, на електронната си страница в раздел, относим за оперативната програма.[241]

Вътрешните правила на ОПТТИ, като част от процедурния наръчник, се намират на електронната страница на програмата, раздел „Документи“. Документите, в т.ч. различните варианти на Наръчника, не са хронологично подредени, поради което посетителите на страницата, е възможно да попаднат на стара версия на Наръчника, без да знаят, че има по-актуална такава.[242] В хода на изпълнение на одита са осъществени промени, с които ясно са обозначени актуалната и преходните версии на Наръчника, с което е улеснен достъпа и до вътрешните правила.[243]

От всички управляващи органи са разработени и утвърдени вътрешни правила за администриране на нередности, което е предпоставка за адекватно изпълнение на процедурите по администриране на нередности. При нито един управляващ орган, обаче, не е въведен ред за самостоятелно оповестяване на вътрешните правила за администриране на нередности.

Прилаганите различни подходи за публикуване на правилата от УО, включително и непубликуването им, затруднява комуникирането им с потенциалните податели на сигнали за нередности и други заинтересовани лица и намалява ефективността им като превантивна мярка. Липсата на оповестена информация в раздел „Сигнали за нередности“ за прилаганите от УО правила за администриране на нередности ограничава възможностите на заинтересованите лица да разберат, че такива правила съществуват, както и да се запознаят с тях. По този начин УО пропускат възможността чрез оповестяване на начина, по който подхождат при разглеждането на всеки сигнал, да убедят хората в смисъла да се сигнализира за всяко забелязано нарушение.

1.3. Предприети мерки за повишаване на осведомеността относно определенията за сигнал, нередност и измама

Предприемането на мерки за оповестяване на определенията за сигнал за нередност, нередност и измама, както и контролните мерки за предотвратяване и откриване на измами, е необходимо, за да се повиши осведомеността на потенциалните податели на сигнали за определенията на тези термини, минимизиране на риска изпратените от тях сигнали за нередности и измами да не отговарят на изискванията, посочените в европейската и националната правни рамки. Оповестяването на тези мерки дава и възможност за по-задълбочено опознаване на процеса по администриране на нередности от страна на гражданите.

---

[238] 26.10.2021 г.
[239] Приложение № 5;
Одитно доказателство № 23
[240] Приложение 5, Екранна снимка № 2
[241] Приложение 5, Екранна снимка № 3
[242] Приложение 5, Екранна снимка № 4
[243] Одитно доказателство № 50.2

Определенията за сигнал за нередност, нередност и измама са оповестени на електронните страници на УО на ОПНОИР и ОПДУ, като са посочени и източниците им[244]. Публикуваните на сайта на ОПОС 2014-2020 определения за нередност и измама не отговарят в пълна степен на дадените в европейската правна рамка, като например, не са посочени минималните изисквания, на които трябва да отговаря една информация, за да бъде класифицирана като сигнал за нередност, не е посочено бездействието като възможност за нарушаване на общностното право. От страна на останалите четири УО[245] до края на 2020 г. не са оповестени определенията за сигнал за нередност, нередност и измама на електронните си страници в раздел „Сигнали за нередности“.[246] По време на извършване на одита от УО на ОПТТИ са предприети действия за оповестяване на определенията за сигнал за нередност, нередност и измама на електронната страница на ОПТТИ, раздел „Сигнали за нередности“.[247]

Минималните изисквания към информацията в сигналите за нередности[248], съгласно НАНЕСИФ, са оповестени на електронните страници на ОПДУ и ОПНОИР. Управляващите органи на ОПИК и ОПОС 2014-2020 посочват, че при подаване на сигнал следва да се опише възможно най-подробна информация за нарушението, като УО на ОПИК указва и по възможност да се посочи номера на договора, наименованието на кандидата или бенефициера. На електронните страници на останалите ОП не са оповестени минималните изисквания към информацията в сигналите.[249]

На електронните страници на повечето от ОП[250], в раздел „Сигнали за нередности“ за одитирания период не е представена информация, относно случаите, в които потенциалните податели на сигнали следва да се обърнат към ОЛАФ, както и начините за свързване. Управляващите органи на ОПОС 2014-2020 и ОПИК публикуват такава информация, без да са посочени начините за свързване с ОЛАФ. По време на одита УО на ОПДУ и ОПТТИ оповестяват, че сигнали за нередности могат да се подават до ОЛАФ и публикуват препратка към електронната страница на службата.[251]

Освен публикуване на информация за характеристиките на нередностите и измамите и начините да се подаде сигнал за това, като способи за повишаване на осведомеността относно контролните мерки за предотвратяване и откриване на измами УО използват:

- представяне на информация на електронните страници за определените служители по нередности, които разглеждат подадените сигнали (ОПОС 2014-2020, ОПНОИР, ОПРЧР 2014-2020, ОПДУ и ОПИК);[252]
- изискване за подаване на декларации, подписани от бенефициери преди сключване на договор, относно запознаване с определенията за нередност, съмнение за измама, измама, както и възможните начини за подаване на сигнал (ОПРЧР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПИК), в т.ч. докладване до ОЛАФ (ОПНОИР);[253]
- изготвяне на процедурни наръчници от бенефициерите за управление и изпълнение на проекти в съответствие с процедурния наръчник на самата ОП (ОПТТИ);[254]
- изискване от ръководителя на УО към част от бенефициерите за въвеждане на специфични контроли за борба с измамите по отношение на възлагане на обществени поръчки (ОПТТИ).[255]

---

[244] Регламент (ЕС) 1303/2013, Директива (ЕС) 2017/1371 и НАНЕСИФ
[245] ОПТТИ, ОПРР 2014-2020, ОПИК и ОПРЧР 2014-2020
[246] Одитно доказателство № 30
[247] Одитно доказателство № 50.2
[248] § 1 т. 3 от НАНЕСИФ
[249] Одитно доказателство № 23
[250] ОПТТИ , ОПРР 2014-2020, ОПНОИР и ОПРЧР 2014-2020
[251] Одитни доказателства №№ 23 и 50.2
[252] Одитни доказателства №№ 23 и 30
[253] Одитно доказателство № 30
[254] Одитно доказателство № 30
[255] Одитно доказателство № 30

Предвидените и изпълнени през периода 2017-2020 от УО мерки за повишаване на осведомеността са частични, особено по отношение оповестяването на прилаганите от УО контролни мерки за предотвратяване и откриване на измами. Постигнат е напредък от по-голямата част от УО при оповестяване на определенията за нередност и измама, за което също има необходимост от подобрения.

1.4. Оповестяване на възможните начини за подаване на сигнали

Дефиницията за „сигнал за нередност“ е изложена в параграф 1, т.3. от допълнителните разпоредби на Наредбата за администриране на нередности по европейските структурни и инвестиционни фондове, се определя, че това е постъпила, включително от анонимен източник, информация за извършена нередност. За да представлява сигнал за нередност, тази информация като минимум трябва да дава ясна референция за конкретния проект, финансиращата програма, административното звено и описание на нередността.

Съгласно чл. 7. от НАНЕСИФ, ръководителите на УО на оперативни програми осигуряват възможност за подаване на сигнали за нередности на своите интернет страници, на посочена електронна поща, факс или по друг начин, който съответната администрация е оповестила на официалната си интернет страница. Сигналите за нередности могат да са устни или писмени.

1.4.1. Във вътрешните правила за администриране на нередности на УО е посочено, че всяко лице може да подаде сигнал за нередност.[256] Изключение правят правилата на ОПРЧР 2014-2020, където тази информация не е представена.[257] Част от УО[258] посочват, че сигнал за нередност може да бъде подаден от анонимен източник. В Наръчника на ОПТТИ това е указано в глава „Общи положения“, където са представени термини и определения, относими за целия Наръчник. В наръчниците на ОПРР 2014-2020 и ОПРЧР 2014-2020 не се посочва, че може да се подават анонимни сигнали, а УО на ОПДУ посочва възможност за устно подаване на анонимни сигнали. Установена е дори изрична забрана за регистрация на анонимни документи в деловодната система, използвана от УО на ОПРР 2014-2020. В Инструкцията за организация и изпълнение на деловодните дейности в МРРБ е записано, че не подлежат на регистриране в деловодната система анонимни документи (без име и адрес на подателя). По отношение на писмата от анонимен източник също е указано, че не се регистрират и се оставят без разглеждане.[259]

Възможността всяко лице да подаде сигнал за нередност за одитирания период е оповестена на електронните страници, раздел „Сигнали за нередности“, на пет ОП[260]. При четири ОП[261] не е указано в този раздел, че сигнал за нередност може да бъде подаден от анонимен източник. На електронната си страница в раздела, УО на ОПИК посочва, че във формата за подаване на сигнал е желателно попълването на име. Не е изрично указано, че сигналът може да бъде анонимен, както и не е публикувано легалното определение за сигнал за нередност, в което е посочено, че това може да бъде и информация, подадена от анонимен източник.[262] Към датата на започване на проверката[263], на електронните страници на ОП на Единния информационен портал на ЕСИФ, нито един УО[264] не осигурява възможност за подаване на анонимен сигнал. През периода от 2017 г. до 2020 г., в част от случаите, във формата за подаване на сигнал

[256] Одитно доказателство № 31
[257] Одитно доказателство № 28.1
[258] ОПИК, ОПНОИР и ОПОС 2014-2020
[259] Одитно доказателство № 31
[260] ОПОС 2014-2020, ОПИК, ОПДУ; ОПНОИР, ОПРЧР 2014-2020
[261] ОПТТИ, ОПРР 2014-2020, ОПРЧР 2014-2020 и ОПИК
[262] Одитни доказателства №№ 23 и 50.1
[263] 29.03.2021 г.
[264] ОПРЧР 2014-2020 не разполага с електронна страница на Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове

изрично е посочено, че попълването на полетата, в т.ч. име и фамилия, са задължителни (ОПРР 2014-2020 и ОПТТИ), а при останалите[265], полетата са отбелязани със знак, който предполага задължителното им попълване. По време на одита, при тестване на системата за подаване на сигнал се установи, че не е възможно подаването на сигнал без попълване на текст в указаните като задължителни полета, което е в противоречие със заложената в нормативната рамка дефиниция за сигнал за нередност.[266] По време на одита са извършени следните промени: УО на ОПДУ и ОПТТИ премахват обозначението за задължителност за попълване на полетата за идентификация на подателя, с което се предоставя възможност за подаване на анонимен сигнал, а УО на ОПТТИ оповестява на електронната страница на ОПТТИ, раздел „Сигнали за нередности“, че всяко лице може да подаде сигнал за нередност, включително и анонимен. [267]

Част от УО[268] поддържат и собствени електронни страници, свързани с електроните страници на структурите, към които са създадени. На електронните страници на ОПИК и на ОПНОИР е възможно подаването на анонимен сигнал, но на електронните страници на ОПРР 2014-2020 и на ОПОС 2014-2020 това не е възможно. На електронната страница на ОПРЧР 2014-2020 няма електронна форма за директно подаване на сигнал, а е посочен електронен адрес, до който да се изпращат сигнали за нередности.[269]

По данни на УО, за целия одитиран период, както и за целия програмен период 2014-2020, по пет оперативни програми[270] не е подаден нито един анонимен сигнал за нередност. Анонимни сигнали са регистрирани единствено от ОПНОИР и от ОПИК: по два за целия период от 2017 г. до 2020 г.[271]

Липсата на указания във вътрешните правила на част от УО и оповестена информация на електронните страници на оперативните програми, че могат да бъдат подавани анонимни сигнали чрез електронните страници, в допълнение с ограничаване на възможностите за подаване на такива сигнали, в разрез с нормативните изисквания, възпрепятства гражданите, които не желаят да разкриват самоличността си. В резултат, възниква риск анонимни сигнали да не се подават до УО и те да бъдат уведомявани за съмнения за измами и нередности.

1.4.2. Във вътрешните правила за администриране на нередности на всички УО, с изключение на ОПТТИ, е посочено, че сигналите могат да бъдат устни или писмени.[272] Въпреки наличието на указани начини за подаване на устни сигнали във вътрешните правила на преобладаващата част от УО, тази възможност не е оповестена на електронните страници на ОПРР 2014-2020, ОПТТИ и ОПРЧР 2014-2020. При три УО[273] е посочено, че сигналите могат да бъдат и устни, като е посочен и телефон, но от представената информация не става ясно дали има други начини за подаване на устни сигнали, освен по телефон, напр. на място в УО.[274] Публикуваната информация за ОПИК не е уеднаквена на различните електронни страници. На Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове, раздел „Сигнали за нередности“ на ОП не е представена възможност за подаване на устни сигнали, докато на самостоятелната страница на ОПИК тази информация е оповестена.[275] След края на одита, УО на ОПТТИ отстранява този пропуск с изменение на процедурния си наръчник от юли 2022 г.[276], като изрично посочва и възможността за подаване на устни сигнали и

[265] ОПОС 2014-2020, ОПНОИР, ОПДУ, ОПИК
[266] параграф 1., т.3. от допълнителните разпоредби на НАНЕСИФ;
Одитно доказателство № 23
[267] Одитни доказателства №№ 23 и 50.2
[268] ОПРР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПНОИР, ОПРЧР 2014-2020 и ОПИК
[269] Одитно доказателство № 23
[270] ОПРР 2014-2020, ОПДУ, ОПОС 2014-2020, ОПРЧР 2014-2020 и ОПТТИ
[271] Одитно доказателство № 21
[272] Одитно доказателство № 31
[273] ОПОС 2014-2020, ОПДУ и ОПНОИР
[274] Одитно доказателство № 23
[275] Одитно доказателство № 23
[276] https://www.eufunds.bg/bg/optti/node/10450

въвежда образец на протокол за документирането им. На електронната страница програмата са оповестени и алтернативни начини за подаване на сигнали за нередности, сред които е и подаването по телефон[277]

Въпреки указаното във вътрешните правила на УО, че сигналите могат да бъдат устни, тази възможност не е оповестена на електронните страници при всички оперативни програми. Този факт, в допълнение с липсата на ясни указания кои сигнали са устни - само подадените по телефон и/или на място в УО, както и липсата на посочени конкретни контакти за подаването им, ограничава възможностите за подаване на устни сигнали.

1.4.3. Преобладаващата част от подадените сигнали за нередности са с източник служители на УО – средно 76 на сто от всички сигнали по всички ОП в обхвата на одита. По-малка от средната е стойността на показателя за ОПИК, ОПРЧР 2014-2020 и ОПТТИ, а при ОПРР 2014-2020 и ОПНОИР стойността е близка до средната. С такъв източник са почти всички сигнали по ОПОС 2014-2020 и по ОПДУ - 97 на сто.[278]

Фигура 3 Сигнали за нередности по източници на подаване за периода 2014-2020 г.

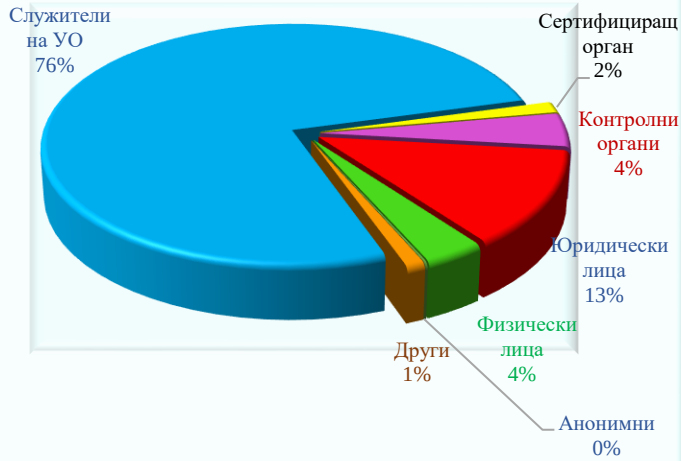

Таблица 3 „Относителен дял на сигналите по източници на подаване и по ОП за периода 2014-2020 г.“ в проценти

ОП 2014-2020 / източник на сигнала	ОПТТИ	ОПРЧР	ОПОС	ОПИК	ОПНОИР	ОПРР	ОПДУ
Служители на УО	67	66	92	64	75	73	97
Сертифициращ орган	5	3	0	3	3	1	0
Контролни органи	14	18	0	6	10	4	0
Юридически лица	3	3	3	13	3	22	2
Физически лица	8	5	5	10	7	0	2
Анонимни	0	0	0	1	1	0	0
Други	3	4	0	4	1	0	0

Източник: УО на ОП

При ОПНОИР, ОПРЧР 2014-2020 и ОПТТИ вторият най-често срещан източник на сигнали са контролните органи. Много нисък е относителния дял на сигналите за нередности, подадени от физически и юридически лица. При четири УО, този дял е по-малко от 10 на сто от всички сигнали. По ОПТТИ 2014-2020, 10 на сто от всички сигнали са подадени от физически и юридически лица. Най-висок е делът на сигнали, подадени от физически и юридически лица при ОПИК - 19 на сто и ОПРР 2014-2020 - 22 на сто, където приблизително всеки пети от общия брой на подадените сигнали е от тези лица.[279]

[277] https://www.eufunds.bg/bg/optti/node/698
[278] Одитно доказателство № 21
[279] Одитно доказателство № 21

Таблица 3 „ Оповестени възможности за подаване на сигнали на електронните страници на ОП “

Възможност / ОП 2014-2020	Електронна форма	Ел. поща	Факс	Телефон	Адрес на УО
ОПТТИ	✓	**не**	**не**	**не**	**не**
ОПРР	✓	**не**	**не**	**не**	
ОПРЧР	**не**	✓	**не**	Представени са контакти на министерството: адрес и телефон, но не е указано, че е възможно подаване на сигнали по тези начини	
ОПОС	✓	**не**	**не**	✓	**не**
ОПДУ	✓	✓	**не**	✓ *[280]	**не**
ОПИК[281]	✓	**не**	✓	**не**	**не**
ОПИК[282]	✓	**не**	✓	✓	✓
ОПНОИР	✓	✓	**не**	✓	✓

Източник: Електронните страници на ОП[283]

1.4.4. Изчерпателно посочване на начините за подаване на сигнали е направено във вътрешните правила за администриране на нередности само на УО на ОПНОИР, като е предоставена и възможност гражданите да подават сигнали за нередности по всички начини - посочен телефон, електронна поща, на място, в деловодството, по пощата на адрес и електронния формуляр на електронната страница на ОП.[284]

При останалите УО е налице, от една страна ограничено изброяване на възможните начини за подаване на сигнали и, от друга, разминаване между посочените като възможни във вътрешните правила за администриране на нередности начини за подаване на сигнали и оповестените такива на електронните страници на ОП.[285]

По време на извършване на одита, от УО на ОПДУ са извършени няколко допълнения по отношение на начините за подаване на сигнали:

- добавена е възможността за подаване на сигнали по телефона, като е публикувана препратка към телефонния указател на УО, без да е посочено кои са служителите по нередности; и

- добавени са препратки към електронните пощи на дирекция АФКОС и електронната страница на Европейската служба за борба с измамите ОЛАФ.[286]

---

[280] Към датата на започване на проверката – 04.06.2021 г. не е представена информация, че сигналите могат да се подават и по телефон. В хода на проверката тази информация е добавена, като е публикувана препратка към телефонния указател на дирекция "Добро управление", в който са представени контактите на служителите в дирекцията, но от документа не става ясно кои от тях са служители по нередности

[281] Електронна страница на Единен информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове

[282] Електронна страница на оперативната програма: https://opic.bg/

[283] Одитни доказателства №№ 23 и 31

[284] Одитни доказателства №№ 23 и 31

[285] Одитни доказателства №№ 23 и 31

[286] Одитно доказателство № 23

Каре 5

Добри практики:

1. Предоставена възможност за прикачване на файл при подаване на сигнал за нередност на електронната страница на програмата – ОПНОИР.
2. Оповестяване на други органи, до които може да се подаде сигнал за нередност – ОПДУ, ОПОС 2014-2020, ОПИК.
3. Форма за подаване на сигнал, създадена по начин, по който подателите на сигнали ще бъдат подсетени за включване на максимално подробна информация – ОПНОИР.

Приложение 7

По данни, представени от УО, най-много сигнали са подадени чрез депозиране в деловодството. При нито една ОП, за целия период от 2017 г. до 2020 г., както и за целия програмен период 2014-2020 не са подадени устни сигнали, по телефон или факс. Под десет на сто от сигналите са подадени чрез електронна поща и електронна страница, при всички ОП, с изключение на ОПИК (11 на сто). ОПРЧР 2014-2020 представя информация, че шест на сто от всички сигнали са подадени чрез посочената на електронната страница по електронна поща.[287]

Ограничените начини за подаване на сигнали, представени на електронните страници на ОП, не насърчават и не улесняват гражданите да подават сигнали. Това създава риск информацията за забелязани нарушения изобщо да не бъде изпратена до УО и те, респективно да не могат да предприемат мерки за отстраняването им.

1.5. Прилагане на инструмента АРАХНЕ

АРАХНЕ е интегриран ИТ-инструмент за извличане и обогатяване на данни, с който Комисията цели да окаже подкрепа на УО при осъществяването на административен контрол и проверки по структурните фондове. Инструментът цели създаването на комплексна и пълна база данни за проектите, финансирани от ЕСИФ, която е допълнена с данни от обществено достъпни регистри, за да позволи, въз основа на набор от показатели, идентифицирането на проекти, бенефициери, договори и изпълнители, с повишен риск от измама, конфликт на интереси и нередности. Въвеждането на инструмента започва поетапно през 2014 г. в държавите-членки, които са избрали да го прилагат. Инструментът не е задължителен, но правилното му използване се счита от Комисията за добра практика за откриване на „червени флагчета“ и насочване на мерки за борба с измамите.[288]

България е сред страните, избрали да използват АРАХНЕ. Дирекция „Централно координационно звено“ към Администрацията на МС е национален координатор на системата АРАХНЕ, като управлява профилите за достъп до нея. В края на 2020 г. броя на потребителите е 510.[289]

Управляващите органи включват прилагането на инструмента във вътрешните си правила за управление и изпълнение на оперативните програми. Значителна част от тях[290] декларират и в политиките си за борба с измамите, че използват инструмента за определяне на пропорционални мерки за борба с измамите. Приложното поле на АРАХНЕ при отделните програми е с различен обхват:

- задължително изискване за извършване на проверки чрез инструмента при осъществяването на предварителен контрол при верификация на процедурите за обществените поръчки[291];

- при оценяване на проектни предложения при процедури чрез подбор на проекти и договаряне преди подписване на договори с кандидатите[292];

---

[287] Одитни доказателства №№ 21 и 23

[288] Приложение 7; Одитно доказателство № 32

[289] Доклад относно дейността на Съвета АФКОС през 2020 г. http://www.afcos.bg/bg/node/42

[290] УО на ОПИК, ОПНОИР, ОПОС 2014-2020, ОПРЧР 2014-2020

[291] ОПРР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПДУ, ОПИК, ОПНОИР

[292] ОПОС 2014-2020, ОПДУ, ОПИК, ОПНОИР

- при проверка на сигнали за нередност[293];
- при изготвяне на годишният план за проверки на място[294].

Част от УО въвеждат изрични процедури за използването на инструмента (ОПОС 2014-2020, ОПИК), а при други задължението за работата с инструмента е включено във функциите на съответните звена, или в длъжностните характеристики на служителите или е издадена изрична заповед. В процедурите, въведени от УО на ОПДУ са определени и подлежащите на проверка рискови категории и рискови индикатори и вида и обхвата на проверките, които следва да се направят по тях при верификацията на искане за плащане.[295] Има и УО, които не въвеждат ясни правила за използване на инструмента, респективно нямат и процедури за целта (ОПРЧР 2014-2020).[296]

Дирекция АФКОС използва системата при дейностите за идентифициране на нередности и оказване на съдействие на ОЛАФ, но счита, че системата не е захранена с достатъчен обем информация, което да доведе до нейното пълноценно използване.[297] В плана за действие за изпълнение на Националната стратегия 2021-2027 г. през 2021 г. е заложена дейност[298] за захранване от страна на ЦКЗ и на УО на системата с информация и за по-широкото ѝ използване. Преобладаващата част от УО са на мнение, че за по-ефективното прилагане на инструмента АРАХНЕ и използването на пълния му капацитет са необходими допълнителни указания от Комисията. Към края на 2021 г. инструментът е придружен само с указания, разясняващи различните му функционалности и възприетия метод за определяне на индикаторите за риск.

Управляващите органи посочват редица аспекти на приложението му, които се нуждаят от уточняване и изясняване. Изтъква се и, че за да бъдат максимално полезни, указанията трябва да са съобразени със спецификите на отделните сектори.[299]

Каре 6

Според УО, пояснение за използването на АРАХНЕ следва да има по отношение на:

- На какъв правен регламент се базират методите за изчисляване на рисковите индикатори и доколко те биха могли да се ползват като основание за предприемане на определени действия и да позволяват защитата на тези действия в един административен процес;
- Как функциите на АРАХНЕ да се използват в прилаганите от УО процеси, какви последващи действия следва да предприеме УО при определени стойности на рисковите индикатори и какво е правното основание за препоръчаните действия;

В случай, че резултатите от проверките в АРАХНЕ са предназначени само за сведение за нивото на риска, отново са необходими указания как УО да процедира, например, при какви нива на риска какво да предприеме.

Част от УО считат, че разработването на национална методика също би било полезно (ОПИК, ОПНОИР). По информация на дирекция АФКОС, подходът и на други държави-членки е да търсят решения за прилагането на инструмента на национално ниво. Стъпка в тази посока е направена с предложението на УО на ОПИК, включено в Националната стратегия 2021-2027 г. като дейност „Създаване на единна методология за работа със системата за оценка на риска АРАХНЕ“ в рамките на Оперативна цел 1[300]към

[293] ОПДУ
[294] ОПТТИ
[295] Правила за работа с инструмента ARACHNE в процеса на верификация на проекти/финансови планове и проверки на сигнали за нередност по ОПДУ, Приложение III-T03-3 към НИ на ОПДУ от 24.06.2021 г. https://www.eufunds.bg/bg/opgg/node/175
[296] Одитни доказателства №№ 26 и 48
[297] Одитно доказателство № 1
[298] Дейност 2.1.2.1. „Систематично захранване с информация и използване на системата за оценка на риска АРАХНЕ.“ от Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия 2021-2027 г. през 2021 г.
[299] Одитни доказателства №№ 2.6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 и 15.4
[300] т. 5.2.1. „Подобряване на мерките за разкриване на измами чрез все по-широко използване на инструменти за анализ на данни и насърчаване на употребата на други „активни“ методи за борба с измами“ от Националната стратегия 2021-2027

Стратегическа цел 2[301]. Изпълнението на тази дейност[302] е планирано да започне през 2021 г. с проучване, с помощта на ОЛАФ, на опита на други държави членки по разработване и прилагане на методология за работа със системата за оценка на риска АРАХНЕ. За целта е направено проучване от дирекция АФКОС на наличната онлайн информация за опита на други държави, след което е отправено искане до ОЛАФ за предоставяне на публикуваното италианско указание, както и на други подобни указания. ОЛАФ не отговаря на искането, поради което от страна на дирекцията са приканени членовете на съвета да направят задълбочен преглед на материалите и да дадат предложение и въпроси. До началото на м. ноември 2021 г. са получени отговори от три членове[303] на съвета.[304]

Готовността на националните органи да прилагат в практиката си предлаганите от Комисията нови методи и инструменти се проявява и по отношение на инструмента АРАХНЕ. Преобладаващата част от УО въвеждат вътрешни правила с различна детайлност, с които да компенсират липсата на национални и европейски указания и да разширят приложното поле за използването му. Стартираната инициатива за разработване на единна методология за работа с инструмента на национално ниво е с потенциал да доведе до по-ефективното прилагане на инструмента АРАХНЕ и използването на пълния му капацитет. Успехът на инициативата зависи от активното участие на всички заинтересовани органи.

Въведените превантивни мерки в приемлива степен способстват за намаляване на правонарушенията, засягащи националните и общностни финансови интереси чрез декларираните от УО политики за борба с измамите, въведените вътрешни правила за администриране на нередности, предоставените начини за подаване на сигнали за нередности и прилагането на инструмента АРАХНЕ за определяне на пропорционални мерки за борба с измамите. Значителни подобрения е необходимо да се направят по отношение на пълнотата на политиките и оповестяването им, оповестяването на вътрешните правила за администриране на нередности и на всички възможни начини за подаване на сигнали и повишаване на осведомеността на бенефициерите.

2. Администриране на сигнали за нередности

2.1. Регистриране на сигнали за нередности

Процедурите по администриране на нередности започват с регистриране на сигнал за нередност. Всяка постъпила информация следва да се регистрира в деловодната система на съответната администрация и информацията, която отговаря на определението за сигнал за нередност[305], да се впише в Регистъра на сигналите за нередности.[306] Предвид разпоредбите на Наредбата, относно възможностите за подаване на сигнали (на електронните страници на оперативните програми, на посочена електронна поща, факс или по друг начин) и относно изискванията към сигналите за нередности, за реализиране на процедурата за регистриране на сигналите за нередности, добра практика би била УО да да въведе процедури за регистриране в деловодната система на получените по различен начин сигнали следва и за извършване на проверка на постъпилата информация от гледна точка на съответствието ѝ с изискванията за сигнал за нередност.

2.1.1. Във вътрешните правила на всички УО са въведени процедури за регистриране на сигнали за нередности в деловодните системи на съответните

[301] Стратегическа цел 2 „Повишаване на ефективността при разкриване и противодействие на нередностите и измамите“ от Националната стратегия 2021-2027 г.
[302] дейност 2.1.4. в плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за 2021 г.
[303] Агенция за държавна финансова инспекция, Министерство на труда и социалната политика и Изпълнителна агенция „Програма за образование“
[304] Одитни доказателства №№ 2.6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 и 15.4
[305] параграф 1., т. 3. от допълнителните разпоредби на НАНЕСИФ
[306] Чл. 3 и чл. 7, ал. 2 от НАНЕСИФ

администрации.[307] В процедурите ясно са посочени отговорни лица, срокове за регистрация и действия за изпълнение.[308]

Подробно описание на приложимите при различните начини на получаване на сигнала (по телефон, електронна страница, устни сигнали и др.) процедури, както и при различните източници (вътрешни сигнали, от външни лица и контролни/одитни органи), са изготвени само от два УО: на ОПНОИР и ОПИК. При останалите управляващи органи процедурите не са с необходимата детайлност.

Не е установено конкретно изискване за осъществяване на наблюдение и контрол на изпълнението на дейностите по регистриране на сигналите за нередности при нито един от управляващите органи.[309]

Липсата на детайлно описани процедури за регистриране на сигнали за нередности, получени по всички възможни начини и от всякакви източници в деловодната система за част от УО, както и отсъствието на изискване за осъществяване на текущ мониторинг по процеса, създава риск подадените сигнали да не бъдат обработени своевременно и по подходящ начин.

За анализа и оценката на дейностите по администриране на нередности, в т.ч. на сигналите за нередности, е извършена проверка на извадка от общо 40 сигнала по отношение на прилаганите процедури за администриране на нередности в два УО: на ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020 , в т.ч. процедури по регистриране на сигнали за нередности.

От общо 20 проверени сигнала, подадени в УО на ОПРР 2014-2020, се установи, че за повече от една трета от тях няма данни да са регистрирани в деловодната система на МРРБ. Въпреки това, в ИСУН 2020, модул „Сигнали за нередности“ е отбелязано, че те са регистрирани в деловодната система на дати, съвпадащи с датите на регистрацията им в ИСУН 2020. За останалите 13 сигнала, попаднали в одитната извадка се установи, че са регистрирани в деловодната система на ОПРР 2014-2020.[310] Проследяване за своевременност на регистрирането на сигналите в деловодната система на ОПРР 2014-2020 не може да бъде установено, тъй като във вътрешните правила не са въведени конкретни срокове за извършване на това действие.

От общо 20 проверени сигнала, подадени в УО на ОПОС 2014-2020, се установи, че едва 20 на сто са регистрирани в деловодната система на МОСВ. Практиката на УО през голяма част от периода 2017-2020 г., е като сигнали да се регистрират документи, които се издават на по-късни етапи от процедурата по администриране на нередност - уведомителни писма от ръководителя на УО до бенефициери относно осъществен последващ контрол за законосъобразност (7 сигнала), решения за финансови корекции (8 сигнала) и решение за верифицирани суми (1 сигнал).[311] Причината за това е, че от страна на УО на ОПОС 2014-2020 не са спазени действащите през този период процедури, съгласно които „*при **постъпили първоначални становища от отдел „Последващ контрол“** за осъществен последващ контрол върху процедури за възлагане на обществени поръчки, в които се съдържа становище за налагане на финансова корекция, **същите се регистрират като сигнали за нередности** в информационната система ИСУН 2020.“*

За четирите случая, три от които са от външни за УО източници, регистрирането на сигналите в деловодната система на УО на ОПОС 2014-2020 е извършено съобразно нормативните изисквания, като е спазен определения във вътрешната процедура срок „*сигналите се регистрират в деловодната система, в Регистъра на сигналите за нередности при УО на ОПОС и в ИСУН 2020 до един работен ден от получаването им.*“

[307] Одитно доказателство № 33
[308] Одитно доказателство № 33
[309] Одитно доказателство № 33
[310] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[311] Одитни доказателства №№ 34 и 48

На практика сигналите са регистрирани в деня на получаването им или най-късно на следващия работен ден.[312]

За 58 на сто от всички 40 проверени сигнали, няма данни да са регистрирани в деловодните системи на съответните УО, което е в нарушение на нормативните изисквания[313]. Това създава риск да не бъдат предприети своевременни действия по администрирането на сигнала, в т.ч. извършване на проверка за установяване на нередност или липса на нередност, както и възпрепятства определянето на реалния брой подадени сигнали за нередности по оперативните програми.

2.1.2. Наличието на процедура за проверка на получената в УО и регистрирана в деловодната система информация, от гледна точка на достатъчността ѝ да бъде квалифицирана като сигнал за нередност[314], има пряко отношение към това дали тази информация следва да бъде регистрирана в ИСУН 2020 като сигнал за нередност, в т.ч. в регистъра на сигналите за нередности и дали ще бъде процедирана като сигнал за нередност.

При УО на ОПОС 2014-2020 и ОПНОИР са въведени детайлни процедури за проверка доколко всеки сигнал съдържа минимално изискуемата информация с посочени срокове, отговорни лица и конкретни действия. Процедурата се изпълнява, след като сигналът е регистриран в деловодната система.[315]

Каре 7

В случаите, в които получената информация не отговаря на определението за „сигнал за нередност“:

- в УО на ОПОС 2014-2020, служителят по нередностите, изготвя писмо до подателя с изискване на допълнителна информация, в случай, че подателят на сигнала е известен.
- в УО на ОПНОИР, служителят по нередности, на когото е разпределен сигнала, в срок до три работни дни от възлагането на сигнала за проверка изготвя доклад до РУО с мотивирано предложение да не бъде регистриран сигнал за нередност в ИСУН 2020, както и да бъде уведомен писмено подателя (ако е посочен адрес) за причината за незавеждането на сигнала в регистъра в ИСУН 2020 на сигналите за нередности. За постъпилите сигнали, които не отговарят на определението за „сигнал за нередност“ в УО на ОПНОИР се води регистър.

При други УО[316] също са въведени изисквания за проверка на постъпил сигнал, но процедурите са непълни.[317] В наръчника на ОПТТИ е предвидена и процедура за случаите, в които сигналът за нередност касае проект, който ще бъде финансиран по програмата, но все още не е представен за одобрение от УО и съответно не е регистриран в ИСУН 2020. Служителят по нередности, на когото е разпределен сигналът, следва да събира информация по сигнала от замесените лица и да уведоми за това отдел „Програмиране“. След регистрирането в ИСУН 2020 на проекта, по който е получен сигнал за нередност, отдел „Програмиране“ следва да уведоми за това отдел „Управление на риска, превенция и администриране на нередности“ в еднодневен срок. [318]

В останалите УО не са въведени процедури за проверка на сигнала, с цел установяване на минимално изискуемата информация за да бъде определен като сигнал за нередност.[319]

Липсата на въведена процедура за проверка за минимално изискуемата информация, която следва да съдържа един сигнал за нередност, за да бъде определен като такъв, съгласно НАНЕСИФ, и за действията, които следва да се предприемат в резултат от проверката, не гарантира, че за всяка получена информация са положени

[312] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[313] чл. 7., ал. 2 от НАНЕСИФ
[314] Съгласно даденото определение в параграф 1, т. 3 от ДР на НАНЕСИФ
[315] Одитно доказателство № 33
[316] ОПДУ и ОПТТИ
[317] Одитно доказателство № 33
[318] Одитно доказателство № 33
[319] Одитно доказателство № 33

усилия за идентифициране на обекта на нарушение и е оценена по правилния начин с оглед по-нататъшното ѝ разглеждане като сигнал за нередност.

Добра практика е поддържането на регистър на нерегистрирани в ИСУН 2020 сигнали, които не отговарят на определението за „сигнал за нередност“, с което се осигурява одитна следа за броя на нерегистрирани сигнали, поради липса на минималната изискуема информация за регистрирането им и причините за това.

Четири от УО[320] представят информация, че за целия програмен период 2014-2020 г. нямат случаи, които да не са регистрирани като сигнали за нередност поради липса на минималната изискуема информация за регистрирането им.

В УО на ОПТТИ е идентифициран само един случай на подадена информация за нередност, който не е регистриран, поради липса на минималната изискуема информация за регистрирането му като сигнал за нередност, което представлява 1 на сто от всички подадени данни/информация за нередности. За същия период, в УО на ОПИК този брой е четири или 1 на сто, а в УО на ОПНОИР - двадесет и един случая или 6 на сто.[321]

Таблица 4 „Брой подадени сигнали, които не са регистрирани, поради липса на минималната изискуема информация за регистрирането им като сигнал за нередност“

Година / ОП 2014-2020	2014-2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО за периода 2014-2020 г.	ОБЩО регистрирани сигнали 2017-2020 г.
ОПТТИ	0	0	0	0	1	**1**	**76**
ОПРЧР	0	0	0	0	0	**0**	**137**
ОПОС	0	0	0	0	0	**0**	**596**
ОПИК	0	4	0	0	0	**4**	**580**
ОПНОИР	0	2	2	10	7	**21**	**327**
ОПРР	0	0	0	0	0	**0**	**1634**
ОПДУ	0	0	0	0	0	**0**	**261**
ОБЩО	**0**	**6**	**2**	**10**	**8**	**26**	**3518**

Източник: УО на ОП[322]

Липсата на информация за случаи на подадени данни за нередности, които не са регистрирани като сигнали, в допълнение с липсата на подробни процедури за извършване на проверка за наличие на минимално изискуемата информация за регистриране на сигнал за нередност и на поддържане на регистър на нерегистрираните случаи, препятства извършването на последващ контрол относно правилното класифициране на получената информация за нередности.

При извършената проверка на 40-те сигнала от одитната извадка по отношение на прилаганите процедури за администриране на сигнали за нередности в УО на ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020, в т.ч. процедури по отношение на проверка на сигнала, дали съдържа минимално изискуемата информация, която се следва, се установи, че за 39 от тях няма данни да е осъществена и документирана такава проверка. Само при един сигналите от одитната извадка, е осъществен преглед по отношение на минимално изискуемата информация от отговорно длъжностно лице в УО на ОПОС 2014-2020.[323]

Извършеният преглед на сигналите за нередности и относимите документи към тях, че всичките сигнали, включени в одитната извадка съдържат минимално изискуемите данни, за да се определят като сигнали за нередност.[324]

Липсата на въведена процедура в УО на ОПРР 2014-2020, както и неспазването на процедурите в УО на ОПОС 2014-2020 за извършване на проверка на подадена

[320] ОПРЧР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПРР 2014-2020 и ОПДУ
[321] Одитно доказателство № 21
[322] Одитно доказателство № 21
[323] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[324] Одитни доказателства №№ 34 и 48

информация за нередност дали отговаря на определението за сигнал за нередност, не осигуряват одитна следа относно изпълнението на проверките и правилното класифициране на получената информация за нередности.

2.1.3. Съгласно нормативните изисквания, служителят, на когото е възложено извършването на проверката по сигнала, или служителят по нередностите в съответния административен орган, в срок до три работни дни от възлагането, въвежда обстоятелствата, подлежащи на вписване в електронна система, когато е възможно, или в регистър на постъпилите сигнали и установените нередности, засягащи средства от ЕСИФ (Регистъра), поддържан в електронен формат. Обстоятелства, открити на по-късен етап и подлежащи на вписване, се въвеждат в срок до три работни дни от откриването им. Когато обстоятелствата се въвеждат в електронна система, Регистърът се генерира автоматично чрез справка от електронната система и предоставя информацията за сигналите, в съдържание и форма, определени в НАНЕСИФ.[325]

Информацията за сигналите по оперативните програми следва да се въвежда в ИСУН 2020, модул „Проверки“, подмодул „Сигнали за нередности“, като отговорността за своевременното актуализиране и попълване на информацията за сигналите за нередност е възложена на ръководителите на УО.[326].

Процедури за регистриране на сигнали за нередности в ИСУН 2020 са въведени от пет УО[327] с посочени отговорни лица, срокове и указания за осъществяване на контрол. В нито една от процедурите не е указано каква информация следва да се въведе в ИСУН 2020. Във вътрешните правила за администриране на нередностите на ОПИК конкретно са посочени обстоятелствата, които трябва да се впишат в системата, което е добра практика, но липсват указания и процедури за контрол по въвеждането на информацията. В процедурите на ОПРЧР 2014-2020 е посочено само изискване за въвеждане на сигнала в ИСУН 2020.[328]

Процедури за въвеждане в ИСУН 2020 на подлежащите на вписване обстоятелства, открити на по-късен етап са разработени от пет УО[329] с посочени отговорни лица и тридневен срок за изпълнение, съгласно нормативните изисквания[330]. Във вътрешните правила на ОПРЧР 2014-2020 и ОПДУ такива процедури не са въведени през периода 2017-2021 г.[331] След приключване на одита, УО на ОПДУ отстранява този пропуск с изменение на процедурния си наръчник от м. август 2022 г.[332]

Липсата на конкретни указания при регистриране на сигнал за нередност относно информацията, която следва да се въведе в ИСУН 2020, както и липсата на процедури за въвеждане на обстоятелства, открити на по-късен етап, в част от УО създават риск информацията в ИСУН 2020 по отношение на администрирането на сигналите да не бъде пълна.

[325] чл. 9 от НАНЕСИФ
[326] чл. 9, ал. 5 и ал. 7 от НАНЕСИФ
[327] ОПНОИР, ОПРР 2014-2020, ОПДУ, ОПОС 2014-2020 и ОПТТИ
[328] Одитно доказателство № 35- РД-И-92
[329] ОПТТИ, ОПРР 2014-2020, ОПИК, ОПОС 2014-2020 и ОПНОИР
[330] чл. 9, ал. 2 от НАНЕСИФ
[331] Одитно доказателство № 35
[332] Процедура VI-П01“ Процедура за администриране и докладване на сигнали и нередности/съмнения за измама по ОПДУ“, https://www.eufunds.bg/bg/opgg/node/175

2.1.4. Четири от УО, паралелно с въвеждането на информация в ИСУН 2020, поддържат и допълнителни електронни регистри на сигналите за нередности, в повечето случаи за вътрешно ползване (ОПОС 2014-2020, ОПРР 2014-2020, ОПНОИР, ОПИК). Тези регистри до голяма степен са съобразени с образеца на регистър на сигналите за нередности, даден в приложение на НАНЕСИФ, но в част от тях липсва определена информация - за замесените лица (ОПОС 2014-2020, ОПРР 2014-2020, ОПИК), коментари (ОПОС 2014-2020, ОПИК) за дата на регистриране на сигнала в деловодната система (ОПИК). Част от колоните не са достатъчно ясни, например, не е ясно посочено в колоната за дата на регистрация коя дата следва да се впише – на регистрацията в деловодната система или в ИСУН 2020/Регистъра на сигналите (ОПОС 2014-2020, ОПРР 2014-2020). В регистъра на ОПОС 2014-2020 липсва и име на проекта, описание на нарушението, фонд, предприети действия по сигнала, резултат от проверката, въпреки че съгласно въведените от УО процедури тези данни следва да се съдържат в него. В преобладаващата част от случаите, регистрите са надградени в сравнение с минималните изисквания, посочени в наредбата и съдържат допълнителна информация според нуждите на отделните УО.[333]

Каре 8

Добри практики при разработването на Регистър на сигналите за нередности:

- при УО на ОПРР 2014-2020 – към регистъра са допълнени колони за дата на получаване на становище от бенефициера, брой дни от получаване на становището и др.
- при УО на ОПИК - към регистъра са допълнени колони за наличие на съдебни дела и резултат от съдебното производство.

Установените добри практики при част от УО за доразвиване на регистъра на сигналите за нередности, така че да им позволи да систематизират информация, необходима им за наблюдение, управление и контрол на дейностите, свързани с администрирането на сигналите за нередности е показател, че ИСУН 2020 не обслужва достатъчно добре информационно процеса. Това налага влагането на допълнителни ресурси от страна на УО, а често и дублиране на дейностите по въвеждане на данни в ИСУН 2020 и в собствените им регистри, за осигуряване на необходимата за работата им информация.

2.1.5. За повече от една трета от проверените 20 сигнала за нередности по ОПРР 2014-2020, не може да се определи дали е спазен срока от три работни дни за вписването им в регистъра на сигналите за нередности, поради липса на регистрация в деловодната система. Въпреки това, за тях са налице данни, че са регистрирани в ИСУН 2020 и в регистъра на сигналите за нередности на ОПРР 2014-2020. При останалите 65 на сто нормативно определеният срок е спазен.[334]

Към датата на започване на проверката[335], за 95 на сто от сигналите в ИСУН 2020 не са прикачени първоначално подадените сигнали за нередности (в повечето случаи писма за осъществен последващ контрол за законосъобразност), а са налични други документи, удостоверяващи администрирането на сигналите. В хода на проверката, сигналите за нередности са прикачени в ИСУН 2020.[336] Към един сигнал за нередност, който е анулиран, не са прикачени никакви документи в ИСУН 2020 тъй като сигналът е анулиран след регистрирането му и не е следвало да се създава преписка.[337]

За 80 на сто от проверените 20 сигналите за нередности по ОПОС 2014-2020, не може да бъде установено дали е спазен срока от три работни дни за вписване на сигнала в регистъра на сигналите за нередности, тъй като няма данни за регистрацията им в деловодната система на МОСВ. Документите, които УО на ОПОС 2014-2020 определя като сигнали за нередност представляват уведомителни писма от ръководителя на УО до

[333] Одитно доказателство № 35
[334] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[335] 29.03.2021 г.
[336] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[337] Одитни доказателства №№ 34 и 48

бенефициери относно осъществен последващ контрол за законосъобразност (8 сигнала), решения за финансови корекции (8 сигнала) и решение за верифицирани суми (1 сигнал). За тези документи има данни за вписването им в ИСУН 2020 и в регистъра на сигналите за нередности на ОПОС 2014-2020. Двадесет на сто от проверените сигнали са регистрирани своевременно в ИСУН 2020 и в регистъра на сигналите за нередности на ОПОС в определеният тридневен срок.[338]

Към датата на започване на проверката[339], за 80 на сто от сигналите по ОПОС 2014-2020 се установи, че в ИСУН 2020, раздел „Сигнали за нередности“ не е прикачен първоначално подадения сигнал за нередност. За преобладаващата част от сигналите (9 сигнала) в ИСУН 2020 са налични документи за администрирането на сигналите, напр. уведомителни писма от РУО за осъществен последващ контрол за законосъобразност до бенефициера или решения за финансови корекции; възражения от бенефициери (в случай, че има такова) и др. За друга част от сигналите (8 сигнала), към момента на извършване на проверката в ИСУН 2020 е приложен само по един документ: уведомителни писма от РУО до бенефициери, относно решения за определяне на финансова корекция, като липсват всички останали документи, удостоверяващи администрирането на сигналите (напр. първоначално подадения сигнал за нередност, документи за осъществен последващ контрол за законосъобразност, както и възражения на бенефициери). Впоследствие, за част от сигналите допълнително са прикачени документи, свързани с администрирането им. При едва 20 на сто от проверените сигнали всички относими документи, свързани с администрирането им са прикачени в ИСУН 2020, в т.ч. и самите сигнали за нередности. Следва да се отбележи, че това са сигнали, подадени от външни за УО на ОПОС 2014-2020 страни: физически/ юридически лица, одитни доклади на ИА ОСЕС.[340]

При проверените 40 сигнала по ОПОС 2014-2020 и ОПРР 2014-2020 не е установено наличие на обстоятелства, подлежащи на вписване в ИСУН 2020 и открити на по-късен етап, следователно не може да се направи оценка относно спазването на процедурата.[341]

Невъвеждането в ИСУН 2020 на сигналите за нередности противоречи на замисъла и целта на информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България, а именно: данните по изпълнение на оперативните програми, още от тяхното възникване, да се събират и отчитат електронно, с цел проследимост и осигуряване на възможност за тяхното ефективно управление, наблюдение, отчитане и проверки, както и обмен на информация с органите на ЕК.[342]

Причина за установените значителни пропуски при въвеждане в ИСУН 2020 на цялата информация, относима към администрирането на сигнала в ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020, е липсата на конкретни указания във вътрешните процедури на управляващите органи, относно информацията, която следва да бъде въведена в системата. Това не позволява да се установи дали е спазен нормативно определеният срок за вписване на сигнала в регистъра на сигналите за нередности.

2.2. Извършване на проверка по сигнал за нередност

След регистриране в деловодната система на съответната администрация, постъпилите сигнали следва да се предоставят незабавно на ръководителя на УО или на упълномощено от него лице, който да възложи на съответния компетентен служител да извърши проверка по постъпилия сигнал.[343] Лицето, на което е възложена проверката по сигнала, трябва да извърши всички необходими действия за установяване на изложените

[338] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[339] 29.03.2021 г.
[340] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[341] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[342] https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/About
[343] Чл. 8 от НАНЕСИФ

в него обстоятелства.[344] Проверката трябва да приключи в тримесечен срок от датата на получаване на сигнала с издаване на първа писмена оценка[345]. При правна и фактическа сложност ръководителят на УО може еднократно да удължи срока с до 45 дни след мотивирано писмено искане на лицето, на което е възложена проверката.[346]

2.2.1. От всички УО, с изключение на ОПРЧР 2014-2020, са въведени процедури за извършване на проверка по постъпили сигнали за нередности с посочени отговорни лица и срокове, съответстващи на нормативно определените. В процедурите на ОПОС 2014-2020 и ОПРР 2014-2020 е предвидено спиране на процедурата в случаите, когато сигналът е предоставен за становище от компетентен орган, каквато процедура не е предвидена в НАНЕСИФ. Посочена е възможността за целите на проверката да се изискват становища и документи и от други отдели/звена в УО или от външни източници.[347] Във вътрешните правила за администриране на нередности на УО на ОПРЧР 2014-2020 не са въведени процедури за извършване на проверка по постъпили сигнали за нередности с посочени отговорни лица и срокове, съответстващи на нормативно определените. По информация на УО на ОПРЧР 2014-2020, в тези случаи се прилага подхода за извършване на проверки по време на производство по верификация на разходи, определен в глава 7 от Наръчника на ОПРЧР 2014-2020.[348]

Каре 9

Добри практики:

ОПРР 2014-2020 – в процедурите е указано, от какъв екип и в какъв срок се извършва проверката на място.

ОПДУ– в процедурите са посочени конкретни изисквания, относно случаите, в които задължително следва да се извърши проверка на място по постъпилия сигнал.

ОПИК – утвърден е образец на протокол за проверка на място по сигнал за нередност.

Процедурите на УО са общи и указват, че служителят по нередности следва да извърши всички необходими действия за установяване на изложените в сигнала обстоятелства, без да са посочени конкретни действия.[349]

Във вътрешните правила за администриране на нередностите на преобладаващата част от УО на оперативните програми [350] не са определени ясни изисквания в кои случаи, задължително трябва да се извърши проверка на място по постъпилия сигнал. Посочени са само общи указания, като напр. проверки на място се извършват *„с цел удостоверяване на фактите и обстоятелствата, свързани с обекта на сигнала“* (ОПИК и ОПНОИР) или *„при инициране, ако е приложимо“* (ОПОС 2014-2020) и се извършват *„по преценка на служителите, администриращи сигнала за нередност, след съгласуване с началника на отдела“* (ОПИК).[351]

За периода от 2017 г. до 2020 г. при нито един УО не е установен конкретен междинен сроков контрол за извършване на проверката. През 2021 г. единствено УО на ОПНОИР, с актуализация на Наръчника за управление на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”[352], във вътрешните правила за администриране на нередности въвежда процедура за осъществяване на текущ мониторинг върху изпълнението на проверката по регистрираните сигнали. Процедурата е детайлно описана и може да бъде ползвана като добра практика от други УО.

Липсата на насоки във вътрешните правила за администриране на нередности на УО, относно конкретните действия, които следва да се предприемат при извършване на проверки по сигналите, в т.ч. и проверка на място, както и на процедури

---

[344] Чл. 10, ал. 1 от НАНЕСИФ
[345] чл. 14. от НАНЕСИФ
[346] Чл. 10, ал. 2 и ал.3 от НАНЕСИФ
[347] Одитно доказателство № 36
[348] Одитно доказателство № 36
[349] Одитно доказателство № 36
[350] ОПОС 2014-2020, ОПНОИР, ОПРЧР 2014-2020, ОПРР 2014-2020, ОПТТИ и ОПИК
[351] Одитно доказателство № 36
[352] вариант 5, версия 3, от м. май, 2021 г.

за текущ мониторинг, поражда риск да не бъдат достатъчно добре проверени изложените в сигналите обстоятелства и проверката да не бъде извършена в определените за това срокове. Въведената от УО на ОПНОИР по време на одита, детайлна процедура за проследяване на извършването на проверката е добра предпоставка за осигуряване спазването на нормативно определените срокове.

2.2.2. Възлагането на проверка по сигнали за нередности по ОПРР 2014-2020 не е документирано при 70 на сто от проверените 20 сигнала. В процедурите за извършване на проверка по постъпили сигнали за нередности не е определен начин и срок за извършване на възлагането. По информация на УО, възлагането е извършено чрез устно разпореждане.[353] В останалите случаи, възлагането е осъществено в рамките на от 1 до 3 работни дни от получаването на сигнала чрез деловодната система или електронна поща.[354]

За 85 на сто от проверените 20 сигнали по ОПОС 2014-2020 липсват данни за възлагане на проверка на изложените в тях обстоятелства. В преобладаващата част от случаите, като сигнали за нередности от УО на ОПОС 2014-2020 са регистрирани не самите сигнали, а документи, издавани на по-късен етап от администрирането на сигнала - уведомителни писма от РУО до бенефициери, относно осъществен последващ контрол или решения за налагане на финансови корекции.[355]

В част от версиите на Наръчника на ОПОС 2014-2020, действащи през периода 2017-2020 г., не е предвидено възлагане на проверка по сигнали от осъществен последващ контрол.[356] По информация на УО на ОПОС 2014-2020 в тези случаи проверката е осъществена чрез получаване в отдел „Одити и нередности“ на копие от писмото с установени нарушения, при осъществен контрол за законосъобразност от отдел „Последващ контрол“.[357]

Проверката по останалите 3 сигнала по ОПОС 2014-2020, които са подадени от външни за УО източници, е възложена чрез деловодната система в рамките на от 1 до 2 дни от регистрирането им[358].

Липсата на подробни процедури във вътрешните правила на УО на ОПРР 2014-2020 и прилаганата в противоречие на вътрешните правила практика в УО на ОПОС 2014-2020, като сигнали за нередност да се регистрират различни документи, издавани на по-късен етап от администрирането на сигнала, води до липса на данни за възлагане на проверка по постъпилите сигнали за нередности.

2.2.3. От служители по нередности, експерти на отдел "Контрол на обществените поръчки и нередности" (КОПН) са извършени проверки на 19 от сигналите по ОПРР 2014-2020, включени в одитната извадка. Извършените проверки са документирани с докладни записки от началник на отдел „КОПН“ до РУО, от които е видно, че са направени самостоятелни проверки на изложените в сигналите факти и обстоятелства: изготвени са анализи на документацията по сигналите, правни изводи, уведомяване на бенефициерите за установените нарушения, определено е дали случаите подлежат на докладване пред ЕК (ОЛАФ). Въз основа на тези действия са дадени съответните предложения за процедирането на сигналите. Проверки на място не са извършвани, тъй като характера на сигналите за нередност - нарушения на Закона за обществените поръчки (ЗОП), не предполагат извършването им. Документите за извършените проверки не са приложени в ИСУН 2020 и в образуваните преписки на сигналите на нередности за над 70 на сто от сигналите. Проверка не е извършена само по 1 сигнал, който е анулиран поради прекратяване на договора, по който е установено нарушението.[359]

---

[353] Одитни доказателства №№ 36 и 48
[354] Одитни доказателства №№ 36 и 48
[355] Одитно доказателство № 36
[356] Одитно доказателство № 29.2
[357] Одитни доказателства №№ 36 и 48
[358] Одитни доказателства №№ 36 и 48
[359] Одитни доказателства № 36 и 48

Проверките на 95 на сто от процедираните[360] сигнали по ОПРР 2014-2020 са извършени в нормативно определения тримесечен срок. Срокът не е спазен само при един от сигналите, като закъснението е над два месеца. По информация от УО това се дължи на структурни промени в дирекцията. За нито един от сигналите няма удължаване на срока за извършване на проверката до 45 дни, съгласно чл.10, ал. 3 от НАНЕСИФ.[361]

В ИСУН 2020 и в образуваните преписки за 16 от проверените сигнали (или 80 на сто) по ОПОС 2014-2020, липсва документ, удостоверяващ извършена проверка по сигнала, което не се изисква от действащите вътрешни процедури. За извършен фактически и правен анализ, изготвен от УО на ОПОС 2014-2020, се посочва единствено в решенията на РУО за определяне на финансови корекции или в решенията за прекратяване на процедурите по определяне на финансова корекция. Предвид действащите процедури, преобладаващата част от тези анализи не са извършени от служители по нередности, а от служителите, подали сигналите.[362]

За останалите четири сигнала, три от които са от външни за УО източници, се установи, че има данни за извършени проверки, като са изготвени доклади от служители по нередности в отдел „Одити и нередности“, в които се отразени действията за установяване на фактите, изложени в сигналите.[363] За два от сигналите, които съдържат твърдения за допуснати нарушения във връзка с процедура за възлагане на обществена поръчка, УО на ОПОС 2014-2020 се произнася, че не осъществява предварителен или текущ контрол върху провежданите от бенефициерите процедури за възлагане на обществени поръчки. Вследствие на което сигналите не са разгледани по същество и е предложено да бъдат закрити с актове за прекратяване на производството по администриране на нередности по сигналите. Не са отправени и предложения за уведомяване на други компетентни органи, които да осъществят проверка по сигнала.[364]

За 16 от проверените сигнали по ОПОС 2014-2020 не може да бъде установено дали е спазен тримесечния срок за приключване на проверката, тъй като за тях няма данни да са извършени регистрации на сигналите. При два от останалите сигнали проверката е приключена в рамките на 3-месечния срок, а при други два забавянето е съответно 7 месеца и 2 години. Само за единия от сигналите е поискано писмено мотивирано удължаване на максималния срок за проверка на случая, съгласно чл. 10, ал. 3 от НАНЕСИФ. Посочените от УО причини за забавянията са свързани с изчакване на решение на прокуратурата (при 7-месечната забава) и с висока ангажираност на служителите на УО (при 2-годишното забавяне).[365]

Установените пропуски по отношение на въведените процедури за регистриране на сигнали за нередности, въвеждане на информацията за тях в ИСУН 2020, извършване на проверка по изложените в сигналите обстоятелства, и осъществяването на текущ мониторинг, както и прилагането на процедурите, не осигуряват в пълна степен възможност за адекватна проверка на неправомерни действия с негативно финансово влияние.

2.3. Образуване и поддържане на преписка по сигнал за нередност

По всеки сигнал за нередност следва да има образувана преписка на електронен или хартиен носител, като в случаите когато преписката се поддържа на хартиен носител, относимите документи се подреждат в хронологичен ред.[366]

---

[360] един сигнал, който е анулиран и не е администриран (Одитно доказателство № 34); Одитно доказателство № 48

[361] Одитни доказателства №№ 36 и 48

[362] Одитно доказателство № 36

[363] Одитно доказателство № 36

[364] Одитно доказателство № 36

[365] Одитно доказателство № 36

[366] чл. 11 от НАНЕСИФ

2.3.1. От шест от УО са въведени процедури за образуване на преписка на електронен или хартиен носител по всеки сигнал за нередност.[367] Единствено в Наръчника на ОПРЧР 2014-2020 не е предвидена отделна процедура за образуване на преписка/досие на електронен или хартиен носител. По информация на УО на ОПРЧР 2014-2020, се ползва общата процедура за администриране на документацията и архивиране в Наръчника. Не при всички УО, процедурите са детайлно разписани, като при част от тях липсват конкретни срокове за изпълнение[368], както и конкретни изисквания относно минималния брой, вид и съдържание на документите, които следва да се съдържат във всяка преписка, образувана по постъпил сигнал за нередност.[369]

Пропуските в процедурите, указващи съдържанието на преписките, например липсата на изискване за прилагане на сигнала за нередност (ОПОС 2014-2020 и ОПРР 2014-2020), впоследствие рефлектира в пълнотата на преписките. При 90 на сто от проверените 40 сигнала по ОПОС 2014-2020 и ОПРР 2014-2020 се установи, че сигналите за нередности не са приложени в преписките.[370]

Изискване за осъществяване на мониторинг по процедурата за поддържане на преписката по сигнала за нередност е установен само при УО на ОПНОИР.[371]

2.3.2. Процедурите на по-голямата част от УО не съдържат конкретни изисквания по отношение на документите, които следва да се прикачат в ИСУН 2020[372]. При останалите УО, такива са посочени, като са приложени различни подходи – от изискване на пълна идентичност между документите, налични в преписката и тези в ИСУН 2020 (ОПОС 2014-2020), до детайлно изброяване на документите (ОПНОИР и ОПИК) и поставяне на

Каре 10

Добри практики:

1. Във вътрешните правила на УО на ОПИК е направено по-детайлно изброяване на документите, които следва да съдържа преписката, в т.ч. и самия сигнал за нередност, както и изготвяне на опис на документите : „*за всеки сигнал се образува преписка на електронен и на хартиен носител, като относимите документи се подреждат в хронологичен ред. Под относими документи се разбира: материалният носител на сигнала; доклади, справки, писма и други документи от проведената проверка; документите от проведената процедура по чл.70 – чл.73 от ЗУСЕСИФ за определяне на финансова корекция; първата писмена оценка, с която се установява наличието или липсата на нередност. Досието включва опис на документите, съдържащи се в него*.“

2. От УО на ОПНОИР е въведен контролен лист за проверка на преписката по сигнала за нередност, който се изготвя от служител по нередности и се проверява от директор на дирекцията, отговорна за администриране на нередности. Съгласни контролния лист, преписката трябва да съдържа:

- Сигналът за нередност/относимите документи, въз основа на които е регистриран сигнала за нередност;
- Документацията по извършената проверка, в т. ч. всички писмени доказателства по случая;
- Първата писмена оценка/ решението за определяне на финансова корекция по чл. 73, ал. 1 от ЗУСЕСИФ, което съгласно чл. 14 от НАНЕСИФ се счита за първа писмена оценка;
- Извадки от одиторски доклади, когато е приложимо;
- Кореспонденция, свързана с нередността/сигнала, включително относимата кореспонденция с бенефициерите;
- Информация, свързана със съдебни дела и действия на правоохранителните органи, когато е приложимо;
- Финансова информация за нередността, включително за възстановяването на дължимите суми;
- Решение за приключване на процедура по администриране на нередност;
- Уведомление за приключване на процедура по администриране на нередност до ФПСП и ГДВ;
- Други документи.

[367] ОПТТИ, ОПОС 2014-2020, ОПРР 2014-2020, ОПДУ, ОПИК и ОПНОИР
[368] ОПРР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПТТИ и ОПИК
[369] ОПТТИ, ОПРЧР 2014-2020 и ОПДУ
[370] Вж. Част „Констатации и оценки“, раздел II, т. 2.3.2.
[371] Одитно доказателство № 37
[372] ОПРР 2014-2020, ОПТТИ, ОПРЧР 2014-2020 и ОПДУ

срок за въвеждането им в системата (ОПИК). Изискването за прикачване в ИСУН 2020 на сигнала за нередност е пропуснато при ОПИК и ОПРР 2014-2020, като при ОПРР 2014-2020 това е резултат от пропуска в указанията за поддържане на преписка по сигнала.[373]

Липсата на въведени конкретни изисквания за минималния брой и вид документи, които следва да се съдържат във всяка преписка, образувана по постъпил сигнал за нередност, както и за документите, които следва да се прикачват в ИСУН 2020, поставя под съмнение пълнотата на преписките и не създават предпоставки за осигуряване на достатъчна и надеждна одитна следа при част от управляващите органи.

2.3.3. При проверката на включените в одитната извадка сигнали по ОПРР 2014-2020 се установи, че преписки на електронен носител са образувани за 19 от общо 20 проверени сигнала. Не е образувана преписка и в ИСУН 2020 не са прикачени документи за един сигнал за нередност, който е анулиран.[374]

За девет от сигналите са образувани преписки и на хартиен носител. Останалите 10 сигнали са на електронен носител, тъй като от м. октомври 2019 г. се прилага подход на електронен документооборот по отношение на входяща и изходяща кореспонденция на УО на ОПРР 2014-2020, както и валидиране на документи посредством функционалностите на ИСУН 2020.[375]

Преписките, образувани на хартиен носител съдържат повече документи, отколкото електронните преписки на УО. Част от липсващите документи на електронен носител са: уведомления за нередност към отдел „Финансово управление и контрол“; докладни записки; форми за изчисление на финансови корекции; доклади от контролни органи и др.[376]

Към датата на започване на проверката[377], при всички 19 сигнали, за които са образувани преписки, съдържанието на документите в преписките на електронен носител не отговаря на наличните документи в ИСУН 2020. Най-често липсващите документи са първоначално подадените сигнали за нередности и писма за осъществен последващ контрол за законосъобразност. В хода на проверката, тези документи са добавени в ИСУН 2020.[378]

За всички двадесет сигнала по ОПОС 2014-2020, включени в одитната извадка, са образувани преписки на електронен носител, чието съдържание отговаря на документите в ИСУН 2020.[379] Образуваните преписки, обаче, не са пълни. Към момента на извършване на проверката, преписките по 80 на сто от сигналите не съдържат първоначално подадения сигнал за нередност, с което не са спазени изискванията на вътрешните правила за администриране на нередности. Неприложените към преписките сигнали са подадени от служители на УО, в резултат на осъществен последващ контрол за законосъобразност.[380]

Преписките по повече от една трета от сигналите, включени в одитната извадка, съдържат само по един документ, респективно и само един документ е прикачен в ИСУН 2020 - уведомителни писма от РУО до бенефициери, относно решения за определяне на финансова корекция. Впоследствие, по време на изпълнение на одита, за част от сигналите, документи, свързани с администрирането на сигналите са прикачени в ИСУН 2020 от служители на УО на ОПОС.[381]

---

[373] Одитно доказателство № 37
[374] Одитно доказателство № 37
[375] Одитни доказателства №№ 37 и 38
[376] Одитно доказателство № 37
[377] 29.03.2021 г.
[378] Одитно доказателство № 37
[379] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[380] Одитно доказателство № 37
[381] Одитно доказателство № 37

Добре окомплектовани са преписките по сигнали, подадени от външни за УО на ОПОС 2014-2020 страни - физически/ юридически лица, одитни доклади на контролни органи (4 преписки). Те съдържат относимите към администрирането на сигналите документи, включително и самите сигнали за нередности.[382]

Непълните преписки по сигналите за нередности както на хартиен, така и на електронен носител, в част от които липсват сигналите за нередности и значителна част документите, удостоверяващи администрирането им, не са съобразени с въведените от управляващите органи процедури и поставя под съмнение поддържането на достатъчна и надеждна одитна следа за администрирането на сигналите за нередности .

2.4. Издаване на първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност

В резултат от извършените проверки по сигналите се установява наличие или липса на нередност, което следва да се обективира в първа писмена оценка на РУО или в съдебен акт. Първата писмена оценка следва да съдържа мотивирано заключение въз основа на конкретни факти, че е извършена или не е извършена нередност, без да се засяга възможността това заключение впоследствие да бъде преразгледано или отменено в хода на административната или съдебната процедура. Минималните изисквания за съдържанието ѝ са определени в НАНЕСИФ[383], като е предвидена възможност, когато Решението за определяне на финансова корекция[384], отговаря на тези изисквания също да се счита за първа писмена оценка.[385] Когато първата писмена оценка е издадена от РУО, препис от същата се предоставя на засегнатите лица в тридневен срок от издаването ѝ.[386]

2.4.1. От управляващите органи на оперативните програми са въведени процедури за издаване на първа писмена оценка (ППО) за установяване на нередност или липса на нередност, с посочени отговорни лица, действия за изпълнение и срокове. Изключение по отношение на определяне на срокове за изпълнение прави само УО на ОПРЧР 2014-2020.[387]

Управляващите органи подхождат по различен начин при разграничаване на случаите, в кои се издава Решение за финансова корекция и в кои ППО:

- не правят разграничение - УО на ОПДУ и ОПИК*;*
- посочват случаите, при които се издава решение за липса на нередност, като конкретизират случаите, в които се издава ППО за наличие на нередност - УО на ОПТТИ.

В Наръчниците на ОПОС 2014-2020, ОПРР 2014-2020, ОПРЧР 2014-2020 текстовете не са достатъчно прецизирани и не става ясно в кои случаи се издава РФК и в кои ППО.[388]

Процедурите на преобладаващата част от УО[389] посочват изчерпателно елементите, които трябва да съдържат издаваните документи, за да се считат за ППО или препращат към нормативното изискване (ОПДУ). В наръчника на ОПРР 2014-2020 са изброени отделните елементи на ППО, но сред тях не е мотивираното заключение относно наличието или липсата на нередност. В Наръчника на ОПРЧР 2014-2020 не са указани значителна част от задължителните елементи, които следва да съдържа ППО.[390] От пет от УО[391] не са въведени образци на първа писмена оценка за периода 2017 - 2020 г. Такива има при ОПТТИ - образец за решение за приключване на сигнал за нередност,

[382] Одитно доказателство № 37
[383] чл. 14, ал. 2 от НАНЕСИФ
[384] чл. 73, ал. 1 ЗУСЕСИФ
[385] чл. 14, ал. 3 от НАНЕСИФ
[386] чл. 14, ал. 4 от НАНЕСИФ
[387] Одитно доказателство № 39
[388] Одитно доказателство № 39
[389] ОПТТИ, ОПНОИР, ОПОС 2014-2020, ОПИК, ОПДУ
[390] Одитно доказателство № 39
[391] УО на ОПДУ, ОПНОИР, ОПОС 2014-2020, ОПРР

и ОПИК - образец на първа писмена оценка.[392] От УО на ОПДУ са въведени образци на решение за установена нередност и решение за установена липса на нередност през 2021 г.[393]

Конкретно изискване за подпомагане на служителите по нередности при определяне на правния характер на нередността и размера на финансовата корекция е въведено в процедурите по ОПТТИ. При останалите оперативни програми е предвидена възможност за участие на експерти от други звена за оказване на съдействие при извършване на проверките, без изрично да е указано в кои конкретни случаи.[394]

Каре 11

Пример от процедурата на ОПТТИ:

Решенията на РУО на програмата за определяне на финансови корекции се съгласуват от служители от дирекция „Координация на програми и проекти“ с юридическа правоспособност, както следва :

- Решения за определяне на финансови корекции, свързани с констатирани нарушения при провеждането на обществени поръчки, от служители с юридическа правоспособност от отдел „Контрол по обществени поръчки“;
- Други решения за определяне на финансови корекции, извън тези по предходното изречение, от служители с юридическа правоспособност от отдел „Управление на риска, превенция и администриране на нередности“.

От повечето УО са въведени процедури за уведомяване на засегнатите лица за издаване на първа писмена оценка с посочени отговорни лица и срокове[395] или с посочено само отговорно лице (ОПРР 2014-2020). При УО на ОПРЧР 2014-2020 не са разписани процедури за уведомяване на засегнатите лица за издаване на първа писмена оценка при установена липса на нередност.[396]

Липсата на ясно разграничение в кои случаи какви актове се издават в преобладаващата част от вътрешните правила на УО и на образци на актовете е предпоставка за допускане на пропуски и грешки при изготвянето им. Установените пропуски по отношение на процедурите за уведомяване на засегнатите лица за издаване на първа писмена оценка при част от УО, поражда съмнения за своевременното им информиране за резултатите от извършените проверки по сигналите.

2.4.2. Проверката на прилаганите процедури за администриране на сигнали за нередности от УО на ОПРР 2014-2020 показа, че от включените в извадката 20 сигнала, решения за определяне на финансова корекция (РФК) са издадени за 16 от тях. Всички РФК съдържат нормативно определените реквизити за ППО. Изпратени са преписи на РФК на бенефициерите в указания тридневен срок от издаването им[397] за 94 на сто от случаите. Само един случай има незначително забавяне от един ден.[398]

При един от останалите случаи не е налична ППО, тъй като сигналът е анулиран. При друг случай е изготвена докладна записка, с която началникът на отдел КОПН информира РУО за резултатите от извършените проверки по група сигнали, с предложение администрирането на сигналите за нередности да бъде прекратено. От РУО не е издаден документ за установяване на липса на нередност в съответствие с изискванията на НАНЕСИФ. По информация от УО на ОПРР 2014-2020, този подход е приложен, тъй като за тези сигнали не е стартирана процедурата по чл. 73 от ЗУСЕСИФ. В този случай, УО счита това за вътрешна проверка, в която не участва бенефициерът и която приключва с вътрешен документ. При друг сигнал е изготвено решение за приключване на сигнала за нередност.[399]

---

[392] Одитно доказателство № 39
[393] Наръчник на ОПДУ, версия 10 от 24.06.2021 г. https://www.eufunds.bg/bg/opgg/node/175
[394] Одитно доказателство № 39
[395] ОПДУ, ОПИК, ОПТТИ и ОПНОИР
[396] Одитно доказателство № 39
[397] съгласно чл. 14, ал. 4 от НАНЕСИФ
[398] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[399] Одитни доказателства №№ 34 и 48

Издадените от РУО на ОПОС 2014-2020 решения за определяне на финансова корекция са за 13 от общо 20 проверени сигнала. Всички РФК съдържат определените в НАНЕСИФ реквизити за ППО, но не са обозначени с номер, а само с дата. Засегнатите лица са уведомени в нормативно определения срок.[400]

По останалите 7 сигнала са издадени различни документи, част от които не може да се установи за кой сигнал се отнасят:

- решения на РУО за прекратяване на производството по администриране на нередност по сигнал, в някои от които липсва текст, с който категорично да е посочено, че не е установена нередност;
- решение от РУО, относно прекратяване на процедурата по определяне на финансова корекция;
- решение за верифицирани суми, в което има данни за РФК, но самото решение, ако има такова, не е наличен в преписката на сигнала и в ИСУН 2020;
- доклад за прекратяване на сигнала за нередност;
- за сигнал, който е анулиран няма ППО или друг документ, удостоверяващ прекратяването. В досието е приложено РФК, но от текста на РФК не става ясно по кой сигнал се произнася РУО.[401]

Всички документи са изпратени на засегнатите лица в тридневен срок от издаването им.[402]

Решенията за определяне на финансови корекции по сигналите по ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020, включени в одитната извадка, за които има издадени такива, отговарят на нормативните изисквания за първа писмена оценка и за издаването им своевременно са уведомени засегнатите страни.

Установени са пропуски в случаите, за които няма издадени решения за определяне на финансова корекция и не е установена нередност. За част от сигналите за нередности са съставени документи, които не могат да се считат за първа писмена оценка, в противоречие с изискванията на чл. 14 от НАНЕСИФ. Една от причините за това е липсата на въведени процедури от УО, ясно указващи в кои случаи какви актове/документи следва да се издават и на въведени образци за тези документи.

3. Администриране на нередности

3.1. Регистриране на нередности

След установяване наличието на нередност, процесът по администриране на нередности продължава с регистриране на нередността. Информацията за всяка нередност следва да се въведе в срок до три работни дни от издаване на акта за установяване наличието на нередност в ИСУН 2020[403] или в Регистъра на нередностите, поддържан от Управляващия орган.[404] Възложени са отговорности на РУО да следи за своевременното въвеждане на информацията.[405] Освен поддържане на Регистър на нередностите, УО следва да поддържат и досие на всяка нередност, което да съдържа цялата документация по случая, като в НАНЕСИФ е определен минимум от документи, които задължително следва да се съдържат в досието.[406]

3.1.1 От всички УО са въведени процедури за регистриране на нередност в наръчниците за управление на програмите. При всички УО е указано, че информацията за всяка нередност следва да се въвежда в ИСУН 2020, а при три от тях[407] се поддържа паралелно и електронен регистър на нередностите за вътрешно ползване.[408] Отговорните

[400] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[401] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[402] Одитни доказателства №№ 34 и 48
[403] модул „Проверки“, подмодул „База данни нередности" в ИСУН 2020
[404] съгласно Приложение № 1 от НАНЕСИФ
[405] Чл.15 от НАНЕСИФ
[406] Чл.16, ал.2 от НАНЕСИФ
[407] ОПИК, ОПОС 2014-2020 и ОПРР 2014-2020
[408] Одитно доказателство № 45

лица за регистриране на нередностите са служителите по нередности и при всички определеният срок за въвеждане е съобразен с нормативно регламентирания - до 3 работни дни. Изисквания по отношение на минималната информация, която следва да се въвежда при регистриране на нередностите в ИСУН 2020 са въведени единствено от УО на ОПРР 2014-2020 и ОПДУ. Процедури за мониторинг на своевременното въвеждане и актуализиране на информацията в ИСУН 2020 не са установени при нито един от УО[409].

Каре 12

Добра практика ОПДУ
Информация при регистриране на нередност:
При въвеждане на нередността следва да се посочат минимум следните данни:
- национален идентификационен номер (НИН) на нередността;
- програмата, по която е финансиран проекта;
- номер на договора за предоставяне на БФП, засегнат от нередността;
- замесени лица - бенефициер, служители на бенефициера, трети страни и др.;
- номер на решението за приключване на сигнала, с което е установена нередност;
- дата на вписване на нередността в ИСУН 2020;
- квалификация и кратко описание на нередността - изписва се точната цифрова квалификация на нарушението по Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ, по акта по чл. 70, ал.2 от ЗУСЕСИФ, или актове, издадени при верификацията на средства по постъпили искания за плащане (ИП);
- състояние на случая - активен (когато предстои възстановяване на нередната сума), прекратен (когато се установи, че липсва нередност), приключен (когато нередната сума е възстановена изцяло).
В ИСУН 2020 се формира електронно досие на нередността/съмнението за измама, което носи номера на регистрираната нередност/ съмнение за измама и съдържание съгласно разпоредбите на чл. 16, ал. 2 от НАНЕСИФ.
* Електронното досие на нередността се поддържа в ИСУН и в информационния масив на УО на ОПДУ
Източник: Процедурен наръчник на ОПДУ

Въпреки наличието на процедури за регистриране на нередности, липсата на конкретни изисквания във вътрешните правила за въвеждане на информация в ИСУН 2020 и в регистъра на нередностите при голяма част от управляващите органи и изисквания за мониторинг на своевременното и правилно въвеждане и актуализиране на данните е предпоставка за непълна и неточна информация в регистрите. Установената практиката за паралелно поддържане на регистър на нередностите при три от седемте управляващи органи води до дублиране на действията по поддържане на регистър на нередностите и увеличава риска от пропуски и грешки при въвеждане на информацията.

3.1.2. При 30 от общо 40 от проверените сигнали за нередности от одитната извадка са установени нередности. При проверката им се констатира, че:

- във всички случаи на нередности по ОПРР 2014-2020 (17 на брой) е спазен определения срок от 3 работни дни от издаване на акта[410] за регистриране на нередност в ИСУН 2020. При 31 на сто от установените нередности по ОПОС 2014-2020 (при 4 от общо 13) е налице забавяне от 1 и 2 дни;

- всички 30 установени нередности са регистрирани в Регистъра на нередностите на УО в ИСУН 2020. Установени са няколко типа несъответствия при въвеждане на информацията в ИСУН 2020: неправилно посочване на тримесечие и година на докладване в уведомленията, въвеждане на информация за последващо докладване в първоначалното уведомление, вместо изготвяне на отделно такова, неправилно въвеждане на информация за категорията на нередността.[411]

[409] Одитно доказателство № 45
[410] чл. 14 от НАНЕСИФ
[411] Одитно доказателство № 46

Констатираните забавяния и непълноти при регистриране на нередностите показват необходимост от подобряване на вътрешната организация, въвеждането и извършването на текущ мониторинг с цел спазване на нормативно определените срокове за регистриране на всяка нередност и осигуряване на одитна следа.

3.1.3. Съгласно НАНЕСИФ[412] УО следва да поддържат досие за всяка нередност на електронен или хартиен носител. Досието следва да съдържа преписката по сигнала за нередност, документацията по извършената проверка и всички писмени доказателства по случая, първата писмена оценка за установяване на нередността и друга относима информация в т.ч. извадки от одиторски доклади, всякакъв вид кореспонденция, за нередността, информация за съдебни дела, финансова информация, включително за възстановяването на дължимите суми и други.[413]

Във вътрешните правила за администриране на нередности на всички седем проверявани УО на оперативни програми са въведени различни изисквания за поддържане на досие на всяка нередност, за което е отговорен служителят по нередности:

- електронно досие за всяка нередност се поддържа в електронния масив на УО ОПРР 2014-2020, ОПРЧР 2014-2020, ОПИК, ОПДУ, като при ОПИК и ОПДУ определено и въвеждане на информацията в ИСУН 2020;
- на хартиен носител и в ИСУН 2020 при ОПНОИР;
- електронно или на хартиен носител при ОПОС 2014-2020;
- на хартиен носител или в ИСУН 2020 при ОПТТИ. [414]

Минималното съдържание на досието по нередността[415] е определено от всички УО, но са установени пропуски по отношение на изискванията за прилагане на документите към нередността в ИСУН 2020, текущото допълване и контрол на въвеждането и пълнотата на информацията.[416]

Каре 13

Добра практика ОПНОИР

Във вътрешните правила на ОПНОИР са посочени изискванията за поддържане на досие на всяка нередност на хартиен носител и в ИСУН 2020 и е определено към преписката на сигнала да се допълнят изрично посочените документи по нередността.

За досието в ИСУН 2020 също е определено минималното съдържание, мястото на прилагане на документите, изисквания за текущо актуализиране на информацията и документите по нередността. Въведен е контролен лист относно наличието на всички необходими документи към досието на хартиен носител и в ИСУН 2020, който се попълва след приключване на случая.

Източник: Процедурен наръчник на ОПНОИР

Предвид изискването на НАНЕСИФ[417] докладването, отчитането и наблюдението на установените нередности да се извършва чрез ИСУН 2020 поддържането на електронно досие в електронните масиви на част от управляващите органи води до дублиране на дейности за поддържане на досиетата, с което се създават предпоставки за пропуски при актуализиране и допълване на документацията.

Процедури за текущ мониторинг или контрол на поддържането на досиета на нередностите са въведени при два от седемте управляващи органи (ОПНОИР и ОПОС 2014-2020).[418] Във вътрешните им правила са предвидени проверки на пълнотата на досието по всяка нередност, за което при приключване на нередността се попълва контролен лист.[419]

---

[412] чл. 16 от НАНЕСИФ
[413] Чл.16, ал.2 от НАНЕСИФ
[414] Одитно доказателство № 45
[415] чл.16. ал. 2 на НАНЕСИФ
[416] Одитно доказателство № 45
[417] чл. 25 от НАНЕСИФ
[418] Контролният лист е въведен с изменението на Наръчника в края на 2020 г.
[419] Одитно доказателство № 45

Пропуските при детайлизиране на процедурите за поддържане на досие за всяка нередност, включително по отношение на прилагане на документите по нередностите в ИСУН 2020 и липсата на контролни процедури създават предпоставки за непълнота в досиетата по нередностите и недостатъчна одитна следа за извършените действия по администриране на нередността. Извършването на преглед и уеднаквяването на практиките за поддържане на досиета на нередностите ще спомогне да се избегне дублиране или пропуски в действията на служителите по нередности.

3.1.4. За всички 30 нередности, включени в одитната извадка[420] са образувани досиета на електронен носител в съответствие с вътрешните правила. Въпреки, че в процедурните наръчници на оперативните програми не са въведени изрични изисквания за въвеждане на досието и в ИСУН 2020, документи за нередностите са приложени в системата, като в пълнотата на досиетата са установени редица пропуски и на двете места:

- при всички проверени 13 досиета на нередности по ОПОС 2014-2020 са установени липси в документите в електронното досие в управляващия орган, като в общия случай в досието се съдържа уведомителното писмо до бенефициера с решението за определяне на финансова корекция, без да са приложени останалите документи по сигнала и по нередността. Документите за нередностите в ИСУН 2020 се поддържат в по-голяма пълнота, но отново са установени липси на документи при всички разгледани нередности, свързани с подадени жалби и съдебни дела, решения за приключване на нередност или финансова информация за прихванати или възстановени суми. По време на извършване на одита част от документите са допълнени в ИСУН 2020.[421]

- във всички 17 проверени досиета на нередности по ОПРР 2014-2020 приложените документи в досиетата на електронен носител в управляващия орган са идентични с тези в ИСУН 2020, но отново са установени непълноти в документите и на двете места. Например, към решението за приключване на нередността не са добавени документи за проследяването на извършените корективни действия, каквито следва да се приложат.

Липсата на документи в досиетата на нередностите показва неспазване на разпоредбите на НАНЕСИФ и вътрешните процедури, което не гарантира осигуряването на надеждна и достатъчна одитна следа за предприетите действия по администриране на нередността.

3.2. Докладване на нередности

Всички установени нередности по оперативните програми подлежат на тримесечно докладване от отговорните за администрирането им УО[422]. Определени са три основни категории нередности: нередности, попадащи под прага за докладване до ОЛАФ; нередности, попадащи в изключенията за докладване до ОЛАФ[423] и нередности, подлежащи на докладване до ОЛАФ.

Таблица 5 „Докладване на нередности“

Докладване на нередности	Категории нередности
Тримесечно до дирекция АФКОС	- Нередности, попадащи под прага на докладване до ОЛАФ – 10 000 евро финансово изражение на нередността - европейско съфинансиране (принос от фондовете); - Нередности, които попадат в изключенията за докладване до ОЛАФ, съгласно приложимото законодателство на ЕС; - Нередности, подлежащи на докладване до ОЛАФ
Тримесечно до ОЛАФ	Нередности, подлежащи на докладване до ОЛАФ
Незабавно	Нередности, подлежащи на докладване до ОЛАФ, когато има основание да се счита, че те могат да имат отражение извън територията на страната

[420] 17 досиета на нередности по ОПРР и 13 досиета на нередности по ОПОС
[421] Одитно доказателство № 46
[422] Чл. 19, ал. 2 и чл. 20 от НАНЕСИФ
[423] Чл. 122 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

Докладването на всички нередности до дирекция АФКОС и Сертифициращия орган в Министерство на финансите се извършва чрез ИСУН 2020 с попълване на уведомление, както за новите нередности, така и за последващите действия и съществените промени по вече докладваните нередности. Срокът за извършване на докладването е до края на първият месец, следващ тримесечието, за което се докладва.[424] Информацията за подлежащите на докладване до ОЛАФ нередности се въвежда в Система за управление на нередностите (IMS), с което службата се счита за уведомена.[425] При преценка, че подлежаща на докладване до ОЛАФ нередност е възможно да има отражение извън територията на страната, същата следва незабавно да се докладва на дирекция АФКОС.[426] Дирекция АФКОС е отговорна за изпращане на тримесечните и незабавните уведомления на нередности и измами към ОЛАФ, като извършва проверка на изготвените от УО уведомления за съответствие с изискванията на ОЛАФ и при необходимост ги връща за коригиране.[427]

3.2.1. Процедури за извършване на тримесечно докладване на нередности до дирекция АФКОС и до ОЛАФ са въведени от всички УО, които с различна изчерпателност представят нормативните изисквания и предвидените действия в рамките на организацията за изпълнението им. При ОПОС 2014-2020 е посочено, че докладваните до дирекция АФКОС случаи не включват нередностите, подлежащи на докладване до ОЛАФ, което не съответства на изискванията на чл. 19. ал. 2 на НАНЕСИФ.

Част от УО[428] представят пред дирекция АФКОС допълнително и уведомително писмо по образец[429] за докладване на нередностите за тримесечието, каквото е било изискването в предишния програмен период, преди развитието на функционалностите на ИСУН 2020. В тези случаи са определени съгласувателни и контролни процедури относно представяната информация, включително представяне на копие от информацията за нередностите до Сертифициращия орган.[430] От дирекция АФКОС е посочено, че причините за изготвяне и изпращане на хартиен носител на писмото за тримесечно докладване са установените неточности при автоматично генериране на справката от ИСУН 2020, а за останалите УО, които докладват единствено чрез системата, е провеждана допълнителна кореспонденция по електронна поща за съгласуване на информацията в автоматично генерираната справка и извършване на корекции при необходимост.[431]

Каре 14

Добри практики:

1. В Наръчника на ОПРЧР е въведен контролен лист за проверка наличието, пълнотата и съответствието на информацията в изготвено уведомление за нередност, който се попълва от служител по нередности, счетоводител, служител верификация и информацията е проверявана от контролиращи лица.
2. В Наръчника на ОПРР е предвиден преглед на информацията в уведомленията по всяка докладвана нередност в ИСУН 2020 и IMS от въвеждащия информацията и от контролиращо лице за целите на тримесечното докладване.

Източник: Процедурните наръчници на УО

Въведените процедури от УО за докладване до ОЛАФ често са ограничени до посочване на разпоредбите на НАНЕСИФ, без да са развити указания за изпълнение. Такъв пример е изискването в случаите, когато има основание да се счита, че нередности

[424] ИСУН 2020 - Модул Проверки/ Справка за тримесечно докладване
[425] Системата за управление на нередности (IMS) цели да се улесни докладването за нередности. Същата е предоставена на разположение на държавите-членки и страните бенефициери. IMS се управлява в рамките на информационната система за борба с измамите (AFIS) и се използва от 35 държави.
https://ec.europa.eu/anti-fraud/policy/union-anti-fraud-programme-uafp/union-anti-fraud-programme-ims-component_en
[426] Чл.19, ал. 3 от НАНЕСИФ
[427] Чл. 21 на НАНЕСИФ
[428] ОПРР 2014-2020, ОПНОИР и ОПРЧР 2014-2020
[429] по формата на Приложение № 2 към чл. 20, ал. 6 от НАНЕСИФ
[430] Одитно доказателство № 45
[431] Одитно доказателство № 6.7

могат да имат отражение извън територията на страната, същите следва незабавно да се докладват на дирекция АФКОС, която подава информацията към ОЛАФ[432]. Във вътрешните правила на ОПИК, ОПНОИР, ОПТТИ и ОПРР 2014-2020 само е посочена разпоредбата, без изискването да е развито като процедура с конкретни действия, отговорно лице и срок за изпълнение, във вътрешните правила на УО на ОПРЧР 2014-2020 разпоредбата не е посочена, докато при УО на ОПОС 2014-2020 и ОПДУ са указани необходимите действия.[433]

Във връзка с докладването чрез информационните системи (ИСУН 2020 и IMS) не е определен редът за въвеждане и потвърждаване на информацията чрез уведомления за всяка нередност, в т.ч. при първоначално, последващо докладване и при всяка съществена промяна, с което да се създадат добри условия за правилно докладване на случаите. При 30 на сто от проверените нередности (или в 10 от проверените 30 случая) се установиха пропуски при въвеждане на информацията в ИСУН 2020, в т.ч. неправилно посочвани тримесечия на докладване.[434]

Четири от седемте УО[435] включват във вътрешните си процедури за администриране на нередности изисквания за коригиране при необходимост на подадената информация към дирекция АФКОС във връзка с тримесечното докладване.

От управляващите органи са въведени процедури за докладване, но същите допускат редица пропуски по отношение на: въвеждане на уведомленията в ИСУН 2020; докладването до ОЛАФ; контролните процедури; коригирането на подадени уведомления и други. Предвид извършването на тримесечното докладване чрез ИСУН 2020, липсата на конкретни и подробни правила и процедури за въвеждане и потвърждаване на информация в ИСУН 2020 и IMS създава риск докладваната информация да не е коректна и пълна.

3.2.2. Проверката на извършеното тримесечно докладване до дирекция АФКОС на включените в одитната извадка нередности установи:

- в ОПРР 2014-2020 тримесечното докладване е извършвано чрез изпращане на писма до дирекция АФКОС.[436] Всички 17 на брой проверени нередности са докладвани на дирекция АФКОС в нормативно определените срокове, с изключение на един случай на докладване на нередност в следващо тримесечие. При последващ преглед и генериране на справки за тримесечно докладване в ИСУН 2020[437], се установи, че 76 на сто (при 13 от 17 случая) от проверените нередности по ОПРР 2014-2020, не фигурират в справките в системата за съответното тримесечие.[438]

- тримесечното докладване от ОПОС 2014-2020 се извършва чрез въвеждане на уведомления в ИСУН 2020. При извършената проверка чрез справка в системата[439] са установени липсващи нередности в справките за съответните тримесечия при 62 на сто от случаите (при 8 от 13 случаи).[440] От УО на ОПОС 2014-2020 не е представена официална кореспонденция с дирекция АФКОС по повод коригиране на уведомленията.[441]

Проверката на тримесечното докладване показва, че не може да бъде изразена увереност относно наличието на достатъчна и надеждна одитна следа за докладваните нередности, което не създава предпоставки за адекватен мониторинг на нередностите на национално ниво. Това е и причина част от УО да продължават паралелно да подават информация за докладването чрез писма.

---

[432] Чл. 19, ал.3 от НАНЕСИФ
[433] Одитно доказателство № 45
[434] Одитно доказателство № 46
[435] ОПРР 2014-2020, ОПТТИ, ОПНОИР и частично ОПРЧР 2014-2020
[436] по образеца на Приложение 2 към чл. 20, ал. 6 на НАНЕСИФ
[437] ИСУН 2020/Модул Проверки/Справка за докладваните нередности за тримесечие
[438] Одитно доказателство № 46
[439] ИСУН 2020/Модул Проверки/Справка за докладваните нередности за тримесечие
[440] Одитно доказателство № 46
[441] Одитно доказателство № 46

3.3. Анализ на установените нередности

3.3.1 *Установени нередности*

Регистрираните нередности по седемте оперативни програми за периода от 2014 до 2020 г. са 2 711 броя. Почти половината от тях (49 на сто) са установени по ОПРР 2014-2020 – 1 325 броя, а най-малко са установени по ОПТТИ - 52 нередности. През програмния период 2014- 2020 г. се наблюдава устойчив ръст на броя на установените нередности. През 2018 г. броят им нараства повече от три пъти спрямо 2017 г., а през 2019 г. са установени най-много нередности – 911 или една трета от всички нередности.[442] Причините за този съществен ръст през 2018 г. и 2019 г. са свързани с напредъка по изпълнението на проектите и ръста на извършените управленски проверки[443], при които са установени отклонения, водещи до установяване на нередност.

Таблица 6 „ Установени нередности по оперативните програми “

Година / ОП 2014-2020	2014-2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО за периода 2014-2020 г.	ОБЩО за периода 2017-2020 г.
ОПТТИ	6	7	20	13	6	52	46
ОПРЧР	0	16	43	24	19	102	102
ОПОС	20	32	114	149	172	487	467
ОПИК	1	28	74	96	104	303	302
ОПНОИР	0	14	28	89	120	251	251
ОПРР	3	93	454	485	290	1325	1322
ОПДУ	0	21	43	55	72	191	191
ОБЩО:	**30**	**211**	**776**	**911**	**783**	**2711**	**2681**

Източник: УО на ОП

3.3.2. *Установени нередности спрямо броя на сигналите*

През програмния период 2014-2020 г. се наблюдава устойчив ръст на подадените сигнали за нередности и установените нередности. Докато в началото на периода (2014-2016 г.) едва 32 на сто от сигналите приключват с нередност[444], то през 2017 г. при 46 на сто от сигналите се установява нередност, а през 2019 г. този показател достига най-високата си стойност от 90 на сто. Осреднената стойност за периода от 2014 до 2020 г. показва, че по 75 на сто от регистрираните сигнали по оперативните програми са установени и нередности.[445] Оперативните програми с най-висок относителен дял на регистрирани нередности спрямо броя на подадените сигнали са ОПОС 2014-2020 и ОПРР 2014-2020, които са и програмите с най-голям брой на подадени сигнали.

Фигура 5 Относителен дял на установените нередности към регистрираните сигнали по ОПи за периода 2014-2020 г. в проценти

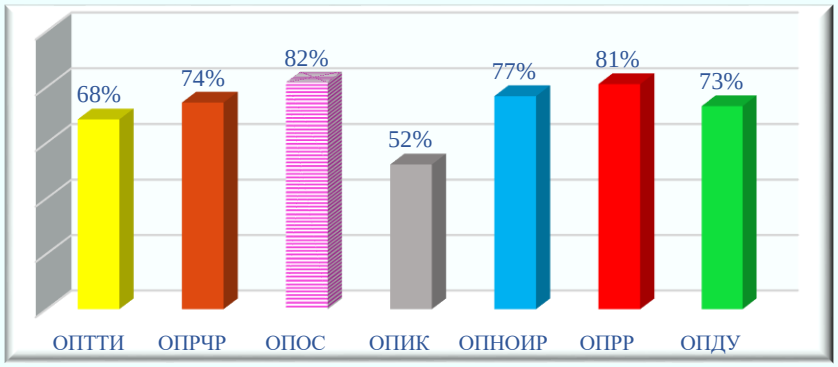

[442] Одитно доказателство № 21
[443] По смисъла на чл.125 от Регламент 1303/2013
[444] За периода от 3 години са подадени 93 сигнала и са установени 30 нередности
[445] Одитно доказателство № 21

При ОПОС 2014-2020 този показател е некоректно завишен, поради прилаганата неправилна практика през голяма част от програмния период като сигнал за нередност да се регистрира изпратеното от УО до бенефициера уведомление за установена нередност или придружителното писмо към Решението за определяне на финансова корекция. При ОПНОИР, ОПРЧР 2014-2020, ОПДУ и ОПТТИ близо до и над 70 на сто от регистрираните сигнали приключват с установяване на нередност, а при ОПИК, въпреки устойчивия ръст на установените нередности, половината от проверените сигнали приключват без установяване на нередност.[446]

За периода от 2014 г. до 2020 г. по нито една от оперативните програми не е установена нередност с квалификация „измама“. Единствено по ОПРЧР 2014-2020 и по ОПИК са отчетени съответно 8 и 4 случая на нередности, със съмнение за измама, за което да се предприемат действия по доказване на умишления характер.[447]

2.3.3.3. *Финансово изражение на установените нередности*

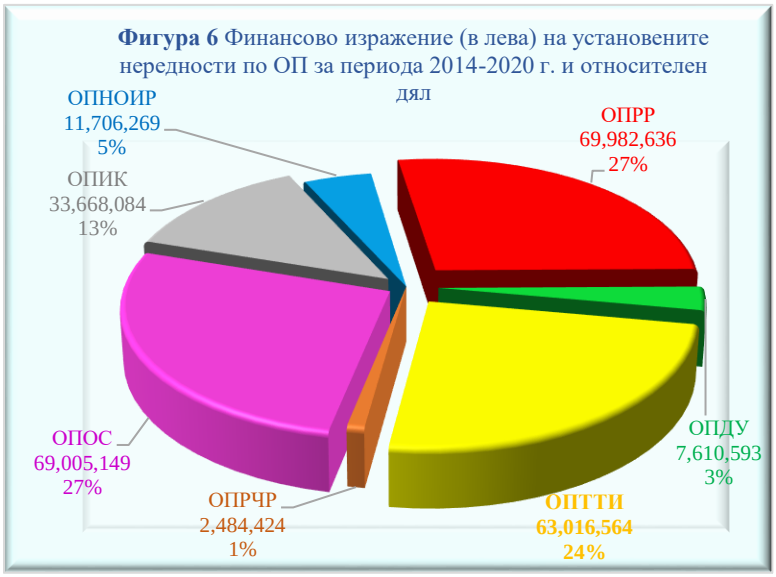

Фигура 6 Финансово изражение (в лева) на установените нередности по ОП за периода 2014-2020 г. и относителен дял

Общият размер на финансовите корекции[448] по оперативните програми за периода 2014-2020 г. е 257,47 млн. лв. или 1,54 на сто от размера за договорените за същия период средства. Най-голям е размерът на определените финансови корекции по ОПРР 2014-2020 от близо 70 млн. лв. и това е оперативната програма с най-висок относителен дял на финансови корекции от 2,3 на сто от договорените средства, следвана от ОПОС 2014-2020 с 69 млн. лв. или 1,81 на сто от договорените средства. На трето място е ОПТТИ с финансови корекции на обща стойност от 63,02 млн. лв. или 2,02 на сто от договорените средства.[449]

Таблица 7 „Финансово изражение в лева на установените нередности и относителен дял от договорените средства“

Година / ОП 2014-2020	2014-2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Общо за периода 2014-2020 г.	Отн. дял на финансовите корекции спрямо договорените средства
ОПТТИ	13 249 215	1 674 748	8 458 706	2 027 778	37 606 117	63 016 564	2,02 %
ОПРЧР	0	77 830	271 614	1 305 315	829 665	2 484 424	0,10 %
ОПОС	4 762 679	12 964 742	11 179 891	11 357 649	28 740 188	69 005 149	1,81 %
ОПИК	0	1 774 118	1 617 961	9 018 443	21 257 562	33 668 084	1,33 %
ОПНОИР	0	132 633	187 157	2 197 732	9 188 746	11 706 269	0,96 %
ОПРР	20 675	8 636 868	3 472 690	30 134 641	27 717 762	69 982 636	2,30 %
ОПДУ	0	19 043	902 336	1 305 488	5 383 725	7 610 593	1,75 %
ОБЩО	**18 032 569**	**25 279 983**	**26 090 356**	**57 347 047**	**130 723 764**	**257 473 718**	**1,54 %**

Източник: УО на ОП

[446] Одитно доказателство № 21
[447] Одитно доказателство № 21
[448] Окончателен размер по данни на УО, предоставени през месеците юни и юли 2021 г.
[449] Одитно доказателство № 21

Данните показват, че 78 на сто от всички финансови корекции по седемте ОП в обхвата на одита са по проекти, финансирани от тези три оперативни програми. По трите програми са и 60 на сто от договорените средства към 31.12.2020 г.

Най-малък е размерът на финансовите корекции по ОПРЧР 2014-2020 или едва 0,1 на сто от договорените средства по програмата.

През програмния период 2014 - 2020 г. се наблюдава тенденция за устойчив ръст на размера на финансовите корекции. През 2019 г. размерът на финансовите корекции е три пъти по-голям спрямо стойността в началото на програмния период (2014 -2016 г.), а през 2020 г. отново има удвояване в размера спрямо 2019 г. като достигат 130,7 млн. лв. или почти половината от всички финансови корекции.

3.4. Ред и правила за уведомяване на компетентните органи в случаите на подозрение за извършено престъпление и за нарушение на бюджетната дисциплина.

Част от задълженията на ръководителите на УО на оперативни програми са при установяване на нередност да предприемат действия за уведомяване на компетентните органи в случаите на подозрение за извършено престъпление и финансовите контролни органи при наличие на нарушения на бюджетната дисциплина.[450]

3.4.1. Във вътрешните правила за администриране на нередности на три[451] от седемте управляващи органи на оперативни програми са посочени единствено цитираните по-горе разпоредби на НАНЕСИФ. В тях не са развити процедури за изпълнение необходимите действия за извършване на тези уведомления, не са определени случаите, в които следва да се сигнализират компетентните органи, липсва определяне на отговорни лица, срокове за изпълнение на действията, проследяването на развитието на тези случаи.[452]

Във вътрешните правила на ОПНОИР е включена процедура само за случаите на подозрение за извършено престъпление, в която ясно е посочено кои органи следва да бъдат уведомени при установена нередност – съмнение за измама, какви документи да придружават уведомлението, определен е срок, отговорно и контролиращо изпълнението лице.[453] В Наръчника на ОПРР 2014-2020 не са включени изисквания за уведомяване на финансовите контролни органи в случаите на нарушения на бюджетната дисциплина.[454] Въведено е изискване за уведомяване на компетентните органи в случай на сигнал със съмнение за измама, като е указано „спиране администрирането на сигнала“. Тези действия не съответстват на изискванията, посочени в НАНЕСИФ.[455] По ОПТТИ са указани отговорностите за изготвяне и изпращане на уведомително писмо в случаите на подозрение за извършено престъпление и при наличие на нарушения на бюджетната дисциплина.[456]

Липсата на въведени и наличието на противоречащи на нормативните актове процедури за уведомяване на компетентните органи в случаите на нарушения на бюджетната дисциплина и при подозрение за извършено престъпление при установена нередност, създават предпоставки за непредприемане на адекватни действия в тези случаи.

3.4.2. За периода от 2014 г. до 2020 г. различни компетентни органи са уведомени от страна на УО за 39 случаи на подозрение за извършено престъпление и за 4 случаи на нарушение на бюджетната дисциплина. Уведомяванията са извършени по сигнали за нередности и по установени нередности, и се отнасят основно за съмнения за нарушения при проведени обществени поръчки.[457] Данните показват, че уведомяване за подозрение

[450] Чл. 28, ал. 1 и 4 от НАНЕСИФ
[451] ОПОС 2014-2020, ОПИК, ОПРЧР 2014-2020
[452] Одитно доказателство № 45
[453] Одитно доказателство № 45
[454] Чл. 28, ал. 4 от НАНЕСИФ
[455] Одитно доказателство № 45
[456] Одитно доказателство № 45
[457] Одитно доказателство №№ 10 и 12

за извършено престъпление не е извършвано от голяма част от УО или случаите са единични. Единствено при ОПИК и ОПРЧР 2014-2020 е налице по-голям брой уведомления съответно 16 и 18, като преписките са насочвани към Прокуратурата на Република България. В някои от случаите (при ОПРЧР 2014-2020) преписките са предоставени на дирекция АФКОС за извършване на проверки по компетентност. [458]

За същия период само по две оперативни програми (ОПИК и ОПРЧР 2014-2020) е сигнализиран контролен орган за съмнение за нарушение на бюджетната дисциплина в общо 4 случая. Управляващият орган на ОПТТИ посочва, че те не извършват проверки на спазването на бюджетната дисциплина, поради което тази разпоредба е неприложима.[459]

Таблица 8 „Извършено уведомяване на компетентни органи за периода 2014-2020 г.“

УО / Уведомявания	ОПТТИ	ОПРЧР	ОПОС	ОПИК	ОПНОИР	ОПРР	ОПДУ	ОБЩО
Уведомяване при подозрение за извършено престъпление	0	18	1	16	3	1	0	**39**
Уведомяване при нарушения на бюджетната дисциплина	0	3	0	1	0	0	0	**4**

Източник: УО на ОП

Малкото случаи на извършено уведомяване на компетентните органи за нарушения на бюджетната дисциплина не кореспондира с броя на установените нередности, което показва, че УО не идентифицират нередностите като вид нарушение на бюджетната дисциплина. Това предполага необходимост от допълнителни пояснения относно прилагането на разпоредбата.

3.5. Процедури за предприемане на корективни действия и проследяване на изпълнението им

След установяване на нередност и наличието на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства, управляващите органи на оперативните програми следва да предприемат необходимите корективни действия за възстановяване на дължимите средства към Европейската комисия и националния бюджет и проследяване на изпълнението им, с оглед защитата на националните и общностните финансови интереси.[460]

Съгласно ЗУСЕСИФ, извършването на финансова корекция е мярка чрез която се отменя цялата или част от предоставената финансова подкрепа, или се намалява размерът на допустимите разходи по проект с цел да се постигне или възстанови ситуацията, при която всички разходи, сертифицирани пред Европейската комисия, са в съответствие с приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство. Финансовата корекция се извършва от плащания по проекта, в които са включени засегнатите от нарушението разходи, а когато е установено след съответното плащане се извършва чрез доброволно изпълнение от страна на бенефициера в 14-дневен срок. Възможните начини за възстановяването на дължими средства от бенефициера са доброволно или принудително, което включва прихващане на вземанията от последващи плащания, използване на предоставени обезпечения или предаване на вземането за събиране от Националната агенция за приходите (НАП). За бенефициери – публични организации законодателят е определил специален ред в ЗУСЕСИФ и подзаконовите разпоредби.[461]

[458] Одитни доказателства №№ 9,10,11,12,13,14,15, 16 и 45
[459] Одитни доказателства №№ 12 и 14
[460] Раздел III Администриране на нередности и извършване на финансови корекции от ЗУСЕСИФ и чл. 28 от НАНЕСИФ
[461] Раздел III Администриране на нередности и извършване на финансови корекции от ЗУСЕСИФ и чл. 28 от НАНЕСИФ

Установен е различен подход от управляващите органи за регламентиране на процедурите за предприемане на корективните действия и проследяването им. Процедури, които да са част от вътрешните правила за администриране на нередности са въведени от пет УО[462]. Процедурите са непълни при някои от тях (ОПРЧР 2014-2020, ОПИК и ОПТТИ), тъй като се ограничават до цитиране на нормативни разпоредби без да детайлизират конкретните стъпки за изпълнението (ОПТТИ), отговорните лица за изпълнението им и/или да е указан срок (ОПРЧР 2014-2020, ОПТТИ).[463]

При ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020 корективните действия и проследяването им е въведено чрез отделни процедури за възстановяване на вземанията.[464] Процедури за възстановяване на вземания са въведени от всички управляващи органи, но същите при част от тях са непълни (ОПРЧР 2014-2020, ОПТТИ), без срок или отговорник за изпълнението им (ОПРР 2014-2020, ОПИК). [465]

Например, в Наръчника на ОПРР 2014-2020 са разписани подробно вътрешните правила за възстановяване на вземания, които включват:

-доброволно възстановяване на вземанията;

- принудително възстановяване на вземанията чрез прихващане на дължими суми;

- принудително събиране от НАП в т.ч. от бенефициери бюджетни организации;

- поддържане на Книга на длъжниците и равнение на информацията в нея и в счетоводната система;

- възстановяване на неправомерно удържани или неверифицирани разходи, които стават допустими след отмяна на акта на РУО от съда,

- въвеждане на информация за дължимите и възстановените суми в ИСУН 2020;

- правила за проследяване на корективните действия (обмен на информация между отговорните отдели и други).

Каре 15

Добра практика: ОПНОИР - Одитна пътека

В Наръчника, в частта за администриране на нередности са указани възможните корективни действия и проследяването им. В одитната пътека към нея също е посочено проследяване на корективните действия, а самите такива са подробно определени в одитна пътека за възстановяване на вземанията. Процедурите включват: възстановяване на дължими средства по издадени актове за установяване на публични вземания и възстановяване на дължими средства по издадени решения за финансови корекции по чл. 73, ал. 1 от ЗУСЕСИФ, за които са описани етапите на доброволно изпълнение, принудително събиране, прихващане с верифицирани и дължими към бенефициера разходи, чрез упражняване на права по учредени от бенефициера обезпечения, чрез събиране на вземанията от НАП, включително при бенефициер бюджетна организация, с указване на обмена на информация между отговорните структурни звена в УО, въвеждането на информацията в ИСУН 2020 и счетоводната програма и др. Действията за регистриране на дълг, за начисляване на лихви, закриването и отпадането им в случай на отпадане на основателността след излязло съдебно решение, поддържане и равнение на Книга на длъжниците също са описани в Наръчника.

Източник: Наръчник на ОПНОИР 2014-2020

Въпреки изчерпателното посочване на необходимите действия, не за всички са ясно определени отговорник и/ или срок за изпълнение. [466]

При ОПРЧР 2014-2020 процедурата за корективните действия и възстановяването на дължимите суми се ограничава до частични правила за доброволно и принудително събиране на вземанията от НАП, без да са развити такива за случаите на принудително събиране чрез прихващане от последващи плащания, използване на обезпечения, възстановяване на вземанията при бенефициери бюджетни организации и други.[467]

[462] ОПНОИР , ОПДУ, ОПТТИ, ОПРЧР 2014-2020 и ОПИК
[463] Одитно доказателство № 45
[464] Одитно доказателство № 45
[465] Одитно доказателство № 45
[466] Одитно доказателство № 45
[467] Одитно доказателство № 45

При ОПОС 2014-2020 и ОПНОИР процедурите за възстановяване на вземанията са допълнени с разработени одитни пътеки, с които редът за извършване на корективните действия и проследяването им е ясно определен.[468]

Въвеждането на финансовите корекции в информационната и счетоводната системи на УО на оперативните програми в установения срок от съответно 3 и 5 работни дни[469] е подробно регламентирано при част от тях[470], като във вътрешните правила са определени отговорните лица. Вътрешните процедури на ОПРЧР 2014-2020, ОПРР 2014-2020 и ОПИК не определят еднозначно отговорно лице или срок за въвеждане на финансовите корекции. Процедурата, въведена в Наръчника на УО на ОПРЧР 2014-2020, предвижда размерът на финансовата корекция да се въвежда в ИСУН 2020 след уведомяване на бенефициера за установена нередност и преди издаване на акта за нейното определяне, което е в противоречие с нормативните изисквания.[471]

Установените непълноти и неточности при процедурите за предприемане на корективните действия създават предпоставки на различен подход и пропуски в действията на УО при изпълняване на задълженията по възстановяване на дължимите суми от бенефициери.

Добра практика е допълването на процедурите за администриране на нередности с одитни пътеки, с които ясно да се детайлизират и обвържат отделните етапи, действия и отговорности.

Установените вземания по оперативните програми следва да се вписват в Книга на длъжниците и Книга на длъжниците за системни пропуски, които се поддържат в ИСУН 2020 по всяка оперативна програма.[472]

От всички УО са въведени процедури за водене на Книги на длъжниците и контролни листове за месечно равнение на информацията в счетоводната система и ИСУН 2020. При управляващите органи на ОПОС 2014-2020, ОПДУ и ОПРР 2014-2020, проверките се извършват и документират в отделни контролни листове, а при останалите УО[473] са част от месечния контрол на счетоводните операции.[474]

От управляващите органи на оперативните програми са осигурени условия за правилно и навременно регистриране на дължимите суми в ИСУН 2020 чрез водене на Книги на длъжниците, както и за съответствие на информацията между счетоводната и информационната система.

При проследяване изпълнението на корективните действия се изисква ясно определяне на задълженията и отговорностите за предоставяне на навременна и коректна информация за хода на възстановяване на вземанията и процесуалните производства. В тази връзка, в процеса са включени служители с различни функции, в т.ч. администриране на нередности, финансово управление, верификация на разходите, процесуално представителство и други.[475]

---

[468] Одитно доказателство № 45

[469] Чл. 37 от Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за Европейско териториално сътрудничество, обнародвана в ДВ. бр.44 от 29 май 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.83 от 22 октомври 2019г. и издадена от министъра на финансите

[470] ОПОС 2014-2020, ОПНОИР, ОПДУ, ОПТТИ

[471] Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за Европейско териториално сътрудничество, обнародвана в ДВ. бр.44 от 29 май 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.83 от 22 октомври 2019г. и издадена от министъра на финансите;
Одитно доказателство № 45 - РД-И-83

[472] Чл.46 от Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за Европейско териториално сътрудничество, обнародвана в ДВ. бр.44 от 29 май 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.83 от 22 октомври 2019г. и издадена от министъра на финансите

[473] ОПИК 2014-2020, ОПНОИР, ОПТТИ и ОПРЧР 2014-2020

[474] Одитно доказателство № 45

[475] Чл.28, ал. 3 от Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за Европейско териториално сътрудничество, обнародвана в ДВ. бр.44 от 29 май 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.83 от 22 октомври 2019г. и издадена от министъра на финансите

Каре 16

Пример от процедурата на ОПРЧР 2014-2020:
„Отдел „Счетоводство и плащания" уведомява служителите по нередности за възстановени суми по случаите с установени нередности с финансово изражение, включително относно възстановени лихви, съгласно националното законодателство". В случая не е указано кой, как и в какъв срок извършва действията.

Във вътрешните правила на УО на оперативните програми са въведени изисквания към отговорните служители за предоставяне на информация при регистрирана или закрита нередност (от служител нередности към финансов експерт и експерт по верификация), както и при наличието на възстановени суми (от финансов експерт към служител по нередности) за предприемане на последващи действия. В тях не винаги са указани начина на изпълнение, документиране, отговорно лице или срок. От четири от УО[476] е въведено използването на образец на уведомление за регистрирана нередност, а образец на уведомление за закрита нередност единствено от УО на ОПНОИР.[477]

При уведомяване за извършено прихващане или възстановени вземания също има различен подход. При УО на ОПИК, ОПДУ и ОПТТИ е въведено използване на уведомление по образец, при ОПОС 2014-2020 уведомяването е чрез електронна поща, а при ОПРР 2014-2020 начина на комуникация не е изрично указан. При ОПНОИР е въведено друг подход на ежемесечно представяне на отговорните отдели или дирекции на информация за осчетоводени, отписани или възстановени (прихванати) суми за предходния месец, като е предвидено копие на писменото уведомление да се прилага към досието на всяка нередност, по която има възстановени суми и предприемане на стъпки за приключване на нередността, ако са налице обстоятелства.[478]

Каре 17

Пример от процедурата на ОПРР 2014-2020:
В рамките на ОПРР е въведено задължение за докладване до РУО на всички предприети мерки във връзка с влязло в сила съдебно решение, с което е отменена финансова корекция; на всички новорегистрирани случаи на подадени жалби и/или възражения срещу издадени актове на РУО; на всички новорегистрирани случаи на наложени ФК, които не подлежат на възстановяване от бенефициера; и до министъра на всички случаи, при които съдебна отмяна на ФК е оказала влияние на бюджета на МРРБ.

От пет от седемте управляващи органи[479] са въведени изисквания и процедури за проследяване на хода на съдебните дела и за преглед на решенията на съда по обжалвани актове за определяне на финансови корекции, както и предприемане на последващи действия, но често процедурите не съдържат отговорно лице и/или определен срок за изпълнение. Последващи действия за преглед на хода за съдебните процедури не са установени при УО на ОПРЧР 2014-2020 и ОПТТИ. Като добра практика може да се определи ежемесечното представяне на информация до РУО на ОПИК, с копие до компетентните началници на отдели за влезли в сила съдебни решения по оспорени актове за определяне на финансови корекции.[480]

Липсата на подробни процедури и различната практика на управляващите органи за проследяване на корективните действия показва необходимост от преглед и детайлизиране на изискванията с цел ефективното изпълнение на последващите действия.

---

[476] ОПНОИР, ОПИК, ОПРР 2014-2020 и ОПДУ
[477] Одитно доказателство № 45
[478] Одитно доказателство № 45
[479] ОПРР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПНОИР, ОПИК, ОПДУ
[480] Одитно доказателство № 45

Каре 18

Добра практика за водене на Регистър на съдебните дела:
Процесуалното представителство на МРББ се осъществява от дирекция „Правна“. С утвърден от РУО „Координационен механизъм за взаимодействие“ са определени съвместните действия и обмена на информация относно влезлите в сила съдебни решения и отговорностите за попълването на отделните части на регистъра в рамките на министерството.
Регистърът на делата съдържа информация за водените административни и граждански дела, страните по всяко дело, предмета на спора и съда, който го разглежда; етапа на делото; решенията на отделните инстанции; стойността на загубеното; възстановена сума по загубено производство; момента на влизане в сила на съдебното решение; в чия полза е решението; платените разноски; наличие на изпратена покана за доброволно изпълнение и друга информация.
Източник: УО на ОПРР 2014-2020

Установена е добра практика при ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020 за водене на Регистър на съдебните дела, с който е улеснено текущото проследяване на процесуалните действия.[481]

Извършването на текущ мониторинг на предприетите корективни действия и тяхното проследяване са ограничени и се отнасят основно до предоставяне на информация за вземанията до сертифициращия орган[482], за което от всички УО са въведени процедури. [483]

Във връзка с одита са разгледани общо 17 установени нередности по ОПРР 2014-2020, от които регистрирани вземания има по 3 случая.[484] При ОПОС 2014-2020 разгледаните случаи на нередности са 13 броя и при 4 от тях са установени вземания.[485] За всички проверени нередности са предприети корективни действия във връзка с установените нарушения, за които са регистрирани финансови корекции. Предприети действия за възстановяване на вземанията.[486] По случаите с установени вземания са въведени дългове в ИСУН 2020 и е извършено текущо начисляване на лихви след изтичане на срока за доброволно изпълнение.[487] При две от нередностите по ОПОС 2014-2020, за които е регистриран в ИСУН 2020 дълг не е осигурена достатъчна одитна следа за проследяване на предприетите корективни действия.[488]

Пропуските при въведените процедури за предприемане на корективни действия и при тяхното проследяване не предоставят разумна увереност, че ще бъдат спазени и ефективно изпълнявани дейностите по възстановяване на дължимите средства от бенефициерите и че е защитен в максимална степен националния и общностен финансов интерес.

3.6. Анализ на обжалваните финансови корекции и корективните действия

3.6.1. По данни на седемте УО за периода 2014-2020 г. общият размер на обжалваните финансови корекции е 288,8 млн. лв. При ОПОС 2014-2020 и ОПРР 2014-2020 над 50 на сто от актовете биват обжалвани, а при ОПРЧР 2014-2020 актовете на РУО за определяне на финансови корекции се оспорват рядко – едва

Таблица 9 „Обжалвани актове за наложени ФК – брой и стойност“

Показател / ОП	Брой	Стойност в лева
ОПТТИ	24	86 246 997
ОПРЧР	5	247 251
ОПОС	299	58 187 525
ОПИК	111	25 955 245
ОПНОИР	99	12 854 256
ОПРР	729	99 499 382
ОПДУ	87	5 804 849
ОБЩО	**1354**	288 795 507

Източник: УО на ОП

[481] Одитно доказателство № 45
[482] съгласно чл. 37, ал.3 от Наредба Н-3 от 22 май 2018 г
[483] Одитно доказателство № 45
[484] Одитно доказателство № 46
[485] Одитно доказателство № 46
[486] Одитно доказателство № 46
[487] Одитно доказателство № 46
[488] Одитни доказателства № 46 и № 48

при 5 на сто от случаите. Над 90 на сто от обжалванията са през периода 2018 г – 2020 г.[489]

3.6.2. Всеки втори акт за определяне на финансова корекция се обжалва от бенефициера. По данни на УО за периода 2014-2020 г. общият брой на обжалваните финансови корекции е 1354, от които общо 246 са отменени или променени. При 44 от тях е извършена промяна в стойността на корекцията и при 202 съдът е отменил акта на РУО за определяне на финансова корекция.

Данните показват, че всеки пети акт, който е обжалван от бенефициера е отменен или размерът на финансовата корекция е променен. [490]

Таблица 10 „Брой и относителен дял на променените и отменени ФК от обжалваните“

Показател / ОП 2014-2020	Брой обжалвани	Брой променени	Брой отменени	Общ брой променени и отменени	Отн. дял обжалвани спрямо променени и отменени в проценти
ОПТТИ	24	3	5	8	33 %
ОПРЧР	5	0	1	1	20 %
ОПОС	299	9	72	81	27 %
ОПИК	111	4	26	30	27 %
ОПНОИР	99	2	12	14	14 %
ОПРР	729	3	72	75	10 %
ОПДУ	87	23	14	37	43 %
ОБЩО	**1354**	**44**	**202**	**246**	**18%**

Източник: УО на ОП

През периода 2014-2020 г. е налице тенденция към намаляване на относителния дял на броя на променените финансови корекции спрямо общия брой на обжалваните. Сред причините за случаите на промяна в установените финансови корекции е и различната практика при определяне на основата за финансова корекция по отношение на включването на националното съфинансиране като средства от ЕСИФ. С промените в ЗУСЕСИФ през 2017 г. изрично е посочено, че националното съфинансиране се счита за средства от ЕСИФ.

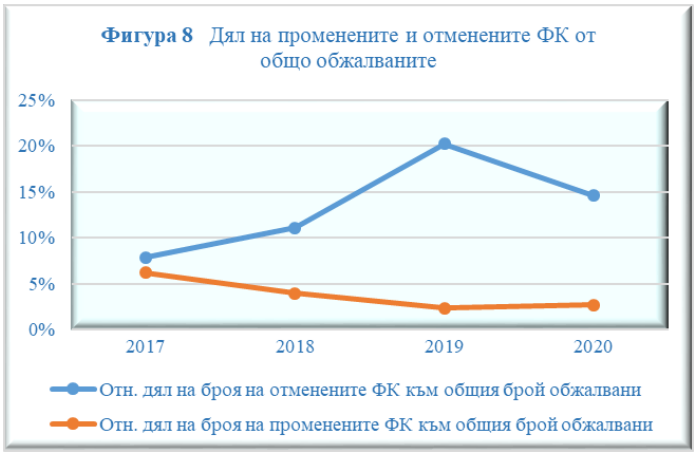

Тенденцията при относителния дял на броя на отменените финансови корекции към броя на обжалваните решения на РУО за налагане на финансова корекция, обаче е обратна до 2019 г., като тогава е достигнат дял от 20 на сто отменени актове от съда от всички обжалвани. През 2020 г. е налице спад от 5 пр. пункта по показателя.[491]

[489] Одитно доказателство № 21
[490] Одитно доказателство № 21
[491] Одитно доказателство № 21

По ОПДУ, 27 на сто от обжалваните финансови корекции приключват с промяна и 16 на сто с отмяна на акта на РУО, което показва слабости при определяне на финансовите корекции.

Фигура 9 Брой на променените или отменени и на обжалваните финансови корекции по ОП за периода 2014-2020

Независимо, че ОПРР 2014-2020 е програмата с най-голям брой обжалвани актове на РУО (729 за периода 2014-2020 г.), само при 10 на сто от обжалваните актове е налице отмяна на акта за определяне на финансова корекция. При ОПНОИР този показател е 14 на сто. За останалите програми - ОПТТИ, ОПОС 2014-2020, ОПИК средно 29 на сто от обжалваните корекции биват отменени или променени.[492]

3.6.3. Общият размер на възстановените от бенефициерите средства за периода 2014-2020 г. възлиза на 42,078 млн. лв., от които 29,87 млн. лв. са по ОПТТИ или 71 на сто от общо възстановените дължими суми по оперативните програми. Размерът на възстановените средства по ОПРР 2014-2020 е 5,3 млн. лв. или 13 на сто, по ОПИК - 2,6 млн. лв. (6 на сто), а по ОПНОИР - 1,47 млн. лв. (3 на сто). Представените данни показват положителна тенденция на увеличение на размера на възстановените дължими суми в края на програмния период 2014-2020 г. През 2020 г. са възстановени общо 29,1 млн. лв. или 69 на сто от всички възстановени средства, които са основно от ОПТТИ (23,17 млн. лв.) [493]

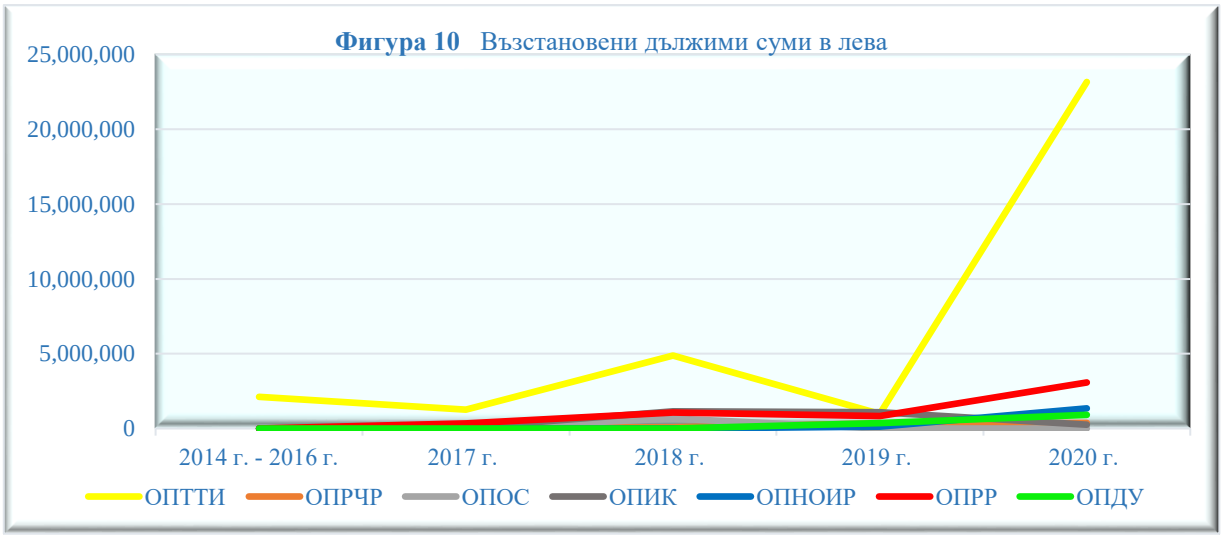

Фигура 10 Възстановени дължими суми в лева

3.7. Приключване на процедурата по администриране на нередност и възобновяване на разглеждането на случаи

Заключителният етап от процеса по администриране на нередности е приключването на процедурата по администриране на нередност. В НАНЕСИФ са определени основанията за приключване и възобновяване на случай и, че това следва да бъде обективирано с акт на съответния отговорен орган (РУО), чието съдържание е изрично определено. За своевременно и правилно изпълнение на тези изисквания на

[492] Одитно доказателство № 21
[493] Одитно доказателство № 21

Наредбата, управляващите органи следва да въведат процедури с конкретни действия, отговорности на служителите на всеки етап и да посочат подходящи срокове за изпълнение. [494]

Процедури за приключване на нередности са въведени частично, като от повечето УО са цитирани основно разпоредбите в НАНЕСИФ, без детайлизиране на отговорности, срокове, обмен на информация и отразяване на промените в информационните системи (ОПРР 2014-2020, ОПИК, ОПТТИ, ОПРЧР 2014-2020).[495] Добър пример за въвеждане на процедура за приключване на нередност е налице при УО на ОПНОИР, при който последователността от действия, отговорности и срокове са описани в одитната пътека за администриране на нередности и е разработен образец на решение за приключване на нередност. [496] Управляващите органи на ОПИК, ОПТТИ и ОПРР 2014-2020 също въвеждат образец на решение за приключване на нередност, с посочените в НАНЕСИФ задължителни реквизити, а при други не е предвиден такъв (ОПРЧР 2014-2020, ОПДУ и ОПОС 2014-2020).[497] След края на одита, УО на ОПДУ допълва Вътрешните си правила за администриране на нередности с образец на Решение за приключване на нередност.[498]

Процедурата при ОПОС 2014-2020 не предвижда приключването на случай да се извърши чрез индивидуален акт на РУО, а чрез положителна резолюция от РУО върху доклад, изготвен от служител по нередности с предложение за приключване на нередността.[499] По този начин се изразява съгласието на РУО, но това волеизявление следва да предхожда издаване на решение за приключване на процедурата. Решението за приключване на процедурата следва да бъде издадено в писмена форма и да съдържа задължителните реквизити в т.ч. наименованието на акта, правното основание за издаването му и името и длъжността на лицето, поставило подписа, което не е спазено.[500] Част от УО въвеждат допълнителни указания във вътрешните си правила за приключване на нередност: в случаите на възстановяване на средствата от страна на задълженото лице след приключване на разследването или съдебното производство и при възстановяване и отписване на разходи от доклада по сертификация (ОПРЧР 2014-2020, ОПНОИР, ОПОС 2014-2020); за приключване на съдебното производство (ОПТТИ).[501]

В НАНЕСИФ са определени изискванията за възобновяване разглеждането на случаи на нередности при възникване на нови обстоятелства и в писмена форма с определено задължително съдържание.[502]

Процедури за възобновяване на приключени случаи на нередности са въведени от ОПНОИР и частично от ОПТТИ (без срок) и от ОПДУ (без действия за изпълнение) . В Наръчника на ОПРЧР 2014-2020 не е посочена възможността за възобновяване, а при други УО на ОПРР 2014-2020, ОПОС 2014-2020 и ОПИК във вътрешните правила за администриране на нередности са пренесени само текстовете на Наредбата.[503] Нито един от УО не разработва към наръчника за управление образец на решение за възобновяване и не посочва обстоятелствата, при които следва да се пристъпи към него.[504] Единствено във вътрешните правила на ОПНОИР е налице процедура за администриране на нередности, в рамките на одитната пътека, в която са указани конкретните действия при възобновяване на случай, посочено е отговорно лице (служителят по нередности), определени са ясни срокове за изпълнение на отделните действия, които включват изготвяне на доклад до РУО, изготвяне на проект на решение на РУО за възобновяване

[494] Чл.29 от НАНЕСИФ
[495] Одитно доказателство № 45
[496] Одитно доказателство № 45
[497] Одитно доказателство № 45
[498] https://www.eufunds.bg/bg/opgg/node/175 (документ „Приложение VI-T01-10 Образец на Решение за приключване на нередност“, към Процедура VI-П01“ Процедура за администриране и докладване на сигнали и нередности/съмнения за измама по ОПДУ“)
[499] Одитно доказателство № 45
[500] Одитно доказателство № 45
[501] Одитно доказателство № 45
[502] Чл.29, ал.3 от НАНЕСИФ
[503] Одитно доказателство № 45
[504] Одитно доказателство № 45

на случая, предвидени са контролни процедури от началник отдел, предоставяне на информация до отговорните отдели, отразяване в ИСУН 2020 на промяната по нередността, повторно приключване на случая и приключване на досието. [505]

При проверката на извършените действия по приключване и възобновяване на случаите в рамките на одитната извадка се установиха следните пропуски:

- при всички 9 броя разгледани случаи на приключване на нередности по ОПОС 2014-2020, приключването на нередностите е извършено без издаване на индивидуален акт на РУО, а с доклад от служителя на нередности, върху който е поставена положителна резолюция на РУО, което не съответства на изискванията в чл. 29 на НАНЕСИФ. По същият начин е администриран и единственият случай на възобновяване от одитната извадка.[506]

- при ОПРР 2014-2020 са разгледани 14 случаи на приключени нередности. При тях са установени два случая на издадени решения за приключване на нередност, без нередността да е приключена и в ИСУН 2020.[507]

Процедури за осъществяването на текущ контрол във връзка с приключване на нередност са въведени единствено от ОПОС 2014-2020 и частично от ОПНОИР. При ОПОС 2014-2020 текущият контрол се документира чрез попълване на контролен лист за администриране на нередност[508] и включва проверки за наличие на изготвени документи за приключването, прилагането им към досието по нередността и въвеждане на информацията в ИСУН 2020. По отношение на възобновяването на случаи, не е предвиден механизъм за текущ контрол от нито един управляващ орган.[509]

Липсата на въведени процедури за приключване и възобновяване на случаите на нередности или формалното посочване само на нормативните изисквания във вътрешните правила на голяма част от управляващите органи на оперативните програми създава риск за ненавременно, непълно или неправилно изпълнение на задълженията.

3.8. Изисквания и процедури за изготвяне на анализ на получените сигнали за нередности и на установените случаи на нередности

Наличието на подходящи системи за мониторинг и осъществяване на аналитично-оценъчен процес в областта на администрирането на нередности е от съществено значение за ефективното изпълнение на задълженията на УО по отношение на превенцията, разкриването и отстраняването на нередности и за подобряване на системите за управление и контрол на програмите.

При нито един от УО не са въведени изисквания и процедури за цялостно изпълнение на аналитично-оценъчен процес за изготвяне на анализ на случаите на получени сигнали за нередности и установените нередности и извършване на преглед на всички процеси, процедури и контролни мерки, свързани с установените нередности, с цел да бъдат идентифицирани слабостите и да бъдат ясно очертани действията за отстраняването им.[510]

По отношение на борбата с измамите в Насоките на Комисията е подчертано, че след приключване на разследване за измама от компетентните органи или след като случаят, по който има съмнение за измама бъде предаден на съответните органи за наказателно преследване, е необходимо да се извърши преглед на всички процеси, процедури или контролни мерки, свързани с потенциалната или реалната измама, в резултат на който да се идентифицират слабости и очертаят последващи действия.[511]

---

[505] Одитно доказателство № 45
[506] Одитно доказателство № 21
[507] Одитно доказателство № 21
[508] Одитно доказателство № 29.3
[509] Одитно доказателство № 45
[510] Одитно доказателство № 45
[511] т.4.4.2 от Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.2.
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_fraud_risk_assessment_bg.pdf ;

Единствено от ОПТТИ е предвидено извършването на подобен преглед по отношение на нередностите, които могат или имат умишлен характер.[512] Причините за това могат да са свързани с недостатъчен фокус върху измамите от страна на УО, както и ниския брой на установени нередности, при които е налице съмнение за измама (само при две оперативни програми са установени общо 12 случая за програмния период 2014-2020 г.) и липсата на доказани измами, което да постави акцент върху този вид нередности.[513]

Извършените действия по отношение на обобщаване на информацията за администрираните нередности от управляващите органи се ограничава до представянето на информация до дирекция АФКОС за целите на изготвяне на годишния доклад за дейността на Съвета АФКОС и за отчета по Плана към Стратегията за борба с измамите, които УО са задължени да предоставят.[514]

Единствено в рамките на ОПОС 2014-2020 е изготвен вътрешен анализ на установените нередности към 31.12.2020 г., който включва установените от управляващия орган типове грешки при провежданите от бенефициерите процедури за възлагане на обществени поръчки, които са основна причина за установени нарушения с финансово влияние и анализ на мотивите в съдебните решения за отпадане/отмяна на оспорените в съда актове на РУО за определяне на финансови корекции. Освен посочване на предизвикателства при администрирането на нередности са очертани възможни мерки за подобрение, сред които са осигуряването на подходящи и регулярни, фокусирани над практиката обучения на бенефициерите и на служителите, участващи в процеса по осъществяване на управленските проверки. Анализът е с потенциал и да подпомогне процеса по оценка на риска в УО и планирането на превантивни действия.[515]

В Наръчника на ОПИК е предвидена процедура за извършване на „годишен анализ“ на сигналите за нередности, но по съдържание той представлява по-скоро годишен преглед на сигналите за нередности, тъй като в него е представена обобщена информация за администрираните сигнали, без да има критична и конструктивна насоченост чрез открояване на слабости и затруднения и възможности за подобрение на процеса.[516]

От нито един от управляващите органи не е въведено изискване или процедура за извършване на периодичен анализ на постъпилите сигнали и администрирани нередности, който да има аналитично-оценъчен характер и да посочва както установени слабости, така и да очертава възможни действия за подобряване на системата за борба с нередностите. Преглед на контролните процедури в случаите на установени измами не е предвиден, в разрез с препоръките на Комисията, което показва недостатъчна ангажираност и насоченост към подобряване на вътрешната организация. Основните действия за мониторинг на нередностите на управляващите органи се ограничава до обобщаване на информацията за нередностите и представянето им до дирекция АФКОС за отчетни цели.

Въведените през периода от 2017 г. до 2020 г. процедури по администриране на нередности и прилагането им от управляващите органи на оперативните програми не гарантират в пълна степен защитата на националните и общностни финансови интереси предвид установените в тях слабости и изпълнението им, свързани с:

- *въвеждане на информация в ИСУН 2020;*
- *уведомяване на компетентните органи в случаите на нарушение на бюджетната дисциплина и на подозрение за извършено престъпление;*
- *приключване и възобновяване на нередности;*

[512] Одитно доказателство № 45
[513] Одитно доказателство № 45
[514] Одитни доказателства №№ 13, 14 и 45
[515] Одитно доказателство № 15
[516] Одитно доказателство № 45

- *извършване на корективни действия, проследяването им и предприемане на последващи действия при необходимост;*
- *текущ мониторинг на отделните етапи на администриране на нередностите и*
- *извършване на анализ или оценка на процеса по администриране на нередности.*

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво не може да достигне необходимото ниво на ефективност, въпреки че са налице и фактори, които способстват развитието на процеса в положителна посока. Такива фактори са:

- наличието на добра координация между отговорни институции, ангажирани с администрирането на нередности;
- осигурените политическо и оперативно нива за реализирането на процеса;
- направеният в хода на изпълнение на Националната стратегия за периода 2021-2027 г. анализ на риска, който е с потенциал да бъде широко обхватна и добра база за извършване на цялостна оценка на механизма за борба с нередностите в препоръчания от Комисията обем;
- осигуреността на административно контролната дейност на дирекция АФКОС с добре разработени правила и процедури за изпълнението ѝ, постигнатото добро покритие на контрола, осъществен върху управляващите органи на оперативните програми, извършваните годишни анализи, които позволяват да се оцени процеса по администриране на нередности и да се идентифицират причините за допускане на нарушенията.

Значително повече, обаче са факторите, които възпрепятстват ефективното управление на процеса:

- неосигурената добра база за определяне на националните цели и приоритети, в резултат на липсата на утвърдени правила и процедури за изготвяне на Националната стратегия, неизвършването на оценка в пълен обем на реалното състояние на системата за борба с нередностите в България, липсата на механизъм за оценка и на извършени оценки на стратегиите, наличието на слабости в механизма за тяхното наблюдение и отчитане, липсата на определени индикатори за наблюдение на изпълнението на целите и приоритетите им, липсата на указания за определянето на индикаторите по отделните дейности в плановете за действие;
- липсата на добра информационна и аналитична осигуреност на процеса по администриране на нередности, предвид недостатъчните указания за работа с ИСУН 2020 и липсата на методически такива, липсата на метаданни за генерираните справки, ограничените функционалности на системата и наличието на некоректни данни в нея, липсата на обобщени данни за сигналите за нередности на национално ниво и ограничените такива за нередностите, липсата на структурирани данни за хода на наказателни или административни процедури, липсва изискване за извършване на наблюдение на системата за защита на финансовите интереси на ЕС и неизвършването на наблюдение, липсата на всеобхватни анализи на системата;
- направените общи предложения за преодоляване на констатираните при административно-контролните проверки слабости, и липсата на методически указания относно прилагането на процедурата за администриране на нередности резултират в повтарящи се с години пропуски, което показва недостатъчната ефективност на контрола;
- забавянето в изпълнението на дейностите за транспониране на директивата за защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза няма да позволи своевременното въвеждане на тази защита в националното законодателство.

2. Прилаганите от управляващите органи процедури по администриране на нередности не осигуряват в достатъчна степен защита на националните и общностни финансовите интереси.

Декларираните от управляващите органи политики за борба с измамите, въведените вътрешни правила за администриране на нередности, предоставените начини за подаване на сигнали за нередности и прилагането на инструмента АРАХНЕ за определяне на пропорционални мерки за борба с измамите са част от въведените

превантивни мерки, които имат потенциал да допринесат за намаляване на правонарушенията, засягащи националния и общностния бюджет в приемлива степен. Наред с това, обаче, значително трябва да се подобрят изследваните превантивни мерки по отношение на пълнотата на политиките и оповестяването им, оповестяването на вътрешните правила за администриране на нередности и на всички възможни начини за подаване на сигнали, и повишаване на осведомеността на бенефициерите.

Въведените процедури по администриране на сигнали на нередности и на нередности, както и прилагането им, не осигуряват в пълна степен възможност за адекватна проверка на неправомерни действия с негативно финансово влияние, предвид слабостите на процедурите в етапите на:

- регистриране на сигнали за нередности, получени по всички възможни начини и от всякакви източници в деловодната система на управляващите органи; липса на процедури за проверка на сигнала, дали съдържа минимално изискуемата информация, за да бъде определен като сигнал за нередност при част от управляващите органи;

- въвеждане на информация за сигналите и за нередностите в ИСУН 2020 - липса на конкретни указания за въвеждане за целите на водене на регистри и докладване до дирекция АФКОС и ОЛАФ, липса на процедури за въвеждане на обстоятелства, открити на по-късен етап;

- извършване на проверки по сигналите - липса на конкретни насоки относно проверката на изложените в сигнала обстоятелства, в т.ч. и проверка на място;

- образуване на преписка по сигналите за нередности и досиета на нередностите - липса на въведени конкретни изисквания относно задължителното съдържание на преписката/досието, както и относно документите, които следва да се прикачват в ИСУН 2020;

- издаване на първа писмена оценка - пропуски по отношение на конкретно посочване на разграниченията за кои случаи следва да се издава Решение за финансова корекция и в кои първа писмена оценка, липса на образци на документи и отсъствие на изискване за осъществяване на текущ мониторинг;

- уведомяване на компетентните органи в случаите на нарушение на бюджетната дисциплина и на подозрение за извършено престъпление, за приключване и възобновяване на нередности - отсъстващи или формално разписани процедури, които цитират нормативни изисквания без да пояснят изпълнението им в рамките на управляващите органи;

- извършване на корективни действия, проследяването им и предприемане на последващи действия при необходимост - непълни или без необходимата детайлност процедури;

- текущ мониторинг на отделните етапи и извършване на анализ или оценка на процеса по администриране на нередности - ограничени или липсващи процедури. Процедури за извършване на анализ не са предвидени и при случаи на нередности с умишлен характер.

Тези слабости пораждат съмнение относно достатъчността на предприетите действия за ефективно, своевременно и в пълен обем изпълнение на задълженията на управляващите органи, както и за наличието на достатъчна одитна следа по отношение на процедурите по администриране на нередности. Това се потвърждава и от установените пропуски при изпълнение на процедурите, като непълнота на информацията за сигналите и за нередностите, на съдържащите се документи в преписките/досиетата по случаите, при докладването на нередностите в ИСУН 2020 и други. Липсата на изготвени вътрешни анализи за програмния период също ограничава възможностите за очертаване на съществуващи трудности и за подобрение на системата за администриране на нередности.

Управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво и на ниво управляващи органи през периода 2017-2020 г. се нуждае от значителни подобрения, за да достигне необходимото ниво на ефективност, което да осигури защита на финансовите интереси на Съюза. Въпреки определянето на две нива на изпълнение на процеса на борбата с нередностите, добрата координацията между участниците в него и постигнатия обхват на контролната дейност на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерството на вътрешните работи, са наложителни значителни подобрения по отношение на:

- разработването, мониторинга и оценката на стратегическите документи;

- информационната и аналитична осигуреност на процеса;

- предприемането на корективни действия за подобряване на механизма за борба с нередностите като цяло;

- преобладаващата част от превантивните мерки;

- въведените процедури по администриране на сигналите за нередности и на нередностите, както и тяхното прилагане на ниво оперативни програми.

ПРЕПОРЪКИ:

Препоръки към **министъра на вътрешните работи**, включително и като председател на Съвета АФКОС:

1. По отношение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС[517]:

1.1. Да се разработят правила и процедури за изготвяне на проект на стратегия и извършване на мониторинг и оценка (междинна и окончателна), които максимално да се съобразят с препоръките на ЕК и с националните изисквания за разработване на стратегически документи;

1.2. Да се извърши актуализация на Националната стратегия за периода 2021-2027 г. с цел да се допълни предвиденият в нея механизъм за наблюдение и отчитане с процедури/изисквания за извършване на междинна и окончателна оценка и изискване на определяне на система от индикатори (за изпълнение, за резултат и за въздействие) за измерване на напредъка в изпълнението ѝ.

2. Да се предложи за обсъждане на Съвета АФКОС и да се създаде необходимата нормативна рамка за разширяване на функциите на дирекция АФКОС в посока заемане на водеща роля при[518]:

2.1. Определяне на изискванията и параметрите на ИСУН 2020 по отношение на данните, връзките между отделните модули и справките, свързани с процедурите по администриране на нередности;

2.2. Даване на методически указания за въвеждане на информация, свързана с администрирането на нередности в ИСУН 2020.

3. Да се предприемат действия в рамките на Съвета АФКОС за целенасочено събиране на информация за установени грешки и слабости на ИСУН 2020, за установени липси на данни и функционалности и да се направи задълбочен анализ на всички нужди, пропуски и грешки с цел изготвяне на изисквания за актуализация на системата за следващия програмен период. [519]

4. Да предприеме действия за[520]:

4.1. Събиране и обобщаване на данни на различни нива (по оперативни програми, по финансиращи фондове, на национално ниво) и по широк набор от показатели, които да покриват целия процес по администриране на нередности и да позволяват обработката им по отделни показатели и на различни нива на обобщаване;

4.2. Извършване на мониторинг на всички фази на процедурата по администриране на нередности и на различни нива на управление;

4.3. Извършване на анализ, в който да се идентифицират слабостите и пропуските и да се предложат корективни действия за отстраняването им;

4.4. Реализиране на предложените корективни действия;

4.5. Докладване на резултатите от мониторинга, анализите и корективните действия на Съвета АФКОС.

5. Да се предприемат действия в рамките на Съвета АФКОС за извършването на анализ и преценка за необходимостта от въвеждане/разширяване на обхвата на административнонаказателните разпоредби на ЗУСЕСИФ както и на разпоредбите на НАНЕСИФ, предвид продължаващата през последните 10 години практика на управляващите органи за неспазване на сроковете, предвидени в наредбата във връзка с процедурата по администриране на нередности. [521]

6. Да предприеме мерки в рамките на Съвета АФКОС[522]:

---

[517] Констативна част, Раздел I, т. 1. и т. 2.
[518] Констативна част, Раздел II, т. 1.1.
[519] Констативна част , Раздел I, т. 2.1.2., и Раздел II, т. 2.1.4. и т. 2.1.5.
[520] Констативна част, Раздел I, т. 2.2.1., 2.2.2. и т. 2.2.3
[521] Констативна част, Раздел I, т. 2.2.4.
[522] Констативна част, Раздел II, т. 1.1.

6.1. Да се извърши анализ на разработените от УО политики за борба с измамите и подходите за оповестяването им, в който да се идентифицират добрите практики при разработването и оповестяването им;

6.2. Да се разработи и предложи на управляващите органи унифициран подход по отношение на обема на информация, която да се представи в политиките, както и на най-подходящия начин за оповестяване на политиките, с цел те да изпълняват в най-голяма степен ролята си на превантивна мярка, както е определено от ЕК, като се приеме подхода с решение на Съвета или се включи в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

7. Да предприеме действия за[523]:

7.1. Разглеждане в рамките на Съвета на прилаганите от УО начини за публикуване на вътрешните правила за администриране на нередности, с цел идентифициране на добрите практики и вземане на решение за прилагане на унифициран подход при публикуването им;

7.2. Разработване на унифициран подход за самостоятелно публикуване на вътрешните правила на електронните страници на оперативните програми, който максимално да улеснява потребителите в достъпа им до информацията за прилаганите от УО правила при администриране на нередности, който да се приеме с решение на Съвета или се включи в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

8. Да предприеме действия за[524]:

8.1. Разглеждане в рамките на Съвета на прилаганите от УО начини за повишаване осведомеността по отношение на определенията за нередност и измама и начините за подаване на сигнали за тях, с цел идентифициране на добрите практики и вземане на решение за прилагане на унифициран подход при публикуването им;

8.2. Разработване и предлагане на УО унифициран подход по отношение на обема на информация, която би следвало да се представи за определенията за нередност и измама, начините за подаване на сигнали за тях (във всички направления и възможности: адресати на сигнала – УО, АФКОС, ОЛАФ; допустими начини за подаване – чрез електронна форма на сайта на ОП, електронна поща, конвенционална поща, деловодството на съответната администрация, по телефон, устно, анонимно, други) и прилаганите от УО контролни мерки, както и на най-подходящия начин за оповестяване на тази информация, с цел те да могат да изпълняват в най-голяма степен ролята си на превантивна мярка. Приемане на подхода с решение на Съвета или включването му в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

9. Да предприеме действия за[525]:

9.1. Разглеждане в рамките на Съвета на прилаганите от УО процедури за:

- регистрация на сигнали в деловодната система, подадени по различен начин (по телефон, електронна страница, устни сигнали и др.), както и според източниците им (УО, други лица);
- проверка на сигнала, дали съдържа минимално изискуемата информация, определена в параграф 1., т.3. от допълнителните разпоредби на НАНЕСИФ;
- вписване на обстоятелствата, открити на по-късен етап;
- въвеждане на обстоятелствата, подлежащи на вписване в ИСУН 2020;
- осъществяване на текущ мониторинг,

с цел разработване и приемане на рамка с минимално необходимите процедури и образци на документи, за гарантиране, че всички сигнали своевременно се регистрират в деловодната система на съответната организация, проверяват с оглед въвеждането им в ИСУН 2020 и че самото въвеждане се извършва своевременно, с необходимата детайлност, включително откритите на по-късен етап обстоятелства;

[523] Констативна част, Раздел II, т. 1.2.
[524] Констативна част, Раздел II, т. 1.3. и т. 1.4.
[525] Констативна част, Раздел II, т. 2.1.

9.2. Приемане на рамката с решение на Съвета или включването ѝ в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

10. Да предприеме действия за[526]:

10.1. Разглеждане в рамките на Съвета на прилаганите от УО процедури за възлагане и извършване на проверки по постъпилите сигнали за нередности, с цел разработване и приемане на рамка с минимално необходимите процедури за изпълнение на задължението за извършване на проверка на изложените в сигналите факти и обстоятелства в нормативно определените обеми и срокове;

10.2. Приемане на рамката с решение на Съвета или чрез включването ѝ в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

11. Да предприеме действия за[527]:

11.1. Обсъждане в рамките на Съвета на въведените от УО процедури за образуване и поддържане на преписка по сигнал за нередност, за прикачване на документите от преписката в ИСУН 2020 и за осъществяване на текущ мониторинг с цел оптимизиране на тази част от процеса, идентифициране на добри практики и въвеждане на унифицирани изисквания относно: съдържанието на преписката; начина на формирането и поддържането ѝ; прикачване на съдържащите се в нея документи в съответните модули и под-модули на ИСУН 2020; и осъществяване на текущ контрол за осигуряване на наличността на всички относими към сигнала документи.

11.2. Приемане на изискванията с решение на Съвета или включването им в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

12. Да предприеме действия за[528]:

12.1. Разглеждане в рамките на Съвета на прилаганите от УО процедури за издаване на първа писмена оценка и за осъществяване на текущ мониторинг и обсъждане на необходимостта от прецизиране на нормативните разпоредби по отношение на актовете, с които следва да се установява наличието или липсата на нередност, с цел предприемането на действия за промяна на съответните нормативни актове;

12.2. Разработване на указания относно случаите, в които се издават различните актове за установяване на липса или наличие на нередност и приемането им с решение на Съвета или включването им в методическо указание на дирекция АФКОС или друго, при преценка за липса на необходимост от промени в нормативната уредба.

13. Да предприеме действия за[529]:

13.1. Обсъждане в рамките на Съвета на въведените от УО процедури за регистриране на нередност, поддържане на досие по всяка нередност, за прикачване на документите от досието в ИСУН 2020 и за осъществяване на текущ мониторинг с цел оптимизиране на тази част от процеса, идентифициране на добри практики и разработване на унифицирани изисквания относно: попълваната информация в Регистъра на нередностите/ИСУН 2020; съдържанието на досието на нередността; начина на формиране и поддържане на досието; прикачване на съдържащите се в него документи в съответните модули и под-модули на ИСУН 2020 и осъществяване на текущ контрол за гарантиране наличността на всички относими към нередността документи;

13.2. Приемане на изискванията с решение на Съвета или включването им в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

14. Да предприеме действия за[530]:

14.1. Обсъждане в рамките на Съвета на въведените от УО процедури за извършване на тримесечно и незабавно докладване на нередности чрез двете информационни системи ИСУН 2020 и IMS и за осъществяване на текущ мониторинг с цел оптимизиране на тази част от процеса, идентифициране на добри практики и

[526] Констативна част, Раздел II, т. 2.2.
[527] Констативна част, Раздел II, т. 2.3.
[528] Констативна част, Раздел II, т. 2.4.
[529] Констативна част, Раздел II, т. 3.1.
[530] Констативна част, Раздел II, т. 3.2.

разработване на унифицирани изисквания относно: правилно въвеждане на информацията в уведомленията (първоначално и последващо) за нередност в двете системи; изисквания за текущ контрол; за гарантиране, че всички нередности са докладвани първоначално, последващо и при всяка съществена промяна правилно и своевременно;

14.2. Приемане на изискванията с решение на Съвета или включването им в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

15. Да предприеме действия за[531]:

15.1. Обсъждане в рамките на Съвета на въведените от УО процедури за уведомяване при нарушения на бюджетната дисциплина и при подозрение за извършено престъпление и за осъществяване на текущ мониторинг, с цел оптимизиране на тази част от процеса, идентифициране на добри практики и разработване на унифицирани изисквания относно преценката за наличието на необходимост и извършването на уведомяване при нарушения на бюджетната дисциплина и при подозрение за извършено престъпление за гарантиране, че по всички нередности са насочени случаите към компетентните органи и се извършва проследяване;

15.2. Приемане на изискванията с решение на Съвета или включването им в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

16. Да предприеме действия за[532]:

16.1. Обсъждане в рамките на Съвета на въведените от УО процедури за предприемане на корективни действия, тяхното проследяване и за осъществяване на текущ мониторинг, с цел оптимизиране на тази част от процеса, идентифициране на добри практики и разработване на унифицирани изисквания относно обхвата на корективните действията и проследяването им, за гарантиране, че по всички нередности са предприети необходимите действия за възстановяване на дължимите суми;

16.2. Приемане на изискванията с решение на Съвета или включването им в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

17. Да предприеме действия за[533]:

17.1. Разглеждане в рамките на Съвета на прилаганите от УО процедури за приключване на процедурата по администриране на нередност, възобновяване на случаите на нередности и за осъществяване на текущ мониторинг, с цел идентифициране на добрите практики, както и на неправилните практики, разработване на рамка с минимално необходимите процедури и образци на документи, за осигуряване на оптималното изпълнение на действията по приключване и възобновяване на нередности;

17.2. Приемане на рамката с решение на Съвета или включването ѝ в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

18. Да предприеме действия за[534]:

18.1. Разглеждане в рамките на Съвета на прилаганите от УО процедури за:

- извършване на периодичен анализ на получените сигнали за нередности и за установените нередности, чрез който да се извърши преглед на всички процеси, процедури и контролни мерки с цел идентифициране на слабости и очертаване на действията за преодоляването им;
- преглед на всички процеси, процедури и контролни мерки, свързани с установените случаи на нередности със съмнение за измама или измама;
- осъществяване на текущ мониторинг.

18.2. Разработване на рамка с минимално необходимите процедури, които да гарантират извършването на анализи в обем, позволяващ предприемане на корективни мерки на ниво УО и приемане на рамката с решение на Съвета или включването ѝ в методическо указание на дирекция АФКОС или друго.

---

[531] Констативна част, Раздел II, т. 3.4.
[532] Констативна част, Раздел II, т. 3.5.
[533] Констативна част, Раздел II, т. 3.7.
[534] Констативна част, Раздел II, т. 3.8.

19. Да се допълнят вътрешните правила за организацията на дейността на отдел „Докладване на нередности“ в дирекция АФКОС с:[535]:

- процедури за: планиране на проверките върху дейността на УО по администриране на нередностите; определяне на сигналите и нередностите, които да попаднат в обхвата на всяка проверка; и текущо наблюдение на административно-контролната дейност;

- включване в обхвата на проверките на въведените от УО процедури за администриране на нередности.

20. Да предприеме мерки за ежегодно докладване на Съвета АФКОС на резултатите от административно-контролната дейност на дирекция АФКОС, включително дадените и изпълнени препоръки за да се оповестят установените слабости с превантивна цел и да се постигне по-добро изпълнение на препоръките[536].

21. Въз основа на резултатите от анализите на административно-контролната дейност на дирекция АФКОС, на даваните индивидуални становища по отделни казуси, на обсъжданите в рамките на обучения, срещи на Постоянната работна група по нередностите и срещи на служители по нередности теми и проблеми, да се разработват общи указания към всички УО за прилагане на процедурите по администриране на нередности, с цел да се минимизират допусканите грешки и да се уеднакви практиката на отделните УО. Това ще даде сигурност по отношение на съпоставимостта на предоставяната от отделните УО информация и ще позволи коректното ѝ обобщаване на национално ниво[537].

[535] Констативна част, Раздел I, т. 3.1.1.
[536] Констативна част, Раздел I, т. 3.1.3.
[537] Констативна част, Раздел I, т. 3.1.4. и т. 3.1.5.

ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

В съответствие с изискванията на МСВОИ 3000 „Стандарт за одит на изпълнението“[538] във връзка с Указание 3920 „Процес на одита на изпълнението“[539] от Рамката за професионални становища на ИНТОСАЙ, констатациите, заключенията и препоръките от одита са комуникирани с представители на одитираните организации текущо в рамките на изпълнение на одита[540] и в рамките на процедурата по чл. 47 от Закона за Сметната палата.

Представените допълнителни доказателства, данни и информация при комуникиране на констатациите, заключенията и препоръките от одита са взети предвид при изготвяне на окончателния одитен доклад[541].

В подкрепа на констатациите са събрани 50 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата на адрес гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 37.

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, в срок до 31.12.2023 г. министърът на вътрешните работи да предприеме мерки за изпълнение на препоръките и да уведоми писмено за това председателя на Сметната палата.

---

[538] т. 129 и 130

[539] от т. 129 до т. 136

[540] Писмо по ел. поща на УО на ОПОС от 03.12.2021 г., с което се изразява съгласие с направените констатации, оценки, изводи и препоръки;

- писма по ел. поща на УО на ОПИК от 07. и 09. 12.2021 г., за даване на коментари по проекта на констатации, оценки, изводи и препоръки, с работен документ № РД-Д-10 от 07.12.2021 г. за отразяване на мнението на одитираната организация и становището на одитния екип към тях;
- писмо изх. № 05.00-320/20/06.12.2021 г. на УО на ОПДУ за даване на коментари по проекта на констатации, оценки, изводи и препоръки, с работен документ № РД-Д-11 от 07.12.2021 г. за отразяване на мнението на одитираната организация и становището на одитния екип към тях;
- писмо по ел. поща от 07. и 12.12.2021 г. от УО на ОПТТИ за даване на коментари по проекта на констатации, оценки, изводи и препоръки, с работен документ № РД-Д-12 от 08.12.2021 г. за отразяване на мнението на одитираната организация и становището на одитния екип към тях;
- писмо по ел. поща от 08.12.2021 г. и писмо с изх. № 812100-19796/2 от 22.12.2021 г. на дирекция АФКОС към МВР за даване на коментари по проекта на констатации, оценки, изводи и препоръки, с работен документ № РД-Д-13 от 10.12.2021 г. за отразяване на мнението на одитираната организация и становището на одитния екип към тях;
- писмо изх. № 0105-17 от 08.12.2021 г. на УО на ОПНОИР за даване на коментари по проекта на констатации, оценки, изводи и препоръки, с работен документ № РД-Д-14 от 10.12.2021 г. за отразяване на мнението на одитираната организация и становището на одитния екип към тях;
- писмо изх. № 04-13-20/20/16.12.2021 г. на УО на ОПРЧР 2014-2020 ОПНОИР за даване на коментари по проекта на констатации, оценки, изводи и препоръки, с работен документ № РД-Д-14 от 10.12.2021 г. за отразяване на мнението на одитираната организация и становището на одитния екип към тях;

[541] Писмо, вх. № 03-06-25 от 13.07.2022 г. от директора на дирекция „Добро управление“ в администрацията на Министерски съвет и ръководител на управляващия орган на ОП „Добро управление“ за изразяване на становище по проект на одитен доклад № 0300201720 за извършен одит на изпълнението „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г., с приложен образец на решение за приключване на нередност;

- писмо вх. № 04 10-11 от 13.07.2022 г. на министъра на околната среда и водите за периода 13.12.2021 г. – 02.08.2022 г. за изразяване на становище по проект на одитен доклад № 0300201720 за извършен одит на изпълнението „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. Към писмото не са представени допълнителни документи в подкрепа на изразеното становище.
- писмо вх. № 04 15-28 от 15.07.2022 г. на министъра на образованието и науката за периода 12.05.2021 г. – 02.08.2022 г. за изразяване на становище по проект на одитен доклад № 0300201720 за извършен одит на изпълнението „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. Към писмото не са представени допълнителни документи в подкрепа на изразеното становище.
- писмо вх. № 94-00 161-28 от 15.07.2022 г. на министъра на труда и социалната политика за периода 02.12.2019 г. – 12.05.2021 г. за изразяване на становище по проект на одитен доклад № 0300201720 за извършен одит на изпълнението „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. Към писмото не са представени допълнителни документи в подкрепа на изразеното становище.
- писмо вх. № 94-00 161-28 от 15.07.2022 г. на министъра на вътрешните работи за периода 12.05.2021 г. – 02.08.2022 г. за изразяване на становище по проект на одитен доклад № 0300201720 за извършен одит на изпълнението „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. Към писмото не са представени допълнителни документи в подкрепа на изразеното становище.
- писмо вх. № 04 04-7 от 20.07.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията за периода 13.12.2021 г. – 02.08.2022 г. за изразяване на становище по проект на одитен доклад № 0300201720 за извършен одит на изпълнението „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. Към писмото са приложени и разпечатки на официалната електронна страница на ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“.
- Заключение на заместник председател на Сметната палата по постъпилите писмени становища на ръководителите на одитираните организации.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 51 на Сметната палата от 02.03.2023 г. (Протокол № 9). С Решение № 089 на Сметната палата от 06.04.2023 г. (Протокол № 14) е допусната поправка на очевидна фактическа грешка по реда на чл. 62, ал. 2 от АПК, във връзка с чл. 55, ал. 1 от ЗСП.

Приложение 1.

Схема на процеса по администриране на нередности

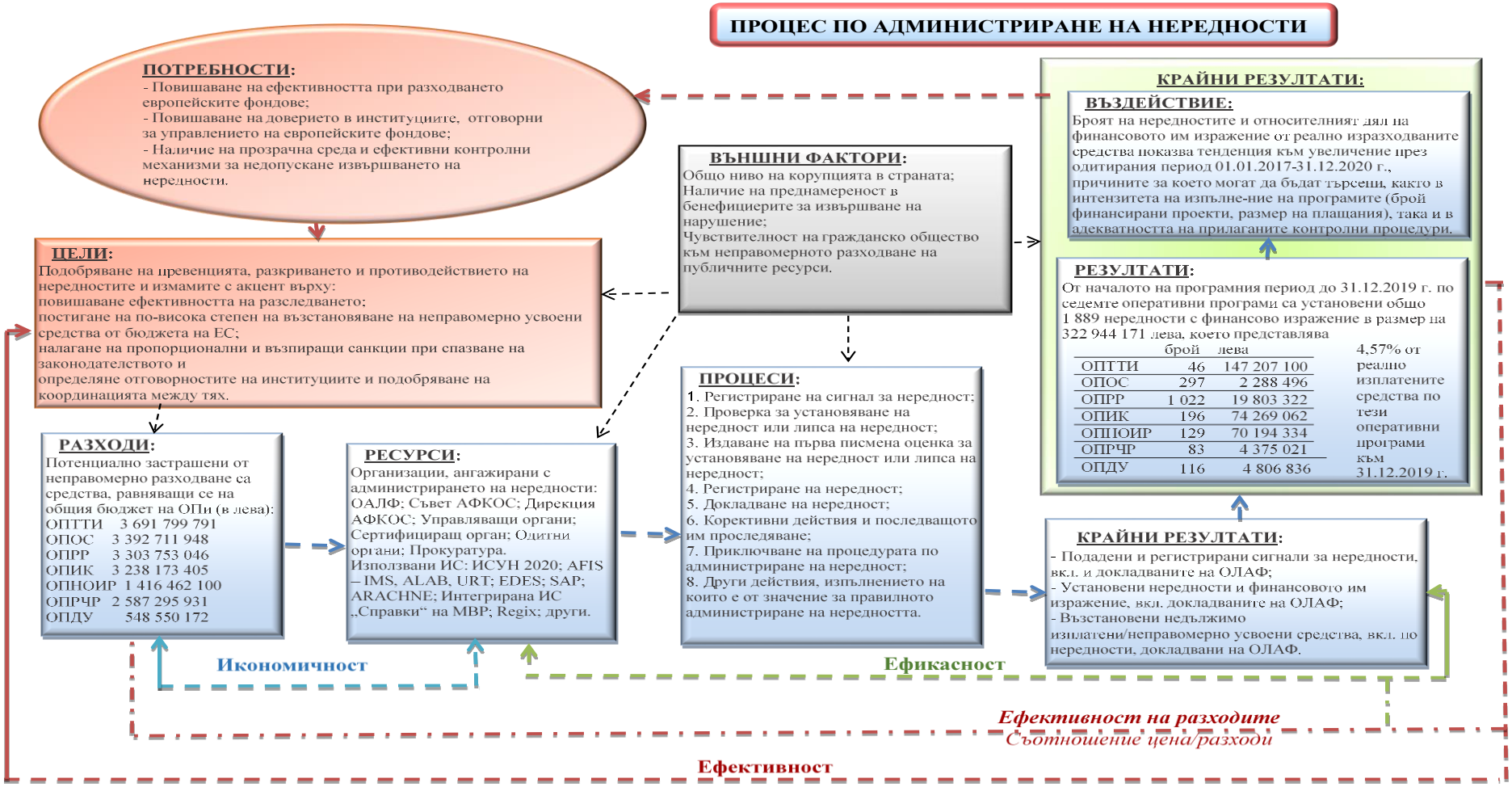

Приложение 2.

Одитни въпроси, критерии и показатели за оценка
Основен въпрос:
Ефективно ли е управлението на процеса за борба с нередностите (на национално ниво и на ниво управляващи органи)?

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
Първи специфичен въпрос: ***Ефективна ли е организацията за управлението на процеса за борба с нередностите и измамите на национално ниво?***			
1.1.	Управлението на процеса за борба с нередностите на национално ниво осигурява ли адекватна база за определяне на националните цели и приоритети и добра координация между участващите в процеса отговорни институции?	**1.1.1.** Националната стратегия, определените цели и приоритети в нея са базирани на анализ на реалното състояние на системата за борба с нередностите в България, нейните силни и слаби страни, заплахи и възможности за развитие[542]	- Утвърдени процедури за изготвяне на анализ, в това число: създадена организация; ясни изисквания към обхвата на анализа; отговорни лица и посочени срокове; - Изготвен анализ, в който най-малко да са обхванати реалното състояние на системата за борба с нередностите в България, с нейните силни и слаби страни, заплахи и възможности за развитие; направени предложения за цели и приоритети, които да отчитат основните проблеми и предизвикателства пред системата за борба с нередностите в страната, световните тенденции в областта и да отговорят на критериите СМАРТ; предложения за мерки и дейности, които са оценени като подходящи за постигането на целите.
		1.1.2. Наличие на адекватна система за оценка на резултатите от изпълнението на Националната стратегия[543]	- Наличие на основание/ нормативно изискване за извършване на наблюдение и оценка на резултатите от изпълнението на Националната стратегия; - Утвърдени правила и процедури, регламентиращи реда за наблюдение и оценка на резултатите от изпълнението на Националната стратегия, с посочени срокове и отговорни лица; - Извършени междинни и окончателна оценки; - Предприети корективни мерки и/или актуализация на стратегията, вследствие на резултатите от оценките - за всички идентифицирани проблеми са предприети корективни мерки.

[542] Guidelines for national anti-fraud strategies for European Structural and Investment Funds (ESIF) - Ares(2014)4344594 - 23/12/2014, т. 2; (https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/sfc-files/Guidelines%20for%20national%20anti-fraud%20strategies%20for%20ESIF%20BG.pdf)
[543] Guidelines for national anti-fraud strategies for European Structural and Investment Funds (ESIF) - Ares(2014)4344594 - 23/12/2014, т. 5 и Приложение 1, т. 6; (https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/sfc-files/Guidelines%20for%20national%20anti-fraud%20strategies%20for%20ESIF%20BG.pdf)

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
		1.1.3. Изграден ефективен механизъм за координация между отговорните участници в процеса по борба с нередностите[544]	- Ясно разграничени отговорности на участниците в процеса; - Утвърдени правила и процедури за координация и взаимодействие между отговорните участници, ангажирани в процеса по борба с нередностите; - Създадени междуведомствени работни групи; - Проведени срещи между отговорните участници/ проведени заседания на Съвета АФКОС; - Предложения за вземане на ефективни и навременни решения за борба с нередностите
1.2.	Постигната ли е добра информационна и аналитична осигуреност на процеса по администриране на нередности?	**1.2.1.** Утвърдени детайлни правила за попълване на информация за сигнали за нередности и нередности в ИСУН 2020 и наличие на описание на метаданните на генерираните справки от системата, с цел гарантиране на пълнота на данните и наличие на възможност за проследимост за процесите по администриране на нередности в ИСУН 2020[545]	- Правила/ указания/ насоки за попълване на информация за сигнали за нередности и нередности в ИСУН 2020 от дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на МС и от дирекция АФКОС; - Детайлно описание на метаданните на генерираните справки от системата (източниците и методите за формиране и извличане на справки и обобщени данни от системата).
		1.2.2. Осъществен мониторинг на национално ниво на обобщени в различна степен данни за сигналите за нередности и регистрираните нередности и тяхното финансово изражение[546]	- Наличие на изискване/ нормативно основание за осъществяване на мониторинг на национално ниво на обобщени в различна степен данни за сигналите за нередности и регистрираните нередности и тяхното финансово изражение; - Утвърдени процедури за обобщаване на информацията на национално ниво за сигналите за нередности и регистрираните нередности и тяхното финансово изражение, с посочени срокове и вменени отговорности на длъжностни лица в дирекция „АФКОС“; - Наличие на обобщени данни на различни нива (по оперативни програми, фондове, на национално ниво) и в различни разрези (по години, за целия програмен период, за нередности, докладвани до ОЛАФ и за тези, които са неподлежащи на докладване до ОЛАФ, за нередности във фаза на съдебни производства, за нередности с отменени или променени финансови корекции и др.)

[544] ПМС № 18 от 04.02.2003 г. за създаване на Съвет за координация с борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, чл.2;
[544] чл. 85б от Правилника за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи
[545] чл. 9 и чл. 15 от Наредба за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове и
чл. 3 от Наредба за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН 2020;
[546] Стратегия на Комисията за борба с измамите: засилени действия за защита на бюджета на ЕС от 29.4.2019 г., т. 4.2.1. Цел № 1: събиране и анализиране на данни;
https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2019)196&lang=bg

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
			- Извършен анализ на годишна база по оперативни програми, по фондове, на национално ниво: ° брой на сигналите за нередности, и тенденция в развитието на показателя; ° брой подозрения за измами и относителният им дял от всички сигнали; ° брой на установените нередности и тенденция в развитието на показателя през периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г.; ° относителен дял на броя на нередностите от броя на сигналите и тенденция в развитието на показателя; ° брой установени измами и относителният им дял от установените нередности и тенденция в развитието на показателя; ° размер на наложени финансови корекции на установените нередности и относителен дял от договорените средства. Тенденция в развитието на показателя; ° размер на наложените финансови корекции на измамите и относителният му дял от финансово изражение на нередностите. Тенденция в развитието на показателя; ° размер на обжалваните финансови корекции и относителният им дял от размера на всички наложени финансови корекции. Тенденция в развитието на показателя; ° брой на нередностите, по които е променена/отменена наложената финансова корекция и тенденция в развитието на показателя; ° размер на възстановени дължими суми по нередности и тенденция в развитието на показателя; ° размер на финансовите корекции, подлежащи на принудително събиране и тенденция в развитието на показателя; Предприети корективни мерки/ дадени указания по управляващи органи и по години за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г.
		1.2.3. Осъществен мониторинг на национално ниво на резултатите от процеса по администриране на нередностите във фазата на съдебните производства[547]	- Наличие на изискване/ нормативно основание за наблюдение на национално ниво на резултатите от процеса по администриране на нередностите във фазата на съдебните производства; - Утвърдени процедури за обобщаване на информацията на национално ниво за резултатите от процеса по администриране на нередностите във фазата на

[547] Стратегия на Комисията за борба с измамите: засилени действия за защита на бюджета на ЕС от 29.4.2019 г., т. 4.2.1. Цел № 1: събиране и анализиране на данни;

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
			съдебните производства, с посочени срокове и вменени отговорности на длъжностни лица в дирекция „АФКОС“; - Извършен анализ на информацията; - Предприети корективни действия/дадени указания, свързани с отстраняване на пропуските и слабостите, довели до промяна или отмяна на наложени финансови корекции от съда, на отмяна на основанието за определяне на нередността и други.
1.3.	Осъществяваният контрол и даваните методически указания от дирекция „АФКОС“, относно прилагането на процедурите за администриране на нередности от органите по чл. 2 от НАНЕСИФ, осигурява ли адекватна защита на националните и общностните финансови интереси?	**1.3.1.** Осъществен ефективен контрол и дадени указания от дирекция „АФКОС“ по прилагане на процедурите за администриране на нередности от органите по чл. 2 от НАНЕСИФ[548]	Въведени процедури от дирекция „АФКОС“ за осъществяване на контрол върху процедурите за администриране на нередности от органите по чл. 2 от НАНЕСИФ, с посочени отговорни лица и срокове; Извършени административно-контролни проверки; Докладване на резултатите от осъществения контрол; Извършени анализи на резултатите от контролната дейност, въз основа на които са вземани управленски решения и предприемани мерки, насочени към подобряване състоянието на системата за борба с нередностите на национално ниво; Предприети ефективни корективни мерки, които да са довели до съществено подобрение на управлението на средствата от ЕС и борбата с нередностите и измамите; Наличие на нормативно задължение управляващите органи да се съобразяват с дадените методически указания от страна на дирекция АФКОС; Дадени указания на управляващите органи по прилагане на процедурите за администриране на нередности; - Изпълнени указания от управляващите органи по прилагане на процедурите за администриране на нередности, като индикатор за репутацията и ефективността на контрола на дирекция АФКОС.
1.4.	Предприемат ли се навременни, адекватни и достатъчни корективни мерки с цел подобряване на ефективността на системата за	**1.4.1.** Идентифицирани проблеми и потенциални заплахи за системата за борбата с нередности и измами[549];	- Извършени анализи (най-малко в периода на изготвяне на междинните и окончателната оценка на Националната стратегия) на системата на национално ниво на база на данните и анализите от: административно-контролната дейност на дирекция АФКОС; на обобщените данни на национално ниво за броя на сигналите за нередности и за броя и финансовото изражение на нередностите; и за резултатите от процеса по администриране на нередностите във фазата на съдебните производства;

[548] ЗУСЕСИФ, чл. 11; НАНЕСИФ, чл. 23;

[549] Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.4.2. Последващи мерки (https://aeuf.minfin.bg/bg/23)

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
	противодействие и борба с нередностите?		- Идентифицирани проблеми във функционирането на системата за борбата с нередностите и измамите.
		1.4.2. Последващи корективни действия и приложени административно наказателни мерки с цел подобряване на ефективността на системата за противодействие и борба с нередностите[550] [551].	- Предложения за промени с цел преодоляване на идентифицираните проблеми; - Приети решения за промени в системата за противодействие и борба с нередностите; - Наличие на ефективни административно-наказателни разпоредби; - Систематично прилагане на административно-наказателните разпоредби.
1.5.	Създадени ли са условия за защита на лицата, които подават сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на Съюза?	**1.5.1.** Осигуряване на защита на лицата, които подават сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на Съюза[552]	Предприети мерки за въвеждане в сила на законови, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да се съобразят/ транспонират изискванията на Директива (ЕС) 2019/1937, до 17 декември 2021 г., в това число: - създадени работни групи за изготвяне на анализ и оценка за това, по какъв начин разпоредбите на Директивата ще бъдат адаптирани към българското законодателство и как ще бъдат приложени; - утвърден план за въвеждане на изискванията на директивата; проведени обществени консултации за промени в нормативната уредба.
Втори специфичен въпрос: **2.** Прилаганите от управляващите органи на оперативните програми процедури по администриране на нередности осигуряват ли защита на националните и общностни финансови интереси?			
2.1.	Въведените превантивни мерки способстват ли за намаляване на правонарушенията, засягащи националните и общностни финансови интереси?	**2.1.1.** Въведена по надлежния ред политика за борба с измамите в съответствие с препоръките на ЕК[553]	- Политиката отразява и е в съответствие с действащите за периода на нейното действие нормативни актове и указания на ЕК и е утвърдена по надлежния ред; - Политиката съдържа стратегии за изграждане на култура за борба с измамите; - Политиката съдържа разпределение на отговорностите за справяне с измамите; - Политиката съдържа механизми за докладване на съмнения за измами; - Политиката съдържа механизми за сътрудничество между различните участници.

[550] чл. 28 от НАНЕСИФ;
[551] Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.4.2. Последващи мерки (https://aeuf.minfin.bg/bg/23)
[552] Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 година относно защита на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза;
[553] чл. 5, ал. 2 от ЗФУКПС; Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.1. и Приложение 3 към Насоките (https://aeuf.minfin.bg/bg/23)

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
		2.1.2. Въведени и оповестени вътрешни правила за администриране на нередности[554]	- Утвърдени по надлежния ред вътрешни правила за администриране на нередности; - Утвърдените вътрешни правила за администриране на нередности са публикувани на електронните страници на управляващите органи.
		2.1.3. Предприети подходящи мерки (публикувана информация на електронните страници, конкретни насоки за процедиране в зависимост от характера на проблема, осигурен пряк достъп до други адресати на сигнала, обучения, публикувана информация с най-характерни грешки, често задавани въпроси – FAQ и други) за повишаване на осведомеността на служителите в управляващите органи, бенефициерите и други лица, съобразени с указанията на ЕК[555]	- Предприети мерки за повишаване на осведомеността относно определенията за нередност и измама; - Предприети мерки за повишаване на осведомеността относно минималните изисквания към информацията в сигналите за нередности; - Предприети мерки за повишаване на осведомеността относно случаите, в които следва да се обърнат към ОЛАФ и начините да се свържат с ОЛАФ; - Предприети мерки за повишаване на осведомеността относно контролните мерки за предотвратяване и откриване на измами.
		2.1.4. Осигурена възможност за подаване на сигнали във всички допустими форми и начини (електронната страница на оперативната програма, електронна поща, факс или по друг начин), както и за всички допустими източници (всяко лице може да подаде сигнал за нередност, включително анонимен).[556]	- Оповестена възможност за подаване на сигнали от всички допустими източници, включително анонимни; - Оповестена възможност за подаване на сигнали във всички допустими форми - устни, писмени; - Предоставена възможност за подаване на сигнали във всички допустими форми - устни, писмени; - Оповестена възможност за подаване на сигнали във всички допустими начини - електронната страница на оперативната програма, електронна поща, факс или по друг начин; - Предоставена възможност за подаване на сигнали във всички допустими начини - електронната страница на оперативната програма, електронна поща, факс или по друг начин. - брой на подадените сигнали по всеки от нормативно регламентираните и възможни начини - по години, по ОП, тенденции; - относителен дял на подадените сигнали от всеки от начините към общо подадените сигнали – по години, по ОП, тенденции; - наличие на добри практики;

[554] чл.13, ал. 2 и 3 от НАНЕСИФ;
[555] Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.2. (https://aeuf.minfin.bg/bg/23)
[556] чл. 4, чл. 7 и параграф 1 от допълнителните разпоредби от НАНЕСИФ; Добра практика, въведена от управляващи органи да публикуват на електронната си страница не само нормативно определената информация и документи, но и друга важна и полезна за заинтересованите лица информация

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
		2.1.5. Управляващите органи използват инструмента АРАХНЕ за откриване на ситуации с потенциално висок риск от измами, конфликт на интереси и нередности [557]	- Въведено изискване за използване на инструмента АРАХНЕ; - Въведени ясни правила и отговорности за използването на инструмента в конкретни случаи.
2.2.	Въведените процедури по администриране на сигнали за нередности и прилагането им осигуряват ли адекватна проверка на неправомерни действия с негативно финансово влияние?	**2.2.1.** Въведени в съответствие с изискванията на нормативните актове и насоките на ЕК и утвърдени по надлежния ред процедури (последователност от действия, отговорни лица, срокове) за своевременно регистриране на получена информация за нередност в деловодната система и извършване на адекватна проверка на всяка постъпила информация за извършени нередни действия, които биха ощетили общностния или националния бюджет[558]	- Въведени пълни, ясни и детайлни процедури за своевременно регистриране на всички видове сигнали за нередности, получени по всички начини и от всякакви източници в деловодната система; - Въведено изискване и процедура за проверка на сигнала, дали съдържа минимално изискуемата информация, която следва да съдържа сигнала, преди регистрирането му, с която да са определени най-малко: кой, в какъв срок и по какъв начин извършва проверката относно минимално изискуемото съдържание за определянето на постъпилия сигнал като сигнал за нередност; как и в какъв срок се процедира в случаите, в които сигналът не е определен като „сигнал за нередност“; как се документира проверката; -Въведени процедури за осъществяване на текущ мониторинг.
		2.2.2. Прилагане на процедурите за регистриране на постъпила информация за нередност в деловодната система и извършване на проверка на постъпила информация за извършени нередни действия, които биха ощетили общностния или националния бюджет[559]	- Своевременно регистриране на постъпилата информация за нередност в деловодната система; - Проверка на сигнала, дали съдържа минимално изискуемата информация, която следва да съдържа сигнала, преди регистрирането му съгласно въведената процедура; - Осъществен текущ мониторинг; - Брой подадени сигнали за нередност по години и по ОП; - Брой подадени сигнали за нередност, които са отхвърлени поради липса на минималната изискуема информация за регистрирането му като сигнал за нередност и относителният им дял към общо подадените сигнали по години и по ОП.
		2.2.3. Утвърдена процедура (последователност от действия, отговорни лица, срокове) за въвеждане на обстоятелствата, подлежащи на вписване в ИСУН 2020 и за вписване на обстоятелствата, открити на по-късен етап[560]	- Процедурата за въвеждане на обстоятелства съдържа: отговорни служители, контрол по въвеждането, срок; - определен ред за вписване на обстоятелства, открити на по-късен етап; - брой на регистрираните сигнали в ИСУН 2020 и съпоставка с регистрираните в деловодната система - по години, по ОП, тенденция.

[557] Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.2.;
[558] чл.7 от НАНЕСИФ; Добра практика, изразяваща се във въведена процедура от управляващи органи за проверка на постъпилата информация за нередност с цел да се установи отговаря ли на изискванията за сигнал за нередност или да се мотивира нейната недостатъчност за продължаване на разследването на случая;
[559] чл.7 от НАНЕСИФ; Добра практика, изразяваща се във въведена процедура от управляващи органи за проверка на постъпилата информация за нередност с цел да се установи отговаря ли на изискванията за сигнал за нередност или да се мотивира нейната недостатъчност за продължаване на разследването на случая;
[560] чл. 9 от НАНЕСИФ

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
		2.2.4. Въвеждане на обстоятелствата, подлежащи на вписване в ИСУН 2020 или в регистър на постъпилите сигнали и установените нередности и вписване на обстоятелствата, открити на по-късен етап, съгласно утвърдената процедура[561]	- Всички сигнали за нередности са регистрирани своевременно в ИСУН 2020 и регистъра на постъпилите сигнали и установените нередности; - Всички обстоятелства, открити на по-късен етап са вписани в ИСУН 2020 и в регистрите по надлежния ред; - брой подозрения за измами и относителният им дял от всички сигнали - по години, по ОП, тенденция.
		2.2.5. Утвърдени процедури (последователност от действия, отговорни лица, срокове) за възлагане и извършване на проверка по сигнала за нередност[562]	- Въведени процедури за възлагане на проверка по сигнал за нередност в обем, гарантиращ събиране на цялата необходима информация за потвърждаване или отхвърляне на основателността му; - Разработени образци на документи, контролни листа и други за документиране на проверката; - дефинирани критерии за определяне на случаите, при които управляващия орган следва да извърши проверки на място; - Ясно определени междинни срокове за извършване на проверката; - Определени процедури на текущ мониторинг.
		2.2.6. Своевременно извършена детайлна проверка по сигнала за нередност[563]	- Извършено своевременно възлагане на проверка по сигнал за нередност; - Извършена проверка по получен сигнал в обем, гарантиращ събиране на цялата необходима информация за потвърждаване или отхвърляне на основателността му, включително: • Използване на разработените образци на документи, контролни листа и други за документиране на проверката; • Изпълнение на критериите за случаите, при които следва да се извърши проверка на място; • Спазване на определените срокове за извършване на проверката - брой извършени проверки по сигнали от извадката, в т.ч. приключили в срок, дял на неприключилите в срок проверки, продължителност на закъсненията; - Осъществен текущ мониторинг по всички проверки по сигнали за нередности за спазване сроковете за тяхното изпълнение.

[561] чл. 9 от НАНЕСИФ
[562] чл. 8 и чл. 10, ал. 2 и 3 от НАНЕСИФ; Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.2.5.
[563] чл. 8 от НАНЕСИФ

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
		2.2.7. Въведена процедура за образуване на преписка на електронен или хартиен носител по всеки сигнал за нередност[564]	- Определени изисквания относно минималния брой, вид и съдържание на документите, които следва да се съдържат във всяка преписка, независимо от това дали сигналът за нередност е приключен с установена такава; - Определен вида на документите, които следва да се прикачат в ИСУН 2020; - Определени процедури на текущ мониторинг.
		2.2.8. Образувана преписка на електронен или хартиен носител по сигнала за нередност[565]	- Изпълнени изисквания относно минималния брой, вид и съдържание на документите, които следва да се съдържат във всяка преписка, независимо от това дали сигналът за нередност е приключен с установена такава; - Прикачени документи в ИСУН 2020 съгласно въведената процедура; - Осъществен текущ мониторинг.
		2.2.9. Въведена процедура за издаване на първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност.[566]	- Определени са случаите, в които се издава Решение за финансова корекция и тези, в които се издава Първа писмена оценка; - указани са елементите, които трябва да съдържат издаваните документи за да се считат за Първа писмена оценка; - разработени са образци на Първа писмена оценка и на Решение за финансова корекция; - определени са правила и процедури за определяне на правния характер на нередността и размера на финансовата корекция, целящи намаляване на допусканите грешки и в последствие отпадане на решенията за налагане на финансова корекция в съда; - Въведени са процедури за уведомяване на засегнатите лица за издаване на Първа писмена оценка; - Определени са процедури за текущ мониторинг.
		2.2.10. Издадена Първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност съгласно въведената процедура.[567]	- Спазено е изискването за издаване на Решение за финансова корекция или на Първа писмена оценка в зависимост от конкретния случай; - Издаденият документ съдържа всички изискуеми елементите по чл. 14, ал. 2 от НАНЕСИФ, за да се счита за Първа писмена оценка; - Документа е изготвен в съответствие с разработените образци на Първа писмена оценка и на Решение за финансова корекция; - Изпълнени правила и процедури за определяне на правния характер на нередността и размера на финансовата корекция;

[564] чл. 11 от НАНЕСИФ;
[565] чл. 11 от НАНЕСИФ;
[566] чл. 14 от НАНЕСИФ;
[567] чл. 14 от НАНЕСИФ;

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
			- Извършено уведомяване на засегнатите лица за издаване на Първа писмена оценка; - Осъществен текущ мониторинг; - брой на установените нередности и тенденция в развитието на показателя през периода от 01.012017 г. до 31.12.2020 г.; - относителен дял на броя на нередностите от броя на сигналите и тенденция в развитието на показателя през периода от 01.012017 г. до 31.12.2020 г.; - брой установени измами и относителният им дял от установените нередности и тенденция в развитието на показателя през периода от 01.012017 г. до 31.12.2020 г.; - размер на наложени финансови корекции на установените нередности и относителен дял от договорените средства. Тенденция в развитието на показателя през периода от 01.012017 г. до 31.12.2020 г.; - размер на наложени финансови корекции на измамите и относителният му дял от финансово изражение на нередностите. Тенденция в развитието на показателя през периода от 01.012017 г. до 31.12.2020 г.;
2.3.	Въведените и прилагани процедури по администриране на нередности гарантират ли защита на националните и общностните финансови интереси?	**2.3.1.** Утвърдени процедури за въвеждане в ИСУН 2020 на пълната информация за установените нередности, за поддържане на досие за всяка установена нередност и за докладване на нередности до дирекция АФКОС и до ОЛАФ.[568]	- Наличие на процедура (последователност от действия, срокове и отговорни лица за изпълнението им) за въвеждане в ИСУН 2020 на информация (данни и документи) за установените нередности; - Своевременна проверка на въведената в ИСУН 2020 информация за установените нередности; - Въведени процедури за докладване на нередности до дирекция АФКОС и до ОЛАФ; - Наличие на процедури за поддържане на досие за всяка установена нередност на електронен или хартиен носител; - Определено е минимално изискуемото съдържание на досието; - Указано е какви документи се прикачват в ИСУН 2020; - Определени процедури на текущ мониторинг.

[568] чл. чл. 15, 16, 19 и 20 от НАНЕСИФ;

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
		2.3.2. Въведена пълна информация за установените нередности в ИСУН 2020 и поддържане на досие за всяка установена нередност и за докладване на нередности до дирекция АФКОС и до ОЛАФ в съответствие с нормативните изисквания и въведената процедура.[569]	- Въведени данни в ИСУН 2020 и прикачени документи за установените нередности; - Извършена проверка на въведената в ИСУН 2020 информация за установените нередности; - Извършено докладване на нередности до дирекция АФКОС и до ОЛАФ; - Поддържани досиета за установените нередности на електронен или хартиен носител с изискуемото съдържание; - Осъществен текущ мониторинг.
		2.3.3. Установени ред и правила за своевременно уведомяване на компетентните органи в случаите на подозрение за извършено престъпление и за нарушение на бюджетната дисциплина.[570]	- Въведени процедури за уведомяване на компетентните органи в случаите на подозрение за извършено престъпление; - Въведени процедури за уведомяване на компетентните органи в случаите на нарушения на бюджетната дисциплина; - Определени процедури за текущ мониторинг.
		2.3.4. Своевременно уведомяване на компетентните органи в случаите на подозрение за извършено престъпление и за нарушение на бюджетната дисциплина.[571]	- Извършено уведомяване на компетентните органи в случаите на подозрение за извършено престъпление; - Извършено уведомяване на компетентните органи в случаите на нарушения на бюджетната дисциплина; - Осъществен текущ мониторинг.
		2.3.5. Утвърдена процедура за предприемане на корективни действия при установяване на нередности и проследяване на изпълнението им.[572]	- Наличие на процедура за предприемане на корективни действия при установени нередности – последователност от действия, срокове и отговорни лица за изпълнението им; - Наличие на процедура за проследяване на изпълнението на корективни действия, предприети от бенефициерите; - Определени процедури за текущ мониторинг.

[569] чл. чл. 15, 16, 19 и 20 от НАНЕСИФ;
[570] чл. 28 от НАНЕСИФ;
[571] чл. 28 от НАНЕСИФ;
[572] чл. 28 от НАНЕСИФ;

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
		2.3.6. Предприети корективни действия при установяване на нередност и проследяване на изпълнението им.[573]	- Предприети корективни действия при установени нередности – последователност от действия, срокове и отговорни лица за изпълнението им; - Извършено проследяване на изпълнението на корективните действия; - Осъществен текущ мониторинг; - Размер на обжалваните финансови корекции и относителният им дял от размера на всички наложени финансови корекции. Тенденция в развитието на показателя през периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г.; - Брой на нередностите, по които е променена/отменена наложената финансова корекция и тенденция в развитието на показателя през периода от 01.012017 г. до 31.12.2020 г.; - Размер на възстановени дължими суми по нередности и тенденция в развитието на показателя през периода от 01.012017 г. до 31.12.2020 г.; - Размер на финансовите корекции, подлежащи на принудително събиране и тенденция в развитието на показателя през периода от 01.012017 г. до 31.12.2020 г..
		2.3.7. Въведени процедури за приключване на процедурата по администриране на нередност и за възобновяване на разглеждането на случаите.[574]	- Наличие на процедури за приключване на процедурата по администриране на нередност; - Определени задължителните елементи, които трябва да съдържа решението - наименование на органа, който го издава; наименование на акта с отбелязване, че се издава на основание чл. 29, ал. 1 от НАНЕСИФ; фактически и правни основания за приключване на процедурата по администриране на нередността; дата на издаване и подпис на лицето, издало акта, с посочване на длъжността му; - Ясно определяне на случаите, в които се издава решение за приключване на процедурата на управляващия орган; - Наличие на процедури за възобновяване на разглеждането на случаите; - Определяне при какви обстоятелства следва да бъде възобновено разглеждането на случаите; - Определени процедури за текущ мониторинг.

[573] чл. 28 от НАНЕСИФ;
[574] чл. 29 от НАНЕСИФ;

№ по ред	Подвъпроси от 3-то ниво	Критерии за оценка	Показатели
		2.3.8. Извършено приключване на процедурата по администриране на нередност и възобновено разглеждане на случай при възникнала необходимост.[575]	- Извършено приключване на процедурата по администриране на нередност с издаване на решение в съответствие с определените правила за случаите, в които това трябва да бъде направено; - Издаденото решение съдържа задължителните елементи - наименование на органа, който го издава; наименование на акта с отбелязване, че се издава на основание чл. 29, ал. 1 от НАНЕСИФ; фактически и правни основания за приключване на процедурата по администриране на нередността; дата на издаване и подпис на лицето, издало акта, с посочване на длъжността му; - Извършено възобновяване на разглеждането на случая в случаите, в които е указано, че това следва да бъде направено; - Осъществен текущ мониторинг.
		2.3.9. Въведени изисквания и процедури за изготвяне на анализ на получените сигнали за нередности и на установените случаи на нередности и извършване на преглед на всички процеси, процедури и контролни мерки, свързани с тях.[576]	- Наличие на изисквания и процедури за изготвяне на анализ за: случаите на получени сигнали за нередности и установените нередности; каква част от сигналите се потвърждават, причините за това; каква част от наложените финансови корекции са отменени/ променени от съда и причините за това; други; - Наличие на изисквания и процедури за извършване на преглед на всички процеси, процедури и контролни мерки, свързани с установените нередности; - Наличие на изисквания в резултат на извършените анализи и преглед да бъдат установени слабостите, ясно очертани действията за отстраняване на идентифицираните слабости, отговорните лица и сроковете за изпълнението на тези действия; - Определени процедури за текущ мониторинг.
		2.3.10. Изготвени анализи на получените сигнали за нередности и на установените случаи на нередности и извършен преглед на всички процеси, процедури и контролни мерки, свързани с тях.[577]	- Изготвени анализи за: случаите на получени сигнали за нередности и установените нередности; каква част от сигналите се потвърждават, причините за това; каква част от наложените финансови корекции са отменени/ променени от съда и причините за това; други; - Извършени прегледи на всички процеси, процедури и контролни мерки, свързани с установените нередности; - Установени слабости в резултат на извършените анализи и прегледи, ясно очертани действия за отстраняване на идентифицираните слабости, отговорните лица и сроковете за изпълнението на тези действия; - Осъществен текущ мониторинг.

[575] чл. 29 от НАНЕСИФ;
[576] Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.4.2.;
[577] Насоки на Европейската комисия за оценка на риска от измами и ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите (EGESIF_14-0021-00 16/06/2014), т. 4.2.2;

Приложение 3

Одитна извадка

1. Избор на оперативни програми за извършване на директно съществени проверки

Анализът и оценката на изпълнението и ефективността на прилаганите процедури за администриране на нередности се основава на задълбочено изследване и анализ на въведените от управляващите органи в тази връзка вътрешни актове - наръчници, вътрешни правила, системи за управление и контрол, друг, и на изпълнението на тези процедури. Предвид ограничените ресурси за извършване на одита (човешки и времеви) не е възможно извършването на еднакви по обем одитни процедури във всички управляващи органи на включените в обхвата на одита 7 оперативни програми, поради което са определени 2 оперативни програми, в които да бъдат извършени директно-съществени проверки за прилагането на нормативните изисквания и въведените от управляващите органи процедури за администриране на нередности. Изборът на двете програми е направен чрез кумулативно прилагане на следните критерии:

- Установени от контролни органи слабости в процедурите по администриране на нередности на управляващите органи;
- Изключване от обхвата на одитната извадка оперативни програми, на които е извършвани одити и проверки за изпълнение на препоръки от Сметната палата в последните две години;
- Брой нередности и тяхното финансово изражение по оперативни програми за периода 2014-2020 г.; и
- Установени слабости във въведените от управляващите органи процедури за администриране на нередности.

Оценката на включените в обхвата на одита оперативни програми спрямо първия критерий показва равнопоставеност между тях и не дава основание за избор на отделни програми. Прилагането на вторият критерий „Изключване от обхвата на одитната извадка оперативни програми, на които е извършвани одити и проверки за изпълнение на препоръки от Сметната палата в последните две години“ показва, че подходящи за извършване на детайлни проверки са ОПТТИ, ОПРЧР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020, в по-малка степен, ОПРР 2014-2020. Оценката по третият критерий „Брой нередности и тяхното финансово изражение по оперативни програми за периода 2014-2020 г.“ дава превес на ОПРР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПИК и ОПТТИ. Това, наложено върху резултатите от оценката по критерий 2 показва, че най- подходящи за включване в извадката са ОПРР 2014-2020 и ОПТТИ. Най-сериозни пропуски във въведените процедури за администриране на нередности са установени в ОПРР 2014-2020, ОПДУ, ОПОС 2014-2020 и ОПРЧР 2014-2020, но най-подходяща за включване в извадката е ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020 по следните причини:

- последният одитен доклад по ОПИК 2014-2020 е приет през декември 2020 г. и все още не е изтекъл срокът за изпълнение на препоръките, сред които има и свързани с процедурите по администриране на нередности, не е оправдано да се извършват детайлни проверки;
- ОПРЧР 2014-2020 е програмата със сравнително малък брой регистрираните нередности - 4% от броя на всички нередности по 7-те оперативни програми и с най-малко финансово изражение, възлизащо едва на 0,7% от финансовото изражение на всички нередности по тези програми;
- при проверката за изпълнението на препоръките, свързани с администрирането на нередности по ОПОС 2014-2020 е установено, че преобладаващата част от тях не са изпълнени.

Въз основа на направената оценка по посочените четири критерия, двете оперативни програми за които на етапа на изпълнение на одитната задача е извършено задълбочено изследване и анализ на въведените от управляващите органи правила и процедури за администриране на нередности, както и на прилагането им, са ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020.

2. Избор на сигнали за нередности за извършване на директно съществени проверки

За целите на одита е необходимо да бъде извършена проверка на прилагането на въведените от управляващите органи на ОПРР 2014-2020 и ОПОС 2014-2020 процедури по администриране на нередности. За да бъде обхванат целия процес - администриране на сигналите за нередности и администриране на установените нередности, за генерална съвкупност се приема множеството на всички подадени през периода 01.01.2017 г. – 31.12.2020 г. сигнали за нередности по двете оперативни програми.

2.1. Общият брой на сигналите за нередности по **ОПРР 2014-2020**, подадени през периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. е **1 626**, класифицирани от УО по пет вида състояния на сигнала, както е посочено в Таблица 1.

Таблица 1 *Сигнали за нередности по ОПРР 2014-2020*

№	Състояние на сигнала	Отн. дял в %
1.	Активен	1,41
2.	В процедура по чл. 73 от ЗУСЕСИФ	1,91
3.	Анулиран	0,19
4.	Прекратен	11,07
5.	Нередност	85,42
	ОБЩО	**100**

Източник: УО на ОПРР 2014-2020

Таблица 2 *Нередности по ОПРР 2014-2020*

№	Състояние на нередността	Отн. дял в %
1.	Активна	39,68
2.	Приключена	1,21
3.	Приключени с неверифициране	51,40
4.	Приключени с възстановяване	4,23
5.	Прекратена	3,48
	ОБЩО	**100**

Източник: УО на ОПРР 2014-2020

В Регистъра на нередностите на ОПРР 2014-2020 фигурират 1 323 нередности, класифицирани от УО по посочения в Таблица 2 начин.

2.2. Регистрираните сигнали за нередности по ОПОС 2014-2020 за същия период са 581, класифицирани по девет вида състояния, както е посочено в Таблица 3. В Регистъра на нередностите на ОПОС 2014-2020 фигурират 477 нередности. Относителният дял на нередностите, класифицирани по трите вида състояние е посочен в Таблица 4.

Таблица 3 **Сигнали за нередности по ОПОС 2014-2020**

№	Състояние на сигнала	Отн. дял в %
1.	Активен	8,26
2.	Приключен	5,51
3.	Закрит	1,38
4.	Прекратен	2,75
5.	Анулиран	0,69
6.	Регистрирана нередност	80,90
7.	Нередност	0,17
8.	Съмнение за измама	0,17
9.	Без определено състояние	0,17
	ОБЩО	**100**

Източник: УО на ОПОС 2014-2020

Таблица 4 *Нередности по ОПОС 2014-2020*

№	Състояние на нередността	Отн. дял в %
1.	Активна	71,70
2.	Приключена	21,17
3.	Прекратена	7, 13
	ОБЩО	**100**

Източник: УО на ОПОС 2014-2020

3. Методи за формиране на извадката

Предвид разполагаемите ресурси за извършване на одита ще бъде формирана нестатистическа извадка чрез прилагането на стратифициран подбор. В рамките на всяка страта ще се приложи случен подбор за определяне на елементите, които ще попаднат в извадката.

4. Стратифициране на генералната съвкупност

Стратифицирането на генералната съвкупност се извършва на две нива.

4.1. При първото ниво съвкупността се разделя на две подмножества, според това дали е установена нередност по съответния сигнал или не е установена такава.

По този признак съотношението между двете подсъвкупности на това ниво по оперативни програми е както е показано в таблица 5, което определя и броя на сигналите в извадката от всеки вид.

Таблица 5

Оперативна програма	Сигнали, по които не е установена нередност		Сигнали, по които е установена нередност		общо
	Отн. дял	Брой сигнали в извадката	Отн. дял	Брой сигнали в извадката	
ОПРР 2014-2020	15 %	3	85 %	17	20
ОПОС 2014-2020	19 %	4	81 %	16	20

4.2. При второто ниво, стратата на сигналите, по които не са установени нередности, допълнително се разделя на подмножества според начина на определяне на състоянието на сигналите в регистрите на сигналите.

4.2.1. За **ОПРР 2014-2020**, това са: активен; в процедура по чл. 73 от ЗУСЕСИФ; анулиран; и прекратен. Въпреки, че според разпределението след стратификацията на първо ниво в извадката следва да попаднат 3 сигнала, по които не са установени нередности, с цел осигуряване на представителност на сигнали от всички видове състояния, в извадката ще бъдат включени по 1 сигнал от вид състояние, т.е. 4 сигнала. Това ще бъде последният, подаден през периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. сигнал от всеки вид състояние, а именно:

- Състояние „Активен“ – № на сигнала **1591**, подаден на 30.11.2020 г. от РО “ЮЦР“, по проект № BG16RFOP001-2.001-0004 „Повишаване на енергийната ефективност на публична общинска сграда: Общинска администрация гр. Пещера“,
- Състояние „В процедура по чл. 73 от ЗУСЕСИФ“ – № на сигнала **1634**, подаден на 22.12.2020 г. от РО “СЦР“, по проект № BG16RFOP001-2.002-0014 „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на Община Севлиево“;
- Състояние „Анулиран“ – № на сигнала **1430**, подаден на 16.12.2020 г. от външен източник, по проект № BG16RFOP001-1.020-0002 „Реконструкция, обновяване и оборудване на сгради и рехабилитация на дворни пространства на целодневни детски градини и ясли в гр. Ловеч, изграждане на училищна спортна зала и рехабилитация на дворни пространства в общински училища в гр. Ловеч“;
- Състояние „Прекратен“ – № на сигнала **1625**, подаден на 23.06.2020 г. от РО „СЗР“, по проект № BG16RFOP001-5.001-0032 „Нови услуги за децата на Мездра и техните семейства“.

4.2.2. Класификацията на сигналите при **ОПОС** 2014-2020 се извършва в следните категории: активен, анулиран; закрит; прекратен; приключен; и съмнение за измама. По един от сигналите в регистъра не е определено състояние. Аналогично, въпреки че според разпределението след стратификацията на първо ниво в извадката следва да попаднат 4 сигнала, по които не са установени нередности, ще бъдат включени по 1 сигнал от вид състояние, т.е. 7 сигнала. Това ще бъде последният, подаден през периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. сигнал от всеки вид състояние, а именно:

- Състояние „Активен“ – № на сигнала **284**, подаден на 14.08.2019 г., ДБФП: BG16M1OP002-1.005-0003-C01, бенефициер: община Банско;
- Състояние „Анулиран“ – № на сигнала **439**, подаден на 30.04.2020 г., ДБФП BG16M1OP002-1.014-0001-C03, бенефициер: ВиК Смолян;
- Състояние „Закрит“ – № на сигнала **444**, подаден на 12.05.2020 г., ДБФП: BG16M1OP002-5.004-0006-C01, бенефициер: Община Плевен;
- Състояние „Прекратен“ – № на сигнала **525**, подаден на 11.09.2020 г., ДБФП: BG16M1OP002-2.005-0015-C03, бенефициер: Община Чипровци;
- Състояние „Приключен“ – № на сигнала **586**, подаден на 24.11.2020 г., ДБФП: BG16M1OP002-2.004-0002-C02, бенефициер: Община Бургас;
- Състояние „Съмнение за измама“ – № на сигнала **73**, подаден на 19.03.2018 г., ДБФП: BG16M1OP002-5.002-0002-C01, бенефициер: община Перник;
- Без определено състояние – № на сигнала **238**, подаден на 12.06.2019 г., ДБФП; BG16M1OP002-4.001-0001-C05, бенефициер: ГД ПБЗН, МВР.

4.3. След определянето на сигналите, по които не са установени нередности, и които влизат в извадката, съответно 4 по ОПРР 2014-2020 и 7 по ОПОС 2014-2020, за допълване на извадката от стратата на сигналите, по които са установени нередности, ще бъдат избрани, съответно 16 сигнала по ОПРР 2014-2020 и 13 сигнала по ОПОС 2014-2020. За целта, тази страта допълнително ще се раздели на подмножества според годините на подаване на сигналите – 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г., и според състоянието на нередността. При ОПРР 2014-2020 състоянията са класифицирани като: „Активна“; „Приключена“; „Приключена с неверифициране“; „Приключена с възстановяване“; и „Прекратена“. При ОПОС 2014-2020 категориите са: „Активна“; „Приключена“; и „Прекратена“.

Изборът на сигналите от тази страта ще бъде съобразен с годините на подаването на сигналите, състоянието на нередностите, относителния дял на нередностите от всеки вид състояние, нередностите докладвани на ОЛАФ и неподлежащи на докладване на ОЛАФ и финансовото изражение на нередността.

4.3.1. Предвид гореизложеното сигналите за нередности по ОПРР 2014-2020, които ще бъдат включени в одитната извадка са 16, както следва:

- <u>Състояние „Активни“,</u> **общо 3 сигнала**: с най-голямо финансово изражение на нередността за 2017 г. (т.к. активността на една нередност в продължение на няколко години е индикатор за слабост в процеса на администрирането й); с най-голямо финансово изражение на нередността за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г.; неподлежаща на докладване до ОЛАФ и с най-голямо финансово изражение на нередността за одитирания период, докладвана до ОЛАФ през 2017 г.

- Сигнал № **147 от 2017** г., НИН: **ОПРР20/17/ЕФРР/073**, проект BG16RFOP001-7.001-0001 „Лот 8 „Път III-904 Старо Оряхово - Долни Чифлик - Гроздьово от км 0+000 до км 17+377.07, с обща дължина 17,377 км, област Варна"", бенефициер: АПИ;
- Сигнал № **1144 от 2019** г., НИН: **ОПРР20/18/ЕФРР/987**, проект BG16RFOP001-4.001-0001 „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ", бенефициер: МЗ;
- Сигнал № **1344 от 2019** г., НИН: **ОПРР20/19/ЕФРР/1193**, проект BG16RFOP001-1.001-0003 Инвестиционен приоритет 3 „Градска среда" в рамките на приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие" на Оперативна програма „Региони в растеж" 2014-2020 г., бенефициер: Столична община.

- Състояние „Приключени", **1** сигнал с най-голямо финансово изражение за периода.
  - Сигнал № **201 от 2018** г., НИН: **ОПРР20/18/ЕФРР/122**, проект BG16RFOP001-7.001-0003 "Лот 10 „Път III-1002 Враца - пещера „Леденика" от км 0+160 до км 17+588.80, с обща дължина 17.429 км, област Враца", бенефициер: АПИ;

- Състояние „Приключени с неверифициране", общо **7 сигнала**:
  За 2017 г. сигналите с най-голямо финансово изражение на нередността, докладван до ОЛАФ и неподлежащ на докладване до ОЛАФ, общо 2 сигнала;
  За 2018 г. сигналът с най-голямо финансово изражение на нередността, общо 1 сигнал;
  За 2019 г. сигналите с най-голямо финансово изражение на нередността, докладван до ОЛАФ и неподлежащ на докладване до ОЛАФ, общо 2 сигнала;
  За 2020 г. сигналите с най-голямо финансово изражение на нередността, общо 2 сигнала.
  - Сигнал № **148 от 2017** г., НИН: **ОПРР20/17/ЕФРР/084**, проект BG16RFOP001-7.001-0015, Лот 6 „Път II-86 Пловдив - Асеновград от км 14+860 до км 25+150, с обща дължина 10,290 км, област Пловдив", бенефициер: АПИ;
  - Сигнал № **60 от 2017** г., НИН: **ОПРР20/17/ЕФРР/023**, проект BG16RFOP001-2.001-0114 „Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради в гр.Пещера - ЛОТ 2", бенефициер: Община Пещера;
  - Сигнал № **289 от 2018** г., НИН: **ОПРР20/18/ЕФРР/095**, проект BG16RFOP001-7.001-0008 Лот 1 „Път II-57 Ст. Загора-Раднево-път II-55 от км 0+250 до км 11+075 и от км 12+460 до км 40+554, с обща дължина 38.919 км, области Сливен и Ст. Загора ", бенефициер: АПИ;
  - Сигнал № **1108 от 2019** г., НИН: **ОПРР20/19/ЕФРР/911**, проект BG16RFOP001-7.001-0009 "Лот 2 "Път II-81 Костинброд - Бучин проход от км 8+200 до км 30+400, с обща дължина 22.2 км, област София", бенефициер: АПИ;
  - Сигнал № **1094 от 2019** г., НИН: **ОПРР20/19/ЕФРР/910**, проект BG16RFOP001-7.001-0012 „Лот 13 "Път II-49 Търговище – Разград от км 9+800 до км 11+832.85 и от км 11+942.87 до км 30+658.87, с обща дължина 20.749 км, област Разград", бенефициер: АПИ;
  - Сигнал № **1271 от 2020** г., НИН: **ОПРР20/20/ЕФРР/1110**, проект BG16RFOP001-3.003-0001 „Модернизиране на учебна база на НСА "Васил Левски" София-сграда на ул. „Гургулят" 1", бенефициер: НСА;
  - Сигнал № **1328 от 2020** г., НИН: **ОПРР20/20/ЕФРР/1144**, проект BG16RFOP001-5.001-0025 "Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца чрез изграждане и ремонт на социална инфраструктура в град Хасково", бенефициер: община Хасково.

- Състояние „Приключени с възстановяване", общо **3 сигнала**, сигналите с най-голямо финансово изражение на нередността за 2018 г., 2019 г. и 2020 г. Акцентът е поставен върху последните години на периода, с цел да се види прилагането на по-актуалните процедури:
  - Сигнал № **140 от 2017** г., НИН: **ОПРР20/17/ЕФРР/081**, проект BG16RFOP001-1.004-0002 „Обновяване на градска жизнена среда в северна промишлена зона и южна промишлена зона", бенефициер: община Бургас;
  - Сигнал № **123 от 2018** г., НИН: **ОПРР20/18/ЕФРР/103**, проект BG16RFOP001-1.012-0001 "Подобряване на образователната инфраструктура чрез реконструкция/ремонт, обновяване и въвеждане на мерки за енергийна ефективност в училища и детски градини в град Хасково", бенефициер: община Хасково;
  - Сигнал № **64 от 2017** г., НИН: **ОПРР20/17/ЕФРР/021**, проект BG16RFOP001-1.004-0001 "Подобряване качеството на образованието чрез модернизиране на образователната инфраструктура в град Бургас- I етап", бенефициер: община Бургас.

- Състояние „Прекратени", **общо 2 сигнала**, последният от докладваните на ОЛАФ и последният от неподлежащите на докладване на ОЛАФ:
  - Сигнал № **1322 от 2020** г., НИН: **ОПРР20/20/ЕФРР/1156**, проект BG16RFOP001-2.002-0016 "Въвеждане на мерки за енергийна ефективност и обновяване на многофамилни жилищни

сгради - “Анжерови“, “Дарина“, “Йосиф Кехайов“, “Бочукови-Златоград“, “Аристе“, „Пролет“ и блокове №178, “Белия дом“, в град Златоград“, с акроним ZlatownEECO2-2., бенефициер: община Златоград.;

- Сигнал № **1208 от 2020** г., НИН: **ОПРР20/20/ЕФРР/1066**, проект BG16RFOP001-3.002-0027 „Реконструкция и обновяване на материалната база на Професионална гимназия по селско стопанство и лека промишленост гр. Карнобат“, бенефициер: община Карнобат.

4.3.2. От сигналите по **ОПОС 2014-2020**, по които има установена нередност в извадката ще бъдат включени следните 16 сигнала:

- Състояние „Активна“ – **9 случая** през съответните години (3-те с най-голямо финансово изражение на нередността, регистрирани през 2017 г., 2-та през 2018 г., 2-та през 2019 г. и 2-та през 2020 г.):
  - Сигнал № **44**, НИН: ОПОС20/17/КФ/042, договор BG16M1OP002-1.006-0004-C01, бенефициер община Плевен - община Долна Митрополия, 2 098 604,04 лв.;
  - Сигнал № **26**, НИН: ОПОС20/17/КФ/024, договор BG16M1OP002-1.006-0001-C01, бенефициер: община Асеновград, 2 254 268,94 лв. (Приключен[578]);
  - Сигнал № **27**, НИН: ОПОС20/17/КФ/025, договор BG16M1OP002-1.006-0001-C01, бенефициер: община Асеновград, 1 892 841,17 лв. (Приключен[579]);
  - Сигнал № **131**, НИН: ОПОС20/18/КФ/120, договор BG16M1OP002-1.006-0001-C01, бенефициер: община Шумен, 3 961 648,72 лв. (ОЛАФ);
  - Сигнал № **59**, НИН: ОПОС20/18/КФ/057, договор BG16M1OP002-1.005-0001-C01, бенефициер: община Ямбол, 1 516 503,83 лв. (ОЛАФ);
  - Сигнал № **204**, НИН: ОПОС20/19/КФ/190, договор BG16M1OP002-1.005-0001-C03, бенефициер: община Ямбол, 1 167 493,99 лв.;
  - Сигнал № **263**, НИН: ОПОС20/19/КФ/253, договор BG16M1OP002-1.005-0007-C04, бенефициер: община Видин, 1 514 557,34 лв. (Прекратен[580]);
  - Сигнал № **421**, НИН: ОПОС20/20/КФ/371, договор BG16M1OP002-1.014-0001-C02, бенефициер: ВиК Смолян, 22 500 741,62 лв. (Прекратен[581]);
  - Сигнал № **441**, НИН: ОПОС20/20/КФ/391, договор BG16M1OP002-1.006-0002-C02, бенефициер: Община Пловдив, 2 598 990,22 лв.;

- „Приключена“ – общо **3 случая**
  - Сигнал № **74**, НИН: ОПОС20/18/КФ/071, договор BG16M1OP002-1.009-0001-C01, бенефициер: община Айтос, 598 623,75 лв.;
  - Сигнал № **355**, НИН: ОПОС20/19/ЕФРР/309, договор BG16M1OP002-3.007-0007-C02, бенефициер: ДНП Пирин, 49 350,00 лв.;
  - Сигнал № **390**, НИН: ОПОС20/20/ЕФРР/340, договор BG16M1OP002-2.002-0007-C02, бенефициер: Община Петрич, 117 491,31 лв.;

- „Прекратена“ – общо **1 случай**
  - Сигнал № **118**, НИН: ОПОС20/18/КФ/107, договор BG16M1OP002-1.009-0005-C01, бенефициер: Община Приморско, 842 512,88 лв.;

[578] В регистъра към 21.07.2021 г.
[579] В регистъра към 21.07.2021 г.
[580] В регистъра към 21.07.2021 г.
[581] В регистъра към 21.07.2021 г.

Приложение № 4

Въведени и утвърдени от РУО вътрешни правила за администриране на нередности

УО	Въведени ли са вътрешни правила за администриране на нередности?	Утвърдени ли са от РУО?
ОПРР 2014-2020	Да, обособени като самостоятелен документ: Вътрешни правила за администриране на нередности в ГД СППРР, като УО на ОПРР 2014-2020, приети на основание чл. 13, ал. 2 от НАНЕСИФ.[582]	Да, Заповед № РД-02-36-1285 от 10.10.2018 г. на зам.-министър и ръководител на УО.[583]
ОПНОИР	Да, глава 12 „Нередности“ от Наръчника за управление на ОПНОИР съставлява Вътрешни правила за администриране и докладване на нередности, съгласно чл. 13, ал. 2 и чл. 18 от НАНЕСИФ.[584]	Да, Заповед № РД09-168 от 04.09.2020 г. на РУО.[585]
ОПРЧР 2014-2020	Да, глава 12 „Нередности“ от Наръчника на ОПРЧР представлява Вътрешни правила за администриране на нередности, разписана в съответствие с НАНЕСИФ, без да е посочена конкретна разпоредба/ член[586]	Да, Заповед на РУО РД01-518/ 23.07.2019 г.[587]
ОПТТИ	Да, глава 6 „Администриране на нередности и извършване на финансови корекции“ от Процедурния наръчник за управление и изпълнение на ОПТТИ представлява Вътрешни правила за администриране на нередности. Указано е, че са приети на основание чл. 13, ал. 2 от НАНЕСИФ.[588]	Да, Доклад рег. № 14-00-420/ 03.06.2020 г., изготвен от екип началници на отдели в УО на ОПТТИ, относно представяне на версия 4.3. на Процедурния наръчник за управление и изпълнение на ОПТТИ, одобрен от РУО[589]
ОПДУ	Да, Процедура за администриране и докладване на сигнали и нередности/съмнения за измама по ОПДУ“ (Процедура VI-П01 от НИ на ОПДУ), представлява Вътрешни правила за администриране на нередности и е разработена въз основа на чл. 13, ал. 2 от НАНЕСИФ.[590]	Да, Наръчник за изпълнение на ОПДУ, утвърден от РУО на 22.12.2020 г.[591]
ОПОС 2014-2020	Да, обособени като самостоятелен документ: „Вътрешни правила за администриране на нередности в ГД „ОПОС“. Указано е, че се разработени на основание чл. 13, ал. 2 от НАНЕСИФ. Вътрешните правила не са актуализирани, спрямо промяната в организационната структура в УО на ОПОС през м. декември, 2020 г.: преименуване на отдел	Да, Вътрешни правила за администриране на нередности, утвърдени от РУО на 10.10.2018 г.

[582] Писмо от УО на ОПРР 04-11-17 от 08.02.2021/ Диск към Писмо_ОПРР_04-11-17_08.02.2021/ т.11/ файл Вътрешни правила за администриране на нередности от 10.10.2018 г.
[583] Писмо от УО на ОПРР 04-11-17 от 08.02.2021/ Диск към Писмо_ОПРР_04-11-17_08.02.2021/ т.11/ файл Вътрешни правила за администриране на нередности от 10.10.2018 г.
[584] Папка ОПНОИР/Наръчници + СУК/ Наръчник_ОПНОИР_Вариант_5_Версия_1_2020
[585] Писмо от УО на ОПНОИР от 03.02.2021 г., т.15.5
[586] флаш-памет към писмо с изх. № 92-134 от 04.02.2021 г./ папка т.9;10/ Наръчник версия 3/ папка Manual_v3-09.08.2018/ глава 12; Работен документ РД-И-56-КЛ_Процедури_ОПРЧР
[587] флаш-памет към писмо с изх. № 92-134 от 04.02.2021 г./папка т.9;10/ Наръчник версия 3/ папка: 2 izm.23.07.2019/ файл: Заповед
[588] Папка ОПТТИ/ Папка Наръчници/ Наръчник ОПТТИ Версия 4.3_06.2020/ Наръчник- версия 4.3.;
Работен документ РД-И-58-КЛ_Процедури_ОПТТИ, въпрос 2
[589] Писмо по електронна поща от УО на ОПТТИ от 02.11.2021 г./ файл Доклад версия 4.3 14-00-420_03062020
[590] Папка ОПДУ/ Наръчници/ Наръчник_ОПДУ_версия_9 от 22.12.2020;
Работен документ РД-И-54-КЛ_Процедури_ОПДУ
[591] Папка ОПДУ/Наръчници/ Наръчник_ОПДУ_версия_9 от 22.12.2020/файл: Наръчник ОПДУ - В9 от 22.12.2020.pdf

	„Одити и нередности“ в отдел „Администриране на нередности“.[592]	
ОПИК	Да, глава 10 „Процедура за администриране и докладване на нередности“ от Наръчника на ОПИК представлява Вътрешни правила за администриране и докладване на нередности, съгласно чл. 13, ал. 2 и чл. 18 от НАНЕСИФ[593]	Да, Заповед №-РД-16-75/28.01.2020 г. на РУО[594]

[592] Одитно доказателство № 29
[593] https://www.eufunds.bg/bg/opic/term/440- Наръчник на ОПИК, Вариант 8 от 2020 г.
[594] Приложена към одитно досие за извършен одит „Ефективност на икономическите мерки за микро-, малки и средни предприятия за преодоляване на последиците от пандемията COVID-19.“
за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2017 г.

Приложение № 5

Екранни снимки

Екранна снимка № 1. Публикувани Вътрешни правила за администриране на нередности на ОПДУ на електронната страницата на ОП, раздел „Сигнали за нередности“

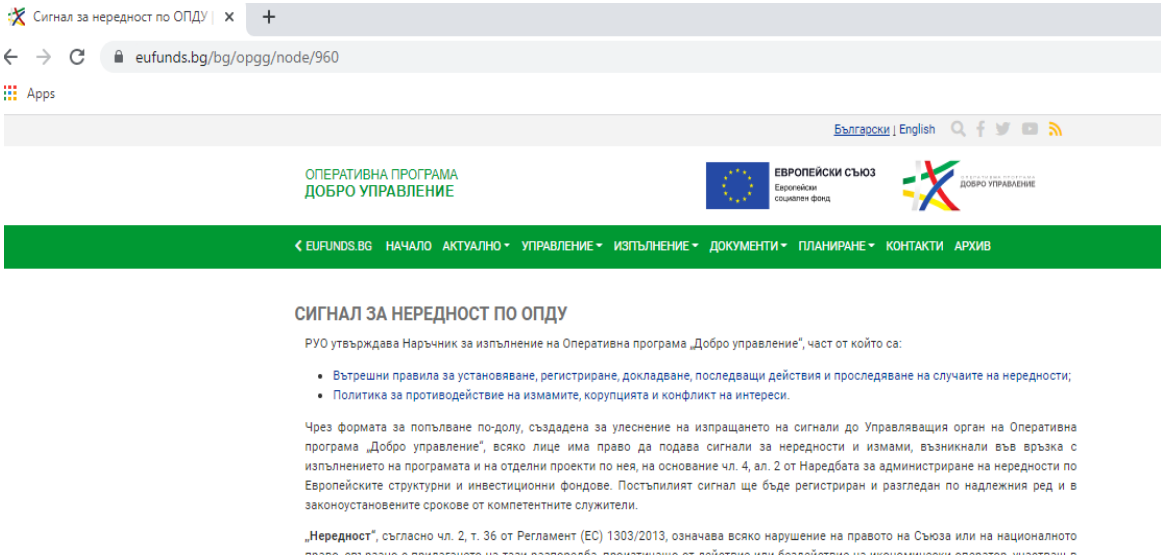

Екранна снимка № 2. Електронна страницата на ОПРР 2014-2020

Екранна снимка № 3: Екранна снимка на електронната страница на ОПИК, публикувани Вътрешни правила за администриране на нередности

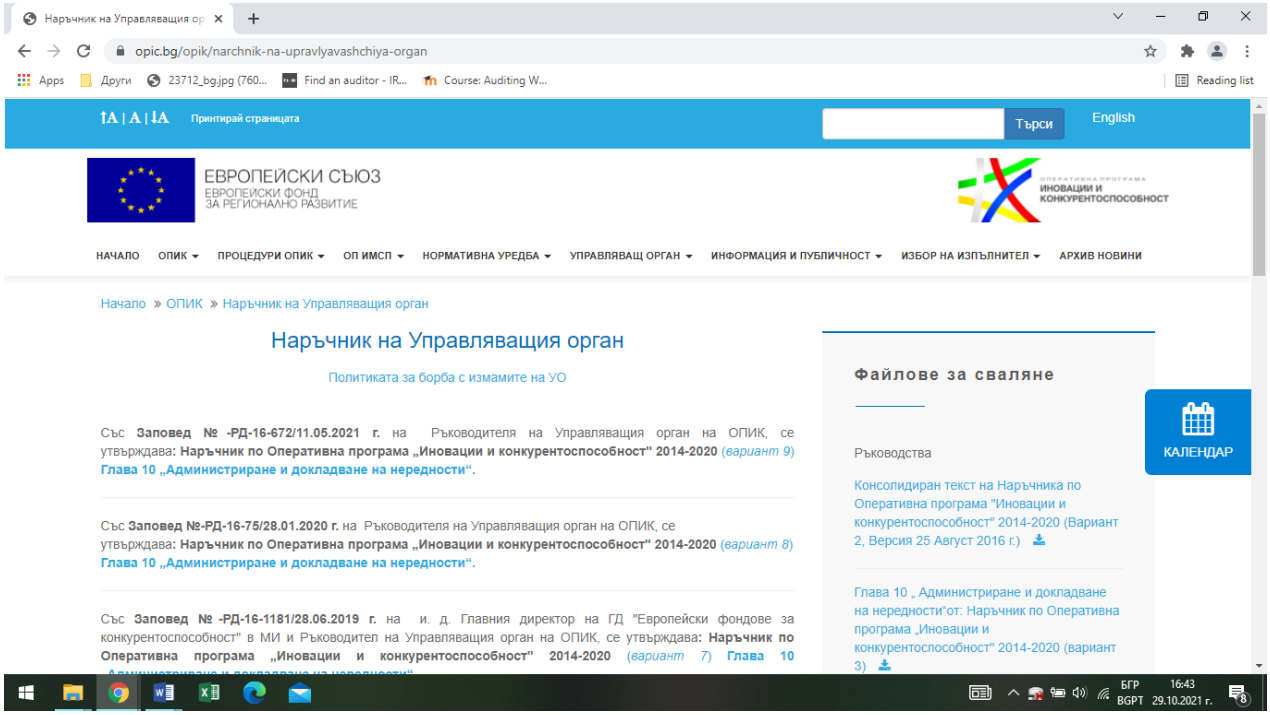

Екранна снимка № 4. Електронна страницата на ОПТТИ

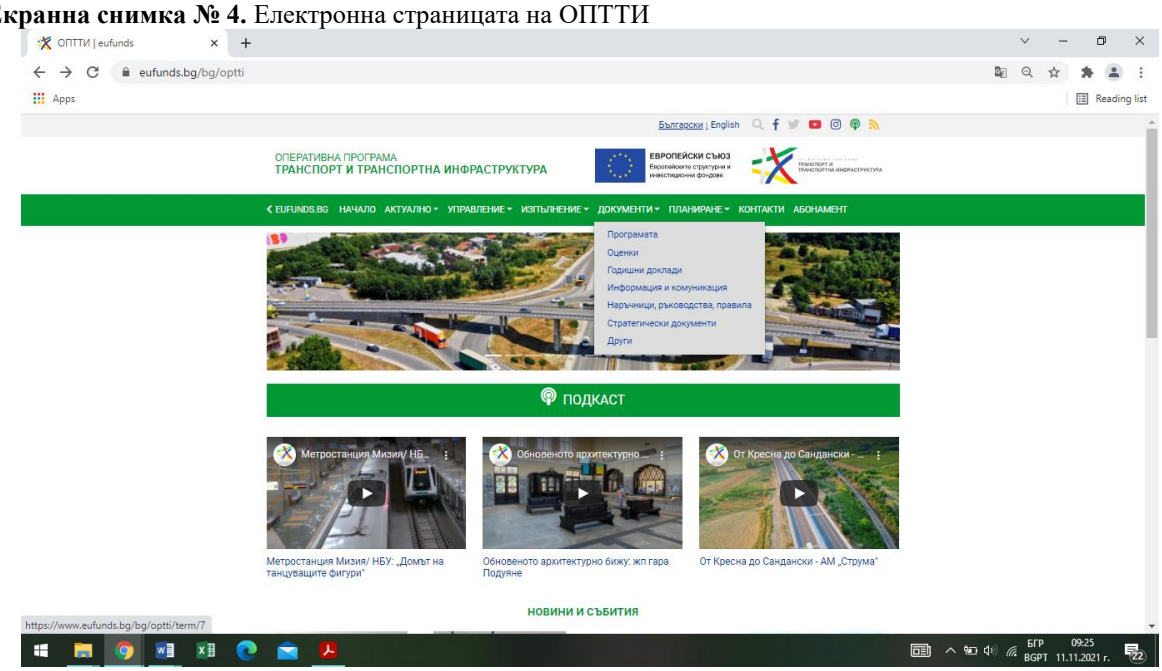

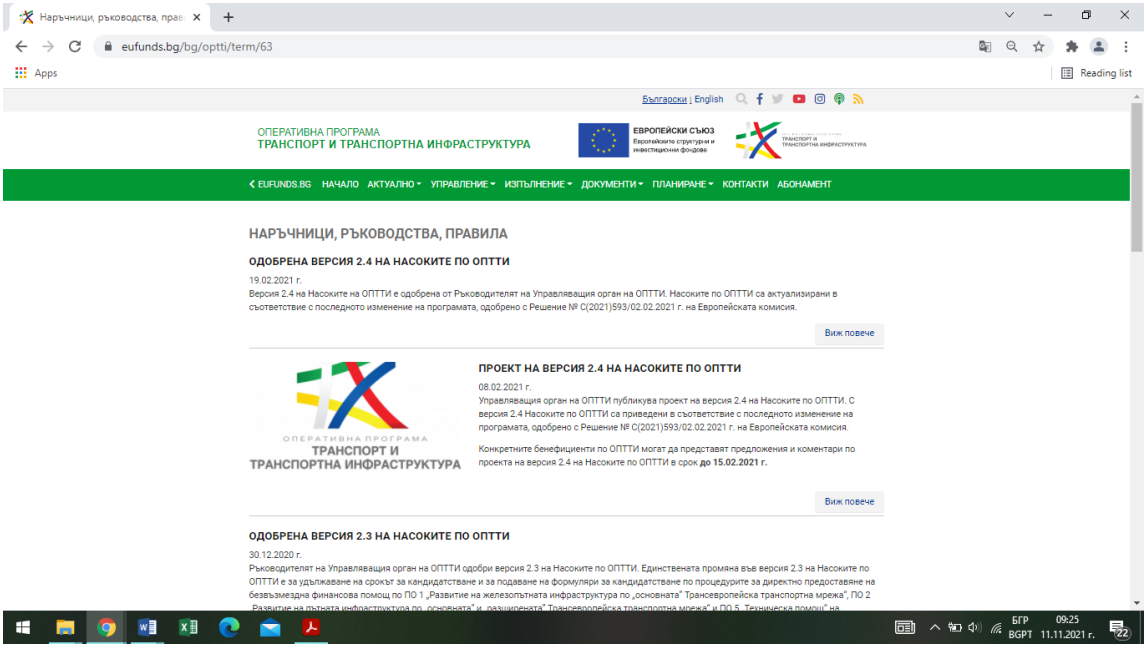

Наръчници, ръководства, прав

eufunds.bg/bg/optti/term/63

Apps | Reading list

Български | English

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ТРАНСПОРТ И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и инвестиционни фондове

EUFUNDS.BG НАЧАЛО АКТУАЛНО УПРАВЛЕНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕ ДОКУМЕНТИ ПЛАНИРАНЕ КОНТАКТИ АБОНАМЕНТ

НАРЪЧНИЦИ, РЪКОВОДСТВА, ПРАВИЛА

ОДОБРЕНА ВЕРСИЯ 2.4 НА НАСОКИТЕ ПО ОПТТИ

19.02.2021 г.
Версия 2.4 на Насоките на ОПТТИ е одобрена от Ръководителят на Управляващия орган на ОПТТИ. Насоките по ОПТТИ са актуализирани в съответствие с последното изменение на програмата, одобрено с Решение № C(2021)593/02.02.2021 г. на Европейската комисия.

Виж повече

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ТРАНСПОРТ И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

ПРОЕКТ НА ВЕРСИЯ 2.4 НА НАСОКИТЕ ПО ОПТТИ

08.02.2021 г.
Управляващия орган на ОПТТИ публикува проект на версия 2.4 на Насоките по ОПТТИ. С версия 2.4 Насоките по ОПТТИ са приведени в съответствие с последното изменение на програмата, одобрено с Решение № C(2021)593/02.02.2021 г. на Европейската комисия.

Конкретните бенефициенти по ОПТТИ могат да представят предложения и коментари по проекта на версия 2.4 на Насоките по ОПТТИ в срок **до 15.02.2021 г.**

Виж повече

ОДОБРЕНА ВЕРСИЯ 2.3 НА НАСОКИТЕ ПО ОПТТИ

30.12.2020 г.
Ръководителят на Управляващия орган на ОПТТИ одобри версия 2.3 на Насоките по ОПТТИ. Единствената промяна във версия 2.3 на Насоките по ОПТТИ е за удължаване на срокът за кандидатстване и за подаване на формуляри за кандидатстване по процедурите за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ПО 1 „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната" Трансевропейска транспортна мрежа", ПО 2 „Развитие на пътната инфраструктура по „основната" и „разширената" Трансевропейска транспортна мрежа" и ПО 5 „Техническа помощ" на

БГР BGPT 09:25 11.11.2021 г.

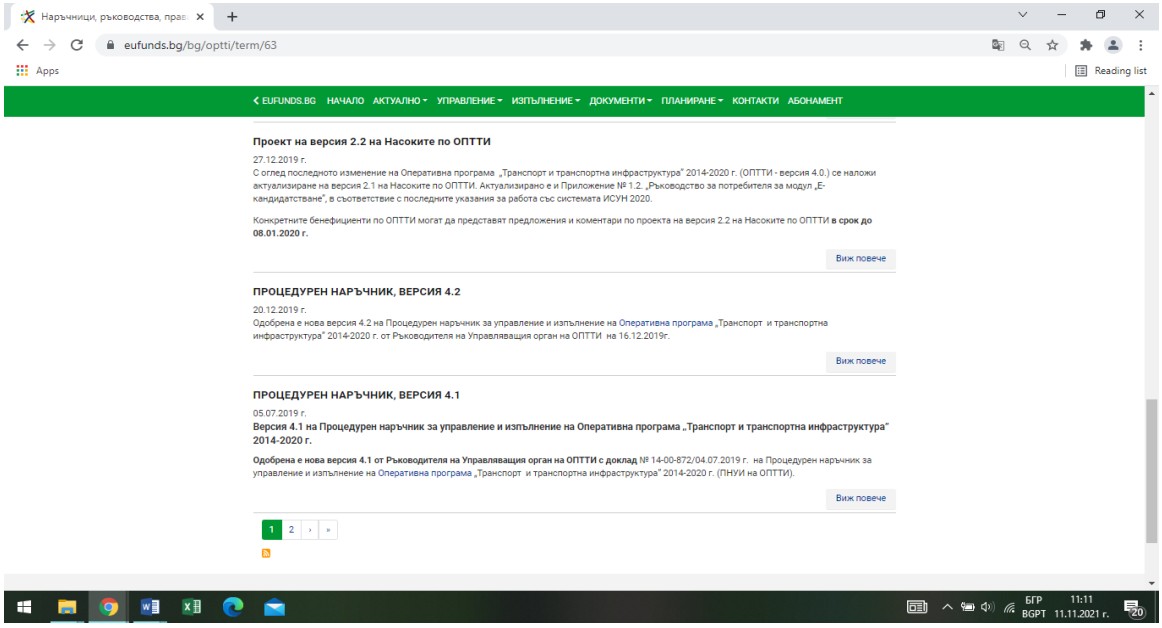

Наръчници, ръководства, прав

eufunds.bg/bg/optti/term/63

Apps | Reading list

EUFUNDS.BG НАЧАЛО АКТУАЛНО УПРАВЛЕНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕ ДОКУМЕНТИ ПЛАНИРАНЕ КОНТАКТИ АБОНАМЕНТ

Проект на версия 2.2 на Насоките по ОПТТИ

27.12.2019 г.
С оглед последното изменение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г. (ОПТТИ - версия 4.0.) се наложи актуализиране на версия 2.1 на Насоките по ОПТТИ. Актуализирано е и Приложение № 1.2. „Ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване", в съответствие с последните указания за работа със системата ИСУН 2020.

Конкретните бенефициенти по ОПТТИ могат да представят предложения и коментари по проекта на версия 2.2 на Насоките по ОПТТИ **в срок до 08.01.2020 г.**

Виж повече

ПРОЦЕДУРЕН НАРЪЧНИК, ВЕРСИЯ 4.2

20.12.2019 г.
Одобрена е нова версия 4.2 на Процедурен наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г. от Ръководителя на Управляващия орган на ОПТТИ на 16.12.2019г.

Виж повече

ПРОЦЕДУРЕН НАРЪЧНИК, ВЕРСИЯ 4.1

05.07.2019 г.
Версия 4.1 на Процедурен наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г.

Одобрена е нова версия 4.1 от Ръководителя на Управляващия орган на ОПТТИ с доклад № 14-00-872/04.07.2019 г. на Процедурен наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г. (ПНУИ на ОПТТИ).

Виж повече

1 2 › »

БГР BGPT 11:11 11.11.2021 г.

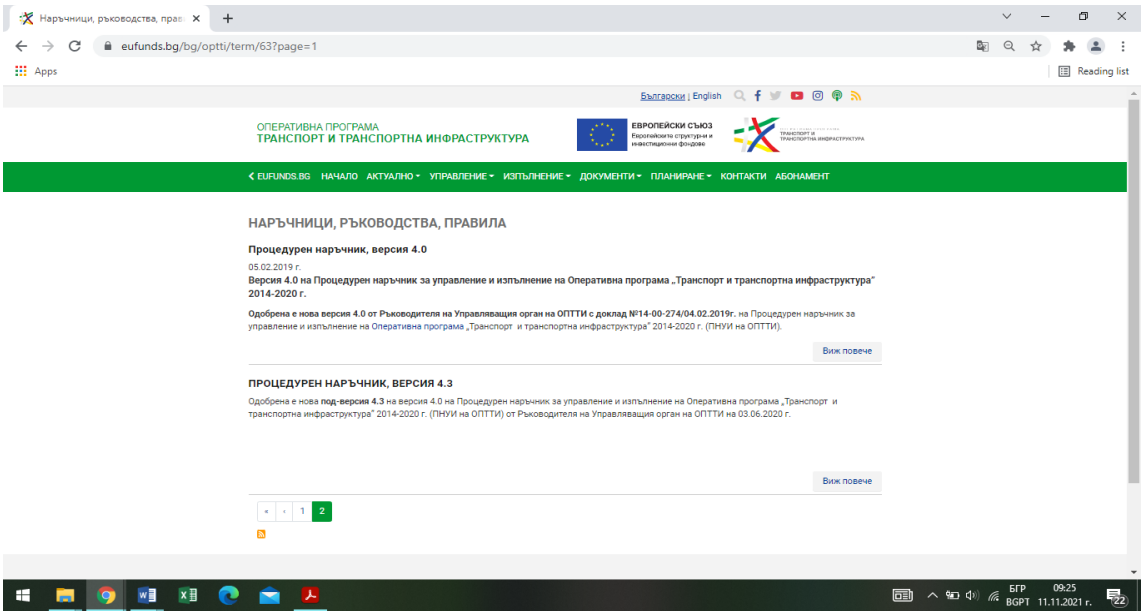
Наръчници, ръководства, прав
eufunds.bg/bg/optti/term/63?page=1
Apps
Reading list
Български | English
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ТРАНСПОРТ И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейските структурни и инвестиционни фондове
EUFUNDS.BG НАЧАЛО АКТУАЛНО УПРАВЛЕНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕ ДОКУМЕНТИ ПЛАНИРАНЕ КОНТАКТИ АБОНАМЕНТ
НАРЪЧНИЦИ, РЪКОВОДСТВА, ПРАВИЛА
Процедурен наръчник, версия 4.0
05.02.2019 г.
Версия 4.0 на Процедурен наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г.
Одобрена е нова версия 4.0 от Ръководителя на Управляващия орган на ОПТТИ с доклад №14-00-274/04.02.2019г. на Процедурен наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г. (ПНУИ на ОПТТИ).
Виж повече
ПРОЦЕДУРЕН НАРЪЧНИК, ВЕРСИЯ 4.3
Одобрена е нова под-версия 4.3 на версия 4.0 на Процедурен наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура" 2014-2020 г. (ПНУИ на ОПТТИ) от Ръководителя на Управляващия орган на ОПТТИ на 03.06.2020 г.
Виж повече
« ‹ 1 2
БГР
BGPT
09:25
11.11.2021 г.

Приложение 6

Предоставена възможност за подаване на сигнали от управляващите органи на оперативните програми

Само при един УО (на ОПНОИР) е установено съответствие на подробно разписани начини за подаване на сигнали във вътрешните правила за администриране на нередности начините, както и тяхното оповестяване на електронната страница на ОП. От УО на ОПНОИР е предоставена възможност на гражданите да подават сигнали за нередности, чрез: посочен телефон; електронна поща, на място, в деловодството, по пощата на адрес и електронния формуляр на електронната страница на ОП. Единствено не е представена възможност за подаване на сигнали за нередности, чрез факс.[595]

При останалите шест УО (ОПРР 2014-2020, ОПТТИ, ОПРЧР 2014-2020, ОПОС 2014-2020, ОПДУ и ОПИК) е налице разминаване на представените във вътрешните правила за администриране на нередности начини за подаване на сигнали и на оповестените такива на електронните страници на ОП с изискванията на НАНЕСИФ.

При УО на ОПРР 2014-2020, във вътрешните правила за администриране на нередности, в Наръчника, както и в СУК, е записано, че РУО на ОПРР 2014-2020 осигурява възможност за подаване на сигнали за нередности на своята интернет страница, на посочена електронна поща, факс, по пощата или по друг, оповестен на официалната страница на УО на ОПРР, начин.“ На електронните страници на ОПРР, обаче, тези начини не са оповестени, с изключение на електронната форма.[596]

Съгласно вътрешните правила за администриране на нередности, РУО на ОПОС 2014-2020 следва да осигурява възможност за подаване на сигнали за нередности на електронната страница на ОПОС, на посочена електронна поща, факс, по пощата или по друг, оповестен на официалната страница на УО на ОПОС, начин. На електронната страница на ОПОС, обаче, е представена информация само за две възможности за подаване на сигнали за нередности: чрез попълване на формуляр на електронната страница на ОП и на посочен телефон. Няма информация за възможност за подаване на сигнал чрез електронна поща, по пощата или факс, както е указано във вътрешните правила.[597]

В Наръчника на ОПИК е посочено, че информация за нередност може да се подава и по телефон, електронен адрес, на определено лице за контакти, както и чрез бутон за подаване на сигнали за нередности на интернет страницата на УО. Не са спазени, част от указаните във вътрешните правила начини за подаване на сигнали за нередности: на електронните страници на ОПИК не е оповестена възможност за подаване на сигнали, чрез електронен адрес, а на електронната страница на ОП на Единен информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове, не е посочен телефон.[598]

Във вътрешните правила за администриране на нередности на ОПТТИ не е представена възможност за подаване на сигнали чрез електронна поща, телефон, факс или др. начин. Посочена е възможността за подаване на сигнал за нередност, чрез електронната страница на ОПТТИ. На електронната страница на ОПТТИ не са оповестени начини за подаване на сигнали, като напр. електронна поща, телефон, факс или др. начин, такива.[599]

В Наръчника на ОПРЧР 2014-2020 е посочено, че: „*УО организира интернет базирано място за подаване на сигнали, където може да се подава информация в случаите на съмнение за нередност или разкрита нередност при спазване конфиденциалността на информацията, по предвидения в ред. Информация може да се подава по телефон, електронен адрес, на определено лице за контакти.“* На електронната страницата на ОПРЧР, в частта за сигнализиране за нередности е посочен само електронен адрес за подаване на сигнал за нередност. Въпреки указаните в Наръчника други начини за сигнализиране, на електронната страница, в частта за подаване на сигнали не са оповестени други такива, освен посочения електронен адрес. Представени са контакти на министерството: адрес и телефон, но не е указано, че е възможно подаването на сигнали по тези начини.[600]

В Наръчника на ОПДУ е указана възможност за подаване на сигнали за нередности по различни начини. Информация за нередност може да се подава по телефон, електронен адрес, на определено лице за контакти, както и чрез бутон за подаване на сигнали за нередности на интернет страницата на УО, които са обявени на

[595] Одитни доказателства № 83 и № 23
[596] Одитни доказателства № 83 и № 23
[597] Одитни доказателства № 83 и № 23
[598] Одитни доказателства № 83 и № 23
[599] Одитни доказателства № 83 и № 23
[600] Одитни доказателства № 83 и № 23

електронната страница. Към датата на започване на проверката[601] не бе представена информация, че сигналите могат да бъдат и устни. В хода на проверката тази информация е добавена и публикувана.[602]

Към датата на започване на проверката[603] не бе оповестена информация, че сигналите могат да се подават и по телефон. В хода на проверката тази информация е добавена, като е публикувана препратка към телефонния указател на дирекция "Добро управление" в Администрацията на Министерския съвет. В него са представени контактите на служителите в дирекцията, но от документа не става ясно кои от тях са служители по нередности.[604]

Оповестени са възможности за други начини за подаване на сигнал, освен попълване на формуляра на електронната страница на ОП: на посочена електронна поща; до ръководителя на УО на ОПДУ; директора на дирекция АФКОС (по време на проверката е добавена електронната поща на АФКОС); Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия (по време на проверката е добавена препратка към електронната страница на ОЛАФ, където са публикувани контакти, както и възможност за подаване на сигнал за нередности до ОЛАФ).[605]

Не е посочен адреса на УО, както и факс, на който могат да се изпращат сигнали за нередности. След края на одита, на електронната страница на ОПДУ е добавен адрес за подаване на сигнали за нередности.[606]

Общо сигнали по видове източници за програмния период 2014-2020 и по ОП								
	ОБЩО	**ОПТТИ**	**ОПРЧР**	**ОПОС**	**ОПИК**	**ОПНОИР**	**ОПРР**	**ОПДУ**
Служители на УО	**2758**	51	91	547	373	245	1199	252
Сертифициращ орган	**53**	4	4	0	19	9	17	0
Контролни органи	**161**	11	25	0	33	32	60	0
Юридически лица	**465**	2	4	17	74	11	352	5
Физически лица	**129**	6	7	32	56	24	0	4
Анонимни	**5**	0	0	0	3	2	0	0
Други	**40**	2	6		22	4	6	0

Относителен дял на сигналите по източници на подаване и по ОП за периода 2014-2020 г.								
	ОБЩО	**ОПТТИ**	**ОПРЧР**	**ОПОС**	**ОПИК**	**ОПНОИР**	**ОПРР**	**ОПДУ**
Служители на УО	2758	2 %	3 %	20 %	14 %	9 %	43 %	9 %
Сертифициращ орган	53	8 %	8 %	0 %	36 %	17 %	32 %	0 %
Контролни органи	161	7 %	16 %	0 %	20 %	20 %	37 %	0 %
Юридически лица	465	0 %	1 %	4 %	16 %	2 %	76 %	1 %
Физически лица	129	5 %	5 %	25 %	43 %	19 %	0 %	3 %
Анонимни	5	0 %	0 %	0 %	60 %	40 %	0 %	0 %
Други	40	5 %	15 %	0 %	55 %	10 %	15 %	0 %

Общо сигнали по видове източници за периода от 2017 г. до 2020 г. и по ОП								
	ОБЩО	**ОПТТИ**	**ОПРЧР**	**ОПОС**	**ОПИК**	**ОПНОИР**	**ОПРР**	**ОПДУ**
Служители на УО	2716	44	90	527	369	243	1191	252

[601] 06.04.2021 г.
[602] Одитно доказателство № 83
[603] 06.04.2021 г.
[604] Одитно доказателство № 23
[605] Одитно доказателство № 23
[606] https://www.eufunds.bg/bg/opgg/node/960

Сертифициращ орган	52	3	4	0	19	9	17	0
Контролни органи	159	11	24	0	32	32	60	0
Юридически лица	431	1	3	16	50	4	352	5
Физически лица	119	5	7	31	55	17	0	4
Анонимни	4	0	0	0	2	2	0	0
Други	37	2	4		22	3	6	0

Брой на регистрираните сигнали по начин на подаване по ОП за програмния период 2014-2020 г.								
ОП	**ОБЩО**	**ОПТТИ**	**ОПРЧР**	**ОПОС**	**ОПИК**	**ОПНОИР**	**ОПРР**	**ОПДУ**
ОБЩО	3611	76	137	596	580	327	1634	261
Депозирани в деловодството	3105	69	36	547	507	304	1390	252
На електронна страница	96	0	8	35	44	9	0	0
По електронна поща	73	6	1	14	29	13	1	9
По телефон	0	0	0	0	0	0	0	0
По факс	0	0	0	0	0	0	0	0
Устни	0	0	0	0	0	0	0	0
Друг начин	337	1	92	0	0	1	243	0

Приложение 7

Инструмент на ЕК за измерване на риска от измами и нередности АРАХНЕ

АРАХНЕ представлява интегриран ИТ инструмент за извличане и обогатяване на данни, който е разработен от Европейската комисия. С него се цели да се окаже подкрепа на управляващите органи и междинните звена при осъществяването на административен контрол и проверки на управлението в областта на структурните фондове (Европейски социални фондове, Кохезионни фондове и Европейски фондове за регионално развитие).[607]

АРАХНЕ има за цел създаването на комплексна и пълна база данни на проектите, които са осъществени по линия на структурните фондове в ЕС, и обогатяването на данните с обществено достъпна информация, за да бъдат идентифицирани, въз основа на набор от показатели за риск, проектите, бенефициерите, договорите и изпълнителите**, за които има вероятност да допускат рискове от измама, конфликт на интереси и нередности**.

С помощта на АРАХНЕ може да се повиши ефективността при подбора на проекти и проверките на управлението и допълнително да се засилят мерките за идентифициране, предотвратяване и откриване на измами.[608]

Специализираният софтуерен инструмент за оценка на риска АРАХНЕ цели повишаване ефикасността на подбора, управлението, проверките и одита на проектите, в т.ч. въвеждане на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите в съответствие с чл. 125 (4)(с) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Пригоден е за определяне и оценка на риска от измама, в т.ч. при възлагане на обществени поръчки, сфера - особено изложена на нередности и измами.

Инструментът за оценка на риска предоставя възможност за систематично наблюдение и преглед на данни от вътрешни и външни източници по отношение на проекти, бенефициери, договори и изпълнители. Инструментът се захранва с информация от Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН и ИСУН 2020). Информацията се анализира като фокусира контролите по проектите с най-висок риск.

Дирекция „Централно координационно звено“ към Администрацията на Министерския съвет е национален координатор на системата АРАХНЕ, като управлява профилите за достъп до нея. В края на 2019 г. броя на потребителите е 458. Чрез увеличаване броя на потребителите от УО, СО, ОО и дирекция АФКОС се създава възможност в най-ранна фаза за идентифициране и оценка на проекти с висок риск от измами, конфликт на интереси и нередности.[609]

Инструмента предоставя възможност за продължително и систематично наблюдение и преглед на данни от вътрешни и външни източници по отношение на проекти, бенефициери, договори и изпълнители. Информацията се анализира и позволява да се повиши ефективността на системите за управление и контрол на Оперативните програми, особено за намаляване на процента грешка, като фокусира контролите по проекти с най-голям риск, като в същото време подсилва мерките за идентифициране и предотвратяване на измами по Структурните фондове и Кохезионния фонд.[610]

С АРАХНЕ могат да се идентифицират над 100 риска, свързани с показателите за риска, като например предупреждения, свързани с възлагането на обществени поръчки, управлението на договори, допустимостта, изпълнението, концентрацията, репутацията и измамите. Тази програма позволява и помага на УО да идентифицира най-рисковите проекти, договори, изпълнители и бенефициери и да насочи своя административен капацитет към най-рисковите случаи при планирането на посещенията на място.[611]

Системата е предназначена за управление на рискове от измама, конфликт на интереси и нередности. Ползите за управляващите органи:

- изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) 1303/2013;
- безплатно инсталиране и използване на инструмента за оценка на риска;
- обучение и техническа помощ от Комисията;
- повишаване на ефективността и ефикасността на проверките на управлението;
- **засилване на мерките за предотвратяване и борба с нередности**;

[607] Одитно доказателство № 32
[608] Одитно доказателство № 32
[609] Доклад относно дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на европейския съюз през 2019 г. http://www.afcos.bg/bg/node/42
[610] Одитно доказателство № 29
[611] Процедурен наръчник ОПТТИ, версия 4.3. https://www.eufunds.bg/bg/optti/term/63

- автоматичен обмен на данни и намалена административна тежест.[612]

Оперативните данни за проектите се предават от управляващите органи по ЕСФ и ЕФРР в страните-членки на Европейската комисия. Оперативните данни се допълват с информация от външни източници - Orbis и World Compliance.

Обработване на информация:

- от управляващите органи по ЕСФ и ЕФРР:
  - Бенефициери;
  - Партньори по проекта;
  - Изпълнители и подизпълнители;
  - Доставчици на услуги;
  - Членове на консорциума;
  - Основни експерти за обществените поръчки за услуги;
  - Участващи лица.
- от външни източници на данни:
  - ORBIS Информация за дружествата, акционери/ мениджъри/ основни служители;
  - WORLD COMPLIANCE от търговския доставчик LexisNexis Risk Solutions, Inc.: Профили на видни политически личности, както и на членове на техните семейства и близки сътрудници; Списък със санкции, в който са включени физически лица и дружества с най-висок рисков рейтинг; Следене на вестници и списания за информация относно риска.

Правното основание на системата АРАХНЕ обхваща чл. 60, 61, 62, 69 и Глава IV, Раздели 1 и 2 от Регламент на Съвета 1083/2006; чл. 13, 14, 16, 19, 37, както и Раздел 7 от Регламент на Комисията 1828/2006; глава 2.2.3 от Съобщението на Комисията относно стратегията за борба с измамите и Регламент 966/2012 в светлината на членове 325 и 317 от ДФЕС.[613]

[612] Одитно доказателство № 1
[613] Одитно доказателство № 1

Приложение 8

Регистри за сигнали за нередности

Три УО *(на ОПРЧР 2014-2020, ОПТТИ и ОПДУ)* поддържат регистри на сигнали за нередности, директно в ИСУН 2020, а останалите четири УО (*на ОПОС 2014-2020, ОПРР 2014-2020, ОПНОИР, ОПИК)* освен в ИСУН 2020, поддържат и самостоятелно водени регистри на сигнали за нередности и на нередности (таблици в Ексел формат), съгласно определени във вътрешните им правила за администриране на нередности указания.[614]

Образец на регистър на постъпили сигнали и установените нередности, засягащи средства от ЕСИФ (Регистъра), поддържан в електронен формат, съгласно чл. 9, ал 1 от НАНЕСИФ, е изложен в приложение № 1 в Наредбата.

Приложение № 1 към чл. 9, ал. 1 от НАНЕСИФ

№ на сигнала	Дата на регистриране на сигнала в деловодството на структурата	Програма	Фонд	Управляващ орган/ междинно звено	Име на проекта	Номер на проекта		Замесени лица (ФЛ/ЮЛ)	Описание на нарушението	Източник на сигнала	Предприети действия по сигнала	Състояние на сигнала (активен или прикключен)	Рег. № и дата на акта по чл. 14	Резултат от проверката		Коментари
						номер от ИСУН	друга регистрация							установена нередност (да/не)	номер на установената нередност	

1. **Регистър на сигнали за нередности в УО на ОПОС 2014-2020**

Регистърът на получените сигнали на УО на ОПОС не е в съответствие с Приложение № 1 към чл. 9 от НАНЕСИФ, както и с чл. 13 от Вътрешните правила за администриране на нередности в ГД ОПОС, като липсват колони за: име на проекта, описание на нарушението, замесени лица, фонд, предприети действия по сигнала, резултат от проверката и коментари.

Не е ясно дали посочената дата на регистрация е дата на регистриране на сигнала в деловодната система, съгласно Приложение № 1 към чл. 9, ал. 1 от НАНЕСИФ или е дата на регистрация в регистъра на сигнали за нередности.[615]

Регистър на сигнали за нередности в УО на ОПОС 2014-2020

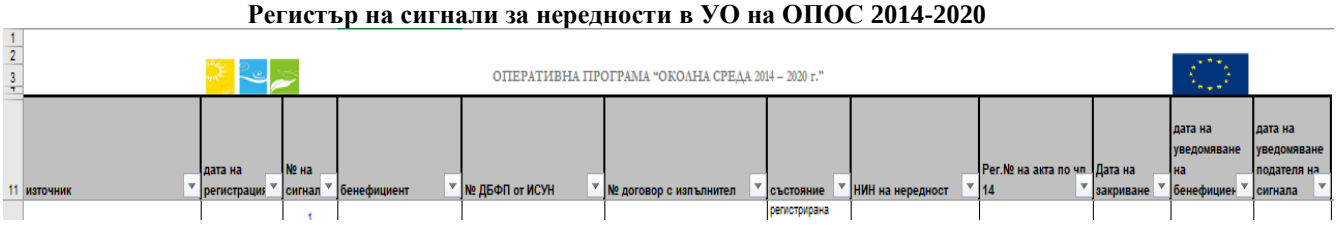

2. **Регистър на сигнали за нередности в УО на ОПРР 2014-2020**

В регистъра на получените сигнали на УО на ОПРР липсва информация за замесени лица, което е в несъответствие с Приложение № 1 към чл. 9, ал. 1 от НАНЕСИФ. Не е ясно дали посочената дата на регистрация е дата на регистриране на сигнала в деловодната система, съгласно Приложението или е дата на регистрация в регистъра на сигнали за нередности.

Добра практика е обаче добавянето на други колони, като напр. дата на получаване на становище от бенефициера, брой дни от получаване на становището и др.[616]

Регистър на сигнали за нередности в УО на ОПРР 2014-2020

[614] Одитни доказателства № 28.1.; № 29; № 40 и № 44
[615] т. 9 от Писмо изх.50-00-1/ 04.02.2021 от УО на ОПОС
[616] Регистър на нередностите на ОПРР/ Писмо вх.№ 04-11-17 от 08.02.2021 от УО на ОПРР, т.9

№ на сигнала	Дата на регистриране на сигнала	Вх. №	Дата на получаване в отдел КОПН	Източник на сигнала	Фонд	Номер на проекта	Име на проекта	Бенефициент	Обект на сигнала/Обществена поръчка	Изпълнител/ № на договор	Описание на нарушението	Тип нарушение	Предприети действия по сигнала	Получен отговор	Състояние на сигнала (активен или приключен)
1	Column1		Column	Column	Column5	Column6	Column7	Column8	Column9	Column10	Column11	Column1	Column1	Column14	Column1

Състояние на сигнала (активен или приключен)	Рег. № и дата на акта по чл. 14	Дата на акта по чл.14	Сигнал до прокуратура	Резултат от проверката		Размер на наложената ФК	Нередността не за сметка на бенефициента (да/не)	Статус нередност	Правна квалификация на установеното нарушение	Коментари	Дата на получаване на становище от бенефициента	Към днешна дата	Брой дни от получаване на становището	Оставащи дни до изтичане на едномесечния срок	Крайна дата на 90-дневния срок	
				Установена нередност	Номер на установената нередност											
Column1	17		172	18	19	20	21	Приключена г неверифиц	23	24	25	26	27	272	273	274

3. Регистър на сигнали за нередности в УО на ОПИК

В регистъра на получените сигнали на УО на ОПИК липсва дата на регистриране на сигнала в деловодната система, фонд, замесени лица и коментари, което е в несъответствие с Приложение № 1 към чл. 9, ал. 1 от НАНЕСИФ.

Добра практика е обаче добавянето на други колони, като напр. наличие на съдебни дела и резултат от съдебното производство.

Регистър на сигнали за нередности в УО на ОПИК

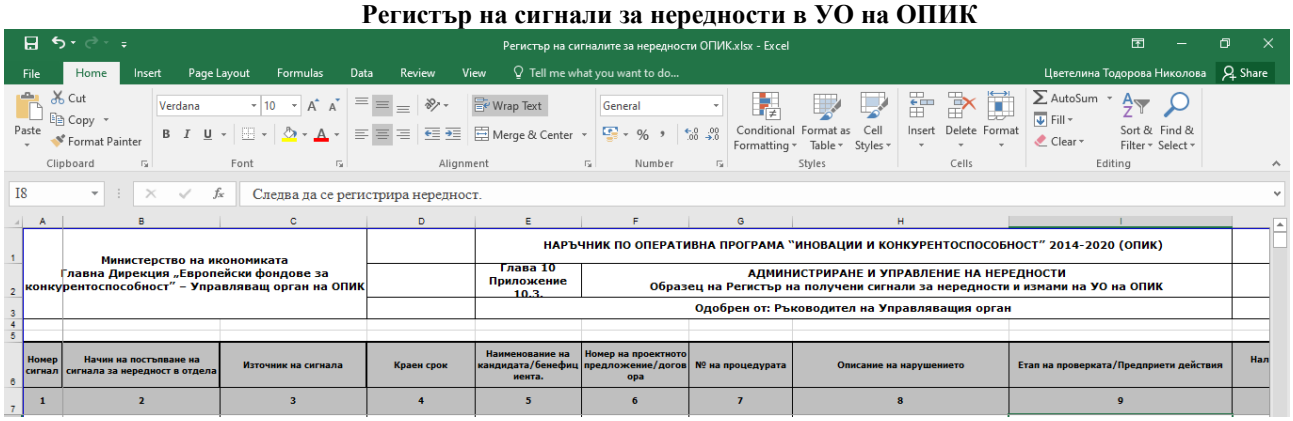

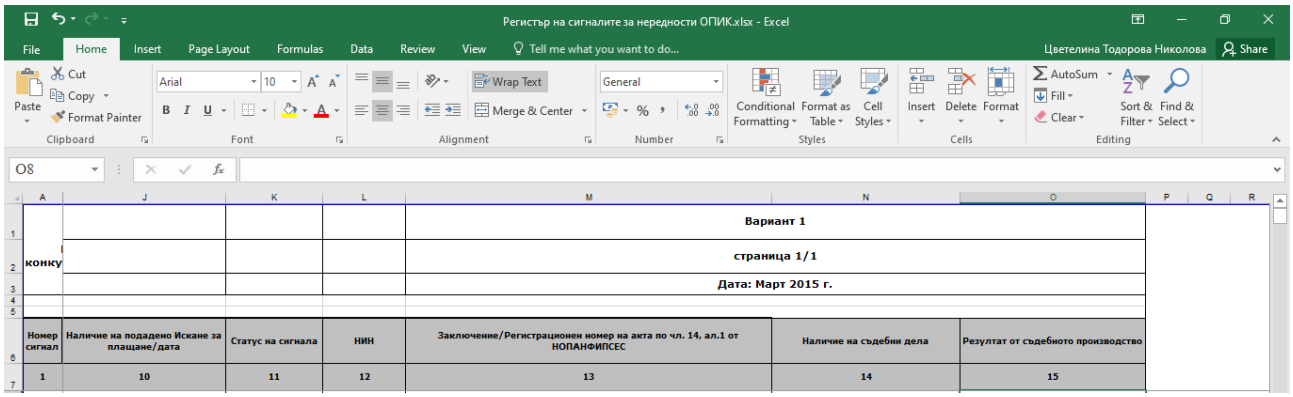

Приложение 9

Процедура за осъществяване на текущ мониторинг, въведена от УО на ОПНОИР

„12.6.3.4. Сроков контрол:
12.6.3.4.1. С цел спазване на срока по чл. 10, ал. 2 от НАНЕСИФ за приключване на процедурата по администриране на сигнали за нередности, регистрирани във връзка със започнато от УО производство по определяне на финансови корекции по административен договор, финансиран от ОПНОИР, се прилага следната процедура за проследяване напредъка при администриране на сигналите за нередности:
До 5-то число на всеки месец, служител по нередности, определен от директора на дирекция УРК, изготвя доклад до РУО /Приложение 12.12/, в който в т. ***II. Сигнали със статус „активен“ към 01...20.. г.,*** *се съдържа информация за всички активни сигнали към посочената дата. В т.* ***III. Подлежащи на приключване сигнали за месец …,*** *се съдържа информация за сигналите, подлежащи на приключване за текущия месец, с посочване на точната дата, на която трябва да бъде приключен всеки от тези сигнали.*
Служителят по нередности, на който е възложено изготвянето на доклада, проверява наличието на активни сигнали за нередности в ИСУН 2020 и в таблицата за разпределени сигнали за нередности и нередности, водена единствено за вътрешно ползване от служителите по нередности и директора на дирекция „Управление на риска и контрол“, достъп до която е предоставен на ръководителя на УО и проследява спазването на срока по чл. 10, ал. 2 от НАНЕСИФ за приключване на сигналите за нередности, като вписва информацията по регистрираните сигнали за нередности в съответната точка на доклада.
В случай на подлежащи на приключване сигнали за нередности, срокът за приключване по които изтича през текущия на доклада месец, регистрирани във връзка със започнато от УО производство по определяне на финансови корекции, докладът съдържа предложение за изготвяне и издаване на решения за определяне на финансови корекции или на решения за приключване на производството по определяне на финансови корекции в срок. Докладът съдържа и описание на възможността, в случай, че срокът на проверката по сигнали за нередности, регистрирани във връзка със стартирано от УО производство по определяне на финансова корекция не е удължаван, главният директор на Главна дирекция „Верификация“ да предостави уведомление до директора на дирекция „Управление на риска и контрол“ с обосновка относно наличие на необходимост от удължаване на срока за проверката на такива сигнали за нередност, с максимум до 45 дни, както и с изложение на причините, обуславящи фактическата и правната сложност на всеки от случаите.
Изготвеният от служителя по нередности доклад /Приложение 12.12/ се предоставя за съгласуване от директора на дирекция УРК чрез деловодната система и се насочва към ръководителя на УО за информация и негова резолюция до Главния директор на ГДВ и до директора на дирекция УРК с цел проследяване на спазването на сроковете по чл. 10, ал. 2, съответно по чл. 10, ал. 3 от НАНЕСИФ.
Служителят по нередности вписва наличието на удължаване на срока за проверката по сигнала за нередност в ИСУН 2020 по съответния сигнал за нередност и прикачва одобрения от ръководителя на УО доклад в ИСУН 2020 в модул „Документи“ към сигнала за нередност. Информация за удължаване на срока за проверката по сигнала за нередност се вписва от служителя по нередности и в таблицата за разпределени сигнали за нередности и нередности, водена единствено за вътрешно ползване от служителите по нередности и директора на дирекция „Управление на риска и контрол“.
Проследяването и докладването относно спазването на срока по чл. 10, ал. 3 от НАНЕСИФ за приключване на сигналите за нередности с удължен срок се осъществява в последващите доклади до РУО /Приложение 12.12/ и в оперативен порядък, чрез въвеждане на информация от служителите по нередности в таблицата за разпределени сигнали за нередности и нередности, водена единствено за вътрешно ползване от служителите по нередности и директора на дирекция „Управление на риска и контрол“, достъп до която е предоставен на ръководителя на УО.
В ***т. I. Подлежащи на приключване сигнали за нередности през месец … г. (Посочва се информация за сигналите за изминалия месец)****, от доклада до РУО /Приложение 12.12/ се представя информация за приключените през предходния месец сигнали за нередности, която включва: номер на сигнала, вид на сигнала, номер на проекта, дата на регистрация в деловодната система/ номер на писмото, срок за проверка, удължаване на срока на проверка с одобрен от РУО доклад и състояние на сигнала (активен/приключен/анулиран).*
12.6.3.4.2. С цел спазване на срока по чл. 10, ал. 2 от НАНЕСИФ за приключване на процедурата по администриране на сигнали за нередности, които не са регистрирани във връзка със започнато от УО производство за определяне на финансови корекции по административен договор, финансиран от ОПНОИР,

се прилага идентична на описаната в т. 12.6.3.4.1. процедура за проследяване напредъка при администриране на сигналите за нередности, със следните особености:
Служител по нередности, определен от директора на дирекция УРК да изготви доклада до РУО, описан по-горе /Приложение 12.12/ до 5-то число на всеки месец, въз основа на резултата от извършените проверки за наличието на активни сигнали за нередности в ИСУН 2020 и в таблицата за разпределени сигнали за нередности и нередности, включва в доклада и подлежащите на приключване външни сигнали за нередности, срокът за приключване по които изтича през текущия на доклада месец. Докладът съдържа предложение за изготвяне и издаване на първа писмена оценка в срок и описание на възможността в случай, че срокът на проверката по външни сигнали за нередности не е удължаван, същият да бъде удължен с максимум до 45 дни при фактическа и правна сложност на случая, въз основа на одобрен от РУО мотивиран доклад, изготвен от служителя по нередности, на когото е възложено администрирането на съответния външен сигнал.
Както е посочено в т. 12.6.3.4.1. изготвеният от служителя по нередности доклад /Приложение 12.12/ се предоставя за съгласуване от директора на дирекция УРК чрез деловодната система и се насочва към ръководителя на УО за информация и негова резолюция до директора на дирекция УРК с цел проследяване на спазването на сроковете по чл. 10, ал. 2, съответно по чл. 10, ал. 3 от НАНЕСИФ.
В срок до 2 работни дни от получаване чрез деловодната система на одобрения от РУО доклад, директорът на дирекция УРК го разпределяна на служителите по нередности, които:
- регулярно, предвид крайния срок за администриране на всеки от сигналите за нередности, изготвят и качват за съгласуване в Ивентис първи писмени оценки с изтичащ по чл. 10, ал. 2 от НАНЕСИФ срок, или
- служителят по нередности, отговорен за администрирането на съответен сигнал за нередности, изготвя мотивиран доклад до Ръководителя на УО относно необходимостта от удължаване на срока за администриране на сигнала за нередност. Докладът за удължаване съдържа обосновка относно наличие на необходимост от удължаване на срока за приключване на проверката по сигнала за нередност с конкретен брой дни, които са не повече от 45 дни и обосновка, в която се излагат причините, обуславящи фактическата и правната сложност на случая, по който първа писмена оценка не може да бъде изготвена в срока по чл. 10, ал. 2 от НАНЕСИФ.
Изготвеният от служителя по нередности доклад за удължаване на срока се предоставя за съгласуване от директора на дирекция УРК чрез деловодната система и се насочва към ръководителя на УО за информация и негова резолюция до директора на дирекция УРК с цел проследяване на спазването на срока по чл. 10, ал. 3 от НАНЕСИФ.
Служителят по нередности вписва наличието на удължаване на срока за проверката по сигнала за нередност в ИСУН 2020 по съответния сигнал за нередност и прикачва одобрения от ръководителя на УО доклад в ИСУН 2020 в модул „Документи“ към сигнала за нередност. Информация за удължаване на срока за проверката по сигнала за нередност се вписва от служителя по нередности и в таблицата за разпределени сигнали за нередности и нередности, водена единствено за вътрешно ползване от служителите по нередности и директора на дирекция „Управление на риска и контрол“.
Проследяването и докладването относно спазването на срока по чл. 10, ал. 3 от НАНЕСИФ за приключване на външни сигнали за нередности с удължен срок се осъществява в последващите доклади до РУО /Приложение 12.12/ и в оперативен порядък, чрез въвеждане на информация от служителите по нередности в таблицата за разпределени сигнали за нередности и нередности.
В т. ***I. Подлежащи на приключване сигнали за нередности през месец … г.*** *(Посочва се информация за сигналите за изминалия месец), от доклада до РУО /Приложение 12.12/ се представя информация и за приключените през предходния месец външни сигнали за нередности, която включва: номер на сигнала, вид на сигнала, номер на проекта, дата на регистрация в деловодната система/ номер на писмото, срок за проверка, удължаване на срока на проверка с одобрен от РУО доклад и състояние на сигнала (активен/приключен/анулиран).*

Опис на одитните доказателства към Одитен доклад № 0300201720

№	Одитни доказателства	Бр. листа и техн. носители на ел.докум.
1	Писмо с рег. № 817600-269 от 11.02.2021 г. от директор на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)“ относно „Информация и документи във връзка с одит „Администриране на нередности“ възложен със заповед № ОД-03-02-017 от 14.12.2020 г. на заместник-председател на Сметната палата _817600-269_11.02.2021“ в отговор на писмо № 04-08-14/08.02.2021 г от ръководителя на одитния екип (***02_****Писмо_АФКОС_817600-269_****11.02.2021***)	диск № 1
1.1.	т.9 Заповед № 81213-1504 от 15.12.2017 г. от министъра на вътрешните работи относно утвърждаване на функционални задължения и организационна структура на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС) – МВР"	
1.2.	Отговор по в. 6	
1.3.	Отговор по в. 13 и приложена към него Пътна карта за разработване на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз, за периода 2021 – 2027 година от съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на европейския съюз (АФКОС)	
2	Писмо с рег. № 817600-1213 от 05.11.2021 г. от директор на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)“ относно допълнително поставените въпроси към дирекция “Защита на финансовите интереси на ЕС“ (АФКОС) - МВР в отговор на писмо № 817600-1185/01.11.2021 г. от ръководителя на одитния екип *(12_E-mail_****AFKOS_09.11.2021****_Отг. на въпроси от 29.10)*	диск № 2
2.1.	Отговор по в. 1	
2.2.	Отговор по в. 2	
2.3.	Отговор по в. 3	
2.4.	Отговор по в. 4	
2.5.	Отговор по в. 5	
2.6.	Отговор по в. 6	
2.7.	Отговор по в. 7	
2.8.	Отговор по в. 8	
2.9.	Отговор по в. 9	
2.10.	Отговор по в. 10	
2.11.	Отговор по в. 11	
2.12.	Отговор по в. 12	
2.13.	Отговор по в. 13 и приложения: - Заповед №8121д-484 от 2019 г. за създаване на постоянна работна група по нередности от министъра на вътрешните работи; - Заповед с рег. №2217 от 2011 г. за създаване на постоянна работна група по нередности от заместник министър-председател министър на вътрешните работи и председател на съвета;	
2.14.	Отговор по в. 14 и приложение: - Протокол от неприсъствено заседание на постоянна работна група № 817бр-1355 от 30.10.2019 г. проведено от 17.09.2019 г. до 30.09.2019 г.	
2.15.	Отговор по в. 15 и приложения: - Протоколи от редовни и неприсъствени заседания на постоянната работна група по нередности (№ 817бр-416 от 30.03.2018 г., № 817бр-1042 от 22.10.2021 г., № 817бр-1091 от 18.09.2020 г. и № 817бр-910 от 18.07.2017 г.)	
2.16.	Отговор по в. 16 и приложения: - Докладна записка № 817бр-1258 от 10.11.2016 г. до директор на дирекция АФКОС относно семинар за обсъждане на практиката по прилагане на ЗУСЕСИФ проведен на 4 и 5 ноември 2016 г. в гр. Кюстендил от началник сектор „Докладване на нередности“ с Приложение 1 и Приложение 2	
2.17.	Отговор по в. 17 и приложения:	

	- Писма до заместник министър – председателя по Европейските фондове и икономическа политика, министъра на околната сред и водите, заместник-министъра на труда и социалната политика, заместник – министъра на регионалното развитие, заместник-министъра на образованието и науката, изпълнителен директор на изпълнителна дирекция ОСЕС, изпълнителен директор на държавен фонд „Земеделие“ и др. относно: Доклади за дейността на съвета АФКОС за 2016 г., 2017 г., 2018 г. и за 2019 г. и отчет на план за действие 2017 г., от заместник-министъра на вътрешните работи (писма № 812100-29790 от 16.12.2016 г., № 812100-888 от 16.0.2018 г., № 812100-511 от 14.01.2018 г. и № 812100-345 от 10.01.2020 г.); - Приложение 1: Формуляри за представяне на информация от членовете на Съвета АФКОС за 2016 г., за 2017 г., за 2018 г., 2019 г.; - Приложение към т.1 Актуализиран план за действие 2015 – 2016 г.; - Приложение 2: Сигнали за нередности; - Отчет за изпълнение на Плана за действие за 2017 година; - Въпросник на ОЛАФ обща част. Доклад за 2016 година; - Working document. Preparation of the Commotion report on the protection of the EU's financial interests fight against fraud, 2016	
3	Писмо с рег. № 817600-179 от 29.01.2021 г. от директор на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)“ относно искане на информация и документи във връзка с одит „Администриране на нередности“ възложен със заповед № ОД-03-02-017 от 14.12.2020 г. на заместник-председателя на Сметната палата в отговор на писмо № 04-08-14/21.01.2021 г. от ръководителя на одитния екип *(**01**_Писмо_**АФКОС**_817600-179_**29.01.2021** г.)*	диск № 2
3.1.	Папка: д 1. Документи: - Вътрешни правила за реда и организацията на работа на дирекция АФКОС при работа по сигнали за нередности и извършване на административни проверки за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (стари); - Вътрешни правила за реда и организацията на работа на дирекция АФКОС при работа по сигнали за нередности и извършване на административни проверки за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (2020); - Заповед № 8176з-104 от 18.12.2019 г. относно утвърждаване на Вътрешни правила за реда и организацията на работа на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ (АФКОС) – МВР, при работа по сигнали за нередности и извършване на административни проверки за идентифициране на нередности, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз от директор на дирекция АФКОС.	
3.2.	Папка: д. 2. Документи: - Вътрешни правила от 29.02.2012 г. относно изготвяне на обобщена информация по чл. 25 от наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз утвърдени от директор на дирекция АФКОС	
3.3.	Папка 2. Информация, Документ 2.3.1: Протокол от редовно заседание от 31 март 2017 г. на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС съгласно Заповед № 817бз-39 от 06.04.2017 г.	
3.4.	Папка 2. Информация, Документ 2.3.4. - Допълнителна информация по т. 4.1. от дневния ред от заседанието на Съвета АФКОС на 28.11.2018; - обобщение на формуляр за представяне на информация от членовете на Съвета АФКОС (в изпълнение на решение по т. 7 от дневния ред на редовно заседание на Съвета АФКОС, проведено на 31.03.2017 г.)	
3.5.	Папка: д. 3 Документи: - Вътрешни правила относно организация на дейността на отдел „Докладване на нередности“ утвърдени от ВПД директор на дирекция АФКОС към МВР на 23.11.2016 г.; - Приложение 1 към Вътрешни правила относно организация на дейността на отдел „Докладване на нередности“ (контролен лист);	

	- Приложение 2 към Вътрешни правила относно организация на дейността на сектор „Докладване на нередности“ - указания за попълване на контролен лист съгласно приложение 1 от правилата	
3.6.	Отговор по въпрос т. 3.2.	
3.7.	Папка: д. 4 Документи: - Писмо за съгласуване на предварителни констатации Pf-9111 Република България (Одит на изпълнението, задача № 17CH2002); - Писмо от 28.03.2019 г. CL-91111 от ЕСП относно „Одит на изпълнението във връзка с мерките за борба с измамите при разходването на средства по политиката на сближаване на ЕС (Одитна задача 17CH2002). Писмо за съгласуване на предварителните констатации от одитното посещение, проведено от 16 до 20 април 2018 г.“ до директор на дирекция АФКОС към МВР; - Специален доклад „Борба с измамите при разходването на средства по политиката на ЕС на сближаване – необходими са подобрения в разкриването, реакцията и координацията от страна на управляващите органи“ от ЕСП; - Специален доклад „Борба с измамите при разходването на средства от ЕС — необходими са действия“ от ЕСП;	
3.8.	Папка: д. 5. Документи: - Правила за изготвяне, наблюдение и отчитане на годишния План за действие за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз; - Приложение 1: План за действие за 20XX година за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз, за периода 20xx – 20xx година; - Приложение 2: Отчет за изпълнение на плана за действие за 20xx година за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз, за периода 20xx – 20xx година (към XX.XX.20XX г.); - Приложение 3: Отчет за изпълнение на плана за действие за 20xx година за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз за периода 20xx – 20xx година (към 31.12.20xx г.); - Приложение 4: Дейности за наблюдение от минал период (20xx г.); - Приложение 5: Отчет за изпълнението на годишния план за действие за 2018 г. в изпълнение с националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2014 – 2020 г.; Наблюдение на дейности от минали периоди и Анализ на изпълнението на годишния план за действие за периода 2015 – 2018 г. (Екселски файл).	
3.9.	Папка: 2 Информация: - Вътрешни правила относно изготвяне на обобщена информация по чл. 25 от Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми съфинансирани от ЕС утвърдени от директор на дирекция АФКОС към МВР от 29.02.2012 г.	
3.10.	Папка: 9. Информация: - Доклад № 817600-187 от 01.02.2018 г. от директор на дирекция АФКОС към МВР относно: „Извършена административно-контролна проверка в периода от 17 октомври до 27 октомври 2017 г.“ до главен директор на главна дирекция „европейски фондове за конкурентоспособност“ към Министерство на икономиката; - Окончателен доклад № 817600-505 от 29.03.2018 г. от директор на дирекция АФКОС към МВР относно: „Получено становище във връзка с доклад № 817600-187/01.02.2018 г. от извършена административно-контролна проверка в периода от 17 октомври до 27 октомври 2017 г.“ до главен директор на главна дирекция „европейски фондове за конкурентоспособност“ към Министерство на икономиката; - Доклад № 817 бр.–792 от 15.06.2017 г. до директора на дирекция "добро управление" администрация на министерския съвет относно „Извършена административно-контролна проверка в периода 06 март – 28 април 2017 г.“ от директора на дирекция АФКОС към МВР; - Доклад № 817600-384 от 10.04.2017 г. до главен директор на главна дирекция „европейски фондове, международни програми и проекти" към МТСП относно „Извършена	

	административно-контролна проверка в периода 09 януари – 10 февруари 2017 г. от директора на дирекция АФКОС към МВР; - Доклад №817600-817 от 09.07.2018 г. до и.д. главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ –към МОСВ относно: „Извършена административно-контролна проверка в периода от 11 април до 30 април 2018 г.“ от директора на дирекция АФКОС към МВР; - Окончателен доклад № 817600-1005 от 29.08.2018 г. до главен директор на дирекция „Оперативна програма околна среда“ към МОСВ от директор на АФКОС; - Окончателен доклад до и.д. главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ – към МОСВ относно: Получено становище вх. № 817600-917/01.08.2018 г. от УО на ОПОС, във връзка с доклад от извършена административно-контролна проверка в периода от 11 април до 30 април 2018 г.“ от директора на дирекция АФКОС към МВР; - Доклад №817600-464 от 03.05.2019 г. до заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на управляващия орган на ОПРР 2007-2013 относно: „Извършена административно-контролна проверка в периода от 20 февруари до 20 март 2019 г.“ от директора на дирекция АФКОС към МВР; - Окончателен доклад №817600-554 от 31.05.2019 г. до заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на управляващия орган на ОПРР 2007-2013 относно: „Получено становище вх. № 817600-503/20.05.2019 г. от УО на ОПРР 2007-2013, във връзка с доклад от извършена административно-контролна проверка в периода от 20 февруари до 20 март 2019 г.“ от директора на дирекция АФКОС към МВР; - Доклад № 817600-1315 от 09.12.2019 г. до главния директор на главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ относно: „Извършена административно-контролна проверка в периода от 07.10.2019 г. до 07.12.2019 г.“ от директора на дирекция АФКОС към МВР; - Доклад № 817600-25 от 13.01.2020 г.; - Доклад № 817600-1012 от 28.08.2020 г.; - Писмо № 0207-21 от 11.09.2020 г. до директор на дирекция АФКОС относно: „Извършена от дирекция АФКОС административно-контролна проверка в периода от 28.04.2020 г. до 31.07.2020 г. от изп. директор и ръководител на УО на ИА „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“; - Доклад № 817600-956 от 05.08.2020 г. до заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на управляващия орган на ОПРР 2014-2020 и ОПРР 2007-2013относно: „Извършена административно-контролна проверка в периода от 04.05.2020 г. до 04.08.2020 г.“ от директора на дирекция АФКОС към МВР; - Доклад № 817600-1174 от 0910.2020 г.; - Доклад № 817600-4 от 04.01.2021 г. до директора на дирекция "Добро управление" администрация на министерския съвет относно: „Извършена административно-контролна проверка в периода от 05.10.2020 г. до 23.12.2020 г.“ от директор на дирекция АФКОС към МВР; - Доклад № 817600-1430 от 11.12.2020 г.; - Доклад № 817600-947 от 03.08.2020 г. до директора на дирекция "Координация на програми и проекти" – Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията относно: - „Извършена административно-контролна проверка в периода от 28.04.2020 г. до 31.07.2020 г.“ от директора на дирекция АФКОС към МВР	
4	Писмо с рег. № 817600-1250 от 17.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно: „Допълнително поставяне на въпроси към дирекция АФКОС към МВР“ от директор на дирекция АФКОС към МВР ***(13_**5 E-mail_AFKOS_**17.11.2021)***	
4.1.	Отговор по в. 2	
4.2.	Отговор по в. 3 и приложения: - Правила за организацията и дейността на Постоянна работна група по нередностите; - Протокол от проведено първо редовно заседание на Постоянна работна група по нередностите от 27 септември 2011 година; - Стенограма с рег. № I-27543 от 03.10.2011 г. от първото редовно заседание на Постоянната редовна група по нередностите, проведено на 27.09.2011 година;	диск № 2

	- Протокол от редовно заседание на Постоянна работна група по нередностите от 07.07.2017 г.; - Протокол от редовно заседание на Постоянна работна група по нередностите от 28.03.2018 г.; - Протокол от неприсъствено заседание на ПРГН 2019 г., проведено от 17.09.2019 г. до 30.09.2019 г.; - Протокол от неприсъствено заседание на ПРГН 2020 г., проведено от 05.08.2020 г. до 31.08.2020 г.;	
4.3.	Отговор по в. 4 и приложения: - Годишен сборник 2017 г. издаден от дирекция АФКОС към МВР; - Годишен сборник 2018 г. издаден от дирекция АФКОС към МВР	
4.4.	Отговор по в. 5 и приложения: - Докладна записка с рег. № 8176-1537 от 14.12.2018 г. до директора на дирекция АФКОС относно: „Проведена годишна работна среща на служителите по нередности по ЕСИФ в „Интерхотел Сандански“, гр. Сандански, 10 – 12 декември 2018 г.“ от началник отдел от дирекция на АФКОС към МВР; - Докладна записка с рег. № 8176-1263 от 04.11.2020 г. до директора на дирекция АФКОС относно: „Проведена годишна работна среща на служителите по нередности, управляващи средства и/или докладващи нередности по ЕСИФ, 12 - 14 октомври 2020 г.“ от началник отдел от дирекция на АФКОС към МВР	
4.5.	Отговор по в. 6 и приложения: - Приложение 2: Сигнали за нередности през 2018 г. (УО на ОПТТИ); - Приложение 2: Сигнали за нередности през 2018 г. (ИА на ОПНОИР); - Приложение 2: Сигнали за нередности през 2018 г. (ДФЗ); - Приложение 2: Сигнали за нередности през 2018 г. (МРРБ); - Приложение 2: Сигнали за нередности през 2018 г. (Д УТС към МРРБ); - Приложение 1: Формуляр от Доклад Съвет АФКОС_2018 (МЗХГ); - Приложение 2: Сигнали за нередности през 2018 г. (МТСП); - Приложение 2: Сигнали за нередности през 2018 г. (ОПОС); - Приложение 1: Формуляр от Доклад Съвет АФКОС_2018 (ОПДУ); - Приложение 2: Сигнали за нередности през 2018 г. (МИ)	
5	**Работен документ (РД-И-67.1)** от 12.11.2021 г. с екранни снимки, представляващи одитни доказателства към т. 1.2. Информационна и аналитична осигуреност на процеса по администриране на нередности от Проект на Одитен доклад № 0300201720 съставен от ръководителя на одитния екип	диск № 2
5.1.	Екранна снимка № 1 (Секция „Помощ“ с визуализация на свален СУК от 08.2021)	
5.2.	Екранна снимка № 2 (Секция „Помощ“ с визуализация на сваленото ръководство за модул „Проверки“)	
5.3.	Екранна снимка № 3 (Справка за докладвани нередности за тримесечие, генерирана съгласно т. 8 на Ръководството за потребителя за модул „Проверки“)	
5.4.	Екранна снимка № 4 (Регистър на сигналите за нередности, генериран съгласно т. 9 на Ръководството за потребителя за модул „Проверки“)	
5.5.	Екранна снимка № 5 (Регистър на сигналите за нередности, генериран чрез активиране на команда „Регистър на сигнали за нередности“ в модул „Проверки“)	
5.6.	Екранна снимка № 6 (Справка за нередности, генерирана съгласно т. 10 на Ръководството за потребителя за модул „Проверки“)	
5.7.	Екранна снимка № 7 (Визуализация на направени промени и нови функционалности в ИСУН 2020)	
5.8.	СУК 08.2021.docx, източник: ИСУН 2020/Помощ/Информация относно ИСУН 2020, необходима за СУК (стр. 28)	
5.9.	20151015_UGuide_MS_ISUN2020_Checks_v.1.0”, източник: ИСУН 2020/Помощ/Информация относно ИСУН 2020, необходима за СУК (стр. 12)	
5.10.	Екранна снимка № 9 (Визуализация на екран Преглед на уведомление за нередност по нередност ОПНО20/18/ЕСФ/030/02 в ИСУН 2020 и как данните от него се визуализират в Регистъра на нередностите)	

5.11.	Екранна снимка № 8 (Визуализация на списъка на уведомленията по нередност ОПТИ20/16/КФ/001 в ИСУН 2020)	
6	Писмо с рег. № 817600-1141 от 22.10.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с поставени въпроси към дирекция АФКОС от директор на дирекция АФКОС към МВР ***(09**_11 E-mail_AFKOS_**22.10.2021**_ Отг. на въпроси с прил.)*	диск № 2
6.1.	Отговор по в. 1	
6.2.	Отговор по в. 4	
6.3.	Отговор по в. 5	
6.4.	Отговор по в. 7.2.	
6.5.	Отговор по в. 8 и приложени и доп. предоставени документи по в. 8: - Писмо по ел. поща до support2020@government.bg от 21.02.2020 г. във връзка със заседание на работната група за развитие на ИСУН от дирекция АФКОС към МВР; - Писмо по ел. поща от support2020@government.bg от 15.10.2020 г. относно: „Проблем регистър нередности“ до дирекция АФКОС към МВР	
6.6.	Отговор по в. 11	
6.7.	Отговор по в. 13	
6.8.	Отговор по в. 14	
6.9.	Отговор по в. 15	
6.10.	Отговор по в. 16	
6.11.	Отговор по в. 17	
6.12.	Отговор по в. 18	
6.13.	Отговор по в. 19	
6.14.	Отговор по в. 20	
6.15.	Отговор по в. 21	
6.16.	Отговор по в. 25	
6.17	Отговор по в. 3 и приложения: - Писмо по ел. поща от АФКОС с методически указания във връзка с указания във връзка с нова версия на IMS -5.9 от 19 юни 2019 г. (категория yellow); - Писмо с рег. № 817600-894 от 12.09.2019 г. до министъра на икономиката и ръководител на УО на ОПИК, на ОПМСП, на ОПРКБИ, до министъра на околната среда и водите и ръководител на УО на ОПОС, до министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и ръководител на УО на ОП „Транспорт“ и на ОПТТИ, до заместник – министъра на земеделието, храните и горите и ръководител на УО на ПРСР, до заместник – министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на УО на ОПРР, до заместник министъра на труда и социалната политика и ръководител на УО на ОПРЧР, до изпълнителния директор на „Държавен фонд земеделие“, до изпълнителния директор на изпълнителна агенция ОПНОИР и ръководител на УО „Наука и образование за интелигентен растеж“, до изпълнителен директор на изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури и ръководител на УО на ОПРСР, до главен директор на главна дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ и ръководител на програмите за европейско териториално сътрудничество – МРРБ, до директор на дирекция „Добро управление“ и ръководител на УО на ОПДУ, ОПТП и ОПАК, до директор на дирекция „Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция“ и ръководител на УО на ОПХФЕПНЛ – АСП относно: „Методически указания по прилагане на процедурите за администриране на нередности, определени в Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми съфинансирани от ЕС и НАНЕСИФ от директора на дирекция АФКОС към МВР.	
6.18.	Отговор по в. 7.1.	
6.19.	Отговор по в. 2.	
6.20.	Писмо по ел. поща от АФКОС до ръководителя на одитния екип във връзка с предоставяне на допълнителни документи от 25.20.2021 г,., в т.ч.: - Заповед № ЛС-13-76/25.06.2021 г. на министъра на правосъдието за създаване на работна група; - Заповед № ЛС-13-100 от 10.09.2021 г. за изменение на Заповед № ЛС-13-76/25.06.2021 г. на министъра на правосъдието;	

	- Писмо с рег. № 812100-14621/29.09.2021 г. до министъра на правосъдието относно: „Изготвяне на Пан за действие за 2022 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2021-2027“ от Секретариата на Съвета АФКОС. (*09-Add-1_E-mail_AFKOS_25.10.2021_Доп. изпратено документи (Писмо рег № 817600-894/12.09.2019 г.)*	
7	Писмо от 20.10.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с отговор на поставени въпроси във връзка с извършване на одит „администриране на нередности“ от началник на отдел „Информационни системи“ към дирекция „Централно координационно звено“ *(01_E-mail_**ЦКЗ_20.10.2021**_Отг. Въпроси)*	диск № 2
7.1.	Отговор по в. 1	
7.2.	Отговор по в. 2	
7.3.	Отговор по в. 3	
7.4.	Отговор по в. 5	
7.5.	Отговор по в. 7	
7.6.	Отговор по в. 8	
7.7.	Отговор по в. 9	
7.8.	Отговор по в. 11	
8	Писмо № 04-11-17 от 05.08.2021 г. до ръководителя на одитния екип Във връзка с извършвания одит „Администриране на нередности“ за периода 01.01.2017 г. - 31.12.2020 г. от началник на отдел „Информационни системи“ към дирекция „Централно координационно звено“ *(**22**_E-mail_**ОПРР_05.08.21**_Отг.на въпроси)*	7 + диск № 2
9	Писмо по ел. поща от 02.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с поискана информация за извършвания одит от заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството *(**36**_E-mail_**ОПРР_02.11.2021**_Отговори на въпроси)*	диск № 2
10	Писмо по ел. поща от 29.10.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с поискана информация за извършвания одит от заместник главен директор на ОПРЧР *(**06**_E-mail_**ОПРЧР_29.10.2021**_Отговори на въпроси)*	диск № 2
11	Писмо от 03.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка със предоставяне на информация по поставени въпроси отнасящи се до Заповед № ОД-03-02-017 от 14.12.2020 г. за извършване на одит „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. и писмо от 27.10.2021г., изпратено по електронна поща от директора на дирекция „Добро управление“ и ръководител на УО на ОПДУ *(**04**_E-mail_**ОПДУ_03.11.2021**_Отговор на въпроси*	диск № 2
12	Писмо от 02.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка със Одит „Администриране на нередности“ от заместник-министър на икономиката и ръководител на УО на ОПИК 2014-2020 *На хартиен и електронен носител:* - *Писмо №04-12-20-22 от 05.11.2021 г.* - ***08**_E-mail_ОПИК_02.11.21_Отговор на въпроси*	7 + диск+ диск № 3
13	Писмо № 0105-14 от 02.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно „Искане за предоставяне на информация, заведено в деловодството на ИАПО с вх.№ 0105-14/27.10.2021 г.“ от изп. директор и ръководител на УО на ОПНОИР *(**09**_E-mail_**ОПНОИР_02.11.2021**_Отговор на въпроси)*	диск № 3
14	Писмо от 02.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с поставените по повод на извършвания одит „Администриране на нередности“ въпроси от директор на дирекция „Координация на програми и проекти“ и УО на ОПТТИ *(**04**_E-mail_**ОПТТИ_02.11.21**_Отговори на въпроси)*	диск № 3
15	Писмо от 04.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с депозирано искане от 27.10.2021г. за предоставяне на информация по поставени въпроси от главен директор на главна дирекция „Оперативна програма околна среда“ и ръководител на УО на ОПОС със следните приложения:	диск № 3

	- Анализ на нередностите въз основа на данните от регистъра на нередностите и измамите и регистъра на делата в УО на ОПОС издаден от отдел „Администриране на нередности“; - Писмо № 48-00-74 от 16.02.2021 г. до Специализираната прокуратура и до окръжна прокуратура-Русе относно: „Подобряване качеството на атмосферния въздух чрез закупуване и доставка на електрически превозни средства за шосеен транспорт-електрически автобуси и тролейбуси за община Русе“ от началник отдел АН към ГДОПОС; - Заповед № РД-553 от 27.05.2021 г. за оправомощаване на ръководител на УО на ОПОС 2014-2020 от министъра на околната среда и водите; - Заповед № РД-ОП-25 от 14.05.2021 г. за оправомощаване на ръководител на УО на ОПОС 2014-2020 от министъра на околната среда и водите; - Заповед № РД-ОП-11 от 04.02.2020 г. за оправомощаване на ръководител на УО на ОПОС 2014-2020 от министъра на околната среда и водите; - Заповед № РД-ОП-59 от 03.07.2015 г. за определяне на ръководител на УО на ОПОС 2014-2020 от министъра на околната среда и водите; - Заповед № РД-ОП-13 от 07.02.2018 г. за оправомощаване на ръководител на УО на ОПОС 2014-2020 от министъра на околната среда и водите; - Заповед РД-ОП-101 от 24.10.2017 г. за изменяне и допълване на Заповед № РД-ОП-63 от 03.07.2017 г. на министъра на околната среда и водите; - Заповед № РД-ОП-63 от 03.07.2017 г. за оправомощаване на ръководител на УО на ОПОС 2014-2020 от министъра на околната среда и водите; - Заповед № РД-ОП-90 от 04.08.2016 г. за оправомощаване на ръководител на УО на ОПОС 2014-2020 от министъра на околната среда и водите; ***(21_**E-mails_**ОПОС_04.11.2021**- Отговори на въпроси)***	
15.1.	Отговор по в. 3	
15.2.	Отговор по в. 10	
15.3.	Отговор по в. 4	
15.4.	Отговор по в. 8	
16	Писмо по ел. поща от 01.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с неприложени документи по в. 3 и уточнения по отговорите на въпроси 5, 15 и 16. *от начален на отдел „Информационни системи“ към дирекция „Централно координационно звено” от администрацията на МС* с приложения: - Писмо № 817600-1001 от 24.08.2018 г. до директор на дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ към МРРБ относно искане на становище от директор на АФКОС към МВР; - Писмо № 817600-808 от 06.07.2018 г. до ръководителя на УО на ОПНОИР относно регистрирани сигнали за нередности в ИСУН под № 58, 59 и 60 от директор на дирекция АФКОС към МВР; - Писмо по ел. поща от 28 февруари 2019 г. във връзка с нередност от главен експерт от дирекция „Управление на риска и контрол“ от ИА ОПНОИР; - Писмо № 817600-314 от 19.02.2021 г. до изпълнителния директор на ИА ОПНОИР 2014-2020 относно искане за методически указания на НАНЕСИФ от директор на АФКОС към МВР; - Докладна записка № 8176р-33 от 08.01.2018 г. до директора на дирекция АФКОС към МВР относно изготвено становище до УО на ОПТТИ от началник отдел ДН; - Докладна записка № 8176р-1273 от 20.10.2017 г. до директора на дирекция АФКОС към МВР относно постъпил имейл от началника на отдел УРПАН при дирекция КПП към МТТИС от началник отдел ДН; - Разяснения към допълнителния отговор на въпрос 15. ***(11_**E-mail_**AFKOS_01.11.2021**_Доп.2 към Отг. на въпроси от 22.10***	диск № 3
16.1.	Отговор по в. 15.1.	
17	Писмо по ел. поща от 11.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с предоставяне на информация *от начален на отдел „Информационни системи“ към дирекция „Централно координационно звено” от администрацията на МС* с приложения: - Екселски файл с Регистър на административните дела срещу решения за финансови корекции; Регистър на административните дела срещу изявления за верификация; Регистър - дела	диск № 3

	с предмет, различен от финансови корекции и изявления за верификация; Граждански и приключили; - Екселски файл със: справка за административни дела срещу наложени финансови корекции от страна на УО на ОПОС; справка административни дела срещу уведомления за верифицирани суми; справка граждански и търговски дела срещу МОСВ; справка за други дела, по които МОСВ е страна; дела, образувани от НАП, по които МОСВ е привлечено като трето лице помагач; - Регистър съдебни актове (екселски файл); - Дела на ОПОС за периода 2007-2014 (Екселски файл); - Календар 2021 година (екселски файл). ***(22_E-mails_ОПОС_11.11.2021**- Отг. на 2 въпрос)*	
17.1	Отговор по в. 2	
18	Писмо по ел. поща от 13.05.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с представяне на документи по т. 12 от писмо вх. № 817600-250/08.02.2021 г. от дирекция АФКОС към МВР с приложения: - Вътрешни правила за организация на дейността на отдел „Докладване на нередности“ с рег. № 817бр-481 от 12.05.2021 г. утвърдени от директор на дирекция АФКОС към МВР; - Приложение 1 към Вътрешни правила за организация на дейността на отдел „Докладване на нередности“ – контролен лист (екселски файл); - Приложение 2 ПРИЛОЖЕНИЕ 2 към Вътрешни правила относно организация на дейността на отдел „Докладване на нередности“ - указания за попълване на контролен лист съгласно приложение 1 от правилата; - Приложение 3 към Вътрешни правила относно организация на дейността на отдел "Докладване на нередности" (екселски файл); - Вътрешни правила за организацията на дейността на дирекция АФКОС за подпомагане на ефективното сътрудничество и обмен на информация с европейската служба за борба с измамите; - Заповед № 817з-80 от 12.05.2021 г. за утвърждаване на вътрешни правила за организацията на дейността на дирекция АФКОС за подпомагане на ефективното сътрудничество и обмен на информация с европейската служба за борба с измамите от директор на АФКОС към МВР; - Приложения (осем) към Вътрешни правила за организацията на дейността на дирекция АФКОС за подпомагане на ефективното сътрудничество и обмен на информация с европейската служба за борба с измамите, в т.ч. искане за справка в ИИС на МВР, искане за справка в регистъра за сигнали, постъпили в дирекция АФКОС, искане за справка в базата данни на АФКОС, искане регистър ОС, план за извършване на проверка на място, протокол от извършена проверка на място, протокол за вземане на обяснения от лице, покана за вземане на обяснения, разписка, съобщение и разписка ЮЛ. ***(07_e-mail_AFKOS_13.05.2021)***	диск № 3
19.	Писмо по ел. поща от 26.10.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка Неприложени документи по в. 3 и уточнения по отговорите на въпроси 5, 15 и 16 от дирекция АФКОС към МВР с приложения: - Писмо - доклад № 812100-511/14.01.2019 г. до Главния прокурор на РБ, заместник министър-председателя, министъра на ТИТС, министъра на ОСВ, министъра на икономиката, заместник министъра на финансите, заместник министъра на земеделието, храните и горите, заместник министъра на МРРБ, заместник – председателя на ДАНС, заместник – председателя на ТСП, изп. Директор на ИА ОПНОИР, изп. директор на ИА ОСЕС; - Допълнителни отговори на поставени въпроси (word fail). ***(10_E-mail_AFKOS_26.10.2021** Допълнение към Отг. на въпроси от 22.10)*	диск № 3
19.1.	Отговор по в. 16	
20	Писмо по ел. поща от 29.10.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с окончателен одитен доклад от директор на дирекция „Управление на риска и контрол“ към Изпълнителна агенция „Програма за образование“ с приложение: - Cover letter with subject: Early preventive system audits 2014-202 2014BG05MOP001 - Operational programme science and education for smart growth with Final Audit Report to Brussels	диск № 3

	***(08**_E-mail_**ОПНОИР_29.10.2021**_Оконч. одитен доклад на ЕК)*	
21	Работен документ РД-И-82 от 04.11.2021 г. за обобщаване на данни на подадени сигнали за нередности и регистрирани нередности от УО на ОПТТИ, ОПРЧР, ОПОС, ОПИК, ОПНОИР, ОПРР, ОПДУ за период 01.01.2014 до 31.12.2020 г. (екселски документ)	диск № 3
22	- Работен документ № РД-И-72 от 15.10.2021 г. за обобщаване на предоставените от дирекция АФКОС и УО данни за броя и финансовото изражение на установените нередности по оперативните програми за периода 2014-2019 г. (екселски документ); - Писмо по ел. поща от 25.03.2021 г. от дирекция АФКОС към МВР до ръководителя на одитния екип във връзка с предоставяне на Обобщена информация за докладваните до ОЛАФ нередности за 2020 г. и съпоставяне с предходни години ***(05**_e-mail_Stoyanov_**25.03.2021**_data-2020);* - Писмо по ел. поща от 07.05.2021 г. от дирекция АФКОС към МВР до ръководителя на одитния екип във връзка с предоставяне на Обобщена информация за неподлежащите на докладваните до ОЛАФ нередности за 2020 г. и съпоставяне с предходни години ***(06**_e-mail_ **AFKOS_07.04.2021**_data-2020);* - Писмо по ел. поща от 21.06.2022 г. от дирекция АФКОС към МВР до ръководителя на одитния екип във връзка с уточняване на данните за неподлежащите на докладваните до ОЛАФ нередности ***(16**_e-mail_ **AFKOS_21.06.2022**_ уточняване на данни нередности недокладвани до ОЛАФ_валута)*	диск № 3
23	Работен документ РД-И-3 от 03.06.2021 г. за документиране на извършена проверка за осигурена възможност за подаване на сигнали във всички допустими форми и начини, както и за всички допустими източници в УО на ОПДУ, ОПИК, ОПТТИ, ОПРЧР, ОПНОИР, ОПОС и ОПРР на електронните страници на ОП-задача 2.1.4.	диск № 3
24	Работен документ РД_И_70 от 12.10.2021 г. за систематизиране на резултатите административно-контролната дейност на дирекция АФКОС	диск № 3
25	Писмо по ел. поща от 18.10.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с предоставяне на информация от дирекция АФКОС към МВР с приложения: - Анализ на констатациите и препоръките от извършените административно-контролни проверки през 2020 г.; ***(08**_E-mail_**18.10.2021_AFKOS**_Анализ АКП 2020)*	диск № 3
26	Работен документ РД-И-84 от 05.11.2021 г. за анализ и оценка на въведените от УО политики за борба с измамите и използване на инструмента АРАХНЕ	диск № 3
27	Работен документ РД-И-79 от 29.10.2021 г. за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с подвъпрос: „Въведените превантивни мерки способстват ли за намаляване на правонарушенията засягащи националните и общностни финансови интереси?“, критерий 2.1.2. „Въведени и оповестени вътрешни правила за администриране на нередности“	диск № 3
27.1.	Таблица № 1. Въведени и утвърдени от РУО вътрешни правила за администриране на нередности	
27.2.	Таблица № 2. Публикувани вътрешни правила за администриране на нередности на електронните страници на УО	
28	Писмо № 92-134 от 04.02.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно изпратено писмо с искане на информация по одит „Администриране на нередности“ от зам. Главен директор на ГД ЕФМПП към МТСП с приложения: - Длъжностна характеристика на отдел „Управление на качеството“ с длъжностно ниво 6, наименование на длъжностното ниво - експертно ниво 2, длъжност - гл. експерт с минимален ранг на заемане на длъжността: III младши и подписана от главния експерт на 03.02.2020 г.; - Длъжностна характеристика на отдел „Управление на качеството“ с длъжностно ниво 5, наименование на длъжностното ниво - експертно ниво 1Б, длъжност - държавен експерт с минимален ранг на заемане на длъжността: II младши и подписана от държавния експерт на 05.02.2020 г.; - Длъжностна характеристика на отдел „Управление на качеството“ с длъжностно ниво 6, наименование на длъжностното ниво - експертно ниво 2, длъжност - гл. експерт с минимален ранг на заемане на длъжността: III младши и подписана от главния експерт на 10.02.2020 г.;	3 + флаш памет+ диск № 4

	- Длъжностна характеристика на отдел „Управление на качеството“ с длъжностно ниво 6, наименование на длъжностното ниво - експертно ниво 2, длъжност - гл. експерт с минимален ранг на заемане на длъжността: III младши и подписана от главния експерт на 12.05.2020 г.; - Писмо по ел. поща от 03.02.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с информация по въпросник от 22.01. от МТСП; - Писмо с изх. № 04-13-31 от 30.06.2017 г. до главен директор на главна дирекция „ЕФМПП“ към МТСП и ръководител на УО по ОПРЧР, до директор на дирекция „Национален фонд“ към МФ и ръководител на сертифициращия орган, до директор на дирекция „ЦКЗ“ към АМС относно: „Окончателен одитен доклад за резултатите от втори системен одит по ОПРЧР 2014-2020“ от ИА ОСЕС; - Писмо с изх. № 04-13-46 от 01.10.2015 г. до главен директор на главна дирекция „ЕФМПП“ към МТСП, до директор на дирекция „Национален фонд“ към МФ, до директор на дирекция „Системи за управление на средствата от ЕС“ към АМС относно: „Предоставяне на окончателен одитен доклад и становище относно извършен одит за акредитация на органите по ППРЧР 2014-2020“ с приложени Анекс 1 и Анекс 2 от ИА ОСЕС; - Одитен доклад (четвърти системен одит) за увереност относно правилното функциониране на системите за управление и контрол на Сертифициращия орган по оперативни програми съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, ИМЗ, ФЕПНЛ и по програмите на трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС за програмен период 2014 – 2020 и одит на отчетите посочени в чл. 137, параграф 1 към Регламент 1303/2013 и чл. 49 от параграф 1 от Регламент 233/2014 г. от дата 05.02.2020 г. на ИА ОСЕС; - Одитен доклад (четвърти системен одит) за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на УО на ОПРЧР 2014 – 2020 от 27 ноември 2019 г. от ИА ОСЕС; - Писмо с изх. № 04-13-10 от 05.07.2018 г. до зам. министър на МТСП и ръководител на ОПРЧР, до зам. министъра на финансите и до директор на дирекция „Национален фонд“ към МФ относно: „Представяне на окончателен одитен доклад за резултатите от системен одит за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на УО на ОПРЧР, извършен от одитния орган“ от изп. директор на ИА ОСЕС с приложен одитен доклад; - Писмо с изх. № 04-13-5 от 10.02.2017 г. до главен директор на главна дирекция „ЕФМПП“ към МТСП и ръководител на УО по ОПРЧР, до директор на дирекция „Национален фонд“ към МФ относно: „Представяне на годишен контролен доклад по ОПРЧР 2014-2020“ от изп. директор на ИА ОСЕС с приложен одитен доклад; - Годишен контролен доклад на ОПРЧР CC1 2014BG05M9OP001 от февруари 2019 г. на ИА ОСЕС; - Годишно одитно становище от 11.02.2019 г. до ЕК, генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ от изп. директор на ИА ОСЕС; - Годишен контролен доклад на ОПРЧР 2014-2020 CC1 2014BG05M9OP001 от февруари 2020 г. на ИА ОСЕС; - Годишно одитно становище от 10.02.2020 г. до ЕК, генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ от изп. директор на ИА ОСЕС; Версия 1 на Наръчника: - Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 (версия 1 от 14.01.2015 г. с 15 глави); - Заповед № РД01-30 от 14.01.2015 г. за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“ от гл. директор и ръководител на УО на МТСП; - Анекси към Наръчника: Annex 12.1 Cover letter-pril.3, Annex 12.2 Checklist_Irregularity Report, Annex 12.3 Declaration on irregularities, Annex 12.4 Register of irreg, Annex 12.5 Register of signals, Annex 12.6 Checklist_KD, Annex 12.7 Notif. on irreg. to SP nedeleg, Annex 12.8 Notif. on closed case SP, Annex 12.9 Book of debitors.; - Глава 10 : „Предоставяне на БФП“ одобрено от РУО със Заповед № РД01-30 от 14.01.2015 г. към Наръчника за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“; - Приложение 10.3.1. Лист за проверка на проект за насоки за кандидатстване при процедури по подбор на проекти и Насоки за кандидатстване при процедури на директно	

	предоставяне одобрено от РУО със Заповед № РД01-30 от 14.01.2015 г. към Наръчника за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“; - Приложение 10.12.1. Лист за проверка на процедура в Информационната система ИСУН 2020 към Наръчника за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“; - Докладна записка с изх.№ 1118 от 05.05.2015 г. до главен директор на главна дирекция ЕФМПП и РУО на ОПРЧР относно предоставяне и обявяване на процедура на директно предоставяне на БФП от началник на отдел „Предоставяне на БФП“ към ГД ЕФМПП; - Приложение 10.2.2. Образец на формуляр за електронно кандидатстване чрез ИСУН 2020 по процедура за предоставяне на БФП към Наръчника за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“; - Докладна записка с изх. № 2486 от 19.08.2015 г. до гл. директор и РУО на МТСП относно утвърждаване на описание на системите за управление и контрол и изменение на Наръчника за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“ от началник Отдел „Управление на качеството“ към МТСП; - Изменени глава 6: Система за вътрешен контрол, Глава 7: Техническа и финансова, Глава 9 Счетоводство, Глава 12: Нередности, Глава 16: Финансови инструменти към Наръчник на УО одобрени от Ръководителя на УО със Заповед № РД01-30/14.01.2015 г.; изм. ДЗ от 19.08.2015 г. с анекси към 7 и 9 глава; - Заповед № РД01-802 от 29.09.2015 г. за утвърждаване изменение и допълнение на Наръчника за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“ от главен директор и РУО на МТСП с приложен Наръчник, глава 10 без и със проследяване на измененията и 10 анекса към него; - Заповед № РД01-136 от 29.02.02.2016 г. за изменение на Заповед № РД01-30 от 14.01.2015 г. за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“ от РУО на МТСП; - Изменени Глава 16: Финансови инструменти, Приложение 1.2 Контролен лист Относно оценка на съответствието на критериите за подбор на организациите, прилагащи финансови инструменти (Член 38, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013), Приложение 10.3 Образец на заповед при процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ одобрени от РУО с ДЗ от 19.08.2015 г. и зап. № РД01-136/29.02.2016 г. към Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 приложени заедно с 9 Анекса; - Заповед № РД01-165 от 15.03.2016 г. за изменение на Заповед № РД01-30 от 14.01.2015 г. за . за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“ от главен директор на главна дирекция ЕФМПП и РУО на ОПРЧР с приложения Анекси (Анекс 10.1, анекс 10.3, Анекс 10.4, анекс 10.2.1 и анекс 10.2.6); - Заповед № РД01-250 от 03.05.2016 г. за изменение на Заповед № РД01-30 от 14.01.2015 г. за . за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“ от главен директор и РУО на МТСП с приложен анекс 6.8 (график по ЗОП); - Заповед № РД01-405 от 30.06.2016 г. за изменение на Заповед № РД01-30 от 14.01.2015 г. за . за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“ от главен директор и РУО на МТСП с приложен анекси 7.4.1 за акт верификация и 7.4.2. за акт финансова корекция; Версия 2 на Наръчника: - Заповед № РД01-803 от 11.11.2016 г. за утвърждаване на версия 2 на Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. от РУО на МТСП; - Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. с 16 глави и анекси към глави 1,5,6,7,8,9,10,12; - Заповед № РД01-86 от 02.02.2017 г. за изменение на Заповед № РД01-803 от 11.11.2016 г. за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020“ от РУО на ОПРЧР; - Заповед № РД01-576 от 01.08.2017 г. за изменение на Заповед № РД01-803 от 11.11.2016 г. за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Развитие	

	на човешките ресурси” 2014-2020“ от зам. министъра и РУО на ОПРЧР с приложена глава 7 „Техническа и финансова верификация“; - Глава 17: Водено от общностите местно развитие към Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 с 3 приложения и 4 Анекса; - Докладна записка с изх. № 8030-274 от 27.10.2017 г. за РУО на ОПРЧР относно утвърждаване на промяна в гл. 17 „Водени от общностите развитие“ от Наръчник за правилата, изискванията и структурата за управление и изпълнение на ОПРЧР от заместник гл. директор на гл. дирекция ЕФМПП; - Глава 17 „Водени от общностите развитие“ от версия 2 на Наръчника; - Заповед № РД01-889 от 06.11.2017 г. за изменение на Заповед № РД01-803 от заместник министъра и РУО на ОПРЧР с приложени глава 5 Програмиране и планиране анекси 5.6. и 5.7; - Заповед № РД01-1029 от 22.12.2017 г. за изменение на Заповед № РД01-803 от 11.11.2016 г. от РУО на ОПРЧР с приложени глава 10 от Наръчника и декември месец 2017 г.; - Заповед № РД01-212 от 15.03.2018 г. за изменение на Заповед № РД01-803 от 11.11.2016 г. от гл. директор на гл. дирекция ЕФМПП и ЗА РУО на ОПРЧР с приложени глава 17 и анекси 17.1, 17.1, 17.3, 17.4, 17.5, 17.6, 17.7 и 17.8; - Заповед № РД01-302 от 18.04.2018 г. за изменение на Заповед № РД01-803 от 11.11.2016 г. от заместник министър и РУО на ОПРЧР с приложени глава 17 и анекси 17.9 и 17.10; Версия 3 на Наръчника: - Заповед № РД01-141 от 21.02.2019 г. за изменение на Заповед № РД01-646 от 09.08.2018 г. за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. – Версия 3 от заместник министър и РУО на ОПРЧР; - Докладна записка от главен директор на главна дирекция - „Европейски фондове, международни програми и проекти” относно: Изменение на Наръчник за управление и изпълнение по Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси» 2014-2020 г – Версия 3 до заместник-министър и ръководител на УО на ОПРЧР; - Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. (версия 3 с 16 глави и приложени 8 анекса към глави 1,5,6,7,8,9,10, 12) - Заповед № РД01-518 от 23.07.2019 г. за изменение на Заповед № РД01-646 от 09.08.2018 г. от заместник-министър и ръководител на УО на ОПРЧР с приложени глава 5 и 10 от Наръчника; СУК: - Заповед № РД01-84 от 26.01.2015 г. за утвърждаване на описание на системите за управление и контрол на гл. дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“ – УО по ОПРЧР 2014 – 2020 от и.д. заместник главен директор и РУО на МТСП; - Описание на действащите функции и процедури, свързани с управляващия орган по оперативна програма ОПРЧР 2014-2020 с приложения 1.3. и 2.1. Органиграма, приложение 2.2. – 2.2.3.8, приложение 3.1. и приложение 3.2.; - Заповед № РД01-82 от 31.01.2017 г. за утвърждаване на Описание на системите за управление и контрол на Главна дирекция «Европейки фондове, международни програми и проекти» - Управляващ орган на Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси» 2014-2020 – Версия 2 от гл. директор на гл. дирекция ЕФМПП; - Описание на действащите функции и процедури, свързани с управляващия орган по ОПРЧР 2014-2020 (версия 2) с приложения 1.3. и 2.1. Органиграма, приложение 2.2. – 2.2.3.8 и приложение 3.2.; - Заповед № РД01-142 от 21.02.2019 г. за утвърждаване Описание на системите за управление и контрол на Главна дирекция „Европейки фондове, международни програми и проекти“ - Управляващ орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 – Версия 3 от заместник министър и РУО на ОПРЧР; - Докладна записка с изх. № 8030-78 от 21.02.2019 г. до заместник министър и РУО на ОПРЧР относно утвърждаване на Описание на системите за управление и контрол на Главна дирекция „Европейки фондове, международни програми и проекти“ - Управляващ орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 от гл. директор на гл. дирекция ЕФМПП; - Описание на действащите функции и процедури, свързани с управляващия орган по ОПРЧР 2014-2020 (версия 3) с приложения 1.3. и 2.1. Органиграма, приложение 2.2. – 2.2.3.8, приложение 3.2. и приложение 3.3.;	

	Други: - Анекс 12.1. Приложение 12.1.2. Придружително писмо към доклада за нередности от Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 (версия 2); - Анекс 12.2. Лист за проверка – контрол на уведомление за нередности от Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 (версия 2); - Анекс 12.3. Декларация за нередности от Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 (версия 2); - Анекс 12.4. Лист за контрол за съответствие между книгата на длъжниците, регистъра на нередностите и счетоводната система SAP от Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 (версия 2); - Анекс 12.5. Уведомление за нередности до отдел СП от Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 (версия 2); - Анекс 12.6. Уведомление за закриване на нередност до отдел СП от Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 (версия 2); - Глава 12. Нередности от Наръчник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 (версия 2); - Политика за борба с измамите; - Оценка на експозицията на специфични рискове от измама — подбор на кандидатите от управляващите органи (екселски файл); - Доклад за функционален анализ на Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“ в МТСП от юни месец 2017 г.; - Справка (екселски файл); - Описание на действащите функции и процедури, свързани с управляващия орган по ОПРЧР 2014-2020 (final); - Писмо по ел. поща от 26.01.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно информация по въпросник от 22.01. от заместник главен директор на главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” към МТСП; - Писмо по ел. поща от 26.01.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно приложения към въпросник от заместник главен директор на главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” към МТСП; - Пети годишен контролен доклад за ОПРЧР 2014-2020 CCI2014BG05MPOP001 ЕСФ Инициатива за младежката заетост 2014-2020 изготвен от ИА ОСЕС; - Годишно одитно становище от 10.02.2020 г. до Европейската комисия, генерална дирекция „Заетост, социално и въпроси и приобщаване“ от и. директор на ИА ОСЕС; - Отчет за изпълнение на Плана за действие за 2018 година за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз за периода 2014 – 2020 година (към 31.12.2018 г.) на АФКОС; - Отчет за изпълнение на Плана за действие за 2019 година за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз, за периода 2014 – 2020 година (към 31.12.2019 г.) на АФКОС; - Отчет за изпълнение на Плана за действие за 2020 година за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз, за периода 2014 – 2020 година (към 31.12.2020 г.) на АФКОС; - Приложение 1.3 і 2.1. Organigrama3; - Отчет за изпълнение на Плана за действие за 2017 година за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз за периода 2014 – 2020 година (IV-то тримесечие, 2017 г.) на АФКОС; - Заповед № РД01-142 от 21.02.2019 г. за утвърждаване на описание на системите за управление и контрол на главна дирекция ЕФМПП – УО на ОПРЧР 2014-2020 – Версия 3 от заместник министър и РУО на ОПРЧР. ***(01_**Писмо на **ОПРЧР** от **21.01.2021** г.)***	
28.1.	Писмо № 92-134 от 04.02.2021 г. със документи от папка т.9;10/ Наръчник версия 3/ папка Manual_v3-09.08.2018/ глава 12); - Заповед № РД01-646 от 09.08.2018 г. за утвърждаване на Наръчник за управление и изпълнение по ОПРЧР 2014-2020 – Версия 3 от зам. министър и РУО на ОПРЧР;	

	- Наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г. (Версия 3 със 17 глави и 9 анекса към главите 1, 5,6,7,8,9,10, 12 и 17) ***(02_USB**_Писмо на **ОПРЧР**_92-134_**04.02.2021)***	
29	Писмо с вх. № 04-10-22 от 04.02.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно: Предоставяне на информация във връзка с извършван от Сметна палата одит „Администриране на нередности" за периода 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. от главен директор на главна дирекция оперативна програма „околна среда" с приложения на електронен носител: - Въпрос 1: Вътрешни правила за администриране на нередности; Политика за борба с измамите на ОПОС 2014 – 2020 г.; Отчет План за действие 2019 г.; Отчет План за действие 2020 г. - Въпрос 2: 2.1. Формуляр за годишно представяне на информация от членовете на АФКОС за 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; 2.2. Информация за докладване на нередности за 1-во, 2-ро, 3-то и 4-то тримесечие за 2017 г., 2018 г. и 2019 г. Информация за докладване на нередности за 1-во, 2-ро и 3-то тримесечие за 2020 г. - Въпрос 3: Заповеди за определяне на служителите по нередности №РД-ОП-49/28.05.2018 г., №РД-ОП-12/21.02.2019 г. и №РД-ОП-82/22.12.2020 г.; Длъжностни характеристики на служителите за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г. - Въпрос 4: Информация, включваща извадка от поименно щатно разписание на МОСВ, ГД ОПОС, отдел „Одити и нередности"/"Администриране на нередности" с данни по години 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г. за определените по щат заети и незаети длъжности, степен на висше образование; Информация за размера на средната основна месечна заплата на служителите, ниво на текучество, обучения. - Въпрос 5: Функционална характеристика на ГД ОПОС; Системи за управление и контрол (СУК) – версия 3, утвърдени със заповед №РД-ОП-35/30.04.2020 г.; Системи за управление и контрол (СУК) – версия 4, утвърдени със заповед №РД-ОП-75/08.12.2020 г. - Въпрос 6: Утвърдено щатно поименно разписание от 01.04.2017 г.; Системи за управление и контрол (СУК) – версия 3, утвърдени със заповед № РД-ОП-35/30.04.2020 г.; Системи за управление и контрол (СУК) – версия 4, утвърдени със заповед № РД-ОП-75/08.12.2020 г. - Въпрос 7: Аналитичен доклад за извършен анализ и оценка на текущото състояние на организационната структура, работните процеси и на човешките ресурси на ГД ОПОС; Стратегия за развитие на административния капацитет на ГД ОПОС с приложен План за изпълнение и реализиране на мерките за развитие на административния капацитет на ГД ОПОС за периода 2020-2023 г. - Въпрос 9: Регистър на сигналите за нередности; Регистър на нередности. - Въпрос 11: Вътрешни правила за администриране на нередности; Актуални към 31.12.2020 г. процедури H и N от Процедурен наръчник на ОПОС 2014-2020 г. - Въпрос 12: Заповед № РД-ОП-81/15.12.2020 г. за определяне на служителите от ГД ОПОС с достъп до информационната система ИСУН 2020. - Въпрос 14: Оценка на риска от измами за 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; Управление на риска в МОСВ за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; Политика за борба с измамите на ОПОС 2014-2020 г.; Заповед №РД-ОП-43/16.03.2016 г. за утвърждаване на Методика за управление на риска по ОПОС 2014-2020 г. и Методика за управление на риска по ОПОС 2014-2020 г. - Точка 1 : Вътрешни правила за администриране на нередности на нередности. - Точка 2: Системи за управление и контрол на оперативната програма – версия 1, версия 2, версия 3, версия 4. - Точка 3: Процедурен наръчник на ОПОС в частта, свързана с процедурите по администриране на нередности и вътрешен контрол и управление на риска – актуален към 20.01.2017 г., изменения от 28.12.2017 г., 13.07.2018 г., 15.03.2019 г., 03.01.2020 г., 30.04.2020 г., 10.06.2020 г., 21.07.2020 г., 08.12.2020 г. - Точка 4: Окончателен одитен доклад № 0300201917 на Сметна палата за изпълнение на одит „Мониторинг и оценка на ОПОС 2014-2020 г. за периода 01.01.2014 г. – 30.06.2018 г. ***(01_**Писмо от УО на **ОПОС,** изх. № 50-00-1 от **04.02.2021**)***	6 + диск № 4.1
29.1.	въпрос 11, 1.Вътрешни правила за администриране на нередности в главна дирекция ОПОС, УО на ОПОС 2014-2020 утвърдени на 10.10.2018 г. от РУО на ОПОС и главен директор на ГДОПОС	
29.2.	Документи по т. 3, Наръчник на ОПОС, вар. от м. март 2019 г./ процедура Н1, т. 7 Сигнали за нередности	

29.3.	Документи по т. 3, Наръчник на ОПОС, вар. от м. декември 2020 г./ процедура Н1, приложение h.1.9.	
30	Работен документ (РД-И-98) от 23.11.2021 г. за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с критерий 2.1.3. Предприети подходящи мерки за повишаване на осведомеността на служителите в УО, бенефициерите и други лица, съобразени с указанията на ЕС	диск № 5
31	Работен документ (РД-И-81) от 04.11.2021 г. за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с критерий 2.1.4. Осигурена възможност за подаване на сигнали във всички допустими форми и начини (електронната страница на оперативната програма, електронна поща, факс или по друг начин), както и за всички допустими източници (всяко лице може да подаде сигнал за нередност, включително анонимен.	диск № 5
32	Среща с ОПНОИР проведена на 23.02.2021 г. (Арахне) със следните документи: - Презентация на тема: Работа със Системата на Европейската комисия за измерване на риска от измами и нередности ARACHNE от ИПА; - Ръководство за потребителя (ARACHNE). Уеб клиент v 2.0; - Брошура (ARACHNE) от 2016 г.	29 + диск № 5
33	Работен документ (РД-И-85) от 09.11.2021 г. за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с: критерий 2.2.1. „въведени в съответствие с изискванията на нормативните актове и насоките на ек и утвърдени по надлежния ред процедури (последователност от действия, отговорни лица, срокове) за своевременно регистриране на получена информация за нередност в деловодната система и извършване на адекватна проверка на всяка постъпила информация за извършени нередни действия, които биха ощетили общностния или националния бюджет“ и Критерий 2.2.2. Прилагане на процедурите за регистриране на постъпила информация за нередност в деловодната система и извършване на проверка на постъпила информация за извършени нередни действия, които биха ощетили общностния или националния бюджет	диск № 5
34	Работен документ (РД-И-86) от 11.11.2021 г. за обобщаване на данни от контролните листове за проверка на прилаганите процедури за администриране на сигнали за нередности и на нередности от УО на ОПОС и ОПРР	диск № 5
35.	Работен документ (РД-И-92) от 18.11.2021 г. за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с: критерий 2.2.3. “утвърдена процедура за въвеждане на обстоятелствата, подлежащи на вписване в ИСУН 2020 и за вписване на обстоятелствата, открити на по-късен етап” и критерий 2.2.4. “въвеждане на обстоятелствата, подлежащи на вписване в ИСУН 2020 или в регистър на постъпилите сигнали и вписване на обстоятелствата, открити на по-късен етап, съгласно утвърдената процедура”	диск № 5
36.	Работен документ (РД-И-96) от 22.11.2021 г. за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с: критерий 2.2.5. „утвърдени процедури (последователност от действия, отговорни лица, срокове) за възлагане и извършване на проверка по сигнала за нередност “ и критерий 2.2.6. „своевременно извършена детайлна проверка по сигнала за нередност“	диск № 5
37.	Работен документ (РД-И-91**)** за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с: критерий 2.2.7. „въведена процедура за образуване на преписка на електронен или хартиен носител по всеки сигнал за нередност“ и критерий 2.2.8. „образувана преписка на електронен или хартиен носител по сигнала за нередност“	диск № 5
38.	Писмо по ел. поща получено на 07.07.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно докладна записка за преминаване към електронен документооборот от младши експерт, отдел КОПН, ГД СППРР, МРРБ със следните приложени документи: - Докладна записка ОД-18836 12:14 17.10.2019г. относно подход за прилагане на електронен документооборот по отношение на входяща и изходяща кореспонденция на Управляващия орган на Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 и Оперативна програма "Региони в растеж" 2014 - 2020 чрез деловодна система АКСТЪР, както и валидиране на документи/контролни листове/решения посредством функционалностите на ИСУН 2020; - Ел. бланка/Писмо до министър на регионалното развитие и благоустройството и до зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството относно: подход за прилагане на електронен документооборот по отношение на входяща и изходяща кореспонденция на	диск № 5

	Управляващия орган на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 и Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 чрез деловодна система АКСТЪР, както и валидиране на документи/контролни листове/решения посредством функционалностите на ИСУН 2020 от заместник-министър и - ръководител на УО на ОПРР ***(16**_E-mail_**ОПРР_07.07.2021**- Докладна документооборот)*	
39.	Работен документ (РД-И-97) от 22.11.2021 г. за документиране на резултатите от изпълнените одитни процедури във връзка с: критерий 2.2.9. „въведена процедура за издаване на първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност“ и критерий 2.2.10. „издадена първа писмена оценка за установяване на нередност или липса на нередност съгласно въведената процедура“	диск № 5
40.	Писмо с № 05-00-320 от 04.02.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка със Заповед № ОД-03-02-017 от 14.12.2020 г. за извършване на одит „Администриране на нередности“ за периода 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. и писмо с изх. № 03-06-38 от 25.01.2021 г., от директор на дирекция „Добро управление“ и РУО на ОПДУ със следните приложени документи: - Длъжностна характеристика на дирекция „Добро управление“, отдел „Мониторинг и верификация“ за длъжност главен експерт, със наименование на длъжностното ниво: експертно ниво 2 и мин. ранг за заемане на длъжността: III младши, подписан от главния експерт на 03.12.2020 г.; - Длъжностна характеристика на дирекция „Добро управление“, отдел „Мониторинг и верификация“ за длъжност държавен експерт, със наименование на длъжностното ниво: експертно ниво 1Б и мин. ранг за заемане на длъжността: II младши, подписан от държавния експерт на 04.12.2020 г.; - Органиграми на дирекция „Добро управление“ за 2017 г. (11 органиграми), за 2018 г. (11 органиграми), за 2019 г. (12 органиграми) и за 2020 г. (7 органиграми); - Ръководство за работа с ИСУН 2020; - IMS User Manual, version 0.2/ Draft with release date 19.04.2017 year by OLAF – D4; - IMS User Manual, version 0.3/ Draft with release date 13.07.2017 year by OLAF – D4; - Писмо с № 0250-31 от 05.01.2018 г. до директор на дирекция АФКОС към МВР относно промяна в определените служители отговорни за администриране на нередности по ОПДУ и ОПАК от директор на дирекция „Добро управление“ и РУО на ОПАК; - Заповед № Р-9 от 10.05.2017 г. за нареждане на директор на дирекция „Добро управление“ в АМС да осъществява правомощията на РУО на ОПДУ, на УО на ОПАК, на УО на ОПТП от директор на дирекция „Правителствена канцелария“ към Министерски съвет; - Писмо с изх. № 03-06-5 от 27.01.2021 г. до директор на дирекция „Добро управление“ в АМС във връзка с изпращане на окончателен одитен доклад № 0300200919 от председателя на Сметната палата с приложен одитен доклад за извършен одит за „Ефективност на изпълнение на оперативна програма „Добро управление“ – ос 1 „Административно обслужване и е-управление“; - Планове за действие за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2014 – 2020 година на ОПДУ (за 2017 г., за 2018 г., за 2019 г., за 2020 г.); - Въпросници относно защитата на финансовите интереси на ЕС за 2017 г., 2018 г. и 2019 г.; - Писмо с изх. № 05.00-320 до директор на дирекция „Добро управление“ относно предоставяне на информация за нивото на образование и ср. Работна заплата за периода 2017-2020 г. от началник отдел „Човешки ресурси“; - Таблица с проведени обучения в периода 01.01.2017 – 31.12. 2020 г.; - Оценка на експозицията на специфични рискове от измама за 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; - План за управление на риска за 2017 г. на ОПДУ; - Доклад с рег. № 817600-4 от 04.01.2021 г. до директор на дирекция „Добро управление“ в АМС относно извършена административно-контролна проверка в периода от 05.12.2020 г. до 23.12.2020 г. от директор на АФКОС ***(01**_Писмо на **ОПДУ** от **04.02.2021** г.)*	диск № 5

41	Писмо с № 92-00-108 от 12.02.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно възложен одит от главен директор на главна дирекция ЕФК и РУО на ОПИК 2014-2020 със следните приложения: - Информация по т.1. и т. 2.; - Въпросник по чл. 325 за 2017-2020 г. (по т. 1-2); - Отчет по план за изпълнение 2017-2020 г. (по т. 1-2); - Длъжностни характеристики (51 броя) на гл. дирекция „ЕФК“, отдел „Законодателство, вътрешен контрол и нередности“ за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г. отнасящи се до длъжности гл. експерт, младши експерт, началник отдел, държавен експерт, старши сътрудник по управление на европейските проекти и програми и старши експерт; - Справка за числеността на отдел „Законодателство, вътрешен контрол и нередности" за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; - Справка за преминати обучения в отдел „Законодателство, вътрешен контрол и нередности" за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; - Минимални изисквания съгласно класификатора на длъжностите в администрацията за заемане на съответната длъжност; - Справка за средната работна заплата на служителите в отдел "Законодателство, вътрешен контрол и нередности" за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; - Ниво на текучество през за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; - Функционални характеристики на главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ при Министерство на икономиката утвърдени от главен секретар за 2017 г., за 2018 г., за 2019 г.; - Органиграми на Министерство на икономиката за 2017 г., за 2018 г., за 2019 г. и за 2020 г.; - Служебна бележка № 92-00-108 от 08.02.2021 г. до главен директор на главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ относно извършван одит в УО на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ от Сметна палата от директор на дирекция „Човешки ресурси и организационно развитие“; - Заповеди на министъра на икономиката за утвърждаване на длъжностно разписание на министерството на икономиката за 2017 г., за 2018 г., за 2019 г. и за 2020 г.; - Заповеди на министъра на икономиката за изменение на длъжностното разписание на министерството на икономиката за 2017 г., за 2018 г. и за 2019 г. ; - Информация по т. 7 и т.8; - Регистър на нередностите на УО по ОПИК; - Регистър на сигналите за нередности ОПИК; - Писмо с изх. № 24-00-68 от 08.06.2017 г. до директор на дирекция „Защита на финансовите интереси на ЕС“ към МВР относно актуализация на списъка на членовете на съвета АДКОС и на служителите, отговорни за администриране на нередности от министъра на икономиката; - Arachne – Ръководство за потребителя. Уеб клиент v.2.0. Версия 1.0. от 19 юни 2019 г.; - Заповед № РД-16-1278 т 18.07.2019 г. за отмяна на Заповед № РД-16-1043 от 03.06.2019 г. на РУО на ОПИК 2014-2020 от главен директор на главна дирекция ЕФК и РУО на ОПИК 2014-2020; - Заповеди (2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.,) за изменение на приложение 1 включващо списък на служителите от главна дирекция ЕФК – УО на ОПК и ОПИК, които имат права и задължения във връзка с въвеждането и актуализацията на информация в информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕСИФ в Република България (ИСУН) от гл. директор на гл. дирекция ЕФК и РУО на ОПИК; - Информация по т.10 и т.13; - Заповеди от 26.02.2020 г., от 19.11.2020 г. и от 09.08.2019 г. за одобряване на списък на служителите на министерството на икономиката, които чрез определените им справки да достъпват регистрите на държавната администрация в Regix от министъра на икономиката; - Докладни записки от 2016 г., от 2017 г., от 2018 г., от 2019 г. и от 2020 г. до гл. директор на гл. дирекция ЕФК относно извършена оценка на риска от измама в дейността на УО на ОПИК от председателя на екипа по самооценка;	1+ диск

	- Наръчници по оперативна програма “Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020 (ОПИК), глава 9, версия август 2016 г., версия от септември 2017 г., версия септември 2018 г., версия октомври 2018 г., версия 2019 г. и януари 2020 г.; - Протоколи от заседания на екипа по самооценка за извършване на оценка на риска от измама в дейността на УО на ОПИК 2014-2020 (за 2016 -2020 г.); - Описание на действащите функции и процедури на ОПИК 2014-2020 от 28.01.2020 г. одобрено от началник на отдел „Управление на риска, контрол и сигурност“ в ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“ и РУО на ОПИК; - СУК на ОПИК от 27.06.2019 г., от 13.02.2017г. и от 15.10.2018 г.; - Допълнителни въпроси; - Одит мониторинг и оценка на ОПИК и ОПИМСП от Сметната палата; - Одит 0300200917 Ефективност на управлението и контрола по ОПИК; - Обобщени отговори от ОПИК от 12.02.2021; - Писмо № 92-00-108 от 12.02.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно възложен одит Администриране на нередности“ от гл. директор на гл. дирекция ЕФК и РУО на ОПИК. *На хартиен и електронен носител:* - *Писмо вх. № 04-12-22 от 17.02.2021 г.* - ***01_**Писмо на **ОПИК** от **12.02.2021** г.*	
42.	Писмо вх. № 04-11-17 от 08.02.2021 г. до председателя на Сметната плата и с копие до ръководителя на одитния екип относно: получено в УО на ОПРР съобщение за извършване на одит на Сметната плата от заместник министър и РУО на ОПРР с приложени: - Регистър на сигнали и нередности на ОПРР към писмо по ел. поща на 12.02.2021 г. от началник отдел КОПН, ГД СППРР; - Подзаконови актове (НАНЕСИФ – 2017 г., НОПАНФИПСЕС -2019 г. и Наредба за посочване на нередности – 2019 г.); - Отчети за предприетите мерки по Плана за действие на Съвета АФКОС на тримесечна база съвместно с Дирекция Управление на териториалното сътрудничество (УТС) на МРРБ за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; - Длъжностни характеристики на главна дирекция „Градско и регионално развитие“, отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности“ (20 броя) и поименни разписания на длъжностите към 31.12.2020 г., длъжностно разписание към 31.12.2020 г., справка назначени служители, справка освободени служители и обучения; - Брой на определените по щатно разписание, заети и свободни позиции; ниво на образование; средна работна заплата; - Организационна структура на УО и функционални характеристики на структурните звена, ангажирани с изпълнение на процедурите по администриране на нередност; - Постановление № 388 от 10 декември 2014 г. за приемане на Устройствен правилник на министерството на регионалното развитие и благоустройството; - Постановление № 171 от 16 август 2017 г. за приемане на Устройствен правилник на министерството на регионалното развитие и благоустройството; - Последното изменение на Устройствен правилник на министерството на регионалното развитие и благоустройството, в сила от 22.08.2017 г., приет с ПМС № 171 от 16.08.2017 г. (Обн. ДВ. бр.68 от 22 Август 2017г., изм. ДВ. бр.70 от 24 Август 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.31 от 12 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.71 от 10 Септември 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.57 от 26 Юни 2020г.изм. и доп. ДВ. бр.57 от 26 Юни 2020г.); - Регистър на получените сигнали за нередност и регистър на нередностите по ОПРР 2014-2020 г. в ГД СППРР; - Вътрешни правила за администриране на нередности, в .т.ч. Заповед № РД-02-36-1371 от 10.11.2016 г. за утвърждаване на вътрешни правила от зам. министър и РУО на ОПРР и заповед № РД-02-36-12-85 от 10.10.2018 г. за одобряване на вътрешни правила от зам. министър и РУО на ОПРР; - Получени документи във връзка с оценка на риска (10.01.2018 г., 09.04.2019 г. и 30.06.2020 г.) и работна група за оценка на риска; - Писмо № 04-11-13 от 10.06.2019 г. до зам. министъра на РРБ относно проект на одитен доклад за извършен одит на изпълнението „Мониторинг и оценка на ОПРР“ от заместник председателя на Сметната палата с приложен проект на одитен доклад;	13+ диск

	- Трети системен одит на ИА ОСЕС на ОПРР от 18.07.2018 г.; - Наръчник в частта за нередности; - СУК в частта за Нередности; - Одити (доклади от Акстър, АФКОС и отговор на доклад на АФКОС) ***(01_Писмо на ОПРР от 08.02.2021 г.)***	
43.	Писмо вх. № 04-15-64 от 03.02.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка със предоставяне на информация от гл. секретар на ИА ОПНОИР със следните приложени документи: Документи по т.1.: - Писмо от 25.01.2021 г. относно отчет 4 тримесечие и план за действие 2020 г. с приложени Дейности за наблюдение от минал период за 2019 г. и Отчет – план за действие 2020 г.; - Отчет План за действие - обобщен АФКОС за 2017 г., за 2018 г. и за 2019 г.; Документи по т. 2 информация мерки за борба с нередности: - Приложение 1: Формуляр за представяне на информация от членовете на Съвета АФКОС (2017 г.); - Доклад за дейността на Съвета АФКОС за 2018 г. с приложение 1 - Попълнен формуляр от член на Съвета АФКОС и приложение 2 - Анализ на получените сигнали за нередности през 2018 г. по ОП НОИР; - Проект на доклад относно дейността на съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на европейския съюз през 2019 г.; - Приложение 1: Формуляр за представяне на информация от членовете на Съвета АФКОС (2019 г.); Документи по т. 3. служители по нередности: - Заповеди за определяне на служителите, които да изпълняват функциите на служители по нередности в УО на ОПНОИР от изп. директор и РУО на ОПНОИР от 2020 г., от 2018 г. и 2017 г.; - Доклад № 80811-47 от 05.02.2018 г. до изпълнителния директор на ИА ОПНОИР относно изменение на Заповед № РД09-3875 от 25.08.2017 г. на РУО на ОПНОИР за определяне на длъжностни лица, които да изпълняват функциите на служителите по нередности по ОПНОИР от директор на дирекция УРК към ИА ОПНОИР; - Длъжностни характеристики на Министерството на образованието и науката, към главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“, отдел „Управление на риска и контрол“ (22 длъжностни характеристики); - Справка за длъжностните лица, изпълнявали функции на служители по нередности в УО на ОПНОИР през одитирания период - 01.01.2017 г. – 31.12.2020 г.; Документи по т. 4. Информация човешки ресурси: - Таблица човешки ресурси по нередности и обучения; Документи по т. 5 организационна структура: - Заповед за утвърждаване на функционална характеристика 2020 ИА ОПНОИР; - Функционална характеристика на дирекциите в изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” към министъра на образованието и науката за 2020 г.; - Функционална характеристика на дирекциите в изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” към министъра на образованието и науката за 2017 г.; Документи по т. 6 промени в организационната структура: - Устройствен правилник ИА ОПНОИР 1.11.2017; - Устройствен правилник ИА ОПНОИР изменен; - ПМС № 237 от 23.10.2017 г. създаване ИА ОПНОИР; Документи по т. 9. регистри на сигнали и нередности ОПНОИР: - Регистър нередности; - Регистър сигнали за нередности; Документи по т. 11 актове използване на ИС: - Заповеди на ръководителя на Управляващия орган, с които са определени права на достъп до системата ARACHNE на служители от УО на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР), както и ролите, които следва да изпълняват в системата -	10 + диск 5.1.

	Заповед № РД09-7/16.01.2018 г. и Заповед № РД09-54/12.03.2019 г., с което е изменена и допълнена заповед №РД09-7/16.01.2018 г. - кореспонденция, водена с дирекция АФКОС в Министерство на вътрешните работи относно създаване на профили, промяна и актуалност на профилите на служители по нередности в системата Irregularity Management System (IMS).за докладване на нередности към Европейската служба за борба с измамите. - - Вътрешните правила за оборота на електронни документи и документи на хартиен носител в ИА ОПНОИР, утвърдени и прилагани в одитирания период, ведно със заповедите за утвърждаването им (електронни под-папки „отменени“ и „действащи“); - Прилаганите в ИА ОПНОИР вътрешните актове и утвърдената от директора на дирекция „Централното координационно звено“ в администрацията на МС процедура за управление на потребителски профили в ИСУН: вътрешни правила за управление на потребителски профили в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейския съюз (ИСУН 2020), заедно със Заповед №РД09-141/30.06.2020 г. на ръководителя на УО за; заповедите на ръководителя на УО за определяне на длъжностни лица от УО на ОПНОИР, които да преглеждат, въвеждат и актуализират информация в ИСУН 2020 и процедурата за управление на потребителски профили в ИСУН, утвърдена от директора на ЦКЗ (версия 7.0), качена в ИСУН 2020.; - Заповеди на ръководителя на УО, действали в одитирания период за определяне на длъжностните лица от Изпълнителна агенция ОПНОИР за работа в Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА), които в рамките на предоставените им длъжностни правомощия и при спазване на разделението на отговорностите, имат право да извършват преводи – одобряване, управление и наблюдение на плащанията и да управляват лимити по ОПНОИР. - Списък на администратори на електронна услуга „Приемане на актове, от които произтича публично вземане на външни взискатели“ от ИА ОПНОИР и Заявление за ползване на електронна услуга „Приемане на актове, от които произтича публично вземане на външни взискатели“, осигурявана с контролиран достъп от Националната агенция за приходите (НАП) във връзка предаване от УО за събиране от НАП на публични вземания, включително по нередности; Документи по т. 14 анализ на риска от измами: - Оценка на риска от измами, изготвена и утвърдена октомври 2016 г. ; - Оценка на риска от измами, утвърдена на 28.02.2018 г.; - Оценка на риска от измами, утвърдена на 01.02.2021 г.; - Документите, съставени от екипа за самооценка на риска от измами за всяка от извършените оценки, включително заповедите за определяне на състава на екипа; - Презентация от обучение насочено към представяне на Насоките на ЕК за извършване на оценка на риска от измами и методологията за извършване на самата оценка и присъствен списък; Документи по т. 15 документи - Наръчник и СУК: - Глава 12 от Наръчник за управление на ОПНОИР, вариант 2 с приети промени към 24.08.2016 г. и към 22.02.2017 на ръководителя на Управляващия орган; - Глава 12 от Наръчник за управление на ОП НОИР, вариант 2.1 с приети промени със Заповед № РД09-2670/30.06.2017 г. на ръководителя на Управляващия орган; - Глава 12 от Наръчник за управление на ОПНОИР, вариант 3 с приети промени със Заповед № РД09-3/06.11.2017 г. на ръководителя на Управляващия орган; - Глава 12 от Наръчник за управление на ОПНОИР, вариант 3.1 с приети промени към 05.12.2017 г. и към 16.02.2018 г. на ръководителя на Управляващия орган; - Глава 12 от Наръчник за управление на ОПНОИР, вариант 4 с приети промени към 17.05.2018 г. и към 08.08.2018 г на ръководителя на Управляващия орган; - Глава 12 от Наръчник за управление на ОПНОИР, вариант 4, версия 2 с приети промени със Заповед № РД09-258/20.12.2018 г. на ръководителя на Управляващия орган; - Глава 12 от Наръчник за управление на ОПНОИР, вариант 4, версия 3 с приети промени със Заповед № РД09-198/02.12.2019 г. на ръководителя на Управляващия орган; - Глава 12 от Наръчник за управление на ОПНОИР, вариант 5 с приети промени към 02.03.2020 г. и към 04.09.2019 г., на ръководителя на Управляващия орган; - Описание на действащите функции и процедури, свързани с Управляващия орган и Сертифициращия орган на Оперативна програма „наука и образование за интелигентен растеж “	

	2014 – 2020 г. с приети промени със: Заповед № РД09-1197/24.08.2016 г. на ръководителя на Управляващия орган; Заповед № РД09-1709/22.02.2017 г. на ръководителя на Управляващия орган; Заповед № РД09-2670/30.06.2017 г. на ръководителя на Управляващия орган; Заповед № РД09-39/05.12.2017 г. на ръководителя на Управляващия орган; Заповед № РД09-79/17.05.2018 г. на ръководителя на Управляващия орган; Заповед № РД09-168/04.09.2019 г. на ръководителя на Управляващия орган. - Наръчник за управление на ОПНОИР, вариант 2, 2.1., 3, 3.1, 4 на ръководителя на Управляващия орган през 2017 г., 2018 г. и 2019 г.; - Доклади за резултатите от извършени одити от звеното за вътрешен одит или от други одитни органи, свързани с администрирането на нередности за одитирания период; - Три писма по ел. поща от 02.02.2021 г. с линкове за сваляне до ръководителя на одитния екип от МОН; - Едно писмо по ел. поща от 05.02.2021 г. до ръководителя на одитния екип с линкове за сваляне от МОН. *(**01_**Писмо на **ОПНОИР** от 03.02.2021 г)*	
44.	Писмо вх. № 04-04-11 от 08.03.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно одит на Сметната палата по Администриране на нередности от директор на дирекция „Координация на програми и проекти“ и РУО на ОПТТИ със следните приложени документи: - Писмо № 04-02-54 от 15.03.2017 г. до директор на дирекция АФКОС към МВР за представяне на АФКОС съгласно Плана за действие за 2017 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС от директор на дирекция „Координация на програми и проекти“ и РУО на ОПТ; - Обучения в чужбина и в България на служители по нередности за 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; - Регистър за нередности; - Заповеди за определяне на длъжностни лица от УО ОПТТИ в министерството на транспорта, информационните технологии и съобщения с право да въвеждат и актуализират информация в ИСУН от 16.02.1028 г., от 28.10.2019 г., от 30.07.2019 г. и от 28.08.2020 г. издадени от министъра на транспорта; - Формуляри за оценка на изпълнението на длъжността от висшите държавни служители, заемащи ръководни длъжности и експертни длъжности с аналитични и/или контролни функции (9 броя); - Функции на отдел „Управление на риска, превенция и администриране на нередности" (СУК); - Глава 6 Администриране на нередности и извършване на финансови корекции (3.1.2017 и 3.2.2017 г.); - План за действие за 2017 година за изпълнение на националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на европейския съюз за периода 2014 – 2020 година за 1, 2, 3 и 4 тримесечие на 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г.; - Длъжностни характеристики за 2016 г. и 2020 г. за експертни длъжности с аналитични и/или контролни функции от дирекция „Координация на програми и проекти“; - Организационна структура на УО на ОПТТИ; - Функции на отдел „Мониторинг, информация и комуникация”, на отдел „Управление на риска, превенция и администриране на нередности“ , на отдел „Програмиране”, на отдел „Финансово управление”, на „Финансов контрольор”, на отдел „Контрол по обществени поръчки” и на отдел „Изпълнение и координация“; - Наредба за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН; - Документи за самооценка на борба с измамите за 2017, 2018 и 2019 г.; - Окончателен доклад с рег. № 817600-620 от 02.05.2018 г. до директора на дирекция „Координация на програми и проекти“ към Министерството на транспорта относно получено становище на доклад от извършена административно контролна проверка в периода 14 ноември – 01 декември 2017 г. от директор на АФКОС;	8+диск

	- Доклад с рег. № 817600-947 от 03.08.2020 г. до директора на дирекция „Координация на програми и проекти“ към Министерството на транспорта относно извършена административно контролна проверка в периода от 28.04.2020 до 31.07.2020 г. от директор на АФКОС; - Писмо с рег. № 04-02-144 от 14.08.2020 г. до директора на дирекция „Координация на програми и проекти“ към Министерството на транспорта относно извършена административно контролна проверка в периода от 28.04.2020 до 31.07.2020 г. от директор на АФКОС; - Писма с рег. № РД-08-380 от 13.11.2017 г. и РД-08-373 от 20.11.2018 г. до директора на дирекция „Координация на програми и проекти“ относно проверка на сроковете по ЗУСЕСИФ от ръководителя на инспектората към Министерството на транспорта; - Писмо с рег. № РД-08-85 от 15.05.2020 г. до министъра на транспорта относно извършване на проверка в Министерството на транспорта относно спазване на сроковете по ЗУСЕСИФ от ръководителя на инспектората към Министерството на транспорта; - Окончателен одитен доклад от одит на системи на УО на ОПТТИ от 29 юни 2017 г. на ОСЕС; *(**01_**Писмо на **ОПТТИ** от 05.03.2021 г.)*	
45.	Работен документ (РД-И-83) от 21.10.-05.11.2021 г. за обобщаване и анализ на наличието на въведени процедури за администриране на нередности в УО на ОПДУ, ОПИК, ОПТТИ, ОПРЧР, ОПНОИР, ОПОС и ОПРР- критерии за оценка 2.3.1, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.7, 2.3.9	диск № 6
46.	Работен документ РД-И-89 от 15.11.2021 г. за обобщение на въведените процедури от УО-и и на извършените проверки по одитната извадка в частта за установени нередности	диск № 6
47.	Писмо по ел. поща от 16.11.2021 г. до ръководителя на одитния екип относно предоставяне на допълнителна информация във връзка с одит на Сметна палата "Администриране на нередности" от Началник отдел КОПН, ГД СППРР със следните приложени документи: - Регистър на административни и граждански дела; - Докладна записка до заместник-министър и РУО на ОПРР 2007-2013 относно предложение за актуализация на Координационен механизъм за взаимодействие между Дирекция „Правна“ и Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ по съдебни процедури за допустимост на разходи на проекти по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. (ОПРР 2014-2020 г.), „Регионално развитие“ ОПРР 2007-2013 г. и Фонд „Солидарност“ от директор на главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ и директор на дирекция „Правна“; - Приложение: Координационен механизъм за взаимодействие между Дирекция „Правна“, Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ и Дирекция „Финансово-стопански дейности“ по съдебни процедури за допустимост на разходи на проекти по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. (ОПРР 2014-2020 г.), ОПРР 2007-2013 г. и Фонд „Солидарност“ *(Писмо на **ОПРР** от 16.11.2021 г.)*	диск № 6
48.	- 20 Контролни листове за проверка на прилагането на процедурите по администриране на нередности по ОПРР – подписани на хартиен носител; - 20 Контролни листове за проверка на прилагането на процедурите по администриране на нередности по ОПОС – потвърдени от УО на ОПОС чрез електронна кореспонденция; - Писмо по ел. поща от 27.10.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка със одит „Администриране на нередности“ от началник отдел „Администриране на нередности“ от ОПОС; - Писма по ел. поща от 22.10.2021 г. до началник отдел „Администриране на нередности“ от ОПОС във връзка изпращане на сигнали от ръководителя на одитния екип (6 писма) *(**20**_5 E-mails_**ОПОС_27.10.21**- Потвърждение на всички КЛ-Сигнали)*	355+ диск № 7
49.	Писмо № 08-54-34 от 12.11.2021 г. от дирекция „Правно-нормативно осигуряване“ в Сметна палата, относно отговори на поставени въпроси, в т.ч. и приложени декларации	13
50.	Становища на одитираните организации по проекта на констатации, изводи и препоръки	Диск № 8
50.1.	Писмо изх. № 92-00-1419 от 10.12.2021 г. на министъра на икономиката (на хартиен и електронен носител) с приложено становище/коментари на УО на ОПИК	1 стр. + 1 диск
50.2	- Писмо изх. № 15-00-180 от 13.12.2021 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията (на хартиен и електронен носител) с приложени коментари по проект на доклад на Сметната палата;	26 стр.

	- Писмо по ел. поща от 10.12.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с отговор на УО на ОПТТИ на констатации от доклад на Сметна палата на тема администриране на нередности със приложения: архив на съдебни решения, информация сигнали и нередности ОПТТИ 2014-2020 и помощна таблица ОПТТИ 10122021. ***(06_**E-mail_**ОПТТИ_10.12.2021**- Доп.инф._коригирани данни (на електронен носител))***	
50.3.	Писмо изх. № 05.00-320 от 07.12.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка със Заповед № ОД-03-02-017 от 14.12.2020 г. за извършване на одит „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г. и изпратени с писмо изх. № 03-06-38 от 30.11.2021 г. за обсъждане изложени факти и обстоятелства от РУО на ОПДУ (на електронен носител) с приложени коментари.	
50.4.	Писмо изх. № 50-00-1 от 07.12.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка с писмо изх. № 04-10-22 от 30.11.2021 г. за предоставяне на информация по установените в хода на одит „Администриране на нередности“ факти и обстоятелства и формиране въз основа на същите констатации и препоръки от министъра на околната среда и водите (на електронен носител).	
50.5.	Писмо изх. № 0105-17 от 08.12.2021 г. до зам. председателя на Сметната палата относно изразяване на коментари по изложените факти и обстоятелства и формираните констатации от министъра на образованието и науката (на електронен носител) с приложени коментари.	
50.6.	- Писмо изх. № 92-1007 от 15.12.2021 г. до ръководителя на одитния екип във връзка със изразяване на становище във връзка с изпълнението на одита „Администриране на нередности“ за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2020 г., относно съгласуване на установените в хода на одита факти и обстоятелства, формираните въз основа на тях констатации и проект на препоръки от РУО на ОПРЧР (на електронен носител); - Писмо изх. № 04-13-46 от 01.10.2015 г. до главен директор на главна дирекция „ Европейски фондове, международни програми и проекти“ към МТСП, до директор на дирекция „Национален фонд“ към министерство на финансите и до директор на дирекция „Системи за управление на средствата от ЕС“ към АМС относно предоставяне на окончателен одитен доклад и становище относно извършен одит за акредитация на органите на ОПРЧР от изпълнителния директор на ИА ОСЕС; - Решение № 3-017-0001 от 30.11.2021 г. за изменение на решение за верификация на постъпило окончателно плащане от 19.03.2021 г. от главния директор на главна дирекция ЕФМПП и РУО на ОПРЧР; - Тримесечен доклад на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (отчетен период –третото тримесечие на 2021 г.); - Решение за определяне на финансова корекция № 3.017-0001/34 от 25.06.2021 г. от главен директор на главна дирекция ЕФМПП; - Решение за определяне на финансова корекция № 1.004-0001/107 от 16.07.2021 г. от зам. главен директор на главна дирекция ЕФМПП;	
50.7.	- Писмо изх. № 812100-19796/2 от 22.12.2021 г. до председателя на Сметната палата и ръководителя на одитния екип относно: установени факти, формирани констатации и препоръки във връзка извършен одит на изпълнението „Администриране на нередности“ от министъра на вътрешните работи (на хартиен и електронен носител) с приложени коментари; - Приложение 1 Как се използва инструментът за самооценка.	26 стр.